

Isaac Asimov

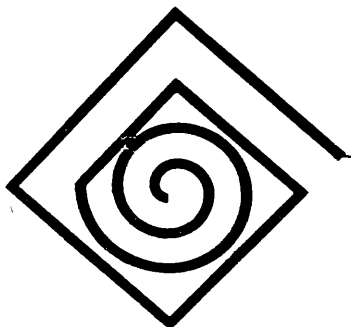
FUNDAȚIA

EDITURA NEMIRA

SF

neutritus

Isaac Asimov FUNDAȚIA

DUPĂ CE A STĂPÎNIT GALAXIA TIMP DE 12000 DE ANI, IMPERIUL A ÎNCEPUT SĂ SE DESTRAME. NUMAI HARI SELDON, ÎNTEMEIATORUL PSIHOISTORIEI, PUTEA PRIVI ÎN VIITOR: O ERĂ ÎNTUNECATĂ A IGNORANȚEI ȘI BARBARIEI CARE AVEA SĂ DUREZE 30000 DE ANI. PENTRU A SALVA OMENIREA ȘI ȘTIINȚA, SELDON A ADUNAT CELE MAI STRĂLUCITE MINȚI ALE IMPERIULUI ȘI A ÎNFIINȚAT FUNDAȚIA PE O PLANETĂ PUSTIE DE LA MARGINEA GALAXIEI. CURÎND ÎNSĂ NEEXPERIMENTATA FUNDAȚIE SE CONFRUNTĂ CU O OPȚIUNE IMPOSIBILĂ: SĂ SE SUPUNĂ BARBARILOR ȘI SĂ FIE CONDUSĂ -- SAU SĂ-I ÎNFRUNTE ȘI SĂ FIE DISTRUSĂ...

CE TREABĂ AM EU CU VIITORUL? FĂRĂ ÎNDOIALĂ CĂ SELDON L-A ANTICIPAT ȘI L-A PREGĂTIT. DE-ACUM ÎNAINTE VOR MAI EXISTA ȘI ALTE CRAIZE, ATUNCI CÎND PUTEREA FINANCIARĂ VA DEVENI O FORȚĂ MOARTĂ, AȘA CUM ESTE RELIGIA ACUM. LASĂ-I PE SUCCESORII MEI SĂ REZOLVE NOILE PROBLEME CE SE VOR ÎVI, AȘA CUM AM REZOLVAT-O EU PE CEA DE ASTĂZI.

Isaac Asimov FUNDAȚIA

TRADUCERE DE GABRIEL STOIAN

POSTFAȚĂ DE DODO NIȚĂ

N
NEMIRA
/93

Coperta colecției:
DAN ALEXANDRU IONESCU
Ilustrația:
NICOLAE SĂFTOIU

© Isaac Asimov, 1951
Published by arrangement with Doubleday,
a division of Bantam Doubleday Dell Publishing Group, Inc.
FOUNDATION

Toate drepturile asupra acestei versiuni
- aparțin Editurii NEMIRA.
Reproducerea integrală sau parțială a textului
este interzisă și va fi pedepsită conform legii.

Editura NEMIRA, C.P. 26-38, București

ISBN 973-9144-33-0

Partea întâi

PSIHOISTORICII

HARI SELDON — ... născut în anul 11.988 al Erei Galactice: decedat în anul 12.069. Datele pot fi calculate mai lesne în funcție de Era Fundațională curentă, cu 79 de ani înainte de anul 1 E.F. Născut într-o familie din clasa de mijloc, pe Helicon, sectorul Arcturus (unde tatăl său, potrivit unei legende de o autenticitate îndoielnică, a fost cultivator de tutun într-o uzină hidroponică), a dovedit de timpuriu un talent uluitor în domeniul matematicii. Anecdotele privind capacitatea sa sînt nenumărate, deși unele dintre ele sînt contradictorii. Se zice că la vîrsta de doi ani ar fi...

Fără îndoială că cele mai remarcabile contribuții ale sale au fost în domeniul psihoistoriei. La începutul activității sale, psihoistoria nu cuprindea decît un grup de axiome confuze; el a dezvoltat-o într-o știință statistică profundă. Lucrarea de cea mai mare autoritate pe care o avem pentru detalii privitoare la viața sa este biografia scrisă de Gaal Dornick, care în tinerețe îl cunoscuse pe marele matematician Hari Seldon doar cu doi ani înainte de dispariția sa. Povestea inițierii...

ENCICLOPEDIA GALACTICA¹

1

SE NUMEA GAAL DORNICK și era un băiat simplu de la periferia Imperiului, care nu mai văzuse planeta Trantor. Mai precis, n-o văzuse în realitate. O văzuse de multe ori pe hipervideo și, întîmplător, în impresionante transmisii tridimensionale care prezentau vreo Încoronare imperială ori

¹ Toate citatele din Enciclopedia Galactica reproduse în continuare sînt extrase din cea de-a 116-a ediție publicată în 1020 E.F. de Editura Enciclopedia Galactica Co., Terminus, prin amabilitatea editorilor.

sedința de deschidere a Consiliului Galactic. Cu toate că trăise toată viața pe mica planetă Synnax, care se rotea în jurul unei stele de la marginea Derivei spre Albastru, nu era, vezi Doamne, cu totul rupt de civilizație. Pe vremea aceea, nici un colțișor al Galaxiei nu era cu totul izolat.

Existau aproximativ douăzeci și cinci de milioane de planete locuite în Galaxie și nici una nu datora supunere Imperiului a cărui capitală se afla pe Trantor. A fost ultima jumătate de secol în care s-a mai putut afirma asemenea lucru.

Această călătorie era, fără îndoială, punctul culminant în viața tinărului savant. Mai fusese în spațiu, așa încît acum făcea doar un voiaj fără prea mare însemnătate, și nimic mai mult. Mai exact, călătorise numai pînă la unicul satelit al Synnaxului cu scopul de a obține date referitoare la mecanica derivei meteoriților, date de care avusese nevoie pentru disertația sa, dar, chiar dacă ar fi voiajat jumătate de milion de mile ori jumătate de milion de ani-lumină, călătoria în spațiu ar fi însemnat același lucru.

Își făcuse doar puțin curaj pentru Saltul prin hiperspațiu, un fenomen pe care nu-l trăiai în cursul simplelor călătorii interplanetare. Saltul rămînea, și probabil va rămîne pentru vecie, singura metodă practică de a călători între stele. Călătoria prin spațiul obișnuit nu se putea desfășura cu o viteză mai mare decît cea a luminii (un fragment din cunoștințele științifice care făceau parte dintre puținele elemente cunoscute încă din zorii uitați ai istoriei umane), și zborul către cele mai apropiate dintre sistemele locuite ar fi însemnat ani de zile. Prin hiperspațiu, acea regiune inimaginabilă care nu era nici spațiu, nici timp, nici materie, nici energie, nici ceva anume, nici nimic, puteai traversa Galaxia, cît era ea de mare, în cîteva clipe.

Gaal așteptase primul dintre aceste Salturi cu oarecare spaimă cuibărită în stomac și totul se terminase cu o zdruncinătură neînsemnată, o ușoară lovitură internă care încetă cu o clipă înainte de a fi fost sigur că o simțise. Asta fusese tot.

Apoi nava mare și strălucitoare, produs rece și impersonal a douăsprezece mii de ani de progres imperial. Și mai era el însuși, cu un doctorat proaspăt obținut în matematică și cu o invitație din partea marelui Hari Seldon de a merge pe Trantor pentru a se alătura uriașului și întrucîtva misteriosului Proiect Seldon.

Ceea ce Gaal aștepta cu nerăbdare după dezamăgirea provocată de Salt era acea primă imagine a planetei Trantor. Dădea tircoale sălii de vizionare. Voletele obturatoare din oțel erau ridicate la anumite ore anunțate, iar el era întotdeauna acolo, urmărind strălucirea orbitoare a stelelor, sorbind din ochi incredibilul roi încețoșat al vreunei concentrări de stele,

asemenea unei aglomerări gigantice de licurici surprinși în timpul mișcării și înmărmuriți pentru eternitate. Văzu o dată fumul rece, alb-albăstrui, al unei nebuloase gazoase la mai puțin de cinci ani-lumină distanță de navă, întinzându-se cît cuprindea fereastra, ca o îndepărtată irizare lăptoasă, răspîndind parcă în încăpere un aer înghețat și dispărînd din raza privirii două ore mai tîrziu, după un nou Salt.

Prima imagine a Soarelui planetei Trantor aducea cu un grăunte alb, pierdut între miliarde de altele asemănătoare, și recunoscut ca atare doar pentru că fusese indicat de către ghidul navei. Aici, în centrul Galaxiei, stelele erau numeroase. Și, cu fiecare Salt, strălucirea Soarelui devenea și mai intensă, încînd restul stelelor, făcîndu-le să pălească și să se rărească.

Apăru un ofițer care anunță:

— Sala de vizionare va fi închisă pentru restul călătoriei. Ne pregătim de coborîre.

Gaal îl urmă, trăgîndu-l de mineca uniforme ce purta emblema „Nava-și-Soarele-Imperiului“.

— Nu s-ar putea să mă lăsați aici? Aș dori să văd planeta Trantor.

Ofițerul zîmbi, iar Gaal se îmbujoră. Își dădu seama că vorbea cu un pronunțat accent provincial.

— Vom coborî pe Trantor spre dimineață.

— Aș dori să văd planeta din spațiu.

— A, regret, băiete! Dacă am fi un iaht spațial am putea s-o facem. Numai că noi coborîm pe partea Soarelui. Doar nu vrei ca, dintr-un foc, să fii orbit, să te arzi și să fii și iradiat, ce zici?

Gaal dădu să se îndepărteze, dar ofițerul strigă după el:

— Oricum, Trantor nu s-ar vedea decît ca un contur neclar, copile! Mai bine îți iei un bilet pentru un tur spațial de îndată ce ajungi pe Trantor. E ieftin.

Gaal privi înapoia lui:

— Vă mulțumesc foarte mult.

Ar fi fost o copilărie să se simtă dezamăgit, dar cum naivitatea i se potrivește la fel de bine unui bărbat ca și unui copil, Gaal simți un nod în gît. Nu văzuse niciodată planeta Trantor desfășurîndu-se în toată splendoarea, în mărime naturală, și nu anticipase că va trebui să aștepte atît de mult.

NAVA COBORÎ într-un amestec de zgomote. Auzeai sfîrîitul îndepărtat al atmosferei care aluneca pe lingă metalul navei, uruitul constant al instalațiilor de răcire care luptau cu dogoarea provocată de frecare și duduiala tot mai domol al motoarelor ce creau decelerarea. Auzeai larma bărbaților și femeilor adunîndu-se în sălile de debarcare și scrișnetul macaralelor ridicînd bagaje, corespondență și mărfuri către axa navei, de unde aveau să fie mai apoi transportate către platforma de descărcare.

Gaal simți ușoara zdruncinătură care era un indiciu că nava nu mai avea o mișcare independentă, proprie, căci gravitația ei făcuse loc de cîteva ore gravitației planetare. Miile de pasageri stătuseră răbdători în sălile de debarcare care se roteau ușor, creînd cîmpuri de forță pentru a-și regla orientarea, în funcție de direcția schimbătoare a forțelor gravitaționale. Acum oamenii se mișcau lent pe rampele curbe de coborîre către ușile larg deschise.

Gaal rămase la un pupitru cît timp bagajul său sumar îi fu desfăcut și apoi strîns la loc cu rapiditate și pricepere. Nu acordă nici o atenție nici faptului că viza îi fu inspectată și ștampilată.

Deci asta era Trantor! Aici, gravitația părea puțin mai mare decît pe Synnax, planeta natală, aerul ceva mai dens, dar se va acomoda. Se întrebă dacă avea să se obișnuiască cu imensitatea.

Clădirea Debarcării era impresionantă; acoperișul i se pierdea în înălțime. Gaal își imagină chiar că dedesubtul acelei imensități se puteau forma nori. Nu putea să vadă peretele opus; doar oameni, pupitre și pardoseala care devenea neclară și încețoșată.

Bărbatul de la pupitru i se adresă din nou, ușor iritat:
— Mișcă, Dornick!

Trebuie să se uite iar la viză pînă să-și reamintească propriul nume.

Gaal biigui:

— Încotro... unde...?

Bărbatul îi indică cu degetul:

— Pentru taxiuri la dreapta, și a treia la stînga.

Gaal se urni și văzu licărind învîrtejiri suspendate în aer, care îl anunțau: TAXIURI SPRE TOATE DIRECȚIILE.

De îndată ce Gaal se îndepărtă, din mulțimea anonimă se detașă o siluetă, se opri la pupitru, dădu afirmativ din cap și-l urmă pe tînărul imigrant.

Ajunsese la timp pentru a auzi destinația lui Gaal.

Gaal se trezi lîngă o balustradă.

Pe micul indicator se putea citi: „Supraveghetor”. Funcționarul îl întrebă fără să ridice privirea:

— Încotro?

Gaal nu era sigur, dar cîteva secunde de nehotărîre însemnau alți și alți oameni care se adăugau continuu șirului ce se formase în urma lui.

Supraveghetorul îl privi:

— Încotro?

Gaal nu prea avea bani, dar era vorba doar de o noapte, după care va avea o slujbă. Încercă să pară nonșalant:

— Un hotel bun, vă rog.

Supraveghetorul nu fu impresionat:

— Toate sînt bune. Numiți unul.

— Cel mai apropiat, vă rog, spuse Gaal disperat.

Supraveghetorul atinse un buton. În clipa aceea, se formă o linie subțire de lumină pe pardoseală, răsucindu-se printre altele care străluceau, cînd mai aprins, cînd mai stins, în diferite culori și nuanțe. Gaal se trezi ținînd în mînă un tichet care lumina slab.

Supraveghetorul preciză:

— Unu virgulă doisprezece.

Gaal se cotrobăi prin buzunare după monede și întrebă:

— Unde merg?

— Urmează lumina. Tichetul va străluci atîta vreme cît mergi în direcția corectă.

Gaal ridică privirea și porni. Sute de oameni circulau prin sală, fiecare urmîndu-și drumul, cernîndu-se și filtrîndu-se prin puncte de intersecție pentru a ajunge la destinațiile lor.

Cînd drumul său se sfîrși, un bărbat îmbrăcat într-o uniformă lucitoare și nouă, confecționată din material

plasto-textil în culori stridente de galben și albastru, întinse mâinile și-i luă cele două valize.

— Linie directă către Luxor, spuse el.

Bărbatul care-l urmărea pe Gaal îl auzi pe acesta spunind: „Foarte bine“, și-l văzu urcându-se în vehiculul cu bot teșit.

Taxiul se ridică drept în sus. Gaal rămase cu ochii pironiți pe fereastra transparentă curbată și, uimit de senzația de zbor în interiorul unei structuri închise, se agăță instinctiv de scaunul pilotului. Nemărginirea se contractă și oamenii deveniră furnici într-o distribuție aleatorie. Scena continuă să se micșoreze și începu să alunece înapoi.

În față se afla un zid. Pornea de undeva, de sus, și se extindea spre înalt, pînă cînd ochiul nu-l mai putea zări. Era străpuns de găuri ca niște guri de tunel. Taxiul lui Gaal se îndreptă spre una dintre ele, apoi plonjă înăuntru. Pentru o clipă, Gaal se întrebă cum de putea pilotul să aleagă un tunel anume dintre atîtea altele. ~

Acum era întuneric, doar cîte o licărire trecătoare a vreunui semnal mai strălumina beznă. Aerul vibra sonor în viteza vehiculului.

Mai apoi, Gaal se aplecă în față, împotriva decelerării, și taxiul își ni afară din tunel, coborînd din nou la nivelul solului.

— Hotel Luxor, făcu, inutil, pilotul. Îl ajută pe Gaal să-și care bagajele, acceptă un bacșiș de o zecime de credit cu un aer preocupat, luă un pasager care aștepta și se înălță iarăși.

În tot acest timp, din clipa debarcării, nu văzuse un crîmpei de cer.

TRANTOR — ... La începutul celui de-al treisprezecelea mileniu, această tendință atinsese apogeul. Ca centru al Guvernului imperial, vreme de sute de generații, și situat în regiunile centrale ale Galaxiei, printre cele mai populate și cele mai avansate lumi ale sistemului, era imposibil să nu fie cea mai densă și bogată aglomerare de umanitate pe care o cunoscuse vreodată Rasa.

Progresînd în mod constant, urbanizarea sa atinsese ultimele limite. Toată suprafața de șaptezeci și cinci milioane de mile pătrate a planetei Trantor era o singură metropolă. Într-un moment culminant, populația depășise cu mult patruzeci de miliarde de oameni. Această populație enormă se ocupa aproape exclusiv de treburile administrative ale Imperiului și era mai tot timpul insuficientă pentru a face față dificultăților acestei sarcini. (Este demn de amintit că imposibilitatea administrării judicioase a Imperiului Galactic sub neinspirata conducere a ultimilor împărați a constituit un factor esențial al prăbușirii sale). Zi de zi, flote întregi de nave, ce puteau fi numărate cu zecile de mii, aduceau produsele a douăzeci de lumi la mesele locuitorilor de pe Trantor.

Dependența sa de lumile exterioare pentru asigurarea hranei, de fapt, pentru asigurarea tuturor celor necesare traiului, a făcut ca Trantor să devină din ce în ce mai vulnerabil în fața unei cuceriri prin asediere. În ultimul mileniu al Imperiului, numeroase revolte, ce izbucneau cu o frecvență deja plictisitoare, i-au făcut pe împărați să înțeleagă, rînd pe rînd, această vulnerabilitate și politica imperială a fost dedicată aproape exclusiv protejării sensibilei aorte a planetei Trantor...

GAAL NU ERA SIGUR dacă soarele strălucea, mai bine-zis, dacă era zi sau noapte. Nu îndrăznea să întrebe. Întreaga planetă părea să trăiască sub o carapace de metal. Masa pe care abia o servise fusese etichetată drept prânz, dar erau multe planete care trăiau conform unui orar-standard, ce nu acorda nici cea mai mică atenție alternanței, probabil supărătoare, dintre zi și noapte. Vitezele de rotație ale planetelor erau diferite, iar el nu știa nimic despre Trantor.

La început, urmasе sirguincios inscripțiile pină la „Încăperea Soarelui” și nu descoperi decît că aceasta era o sală destinată bronzării sub radiații artificiale. Zăbovi cîteva clipe, apoi se întoarse în holul principal al Luxorului.

Se adresă funcționarului de la recepție:

— De unde aș putea cumpăra un bilet pentru un tur planetar?

— ' hiar de aici.

— 'înd va plecă?

— Tocmai l-ați pierdut. Următorul va fi mîine. Puteți cumpăra un bilet și vă vom rezerva un loc

— Ofi, mîine va fi prea tîrziu. Va trebui să merg la Universitate. Nu există vreun turn de observație ori ceva de genul acesta? Vreau să zic, în aer liber.

— Bineînțeles! Vă vînd un bilet, dacă doriți. Permiteți-mi, mai întîi, să verific dacă nu cumva plouă. Apăsă o clapă aflată la îndemînă și citi textul care defila pe un ecran. Gaal citi o dată cu el

Funcționarul spuse:

— Vreme bună. Dacă stau să mă gîndesc bine, acum este sezonul secetos. Adăugă plin de solertitudine: Nu prea mă interesează ce se întîmplă pe-afară. Ultima oară am ieșit în aer

liber acum vreo trei ani. Vezi o dată, și cam asta-i tot, înțelegeți? Poștiți biletul! Liftul special din spate. Scrie pe el: „Spre turn” Acela e.

Liftul era un model nou, care funcționa pe baza respingerii gravitaționale. Gaal intră, urmat de alți oameni. Operatorul închise un contact și Gaal se simți suspendat în aer în clipa în care gravitația deveni zero; apoi, în timp ce liftul accelera, își mai recăpătă din greutate. Urmă decelerarea și picioarele i se desprinsesă de pe podea. Scoase un sunet acut de surpriză.

Operatorul i se adresă cu un glas răgușit:

— Fixați picioarele sub bară. N-ați citit anunțul?

Ceilalți făcuseră întocmai. Îi zîmbiră în timp ce el încerca disperat și zadarnic să coboare, ținându-se de perete. Pantofii lor erau prinși sub barele de crom care traversau podeaua în linii paralele, la distanță de două picioare una de alta. Observase barele acelea cînd intrase, dar le ignorase.

Apoi, o mînă întinsă îl trase în jos.

Mulțumi dintr-o răsuflecă, moment în care liftul se opri.

Păși pe o terasă deschisă, scăldată într-o strălucire orbitoare care îl făcu să închidă ochii. Bărbatul din partea căruia primise acca mînă salvatoare se afla chiar în spatele lui. Acesta îi spuse amabil:

— Locuri din belșug.

— Așa se pare. (Porni spre scaune ca un automat, apoi se opri.) Dacă nu vă supărați, voi rămîne o clipă lingă balustradă. Aș vrea să arunc o privire.

Bărbatul îi făcu un semn aprobator, plin de înțelegere, iar Gaal se aplecă peste balustradă, care-i venea pînă la umăr și sorbi din ochi panorama ce se deschidea în fața lui.

Pămîntul era pierdut în păienjeniișul din ce în ce mai dens de structuri făcute de om. Nu putu vedea decît un orizont din metal întinzîndu-se pe cer, cenușiu și uniform, și înțelese pe dată că așa arăta întreaga suprafață a planetei. Nu detectă nici o mișcare — cîteva nave de agrement se profilau leneșe pe cer —, dar, cu toate acestea, reuși să înțeleagă că traficul nebunesc al miliardelor de oameni se desfășura dedesubtul învelișului metalic al lumii.

Nu se vedea nimic verde — nici iarbă, nici sol, nici un fel de viață, în afară de cea umană. Undeva, pe această lume, pricepu el confuz, se afla palatul Împăratului, așezat în mijlocul unei suprafețe de o sută de mîle pătrate de sol natural, înverzit, cu copaci, presărat cu flori în toate culorile curcubeului, o mică insulă în mijlocul unui ocean de oțel; poate era chiar la zece mîi de mîle depărtare, însă nu putea fi văzută de aici.

va trebui să facă turul acela ci de curând!

Suspînă adînc și înțelege că se află în sfîrșit pe Trantor, pe planeta care era centrul întregii Galaxii și sîmburele rasei umane. Nu văzu nave cu alimente. Nu putea percepe vulnerabila aortă care lega cele patruzeci de miliarde de locuitori de pe Trantor de restul Galaxiei. Era conștient doar de fapta cea mai măreață a omului: sfîdătoarea cucerire totală și irevocabilă a unei lumi.

Se îndepărtă cu privirea pierdută în gol. Amicul său din lift îi arată un scaun alăturat celui pe care stătea, și Gaal se așează.

Bărbatul zâmbe:

— Mă numesc Jerril. Pentru prima oară pe Trantor?

— Da, domnule Jerril.

— Eram sigur Jerril e numele meu mic. Trantor te captivează dacă ai un temperament poetic. Totuși, locuitorii lui nu urcă mai niciodată aici. Nu le place și devin neliniștiți, chiar nervoși.

— Nervoși! Apropo, numele meu este Gaal. De ce oare asemenea iritare? Mic mi se pare splendid.

— E doar o părere subiectivă, Gaal. Dacă te-ai născut într-un cubicul, ai crescut într-un coridor și lucrezi într-o celulă, dacă îți petreci concediul într-o sală de bronzare aglomerată, atunci faptul că urci aici și nu mai ai nimic altceva deasupra capului decât cerul s-ar putea să-ți declanșeze o criză de nervi. După ce implinesc cinci ani, copiii sînt siliți să urce aici o dată pe an. Nu-mi dau seama dacă asta le face bine, dar cînd ajung aici nu se mai satură privind și în timpul primelor vizite plîng pînă ce fac convulsii. Serios. Ar trebui ca imediat ce sînt născuți să înceapă să facă o călătorie ca aceasta măcar o dată pe săptămînă. Desigur, n-ar avea mare importanță, urmă ei. Ei ar ce-ar fi dacă n-ar mai veni deloc aici? Ei sînt fericiți acolo, jos, unde conduc treburile Imperiului. Ci de sus crezi că sîntem?

— Jumătate de milă, spuse, și se întrebă dacă asta trăda cumva naivitate. Trebuie să fi fost chiar naivitate, din moment ce Jerril chicoti.

— Nu, doar cinci sute de picioare.

— Poftim? Dar liftului i-au trebuit aproape...

— Știu. Dar i-a trebuit mult timp pînă să ajungă la nivelul solului. Trantor este o rețea de tuneluri la peste o milă sub suprafață. E' ca un aisberg. Nouă zecimi rămîn nevăzute. La linia țărmurilor, pătrunde chiar pînă la cîteva mile în subsolul oceanului. De fapt, am mers atît de adînc încît puteam utiliza diferența de temperatură dintre sol și locuri situate la cîteva mile adîncime pentru a ne asigura toată energia necesară. Știi?

— Nu. Mi-am închipuit că folosiți generatoare atomice.

- Le-am folosit cîndva. Această energie este mai ieftină.
- Așa cred și eu.
- Dar tu, ce părere ai? Pentru o clipă, amabilitatea bărbatului se transformă în șiretenie. Părea aproape perfid.
- Gaal ezită, căutînd un răspuns:
- Splendid, spuse, repetîndu-se.
- În vacanță? În călătorie? Într-un turneu?
- Nu chiar. Mai precis, am vrut dintotdeauna să vizitez Trantor, dar am venit aici în primul rînd pentru o slujbă.
- Aha!
- Gaal se simți dator să explice:
- O slujbă la Proiectul doctorului Seldon, de la Universitatea din Trantor.
- Raven Seldon?¹
- A, nu. Cel la care mă refer este Hari Seldon, psihoistoricul Seldon. Nu cunosc nici un Raven Seldon.
- La Hari mă refer și eu. I se spune Corbul. Prevestește mereu dezastre.
- Da? Gaal era sincer uimit.
- Bineînțeles, trebuie să știi și asta. (Jerril nu mai zîmbea.) Și vii să lucrezi pentru el?
- Da, sigur, sînt matematician. De ce spuneți că prezice dezastre? Ce fel de dezastre?
- Îmi pare rău, dar n-am nici cea mai vagă idee. Am citit ziarele pe care le publică doctorul Seldon și grupul lui. Se ocupă de teorii matematice.
- Da, publică. (Gaal se simți stîmjenit.) Cred că mă voi duce în camera mea, spuse el. Sînt foarte încîntat că v-am cunoscut.
- Jerril flutură indiferent mîna în semn de rămas bun.

Gaal găsi în camera sa un bărbat care-l aștepta. Fu atît de surprins pentru moment încît nu putu să pună obișnuita întrebare care-i veni pe buze: „Ce căutați aici?”

Bărbatul, cu ochii albaștri și foarte strălucitori, se ridică. Era în vîrstă, aproape chel și schiopăta ușor. Cu o clipă înainte ca mintea dezorientată a lui Gaal să asocieze chipul cu imaginea pe care o văzuse de atîtea ori în filme, acesta spuse:

— Sînt Hari Seldon.

¹ Raven — corb (joc de cuvinte) (*n.t.*)

PSIHOISTORIA — ...Gaal Dornick, folosind concepte non-matematice, a definit psihoistoria ca fiind ramura matematicii care se ocupă cu reacțiile conglomeratelor umane față de stimulii sociali și economici dați...

...În toate aceste definiții, este implicată presupunerea că conglomeratul uman în discuție trebuie să fie suficient de mare pentru a permite o tratare statistică valabilă. Mărimea necesară a unui astfel de conglomerat poate fi determinată cu ajutorul Primei Teoreme a lui Seldon, care... O altă presupunere necesară este ca conglomeratul uman să nu fie el însuși conștient de analiza psihoistorică, pentru ca reacțiile sale să fie cu adevărat aleatorii...

Baza oricărei psihoistorii serioase o constituie dezvoltarea Funcțiilor Seldon, care evidențiază proprietăți congruente cu cele ale acelor forțe sociale și economice care...

ENCICLOPEDIA GALACTICA

4

— BUNĂ ZIUA, domnule, spuse Gaal. Știți, eu...

— Nu credeai că ne vom întâlni cu o zi mai devreme, așa-i? În mod normal, n-ar fi trebuit, dar, dacă vrem să folosim serviciile tale, trebuie să acționăm rapid. Devine din ce în ce mai greu să obțin recruți.

— Nu înțeleg, domnule.

— Ai vorbit cu un bărbat în turnul de observație?

— Da. Numele lui mic e Jerril. Altceva nu mai știu despre el.

— Numele nu reprezintă nimic. E un agent al Comisiei pentru Siguranța Publică. Te-a urmărit încă de la spațiport.

— Dar de ce? Îmi pare rău, dar sînt tare nelămurit.

— Omul din turn nu ți-a spus nimic despre mine?

Gaal ezită:

— V-a numit Seldon Corbul.

— Ți-a explicat de ce?

— A spus că preziceți dezastre.

— Așa e. Ce înseamnă Trantor pentru tine?

Toată lumea părea să-l iscodească în legătură cu Trantor. Gaal se simți incapabil să dea un răspuns care să depășească simplul: „Splendid”.

— Spui asta fără să raționezi. Ce părere ai despre psihoistorie?

— Nu m-am gîndit niciodată la aceste probleme.

— Tinere, înainte de a ne despărți, vei învăța să aplici psihoistoria la toate problemele în mod natural, notează.

Seldon scoase din învelișul său calculatorul pe care-l ținea la centură. (Se spunea că avea întotdeauna, sub pernă, un calculator pe care-l utiliza în momentele de insomnie.) Suprafața lui cenușie și mată era ușor uzată de atîta folosință. Degetele agile ale lui Seldon, pătate de vîrsta înaintată, fremătară pe tastele calculatorului, pe ecranul său cenușiu, pînă ce licăriră simbolurile roșii.

— Aceasta reprezintă starea Imperiului în momentul de față?

Așteptă.

— Bineînțeles că nu este o reprezentare completă, spuse Gaal într-un tîrziu.

— Nu, nu este completă, aprobă Seldon. Mă bucur că nu accepți orbește vorbele mele. Este, totuși, o aproximare care va servi pentru a demonștra propoziția. De acord?

— Da, cu condiția unei verificări ulterioare a derivatei funcției. Gaal evită cu grijă orice posibilă cursă.

— Bun. Adaugă la aceasta posibilitatea cunoscută a asasinatelor Imperiale, a revoltelor viceregale, a recurenței actuale de perioade de criză economică, a scăderii ritmului de explorări planetare și a...

Continuă. Pe măsură ce fiecare element era menționat, noi simboluri apăreau sub atingerea degetelor sale și se contopeau cu funcția de bază, care se dezvoltă și se modifică.

Gaal îl opri o singură dată:

— Nu înțeleg valabilitatea acelei transformări de grup.

Seldon o repetă mai rar.

— Dar acest lucru se obține prin intermediul unei operațiuni sociale interzise.

— Exact. Lucrezi rapid, dar nu îndeajuns de iute. Nu este interzisă în această conexiune. Acum o voi face prin extensii.

Procedeu fu mai anevoios și mai lung, dar, cînd Seldon ajunse la sfîrșit, Gaal recunoscu umilit:

— Acum pricep.

În cele din urmă, Seldon se opri:

— Acesta va fi Trantor peste cinci secole. Ce interpretare dai? Ia spune. Îl privi cu luare-aminte și așteptă.

Nevenindu-i să creadă, Gaal spuse:

— Distrugere totală! Păi asta-i imposibil. Trantor n-a fost niciodată...

Seldon era animat de o emoție intensă care arăta că numai trupul îi îmbătrînise:

— Hai, ușurel. Ai văzut cum s-a ajuns la acest rezultat. Exprimă totul în cuvinte. Lasă o clipă deoparte simbolismul cifrelor.

— Pe măsură ce Trantor se specializează, spuse Gaal, el devine din ce în ce mai vulnerabil, mai puțin capabil să se apere singur. Pe lingă asta, cu cit va deveni mai mult centrul administrativ al Imperiului, cu atît va fi un trofeu tot mai rîvnit. Pe măsură ce succesiunea imperială devine tot mai nesigură și luptele dintre marile familii tot mai acerbe, responsabilitatea socială scade și tinde să dispară.

— Suficient. Și ce crezi despre probabilitatea numerică a distrugerii totale în mai puțin de cinci secole?

— N-aș putea să-mi spun părerea.

— Ești sigur că poți obține o diferențiere de cîmp?

Gaal se simți încorsetat. Nu i se oferi calculatorul. Seldon îl ținea departe de privirea lui. Calculă furios și fruntea i se îmbrobonă de sudoare.

— Aproximativ optzeci și cinci la sută?

— Nu-i rău, spuse Seldon, țuguindu-și buza inferioară, dar nici foarte bine. Cifra reală este nouăzeci și doi virgulă cinci la sută.

— Prin urmare, dumneavoastră sînteți numit Seldon Corbul? întrebă el. N-am văzut așa ceva în ziare.

— Bineînțeles că nu. Nu se poate da publicității. Crezi că Imperiul și-ar putea dezvălui astfel slăbiciunea? Se demonstrează foarte ușor prin psihoistorie. Însă unele dintre rezultatele noastre au ajuns la urechile aristocrației.

— Foarte rău.

— Nu neapărat. S-a ținut seama de toate elementele.

— De aceea sînteți urmărit?

— Da. Tot ce ține de proiectul meu este investigat.

— Sînteți în pericol, domnule?

— A, da! Există probabilitatea de unu virgulă şapte la sută să fiu executat, dar bineînţeles că asta nu va zădărnici proiectul. Am luat şi acest lucru în calcul. Hai, nu-i nimic. Ne întâlnim mâine la Universitate, presupun.

— Desigur, spuse Gaal.

COMISIA SIGURANȚEI PUBLICE — ...Clica aristocratică a venit la putere după asasinarea lui Cleon I, ultimul din familia Entun. În mare, aristocrația a constituit un element de ordine în cursul secolelor de instabilitate și nesiguranță ale Imperiului. În mod obișnuit, sub controlul marilor familii Chen și Divart, aristocrația a degenerat, devenind un instrument orb pentru menținerea unui statu-quo... Ca putere în stat, aristocrația nu a fost îndepărtată decît după urcarea pe tron a ultimului împărat puternic, Cleon al II-lea. Primul Comisar Șef...

...Într-un fel, momentul declanșării declinului Comisiei poate fi considerat procesul lui Hari Seldon, cu doi ani înainte de începutul Erei Fundaționale. Acel proces este descris în biografia lui Hari Seldon, scrisă de Gaal Dornick...

ENCICLOPEDIA GALACTICA

5

GAAL nu-și îndeplini promisiunea. A doua zi dimineată fu trezit de o sonerie discretă. Răspunse, și vocea funcționarului de la recepție, la fel de discretă, politicoasă, dar cît se poate de dezaprobatore, îl informă că era în stare de arest din ordinul Comisiei pentru Siguranța Publică.

Gaal merse glonț la ușă și văzu că nu se mai deschidea. N-avea decît să se îmbrace și să aștepte.

Veniră după el și îl duseră în altă încăpere, dar era totuși reținut. Aici fu interogată deosebit de politicoasă și totul se petrecu foarte civilizat. Le explică anchetatorilor că era provincial, din Synnax, le dădu detalii despre școlile absolvite, le spuse că obținuse un titlu de doctor în matematică în urmă cu cîtva timp. Solicitase un post în echipa doctorului Seldon și fusese acceptat. Repetă aceste detalii de cîteva ori, dar ei reveneau mereu la

întrebarea de ce se alăturase Proiectului Seldon. De unde auzise de el, care aveau să-i fie însărcinările, ce instrucțiuni primise, cu ce se ocupa.

Răspunse că nu știe. Nu primise instrucțiuni secrete. El era doar savant și matematician. Nu-l interesa politica.

Într-un târziu, unul dintre amabilii săi inchizitori îl întrebă:

— Când va fi distrus Trantor?

Gaal rămase descumpănit:

— N-aș putea vorbi despre asta potrivit propriilor cunoștințe.

— Ai putea spune care este situația din punctul de vedere al altcuiva?

— Cum aș îndrăzni în numele altcuiva?

Îi era cald și simțea ceva ca o dogoare.

Incizitorul îl întrebă:

— Te-a informat cineva despre o asemenea posibilitate de distrugere? A stabilit o dată? (Și pentru că tînărul ezita, continuă.) Ai fost urmărit, doctore. Eram la spațioport cînd ai sosit la turnul de observație și, bineînțeles, am putut asculta conversația ta cu doctor Seldon.

— În cazul acesta cunoașteți părerile sale în problema care vă interesează, spuse Gaal.

— Probabil. Dar am vrea să le auzim din gura ta.

— El crede că Trantor va fi distrus peste cinci secole.

— A dovedit asta... ăă... matematic?

— Da, răspunse Gaal sfidător.

— Susții că... acest calcul matematic este valabil, presupun.

— Dacă doctor Seldon garantează, atunci este valabil.

— Deci, vom reveni.

— Stați. Am dreptul la un avocat. Solicit să mi se respecte drepturile de cetățean al Imperiului.

— Ți se vor respecta.

Așa se și întîmplă.

În încăperea intră curînd un bărbat înalt, al cărui chip părea alcătuit numai din linii verticale, și atît de slab, încît te făcea să te întrebi dacă trăsăturile lui se puteau destinde într-un zîmbet.

Gaal îl privi răvășit și fără vlagă. Nu trecuseră nici treizeci de ore de cînd era pe Trantor și i se întîmplaseră atîtea.

— Sînt Lors Avakim. Doctor Seldon m-a solicitat pentru a vă reprezenta, spuse bărbatul.

— Adevărat? Păi atunci ascultați. Cer imediat o audiență la Împărat. Sînt reținut fără nici un motiv. Sînt absolut nevinovat. Însotindu-și vorbele cu o zîcnire a brațelor, adăugă: Trebuie să-mi fixați imediat o audiență la Împărat.

Atent, Avakim golea pe podea conținutul unei mape. Dacă Gaal ar fi avut tăria necesară, ar fi putut vedea formularele legale Cellomet, din folie metalică, adaptate pentru a fi introduse într-o minuscule capsulă personală. Ar mai fi putut recunoaște un înregistrator de buzunar.

Fără să acorde vreo atenție izbucnirii lui Gaal, Avakim ridică într-un târziu privirea spre el și spuse:

— Comisia va avea, fără îndoială, o rază-spion îndreptată asupra discuției noastre. Asta încalcă legea, dar o vor folosi

Gaal strânse din dinți.

— Și totuși, spuse Avakim așezându-se, înregistratorul pe care-l am pe masă — și care, de altfel, este unul cu totul obișnuit, după toate aparențele, și-și face bine datoria — are proprietatea suplimentară de a ecrana raza-spion. Nu-și vor da seama de lucrul acesta imediat.

— Deci pot vorbi fără grijă.

— Bineînțeles.

— Atunci vreau o audiență la Împărat.

Avakim surise rece și se văzu că, la urma-urmei, era loc pentru un zîmbet pe chipul lui.

— Sînteți din provincie, spuse.

— Acest lucru nu-mi anulează dreptul de a fi cetățean al Imperiului. Am aceleași drepturi ca și dumneavoastră sau ca oricare alt membru al acestei Comisii pentru Siguranța Publică.

— Neîndoielnic. Numai că, în calitate de provincial, nu înțelegeți viața de pe Trantor așa cum este ea. Nu există audiențe la Împărat.

— Și cui te poți adresa în afara acestei Comisii? Există alte căi?

— Nici una. Practic, nu ai posibilitatea recursului. Legal vorbind, puteți solicita o audiență la Împărat, dar n-o veți primi. Împăratul de astăzi nu e Împăratul dinastiei Entun, înțelegeți? Îmi pare rău, dar Trantor se află în miinile familiilor aristocratice, ai căror membri compun Comisia pentru Siguranța Publică. Aceasta este o evoluție care a fost anticipată de mult de către psihoistorie.

— Chiar așa? întrebă Gaal. În cazul acesta, dacă doctor Seldon poate anticipa istoria planetei Trantor la cinci sute de ani distanță...

— O poate anticipa cu o mie cinci sute de ani.

— Fie și cu o mie cinci sute. De ce n-a putut anticipa ieri evenimentele acestei dimineți, ca să mă pună în gardă? Nu, îmi pare rău. (Gaal se așază și-și rezemă capul de palma transpirată.) Înțeleg foarte bine că psihoistoria este o știință statistică și nu poate anticipa cu precizie viitorul unui singur om. Vă dați seama acum de ce sînt supărat?

— Vă înșelați. Doctor Seldon știa că veți fi arestat în această dimineață.

— Poftim?

— E neplăcut, dar adevărat. Comisia pare din ce în ce mai ostilă față de activitățile sale. Noii membri care s-au alăturat în ultimul timp grupului său au fost tot mai șicanați. Diagramele arată că, spre folosul nostru, problema ar putea fi adusă acum la un punct culminant. Comisia s-a mișcat destul de lent, astfel că doctor Seldon v-a putut vizita ieri în scopul de a forța puțin lucrurile. Acesta a fost motivul.

Gaal rămase fără grai:

— Nu admit...

— Vă rog, era necesar. N-ați fost ales din motive personale. Trebuie să înțelegeți că planurile doctorului Seldon, care sînt întocmite pe baza calculelor matematice la care se lucrează de peste optsprezece ani, includ toate posibilitățile cu probabilități semnificative. Aceasta este una dintre ele. Am fost trimis aici doar cu scopul de a vă asigura că nu aveți motive de îngrijorare. Totul se va sfîrși cu bine; același lucru e valabil și pentru Proiect și pentru dumneavoastră, desigur, în limite probabilistice rezonabile.

— Care sînt cifrele? întrebă Gaal.

— Pentru Proiect, nouăzeci și nouă virgulă nouă la sută.

— Și pentru mine?

— Mi s-a comunicat că această probabilitate este de șaptezeci și șapte virgulă doi la sută.

— Atunci există mai mult de o șansă din cinci că voi fi condamnat la închisoare sau la moarte.

— Ultima este sub unu la sută.

— Așa, deci. Cînd e vorba de viața unui om, calculele nu înseamnă mai nimic. Trimiteți-l pe doctor Seldon la mine.

— Din păcate, nu pot. Și doctor Seldon este arestat.

Ușa se deschise violent înainte ca Gaal, care încercă să se ridice în picioare, să articuleze un început de exclamație. Intră un paznic, merse către masă, ridică înregistratorul, îl examinează pe toate părțile, și-l băgă în buzunar.

Avakim spuse calm:

— Am nevoie de instrumentul acela.

— Vă vom da unul care nu creează cîmpuri parazitare. domnule Consilier.

— În acest caz, am terminat discuția.

Gaal îl urmări plecînd, apoi rămase singur.

PROCESUL (Gaal presupuse că nu greșea numindu-l astfel, deși, din punct de vedere legal, se asemana prea puțin cu complicatele tehnici procesuale despre care citise) nu ținuse mult. Era în a treia zi de desfășurare. Toțuși, lui Gaal îi era peste putință ca, printr-un efort de memorie, să-și amintească cum începuse.

În ceea ce-l privea, nu-l prea încolțiseră cu întrebări. Artileria grea fusese îndreptată asupra doctorului Seldon, care, cu toate acestea, stătea imperturbabil. Pentru Gaal, el rămăsese singurul punct stabil pe lume.

Publicul, redus ca număr, era compus exclusiv din Baroni ai Imperiului. Presa și marele public fuseseră excluse și, probabil, foarte puțini oameni știau despre procesul care i se intentase lui Seldon. Față de acuzați adoptaseră o atitudine ostilă, prea puțin disimulată.

Cinci membri ai Comisiei pentru Siguranța Publică stăteau la masa ridicată pe un podium. Purtau uniforme de culoare auriu-stacojie și berete din plastic, care le stăteau fix pe capete și care erau însemnele funcției lor judecătorești. La centru stătea comisarul-șef Linge Chen. Gaal nu mai văzuse pînă atunci un lord atît de important și-l privea fascinat. Chen abia de spusese cîteva cuvinte pe parcursul întregului proces. Lăsase foarte bine să se înțeleagă că vorba multă era sub demnitatea lui.

Avocatul Comisiei își consultă notițele și audierea începu cu Seldon aflat încă în boxa acuzaților:

Întrebare: Să vedem, doctore Seldon. Cîți oameni sînt angajați în prezent în proiectul al cărui șef sînteți?

Răspuns: Cincizeci de matematicieni.

I: Incluzîndu-l și pe doctor Gaal Dornick?

R: Doctor Dornick este al cincizeci și unulea.

Î: Aha, deci avem cincizeci și unu? Faceți un efort de memorie, doctore Seldon. Poate sînt cincizeci și doi sau cincizeci și trei?! Ori poate mai mulți?

R: Practic, doctor Dornick nu s-a alăturat organizației mele. Cînd o va face, va fi cel de-al cincizeci și unulea membru. Acum sînt cincizeci, așa cum am spus.

Î: Nu cumva aproximativ o mie?

R: Matematicieni? Nu.

Î: N-am spus matematicieni. Sînt o mie în toate specialitățile?

R: În toate specialitățile cifra ar putea fi corectă.

Î: Ar putea? Eu susțin că *este*. Susțin că numărul oamenilor angajați în proiectul dumneavoastră se ridică la nouăzeci și opt de mii cinci sute șaptezeci și doi.

R: Cred că puneți la socoteală și femeile, și copiii.

Î: (cu vocea ridicată) Nouăzeci și opt de mii cinci sute șaptezeci și două de persoane doresc să declar. Nu este nevoie să mă obstrucționați.

R: Accept cifrele.

Î: (apelînd la notițe) Să lăsăm deoparte acest aspect și să abordăm o altă problemă pe care am discutat-o deja, într-o oarecare măsură. Vreți să repetați, doctore Seldon, părerile dumneavoastră privind viitorul planetei Trantor?

R: Așa cum am declarat, și o declar din nou, Trantor va fi un morman de ruine în mai puțin de cinci secole.

Î: Nu considerați această declarație drept lipsită de loialitate?

R: Nu, domnule. Adevărul științific se află deasupra loialității și trădării.

Î: Sînteți sigur că declarația dumneavoastră reprezintă adevărul științific?

R: Da.

Î: Pe ce baze?

R: Pe baza matematicii psihoistorice.

Î: Puteți dovedi că această matematică aduce argumente valabile?

R: Doar unui alt matematician.

Î: (cu un zîmbet) Pretindeți, prin urmare, că adevărul dumneavoastră are o natură atît de esoterică încît depășește capacitatea de înțelegere a unui om simplu. Eu cred că adevărul ar trebui să fie mai limpede, mai puțin misterios și mai accesibil oricui.

R: Prezintă dificultăți doar pentru unele creiere. Fizica transferului de energie, pe care o cunoșteam sub numele de termodinamică, a fost adevărată și clară de-a lungul întregii istorii a umanității, încă din epocile mitice, dar, cu toate acestea, s-ar putea să existe oameni, chiar dintre cei prezenți aici, cărora

le-ar fi imposibil să proiecteze un motor. Fie ei chiar oameni cu o inteligență deosebită. Mă îndoiesc, de exemplu, că educații comisari...

În acest moment, unul dintre comisari se aplecă spre avocat. Cuvintele nu-i putură fi auzite, dar șuieratul vocii sale trădă o anume duritate. Avocatul roși și îl întrerupse pe Seldon.

Î: Nu sîntem aici pentru a asculta discursuri, doctore Seldon. Să presupunem că v-ați expus părerea. Dați-mi voie să vă sugerez că prezicerile dumneavoastră privind dezastrul ar putea să aibă menirea de a distruge încrederea opiniei publice în Guvernul imperial în scopuri pe care le urmăriți dumneavoastră...

R: Nu este adevărat.

Î: Dați-mi voie să sugerez că dumneavoastră intenționați să susțineți că pentru o bună perioadă de timp — anterior așa-zisei ruinări — planeta Trantor va fi afectată de diferite tipuri de tulburări.

R: Corect.

Î: Și că, prin simpla prezicere pe care o faceți, sperați să produceți această ruină și să aveți în acel moment la dispoziție o armată de o sută de mii de oameni.

R: În primul rînd, nu este adevărat. Și dacă ar fi, cercetările vă vor arăta că ceva mai mult de zece mii dintre oamenii mei sînt la vîrsta recrutării, dar că nici unul dintre ei nu are pregătire militară.

Î: Acționați în numele cuiva?

R: Nu sînt în solda nimănui, domnule avocat.

Î: Sînteți întru totul dezinteresat? Serviți știința?

R: Da.

Î: Atunci să vedem cum o serviți. Poate fi schimbat viitorul, doctore Seldon?

R: Evident. Acest tribunal ar putea sări în aer în următoarele ore, dar s-ar putea să nu se întîmple așa ceva. Dacă s-ar întîmpla, viitorul ar fi neîndoielnic schimbat în cîteva aspecte minore.

Î: Vă îndepărtați de la subiect, doctore Seldon. Poate fi schimbată istoria integrală a rasei umane?

R: Da.

Î: Cu ușurință?

R: Nu. Cu mare greutate.

Î: De ce?

R: Tendința psihoistorică a unei planete atît de dens populată conține o mare inerție. Pentru a și-o modifica, trebuie să înlînească ceva care să posede o inerție similară. Fie că vor fi

implicați un număr la fel de mare de oameni, fie că numărul lor va fi relativ mic, va trebui luată în calcul o perioadă extrem de lungă de timp pentru a efectua schimbarea. Înțelegeți?

Î: Cred că da. Deci, Trantor nu va deveni o ruină dacă foarte mulți oameni hotărăsc să acționeze în așa fel încât să împiedice acest lucru.

R: Exact.

Î: O sută de mii de oameni?

R: Nu, domnule. Sînt prea puțini.

Î: Sînteți sigur?

R: Țineți seama că Trantor are o populație de patruzeci de miliarde de locuitori. Țineți apoi seama că tendința care conduce la ruină nu aparține numai planetei Trantor, ci Imperiului ca întreg, iar Imperiul conține aproximativ un cvintilion de ființe umane.

Î: Înțeleg. Atunci, probabil că o sută de mii de oameni pot schimba tendința dacă ei și urmașii lor trudesec vreme de cinci sute de ani.

R: Mă tem că acest lucru nu este posibil. Cinci sute de ani e prea puțin.

Î: În cazul acesta, doctore Seldon, nu ne rămîne decît să tragem concluziile din declarațiile dumneavoastră. Ați strîns o sută de mii de oameni în cadrul Proiectului. Aceștia sînt insuficienți numeric pentru a schimba istoria următorilor cinci sute de ani ai planetei Trantor. Cu alte cuvinte, ei nu pot împiedica distrugerea planetei, indiferent ce ar face.

R: Din nefericire, aveți dreptate.

Î: Iar pe de altă parte, cei o sută de mii nu sînt folosiți în scopuri ilegale.

R: Exact.

Î: (rar și plin de satisfacție) În cazul acesta, doctore Seldon, vă rog să ascultați cu atenție, pentru că vrem un răspuns bine cumpănit. Ce scop urmăresc cei o sută de mii de oameni ai dumneavoastră?

Vocea avocatului devenise stridentă. Aranjase capcana; îl incolțise pe Seldon; îl îndepărtase pe acesta cu șiretenie de la orice posibilitate de a da un răspuns.

La auzul acestor cuvinte, rumoarea crescîndă a comentariilor trecu ca un val prin rîndurile publicului și invadează chiar șirul de comisari. Se aplecară unul spre altul, în uniformele lor auriu-stacojii; doar șeful rămase netulburat.

Hari Seldon stătea nemișcat. Aștepta ca rumoarea să se stingă.

R: Să micșoreze efectele acestei distrugerii.

Î: Și ce vrei să spunei cu asta, mai exact?

R: Explicația este simplă. Inevitabila distrugere a planetei Trantor nu este un eveniment în sine, izolat, în schema dezvoltării umane. Va fi punctul culminant al unei drame care a început cu secole în urmă și care își accelerează ritmul în mod continuu. Mă refer, domnilor, la declinul, în plină desfășurare, și la decăderea Imperiului Galactic.

Rumoarea deveni de astă-dată un vacarm abia reținut. Avocatul urlă dezlănțuit:

— Declarați în mod deschis că... și se opri, căci strigătele de „Trădare!” din partea publicului arătau că demonstrația fusese făcută și fără ajutorul altor presiuni.

Comisarul-șef ridică încet ciocănelul de lemn și-l lăsa să cadă pe masă. Sunetul fu asemănător dangătului unui gong. Când reverberațiile se stinseră, sporovăiala publicului încetă și ea. Avocatul respiră adânc.

Î: (cu un ton teatral) Înțelegeți, doctore Seldon, că vorbiți despre un imperiu care a rezistat douăsprezece mii de ani, în ciuda tuturor vicisitudinilor trăite de generații întregi și care este susținut de dorințele de bine și de dragoste ale unui cvintilion de ființe umane?

R: Sint conștient atît de statutul actual cît și de istoria trecută a Imperiului. Fără a da dovadă de lipsă de respect, trebuie să pretind că am cunoștințe cu mult mai vaste despre această problemă decît oricare altă persoană din această sală.

Î: Și preziceți ruina sa?

R: Este o precizare pe baze matematice. Eu nu dau verdicte morale și, personal, regret această perspectivă. Chiar dacă s-ar admite că Imperiul e un lucru dăunător (idee la care nu ader), starea de anarhie ce va urma prăbușirii sale va fi și mai periculoasă. Proiectul meu s-a angajat să lupte împotriva acestei stări. Prăbușirea Imperiului este, domnilor, un proces gigantic, și nu-i ușor să lupți împotriva-i. O dictează creșterea birocrăției, scăderea inițiativei, înghețarea socială în caste, zăgăzuirea curiozității și o sută de alți factori. Acest proces se desfășoară, așa cum am declarat, de secole, că o mișcare prea maiestuoasă și masivă pentru a putea fi oprită.

Î: Nu știe toată lumea că Imperiul este la fel de puternic precum a fost dintotdeauna?

R: Totul în jur dă impresia de putere. Ar părea să dureze o veșnicie. Cu toate acestea, trunchiul putred al copacului are înfățișarea de putere dintotdeauna, exact pînă în clipa în care

de/lanșarea furtunii îi iringe în două. Furtuna suieră chiar și acum printre ramurile Imperiului. Ascultați cu urechile psihoistoriei și-i veți auzi scrișnetul.

Î: (pe un ton nesigur) Doctore Seldon, nu ne aflăm aici pentru a as...

R: (ferm) Imperiul se va năruî, și o dată cu el și tot binele pe care l-a produs. Cunoștințele acumulate vor decădea și ordinea pe care el a impus-o se va risipi ca un fum. Războaiele interstelare vor fi nesfârșite; comerțul interstelar va decădea; populația va scădea; lumile vor pierde contactul cu partea principală a Galaxiei și situația va rămîne astfel.

Î: (o voce pierită într-o mare de liniște) Pentru totdeauna?

R: Psihoistoria, care poate anticipa prăbușirea, poate face predicții referitoare la epocile întunecate care vor urma. Domnilor, Imperiul, așa cum s-a spus, a rezistat douăsprezece mii de ani. Epocile întunecate care vor veni vor dura nu douăsprezece, ci treizeci de mii de ani. Se va ridica un nou Imperiu, dar între el și civilizația noastră se vor afla o mie de generații de oameni care vor suferi. Împotriva acestui lucru trebuie să luptăm.

Î: (pe un ton oarecum mai vioi) Vă contraziceți. Mai devreme ați declarat că nu puteți împiedica distrugerea planetei Trantor, prin urmare, probabil, prăbușirea — *așa-zisă* prăbușire a Imperiului.

R: Nu spun acum că putem împiedica prăbușirea. Dar nu este prea târziu să acționăm în vederea scurtării intervalului care va urma. Domnilor, dacă grupului meu i se permite să acționeze acum, devine posibilă reducerea perioadei de anarhie la un singur mileniu. Ne aflăm într-un moment delicat al istoriei. Masa uriașă, de neînvins, a evenimentelor trebuie deviată doar puțin, foarte puțin. Nu se poate face prea mult, dar devierea trebuie să fie suficientă pentru a elimina douăzeci și nouă de mii de ani de mizerie din istoria umană.

Î: Și cum vă propuneți să realizați acest lucru?

R: Salvînd cunoașterea rasei. Suma cunoașterii umane depășește posibilitățile unui om; ba chiar și pe cea a o mie de oameni. O dată cu distrugerea legăturilor sociale, știința se va sparge într-un milion de bucăți. Indivizii vor cunoaște multe dintre nenumăratele fațete minuscule a ceea ce este de cunoscut. Fragmentele de cunoaștere, lipsite de sens, nu vor fi transmise mai departe. Se vor pierde de-a lungul generațiilor. *Dar*, dacă pregătim acum un sumar gigantic al *întregii* cunoașteri, el nu se va pierde niciodată. Generațiile viitoare vor construi pe baza lui și nu vor trebui să descopere singure totul. Un mileniu va face munca a treizeci de mii de ani.

Î: Toate acestea...

R: Tot proiectul meu. Cei treizeci de mii de oameni, cu soțiile și copiii lor, își dedică existența pregătirii unei *Enciclopedii Galactice*, pe care n-o vor termina în cursul vieții lor. Eu nu voi trăi s-o văd nici măcar începută. Dar atunci când Trantor se va prăbuși, ea va fi terminată și vor exista exemplare în toate bibliotecile mari din Galaxie.

Comisarul-șef ridică ciocănelul și-l lăasă să cadă. Hari Seldon părăsi bara și se așeză tăcut alături de Gaal.

Zîmbi și spuse:

— Cum ți-a plăcut spectacolul?

— Ați reușit să-l duceți de la un capăt la altul. Dar ce se va întâmpla acum?

— Vor ridica ședința și vor încerca să ajungă la o înțelegere particulară cu mine.

— De unde știți?

— Voi fi cinstit, spuse Seldon. Nu știu. Depinde de comisarul-șef. L-am studiat ani de-a rîndul. Am încercat să-i analizez reacțiile, dar știi ce riscant este să introduci toanele unui individ în ecuațiile psihoistorice. Cu toate astea, am unele speranțe.

AVAKIM SE APROPIE, îl salută pe Gaal cu o ușoară mișcare a capului și se aplecă să-i șoptească ceva lui Seldon. Se auzi o voce puternică anunțînd ridicarea ședinței, iar gardienii îi separară. Pe Gaal îl conduseră afară.

Audierile din ziua următoare fură total diferite. Hari Seldon și Gaal Dornick rămaseră singuri cu Comisia. Stătură împreună la o masă, fără să existe o separare netă între cei cinci judecători și cei doi acuzați. Ba chiar li se oferiră țigări de foi dintr-o cutie făcută dintr-un material plastic iridiscent care arăta ca o apă ce curgea neconținut. Ochii erau făcuți să perceapă mișcarea, deși degetele constatau o suprafață rigidă și uscată.

Seldon acceptă una; Gaal refuză.

— Avocatul meu nu este prezent, spuse Seldon.

Un comisar îi răspunse:

— Acesta nu mai este un proces, doctore Seldon. Ne aflăm aici pentru a discuta despre siguranța Statului.

Linge Chen luă cuvîntul.

— Acum vorbesc *eu*.

Ceilalți comisari se rezemară de spetezele scaunelor, pregătindu-se să asculte. În jurul lui Chen păru că se creează o liniște receptivă în care el urma să picure vorbe.

Gaal amuți. Chen, zvelt și semeț, mai vîrstnic doar prin privire decît prin restul înfățișării lui, era adevăratul împărat al întregii Galaxii. Copilul care purta titlul era de fapt un simbol fabricat de Chen, și nici măcar nu era primul de acest fel.

— Doctore Seldon, zise Chen, periclitezi pacea pe tărîmurile Împăratului. Nici unul dintre catralioanele de oameni care sînt în viață acum printre stelele Galaxiei nu va mai trăi un secol de acum încolo. Prin urmare, de ce să fim îngrijorați de evenimentele care vor avea loc peste cinci secole?

— Eu nu voi trăi nici macar cinci ani, zise Seldon, și totuși problema constituie o mare îngrijorare pentru mine. Numiți-o idealism. Numiți-o identificare cu acea generalizare mistică căreia-i spunem „cm“.

— Nu vreau să înțeleg misticismul. Poți să-mi spui ce mă împiedică să scap de tine și de un viitor incomod și inutil care e la depărtare de cinci secole, pe care nici măcar nu voi ajunge să-l văd, ordonînd să fii executat astă-seară?

— Acum o săptămînă, spuse Seldon pe un ton firesc, ați fi putut s-o faceți și ați fi păstrat o șansă din zece de a rămîne în viață pînă la sfîrșitul anului. Astăzi însă, probabilitatea abia dacă este de unu la zece mii.

Se auziră respirații precipitate și nervoase în sală și mișcări nelineștite. Gaal simți că-i trec fiori reci pe șira spinării. Pleoapele lui Chen coborîră imperceptibil.

— Cum vine asta?

— Prăbușirea planetei Trantor, spuse Seldon, nu poate fi oprită, indiferent ce eforturi s-ar face. Cu toate acestea, ea poate fi grăbită cu ușurință. Povestea întreruperii procesului meu se va transmite în toată Galaxia. Respingerea planului meu menit a ușura și micșora proporțiile dezastrului îi va convinge pe oameni că viitorul nu le mai oferă nici o șansă. Deja își amintesc cu invidie de viețile bunicilor lor. Vor vedea că revoluțiile politice și stagnarea comercială vor spori în intensitate. Peste tot în Galaxie se va răspîndi sentimentul că este important doar ceea ce poate fiecare să-și apropie în acel moment. Oamenii ambițioși nu vor mai aștepta, iar cei lipsiți de scrupule nu vor mai ezita. Prin fiecare acțiune, ei vor grăbi prăbușirea lumilor. Ucideți-mă, și Trantor nu se va prăbuși în cinci secole, ci în cincizeci de ani, iar dumneavoastră în doar un an.

— Acestea sînt vorbe de speriat copiii, spuse Chen, și totuși moartea ta nu este singurul răspuns care să ne satisfacă.

Își ridică palma de pe hîrțile pe care se odihnea, așa încît doar două degete atingeau ușor paginile de deasupra.

— Spune-mi, continuă el, singura ta activitate va fi aceea de a pregăti Enciclopedia despre care vorbeai mai devreme?

— Da.

— Și trebuie ca acest lucru să fie făcut pe Trantor?

— Stăpine, Trantor posedă Biblioteca Imperială, precum și resursele erudite ale Universității Trantor.

— Și, cu toate acestea, n-ar putea fi avantajos dacă ai fi plasat în altă parte, să zicem pe o planetă unde iureșul și nebunia unei metropole nu se vor învălmăși cu gîndurile erudite, unde oamenii tăi să se poată dedica exclusiv și cu un singur gînd muncii lor?

— Puțin probabil.

— O astfel de lume a fost deja aleasă. Poți lucra, doctore, după placul inimii, cu cei o sută de mii de oameni în jurul tău. Galaxia va ști că lucrezi și că lupti împotriva Prăbușirii. Se va comunica, de asemenea, că vei împiedica Prăbușirea. (Zîmbi.) Întrucît nu cred în atît de multe lucruri, nu mi-e greu să resping chiar și ideea de prăbușire, astfel încît sînt pe deplin convins că le voi spune oamenilor adevărul. Și, în timpul acesta, doctore, nu vei mai tulbura planeta Trantor și nu vor mai exista motive pentru a tulbura pacea și tihna Împăratului. Pentru tine și pentru susținătorii tăi, atîtia cît se vor considera necesari, alternativa este moartea. Voi ignora amenințările proferate mai devreme. Șansa de a alege între moarte și exil îți va fi oferită pentru o perioadă care începe în această clipă și se va termina peste cinci minute.

— Care este lumea aleasă, stăpîne?

— Se cheamă Terminus, cred, spuse Chen. (Nepăsător, întoarse hîrțiile de pe masă cu vîrfurile degetelor astfel ca Seldon să le poată citi.) Este nelocuită, dar destul de ospitalieră, și poate fi modelată pentru a satisface necesitățile savanților. E cam izolată...

— ...la marginea Galaxiei, domnule, îl întrerupse Seldon.

— Exact așa cum am spus, întrucîtva izolată. Va răspunde nevoilor voastre de concentrare. Hai, mai ai două minute.

— Vom avea nevoie de timp pentru a aranja o asemenea călătorie, spuse Seldon. Este vorba de douăzeci de mii de familii.

— Vi se va da timp.

Seldon se gîndi o clipă, și ultimul minut fu pe sfîrșite cînd zise:

— Accept exilul.

Inima lui Gaal uită pentru un moment să mai bată. Pe de o parte, se simți cuprins de o nespus de mare bucurie, căci cine nu s-ar bucura să scape de moarte, iar pe de alta, în ciuda acestei mari ușurări, regretă puțin la gîndul că Seldon fusese înfrînt

RĂMASERĂ TĂCUȚI o vreme, în timp ce taxiul vîjia prin sutele de mile de tuneluri spre Universitate. Apoi Gaal se învioră.

— Este adevărat ceea ce i-ați spus Comisarului? întrebă el. Executarea dumneavoastră ar fi grăbit Prăbușirea?

— Niciodată nu mint în ceea ce privește rezultatele psihoistoriei, răspunse Seldon. Și nici nu mi-ar fi slujit în cazul acesta. Chen știe că spun adevărul. E un politician inteligent și politicianii, prin natura activității lor, au un simț înnăscut pentru adevărurile psihoistoriei.

— Atunci trebuie să acceptați exilul? se miră Gaal, dar Seldon nu-i răspunse.

Cînd ajunseră deasupra terenurilor Universității, mușchii lui Gaal acționară independent de voința lui, adică mai bine spus nu funcționară. A trebuit să fie coborît din taxi pe brațe.

Întreaga Universitate părea o mare orbitoare de lumină. Gaal, aproape uitase că soarele exista. Clădirile Universității erau acoperite de un monstruos dom de sticlă-și-totuși-altceva-decît-sticlă polarizată, astfel încît Gaal privea direct la steaua arzătoare de deasupra. Lumina ei clară era reflectată de construcțiile metalice.

Structurile Universității erau mai degrabă argintii, le lipsea acel cenușiu închis al oțelului, prezent pretutindeni pe Trantor. Strălucirea lor metalică se apropia de culoarea ivorie.

— Soldați, se pare, spuse Seldon.

— Poftim? Gaal reveni cu privirea pe pămînt și văzu în fața lor o santinelă.

Se opriră. În cadrul unei uși apăru un căpitan cu vorba domoală.

— Doctor Seldon? întrebă el.

— Da.

— Vă așteptam. De astăzi înainte, dumneavoastră și oamenii dumneavoastră vă veți afla sub incidența Legii marțiale. Mi s-a ordonat să vă informez că vi se vor acorda șase luni pentru pregătiri în vederea plecării pe Terminus.

— Șase luni! Începu Gaal, dar degetele lui Seldon îl strînseră ușor de cot.

— Acestea sînt ordinele pe care le-am primit, repetă căpitanul și plecă.

Gaal se întoarse spre Seldon:

— Bine, dar ce se poate face în șase luni? Asta nu e decît o crimă lentă.

— Ușurel, ușurel. Să ajungem în biroul meu.

Biroul nu era mare, dar era ferit de urechi indiscrete cu ajutorul unui dispozitiv de nedetectat. Fasciculele-spion îndreptate spre birou nu receptau nici o tăcere care să trezească suspiciuni, nici paraziți care ar fi fost și mai suspecti. Recepționau, mai degrabă, o conversație construită la întîmplare dintr-o vastă rezervă de fraze nevinovate pe diferite tonuri și voci.

— Șase luni vor fi suficiente, spuse Seldon relaxat.

— Nu înțeleg cum.

— Pentru că, băiete, într-un asemenea plan, acțiunile altora sînt folosite pentru a sluji nevoilor noastre. Nu ți-am spus deja că structura temperamentală a lui Chen a fost supusă unui studiu mai atent decît cel dedicat oricărui alt om de pe lumea asta? Procesul nu a putut începe decît atunci cînd momentul și condițiile erau favorabile scopului ales de noi.

— Dar cum ați fi putut aranja...

— Să fim exilați pe Terminus? De ce nu? Apăsă cu degetul într-un punct anume de pe biroul său și o secțiune a peretelui din spatele scaunului alunecă într-o parte. Doar degetele lui ar fi putut face acest lucru, întrucît numai amprentele lui puteau activa detectorul de dedesubt.

— Vei găsi cîteva microfilme înăuntru, spuse Seldon. Ia-l pe cel însemnat cu litera T.

Gaal făcu întocmai și așteptă pînă ce Seldon îl fixă într-un proiector și-i înmînă o pereche de ochelari cu lentile groase. Gaal le reglă și urmări filmul desfășurîndu-se sub ochii lui mirați.

— Păi, atunci..., făcu el.

— Ce te surprinde? îl întrebă Seldon.

— Vă pregătiți de doi ani să plecați?

— De doi ani și jumătate. Bineînțeles, nu puteam fi siguri că va fi ales Terminus, dar am sperat că ar putea fi, și am acționat conform acestei presupunerii...

— Dar de ce, doctore Seldon? Dacă ați aranjat exilul, de ce? Evenimentele nu puteau fi mai bine controlate de aici, de pe Trantor?

— Păi, există câteva motive. Lucrînd pe Terminus, vom beneficia de sprijin imperial fără a mai da naștere unor temeri că am pune în pericol Siguranța Imperială.

— Ați stîrnit aceste temeri, spuse Gaal, doar pentru a forța exilul? Totuși nu înțeleg.

— Probabil că douăzeci de mii de familii n-ar călători de bunăvoie tocmai pînă la capătul Galaxiei.

— Dar de ce ar trebui siliți să meargă pînă acolo? (Gaal rămase pe gînduri.) Aș putea ști?

— Încă nu, spuse Seldon. E suficient pentru moment să știi că un refugiu științific va fi stabilit pe Terminus, și un altul, la celălalt capăt al Galaxiei, să zicem, la Capătul Stelei. (Zîmbi.) Cît privește restul, eu voi muri curînd și vei vedea mai multe decît mine... Nu, nu... Scutește-mă de scene și de urări de bine. Doctorii mi-au spus că nu voi putea trăi mai mult de un an sau doi. Dar și așa, am realizat ceea ce mi-am propus. Aș putea muri în condiții mai bune?

— Și după ce veți muri, domnule...?

— Vor exista succesori, poate chiar tu. Aceștia vor putea să aplice ultimul retuș Proiectului și să instige revolta de pe Anacreon la momentul potrivit și la modul corect. După aceea, evenimentele se pot desfășura nestîrnite.

— Nu înțeleg.

— Vei înțelege. (Chipul ridat al lui Seldon deveni dintr-o dată calm și obosit.) Majoritatea vor pleca pe Terminus, dar unii vor rămîne. Va fi ușor de aranjat. Dar în ceea ce mă privește — și încheie cu o șoaptă pe care Gaal abia putu să o audă — eu sînt terminat.

Partea a doua

ENCICLOPEDIȘTII

TERMINUS — ...Situarea sa (vezi harta) era stranie pentru rolul pe care avea să-l joace în Istoria Galactică și totuși inevitabilă, așa cum au arătat de-atâtea ori numeroși scriitori. Situată chiar la marginea Spiralei Galactice, unica planetă a unui soare izolat, săracă în resurse și neglijabilă ca valoare economică, pînă la sosirea Enciclopediștilor, ea nu fusese colonizată în decursul celor cinci secole ce trecuseră de la descoperire...

Era inevitabil ca, pe măsură ce se dezvoltă o nouă generație, Terminus să devină ceva mai mult decît o anexă a psihoistoricilor de pe Trantor. O dată cu revolta de pe Anacreon și cu venirea la putere a lui Salvor Hardin, primul din marea familie de...

ENCICLOPEDIA GALACTICA

1

LEWIS PIRENNE lucra intens la biroul său din singurul colț bine luminat al camerei. Munca trebuia coordonată. Eforturile trebuiau organizate. Ițele răzlețe trebuiau țesute într-un model coerent.

Cincizeci de ani. Cincizeci de ani pentru a se aranja și pune la punct Numărul Unu din Enciclopedia Fundației într-o formă accesibilă. Cincizeci de ani pentru strîngerea materialului brut. Cincizeci de ani de pregătiri.

Trebuia făcută. După alți cinci ani vor vedea publicat primul volum al celei mai monumentale lucrări pe care o concepusese vreodată Galaxia. Apoi, aveau să apară celelalte volume la intervale de cîteva zeci de ani, însoțite de suplimente; articole speciale despre evenimente de interes actual, pînă cînd...

Pirenne se foia nemulțumit, cînd soneria discretă de pe birou bîzii sîciitor. Aproape că uitase de întîlnire. Deblocă ușa și.

absent, cu coada ochiului, o văzu deschizându-se. În cameră intră Salvor Hardin cu silueta sa masivă. Pirenne nu ridică ochii din hîrtii.

Hardin zîmbi ca pentru sine. Se grăbea, însă avea altceva mai bun de făcut decît să se supere din cauza atitudinii nepăsătoare a lui Pirenne față de orice sau oricine îl deranja atunci cînd lucra. Se afundă în fotoliul situat de cealaltă parte a biroului și așteptă.

Stilusul lui Pirenne scotea un sunet slab, alergînd pe hîrtie. De altfel, nici nu puteau fi percepute altă mișcare sau alt sunet. Hardin scoase o monedă de două credite din buzunarul hainei, o azvîrli în sus și suprafața ei din oțel inoxidabil reflectă frînturi de lumină în cădere. O prinse și o azvîrli din nou, urmărindu-i leneș reflexiile sclipitoare. Oțelul inoxidabil era un bun mijloc de schimb pe o planetă care trebuia să importe tot ce era metal.

Pirenne ridică privirea și clipi des.

— Încetează! făcu el cu arjag.

— Ce?

— Moneda aceea nenorocită. Termină!

— Aha! (Hardin băgă în buzunar discul de metal.) Să-mi spui cînd termini, bine? Am promis că mă voi întoarce la întrunirea Consiliului Municipal înainte ca proiectul noului apeduct să fie supus la vot.

Pirenne oftă și-și îndepărtă scaunul de birou.

— Am terminat. Dar sper că n-ai de gînd să mă deranjezi cu treburi administrative. Ocupă-te singur de ele, te rog. Enciclopedia îmi răpește tot timpul.

— Ai auzit vestea? întrebă Hardin, flegmatic.

— Ce veste?

— Vestea pe care am recepționat-o acum două ore prin ultraunde. Guvernatorul regal al Prefecturii Anacreon și-a arogat titlul de rege.

— Și ce-i cu asta?

— Înseamnă că sîntem izolați față de zonele interne ale Imperiului, răspuse Hardin. Ne așteptam la așa ceva, dar asta nu ne ușurează situația. Anacreon este situat exact în dreptul ultimei rute comerciale pe care o mai avem cu Santanni și cu Trantor sau chiar cu Vega! De unde vom mai primi metal? N-am reușit să mai aducem nici un transport de aluminiu sau de oțel de șase luni și de-acum n-o să le mai putem procura deloc decît prin mila Regelui de pe Anacreon.

Nerăbdător să scape de Hardin, Pirenne se prefăcu a fi îndurerat și spuse:

— Atunci, obține-le prin intermediul lui.

— Dar cum? Ascultă, Pirenne, potrivit contractului care a stat la baza întemeierii Fundației, Consiliul de Administrație al Comisiei Enciclopediei deține puteri administrative depline. Eu, ca primar al orașului Terminus, sînt împuternicit doar să-mi suflu singur nasul și probabil să strănut dacă tu semnezi un ordin prin care-ți dai acordul. Depinde de tine și de Consiliul tău. În numele orașului, a cărui prosperitate atîrnă de comerțul neîntrerupt cu Galaxia, îți cer să convoci o întrunire de urgență...

— Oprește-te! Nu e cazul să-mi ții un discurs electoral. Hardin, Consiliul Împuterniciților nu a respins ideea constituirii unui guvern municipal pe Terminus. Înțelegem că este necesar un asemenea guvern, avînd în vedere creșterea numărului de locuitori de la întemeierea Fundației, în urmă cu cincizeci de ani, și pînă acum, precum și înmulțirea celor care se ocupă de alte probleme decît redactarea și întocmirea Enciclopediei. *Dar* asta nu înseamnă că primul și *singurul* scop al Fundației ar fi altul decît publicarea Enciclopediei definitive a întregii cunoașteri umane. Sîntem o instituție științifică, sprijinită de stat, Hardin. Nu putem, nu trebuie, și *nu ne vom amesteca* în politica locală.

— Politică locală! Pentru numele Galaxiei, Pirenne, aceasta-i o problemă de viață și de moarte. Planeta Terminus nu poate susține ea însăși o civilizație mecanicistă. Nu are metale. Știi bine acest lucru. N-are pic de fier, cupru sau aluminiu în rocile de suprafață și al naibii de puține alte substanțe. Ce crezi că se va întimpla cu Enciclopedia dacă acestui fitecine Rege de pe Anacreon îi trece prin minte să ne atace?

— Pe noi? Uîți că sîntem sub controlul direct al Împăratului? Nu facem parte din Prefectura Anacreon și nici din altă prefectură. Ține seama de asta! Aparținem domeniului personal al Împăratului și nimeni nu se va atinge de noi. Imperiul va proteja ceea ce-i aparține.

— Atunci de ce nu l-a împiedicat pe Guvernatorul regal de pe Anacreon să-și facă de cap? Și măcar dacă Anacreon ar fi un caz izolat. Cel puțin douăzeci dintre prefecturile cele mai îndepărtate ale Galaxiei, întreaga Periferie, mai precis, au început să se conducă după bunul lor plac. Îți spun cu mîna pe inimă că mă îndoiesc foarte tare de capacitatea Imperiului de a ne proteja.

— Truc de doi bani! Guvernatori regali, regi — ce importanță are? Într-o măsură mai mare sau mai mică, Imperiul a fost dintotdeauna măcinat de politicieni care au tras fiecare în partea lui. Unii guvernatori s-au răscurat și, tot astfel, unii împărați au fost detronați sau asasinați și pînă acum. Însă ce au

toate acestea de a face cu Imperiul? Las-o mai moale, Hardin. Nu-i treaba ta. Întii de toate, sîntem oameni de știință. Iar grija noastră de căpetenie este Enciclopedia. A, aproape că uitasem, Hardin.

— Poftim?

— Fă ceva cu ziarul acela al tău! Vocea lui Pirenne trăda supărarea.

— *Jurnalul*? Nu-i al meu, E un ziar particular. Dar ce s-a întîmplat?

— De cîteva săptămîni tot recomandă ca cea de-a cincizecea aniversare a întemeierii Fundației să devină un prilej pentru serbări publice și manifestări care nu-și prea au rostul.

— Păi de ce nu? Ceasul cu radiu va deschide Prima Boltă peste trei luni. Aș zice că aceasta este o ocazie deosebită. Oare greșesc?

— Nu-i o ocazie pentru sărbători neroade, Hardin. Prima Boltă și deschiderea ei privesc doar Consiliul de Administrație. Vom comunica oamenilor ceea ce vom considera important. Asta e sigur, și te rog să explici în *Jurnal* cum stau lucrurile.

— Regret, Pirenne, dar Carta orașului garantează un drept aparent lipsit de importanță, care se numește libertatea presei.

— Tot ce se poate, însă Consiliul de Administrație nu garantează așa ceva. Eu sînt reprezentantul Împăratului pe Terminus, Hardin, și am puteri depline în această privință.

Expresia de pe chipul lui Hardin se schimbă; se vedea că încearcă să se controleze.

— În legătură cu statutul tău de reprezentant al Împăratului, mai am să-ți dau o veste, spuse el sumbru.

— În legătură cu Anacreon? întrebă Pirenne, printre dinți. Se simțea deranjat.

— Da. Va sosi un trimis special de pe Anacreon. Peste două săptămîni.

— Un trimis? Aici? De pe Anacreon? (Pirenne rămase pe gînduri.) Cu ce scop?

Hardin se ridică și împinse scaunul spre birou:

— Îți ofer șansa de a ghici singur.

Și, cu un aer necuviincios, plecă.

ANSELM HAUT RODRIC — „haut“ însemnînd sînge nobil —, subprefect al Pluemei și trimis extraordinar al Înălțimii sale Regele Anacreonului — la care se adăugau o suită întreagă de alte titluri —, fu întîmpinat de Hardin la spațioport cu întregul ritual prilejuit de o înaltă vizită de stat.

Cu un zîmbet reținut și cu o adîncă plecăciune, subprefectul își scosese dezintegratorul din toc și i-l dăruise lui Hardin, înmîinîndu-i-l astfel încît acesta să-l poată apuca de pat. Hardin răspunsese acestui compliment dăruindu-i, la rîndul său, un dezintegrator special împrumutat pentru această ocazie. Prietenia și bunele intenții erau astfel stabilite, și chiar dacă Hardin observă o umflătură imperceptibilă la subsoara lui Haut Rodric, își reținu prudent remarca pentru sine.

Vehiculul de teren pe care se îmbarcă — precedat, flancat și urmat de stolul inevitabil de funcționari mărunți — se urni cu solemnitate către Piața Ciclopediei, fiind însoțit de-a lungul drumului de cuvenitele ovații ale unei mulțimi relativ entuziaste.

Subprefectul Anselm primi ovațiile cu o indiferență rece, ca un soldat și nobil ce era.

— Și orașul ăsta e toată lumea voastră? se adresă el lui Hardin.

Hardin trebui să ridice puțin vocea pentru a acoperi hărmălaia:

— Eminența voastră, sîntem o lume tînără. În scurta noastră istorie, pe sărmana noastră planetă nu am primit decît vizitele citorva membri ai marii nobilimi. De aceea și entuziasmul acesta.

Aproape sigur, „marea nobilime“ nu pricepu ironia, chiar dacă îi era adresată direct.

— Întemeiată acum cincizeci de ani. Hm! făcu Anselm gînditor. Ai foarte mult teren neexploatat aici, primare. Nu te-ai gîndit să împarți terenul în proprietăți?

— Încă nu este cazul. Sîntem extrem de centralizați; așa și trebuie să fim, din cauza Enciclopediei. Probabil că, într-o bună zi, cînd populația va crește...

— Ciudată lume! Nu aveți țărănime?

Hardin se gîndi că nu era nevoie de o minte prea ascuțită ca să-ți dai seama că Eminența sa se dedicase, cam stîngaci, ce-i drept, culegerii de informații. Răspunse fără grabă:

— Nu. Și nici nobilime.

Haut Rodric făcu ochii mari:

— Și conducătorul vostru — omul pe care urmează să-l întîlnesc?

— Vă referiți la doctor Pirenne?! A, da. Este Președintele Consiliului de Administrație personal al Împăratului.

— Doctor? N-are alt titlu? *Un savant*? Și este considerat deasupra autorităților civile?

— Păi, bineînțeles, răspunse Hardin îndatoritor. Sîntem cu toții savanți, mai mult sau mai puțin. La urma-urmelor, noi nu sîntem o lume, ci mai degrabă o fundație științifică sub controlul direct al Împăratului.

Accentuă ușor ultimele cuvinte și acest lucru păru să-l descumpănească pe subprefect. Acesta rămase tăcut și adîncit în gînduri tot restul drumului pînă la Piața Ciclopediei.

Chiar dacă pe Hardin îl plictisiră după-amiaza și seara care urma, avu satisfacția de a înțelege că Pirenne și Haut Rodric, deși își adresaseră declarații sforăitoare de stimă și respect reciproc, de fapt, se detestau unul pe altul.

Pe parcursul „turului de inspecție” al Clădirii Enciclopediei, Haut Rodric asistase cu o privire inexpressivă la prelegerea lui Pirenne. Ascultase cu un zîmbet politicos, dar absent, perorațiile rapide ale acestuia, în timp ce vizitară depozitele cu filme documentare și numeroasele săli de proiecție.

Abia după ce coborîră tot mai adînc, etaj după etaj, și trecură prin sălile serviciilor de culegere, montaj, prezentare grafică, tipărire și filmare, Rodric își făcu cunoscută prima sa declarație mai consistentă.

— Totul este foarte interesant, zise el, dar mi se pare o ocupație nepotrivită pentru adulți. La ce slujește?

Hardin observă că aceasta era o remarcă la care Pirenne nu putu găsi un răspuns, deși expresia de pe chipul lui trăda efortul.

Dineul din acea seară oglindea fidel evenimentele acelei după-amieze. Haut Rodric puse stăpînire pe conversație și-și

descrie — cu detalii tehnice minuțioase și cu o vervă incredibilă — propriile fapte de glorie în fruntea unui batalion în cursul recentului război dintre Anacreon și proaspăt-proclamatul Regat Smyrno, cu care se învecina.

Relatarea subprefectului se sfârși o dată cu dineul, iar persoanele oficiale mai neînsemnate plecaseră rînd pe rînd. Ultima pîrtică a descrierii triumfaliste a navelor distruse o făcu cînd îi însoși pe Pirenne și pe Hardin pe terasă pentru a se relaxa în atmosfera caldă și plăcută a serii de vară.

— Și acum, făcu el cu o însuflețire reținută, să trecem la treburi mai serioase.

— Vă rog, murmură Hardin, aprinzîndu-și o țigară de foi din tutun de pe Vega — una dintre puținele pe care le mai avea, se gîndi el cu nostalgie — și lăsîndu-se pe spate cu scaunul care se ridică în două picioare.

Galaxia strălucea în înaltul cerului și forma ei, ca o lentilă lăptoasă, acoperea tot orizontul. În comparație cu ea, puținele stele de aici, chiar de la marginea Universului, erau neînsemnate licăriri.

— Desigur, spuse subprefectul, toate discuțiile oficiale — semnarea documentelor și toate celelalte detalii tehnice plicticoase — vor avea loc în prezența... cum spuneți că se numește Consiliul vostru?

— Consiliul de Administrație, răspunse Pirenne, glacial.

— Bizar nume! Oricum, asta va fi mîine. Am putea să pregătim terenul chiar acum, într-o oarecare măsură, ca între bărbați. Ce ziceți?

— Asta înseamnă că...? îl îmboldi Hardin.

— Înseamnă că s-a produs o oarecare schimbare în situația de la Periferie și că statutul planetei voastre a devenit cam nesigur. Ar fi foarte convenabil dacă am reuși să ajungem la o înțelegere, ca să vedem cum stau lucrurile. Apropo, primare, mai ai vreo țigară din acelea?

Fără prea mare tragere de inimă, Hardin îi oferî una.

Anselm Haut Rodric o mirosi și exclamă încîntat:

— Tutun de pe Vega! De unde le ai?

— Am primit o cantitate mică la ultima livrare. Dar s-au terminat de-acum. Doar bunul Spațiu știe cînd vom mai primi, dacă vom mai primi vreodată.

Pirenne se strîmbă. Nu era fumător și de aceea detesta mirosul de tutun.

— Aș vrea să înțeleg ceva, Eminența voastră. Misiunea dumneavoastră este doar una de clarificare?

Haut Rodric dădu aprobator din cap, în timp ce trăgea cu nesat primele fumuri

— În cazul acesta, va fi gata curînd. În ceea ce privește Fundația Enciclopedia Numărul Unu, situația este cea care a existat dintotdeauna.

— Aha! Și care a fost situația dintotdeauna?

— Următoarea: o instituție științifică sprijinită de stat și parte integrantă a domeniului augustei sale maiestăți Împăratul.

Subprefectul rămase impasibil. Scotea rotocoale de fum:

— Asta-i o teorie atrăgătoare, doctor Pirenne. Îmi imaginez că aveți documente cu Sigiliul Imperial — dar care-i situația reală? Care e poziția voastră față de Smyrno? Nu sînteți decît la cincizeci de parseci de capitala Sistemului Smyrno, știți asta. Și care-i poziția față de Konom și Daribow?

— N-avem nimic de-a face cu nici o Prefectură. Ca parte a domeniului Împăratului... răspunse Pirenne.

— Nu mai sînt Prefecturi, îi reaminti Haut Rodric, acum sînt regate.

— Regate atunci. N-avem nici o legătură cu ele. Ca instituție științifică...

— La naiba cu știința, răbufni el soldătește, înveninînd atmosfera. Ce dracu' are asta de-a face cu posibilitatea ca Terminus să fie cucerit oricînd de Smyrno?

— Dar Împăratul? Va rămîne impasibil?

Haut Rodric se domoli și spuse:

— Așa e, doctore Pirenne. Tu respecți stăpînirea Împăratului; la fel și Anacreon, dar s-ar putea ca Smyrno să n-o facă. Ține seama că noi tocmai am semnat un tratat cu Împăratul. Mîine voi prezenta o copie aceluia Consiliu al vostru. Tratatul ne acordă dreptul de a menține ordinea în limitele fostei Prefecturi Anacreon în numele Împăratului. Misiunea noastră este limpede, nu?

— Desigur. Numai că Terminus nu face parte din Prefectura Anacreon.

— Și Smyrno...

— Nu face parte nici din Prefectura Smyrno. Nu aparține nici unei Prefecturi.

— Cei de pe Smyrno cunosc acest lucru?

— Nu mă interesează ce știu și ce nu.

— Pe noi *ne interesează*. Abia am sfîrșit un război cu Smyrno, care încă deține două sisteme stelare de-ale noastre. Terminus ocupă un loc strategic deosebit de important între cele două națiuni.

Hardin avu o senzație de sfîrșeală. Îl întrerupse:

— Care este propunerea dumneavoastră, Eminență?

Subprefectul părea foarte dispus să renunțe la aluzii în favoarea unor afirmații mai directe. Spuse cu vioiciune:

— Este evident că, intrucit Terminus nu se poate apăra singură, Anacreon trebuie să preia această sarcină. Sper că înțelegeți că nu dorim să ne amestecăm în administrația locală.

— Ihimmm... făcu Hardin, de parcă avea limba legată.

— ... dar noi considerăm că ar fi cel mai bine pentru ambele părți dacă Anacreon ar înființa o bază militară pe planetă.

— Și cam asta ar fi tot ce doriți — o bază militară pe o parte a vastului teritoriu neocupat —, dar vom rămâne la atît?

— Păi, bineînțeles, s-ar mai ridica problema întreținerii forțelor de apărare.

Scaunul lui Hardin reveni pe cele patru picioare, iar el se rezemă cu coatele pe genunchi.

— Ajungem la miezul problemei. Să spunem lucrurilor pe nume. Terminus urmează să devină protectorat și să plătească tribut.

— Nu tribut, taxe. Noi vă protejăm, iar voi plătiți.

Pe neașteptate, Pirenne izbi violent scaunul cu palma.

— Lasă-mă să vorbesc, Hardin. Eminența voastră, nu dau nici jumătate de credit ruginit pe Anacreon, pe Smyrno, pe politica dumneavoastră locală și pe aceste războaie meschine. Vă declar că instituția noastră e sprijinită de stat și scutită de taxe.

— Sprijinită de stat? Dar *noi* sintem Statul, doctor Pirenne, și noi nu sprijinim așa ceva.

Pirenne se ridică furios.

— Eminența voastră, eu sint reprezentantul direct al...

— Augusteii sale maiestăți, Împăratul, îl imită acru Anselm Haut Rodric, iar eu sint reprezentantul direct al Regelui Anacreonului. Doctor Pirenne, Anacreon e cu mult mai aproape.

— Să revenim la afaceri, insistă Hardin. Cum veți percepe aceste așa-numite taxe, Eminența voastră? Le veți percepe în produse? Grîne, cartofi, legume, animale?

Subprefectul făcu ochii cît cepele:

— Ce dracu' să facem cu ele? Avem prea de ajuns. Aur, bineînțeles. Crom sau vanadiu ar fi și mai binevenite, dacă. întîmplător, aveți cantități mari.

Hardin izbucni în ris:

— Cantități mari! Nici măcar fier nu avem în cantități suficiente. Cît privește aurul, poștiți, priviți moneda noastră. Azvîrli o monedă către trimisul special.

Haut Rodric o ciocăni și se holbă mirat:

— Ce-i asta? Oțel?

— Exact.

— Nu pricep.

— Terminus este o planetă fără metale. Le importăm în totalitate. Prin urmare, nu avem nici aur, nici altceva ca mijloc de plată decît, eventual, cîteva mii de ocale de cartofi.

— Atunci bunuri industriale.

— Fără metal? Din ce să fabricăm mașinile?

După cîteva momente de tăcere, Pirenne mai făcu o încercare:

— Discuția aceasta s-a îndepărtat de la subiect. Terminus nu este o planetă, ci o fundație științifică pentru pregătirea unei mari Enciclopedii. În numele Spațiului, domnule, nu aveți nici un dram de respect față de știință?

— Enciclopediile nu cîștigă războaie, spuse Haut Rodric și se încruntă. O lume total neproductivă, prin urmare — și practic neocupată. Atunci ați putea plăti cu terenuri.

— Ce vreți să spuneți? întrebă Pirenne.

— Planeta asta este aproape nepopulată și terenul neocupat ar putea fi fertil. Multor nobili de pe Anacreon le-ar suride o creștere a proprietăților lor.

— Dar nu puteți propune așa o...

— Nu e nevoie să vă alarmați, doctor Pirenne. E destul pămînt pentru toți. La urma-urmelor, dacă veți coopera, vom putea probabil aranja în așa fel încît să nu pierdeți nimic. Pot fi conferite titluri și proprietăți. Sper că mă înțelegeți.

— Mulțumesc! izbucni Pirenne.

Apoi Hardin întrebă cu un aer nevinovat:

— Anacreon ar putea să ne aprovizioneze cu cantități adecvate de plutoniu pentru centrala noastră atomică? Mai avem rezerve doar pentru cîțiva ani.

Pirenne pufni nemulțumit și rămaseră cu toții tăcuți cîteva momente. Haut Rodric sparse tăcerea cu o voce care nu mai semăna nicidecum cu cea de mai-nainte:

— Aveți energie atomică?

— Bineînțeles. Ce-i neobișnuit în asta? Cred că energia atomică are o vechime de cel puțin cincizeci de ani. De ce să nu avem? Numai că e cam greu să obținem plutoniu.

— Da... da. (Trimisul special tăcu, apoi adăugă stinjenit.) Domnilor, atunci vom continua discuțiile mâine. Vă rog să mă scuzați...

Pirenne privi lung după el și scrișni din dinți.

— Insuportabil mai e măgarul ăsta greu de minte Dezgustă...

— Greșești, îl întrerupse Hardin. Nu e decît un produs al mediului. Capacitatea lui de înțelegere nu trece de „Eu am armă și tu nu“

EXASPERAT, PIRENNE SE ÎNDOINĂ SPOREȘTE

— Pentru numele Spațiului, ce era cu vorbăria aceea despre baze militare și tribut? Ai luat-o razna?

— Nu. I-am dat doar apă la moară și l-am lăsat să pălăvrăgească. Cred că ai băgat de seamă că l-a luat gura pe dinainte și a divulgat adevăratele intenții ale Anacreonului, mai exact parcelarea Terminusului în proprietăți funciare. Bineînțeles că nu voi admite așa ceva.

— *Tu* nu vei admite. *Tu!* Dar cine ești tu? Și aș putea să știu de ce ți-ai dat drumul la gură în legătură cu centrala noastră nucleară? Asta va face din noi o țintă militară.

— Da, zîmbi Hardin amuzat. O țintă militară de care e bine să stai departe. Nu-i limpede de ce am adus vorba despre asta? Mi s-a confirmat astfel o bănuială pe care o aveam mai de mult.

— Care anume?

— Că Anacreon nu mai are o economie bazată pe energie nucleară. Dacă ar fi avut, fără îndoială că amicul nostru și-ar fi dat seama că plutoniul nu este folosit la centrale nucleare decât în tehnologiile demodate. Rezultă astfel că restul Periferiei nu mai deține energie atomică. E sigur că Smyrno nu are, pentru că altfel Anacreon n-ar fi cîștigat majoritatea bătăliilor din recentul lor război. Nu ți se pare interesant?

— Ei, aș! făcu Pirenne și plecă morocănos, iar Hardin zîmbi plin de îngăduință.

Azvîrli țigara de foi și ridică ochii spre necuprinsul Galaxiei. „Înapoi la țigeti și cărbune, așa am ajuns“, murmură el, iar restul gîndurilor le păstră pentru sine.

CÎND HARDIN negase că ar fi proprietarul *Jurnalului*, el se exprimase corect din punct de vedere tehnic, dar numai atît. Hardin fusese spiritul conducător în intenția de a încorpora Terminus într-o municipalitate autonomă — fusese primul primar ales — și nu era o surpriză că, deși nu poseda pe numele său nici măcar una dintre acțiunile *Jurnalului*, pe căi ocolite, le controla în proporție de circa șaizeci la sută.

Modalități erau destule.

Prin urmare, atunci cînd Hardin încercase să-i sugereze lui Pirenne să i se permită participarea la întrunirile Consiliului de Administrație, faptul că *Jurnalul* declanșase o campanie în același sens nu fusese o simplă coincidență. Și astfel avusese loc prima demonstrație de masă din istoria Fundației, prin care se cerea reprezentarea orașului în Guvernul „național”.

Pirenne capitulase cu un sentiment de lehamite.

În timp ce stătea spre capătul mesei, Hardin medita alene la oamenii de știință din domeniul fizicii care erau administratori atît de neinspirati. Probabil, datorită faptului că erau din cale afară de obișnuiți cu realități inflexibile și mult prea stîngaci în a trata cu oameni care-și schimbau opiniile de la un moment la altul.

În orice caz, avea acum în stînga pe Tomaz Sutt și pe Jord Fara, în dreapta pe Lundin Crast și pe Yate Fulham, iar Pirenne în persoană prezida. Îi cunoștea bine pe toți, desigur, dar în această ședință păreau să arboreze un aer pompos.

În timpul formalităților de început, Hardin prinse să moțăie și se dezmetici doar cînd Pirenne sorbi din paharul cu apă aflat în fața sa, pregătindu-se să ia cuvîntul:

— Îmi face deosebită plăcere să pot comunica Consiliului că Lord Dorwin, Cancelarul Imperiului, va sosi pe Terminus peste două săptămîni. Putem fi încredințați că relațiile noastre cu Anacreon se vor normaliza spre deplina noastră satisfacție, imediat ce Împăratul va fi informat în legătură cu situația actuală

Zîmbi și se adresă lui Hardin, care se afla la celălalt capăt al mesei:

— *Jurnalul* a primit deja informațiile în legătură cu acest eveniment.

Hardin pufni nemulțumit. Părea limpede că dorința de a acorda atîta importanță acestei informații fusese unul dintre motivele pentru care l-au primit la această sacrosanctă ședință.

Spuse, fără a lăsa să se înțeleagă că e afectat în vreun fel:

— Lăsînd la o parte exprimările neouloase, ce anticipați că va face Lord Dorwin?

Răspunse Tomaz Sutt. Avea prostul obicei de a se adresa interlocutorului la persoana a treia atunci cînd se simțea important.

— E foarte limpede, remarcă el, că primarul Hardin își face o profesiune de credință din a fi cinic. Nu reușește să înțeleagă că, foarte puțin probabil, Împăratul va permite să i se știrbească drepturile personale.

— De ce? Ce ar putea face în caz că aceste drepturi i-ar fi încălcate?

Se produse agitație și iritare. Pirenne interveni:

— Ți-ai pierdut dreapta judecată. (Ca să mai dreagă lucrurile, continuă.) În plus, faci afirmații care pot fi luate drept trădare.

— Să consider că mi s-a răspuns la întrebare?

— Da. Dacă nu mai ai altceva de spus...

— Nu te grăbi să tragi concluzii. Aș dori să întreb, în afară de acest demers diplomatic, s-a întreprins ceva concret pentru a face față amenințării din partea Anacreonului?

Yate Fulham își trecu palma peste mustața roșie și fîroasă:

— Vezi vreo amenințare din acea direcție?

— Tu nu vezi?

— Nu chiar... răspunse acesta îngăduitor. Împăratul...

— În numele Spațiului! (Starea de iritare a lui Hardin crescuse.) Ce înseamnă asta? La fiecare frază cineva menționează numele „Împăratului” sau al „Imperiului”, ca pe niște cuvinte magice. Împăratul se află la cincizeci de mii de parseci distanță și mă îndoiesc de grija lui față de noi. Și chiar dacă i-ar păsa, ce poate să facă? Tot ce rămăsese din flota imperială din zonele acestea a căzut acum în mîinile a patru regate și Anacreon și-a luat partea. Ascultați-mă, trebuie să luptăm cu arme, nu cu vorbe. Vă rog să înțelegeți că pînă acum ne-am bucurat de o perioadă de grație de două luni, în primul rînd pentru că le-am dat de înțeles celor de pe Anacreon că avem arme atomice. Știm cu toții că aceasta este o minciună, deși am spus-o cu cele mai bune intenții. Avem energie atomică.

dar numai pentru uz comercial și, oricum, nu prea multă. Vor afla curînd acest lucru și, dacă vă închipuiți că le place să fie luați peste picior, vă înșelați.

— Dragă domnule...

— O clipă. N-am terminat. (Hardin se înfierbîntase. Îi făcea și plăcere.) Este foarte lăudabil că implicăm cancelari în această problemă, dar ar fi și mai frumos dacă am procura cîteva tunuri mari de asediu care să poată lansa niște drăgălașe bombe atomice. Am pierdut deja două luni, și s-ar putea să nu mai avem alte două de pierdut. Cum propuneți să procedăm?

Cu nările fremătînd de furie, Lundin spuse:

— Dacă propui militarizarea Fundației, nici nu vreau să ascult. Acest lucru ar marca intrarea noastră declarată în domeniul politicului. Noi, domnule primar, sîntem o fundație științifică și nimic mai mult.

— În plus, adăugă Sutt, nu înțelege că a construi armament ar însemna deturnarea unor oameni — oameni de valoare — de la munca la Enciclopedia. Orice s-ar întîmpla, acest lucru nu trebuie făcut.

— Foarte adevărat, aprobă Pirenne. Enciclopedia mai întîi și mai presus de toate.

Hardin simți că i se sfîșie inima.

Membrii Consiliului păreau a fi grav bolnavi, pentru că n-aveau în minte decît Enciclopedia.

Vorbi tăios și rece:

— S-a gîndit vreodată acest Consiliu că ar fi posibil ca Terminus să aibă și alte interese decît Enciclopedia?

— Hardin, nu accept ideea că Fundația ar putea avea și *alte* interese decît Enciclopedia, îi răspunse Pirenne.

— Eu n-am spus Fundația, am spus Terminus. Îmi pare rău, dar nu înțelegeți situația. Pe Terminus sînt mai bine de un milion de oameni, dar numai cincizeci de mii lucrează strict la Enciclopedia. Pentru noi, ceilalți, Terminus este *căminul* nostru. Ne-am născut aici. Trăim aici. În comparație cu fermele noastre, cu căminele noastre și cu fabricile noastre, Enciclopedia înseamnă prea puțin. Le vrem apărute...

Strigătele acoperiră restul spuselor lui.

— Întîi Enciclopedia, răsună glasul lui Crast. Avem de dus la bun sfîrșit o misiune.

— Misiune pe naiba, strigă Hardin. Acest lucru ar fi fost valabil acum cincizeci de ani. Acum este o altă generație.

— N-are nici o importanță, răspunse Pirenne. Sîntem oameni de știință.

Hardin găsi un punct slab și îl folosi:

- Asa credeți? Frumoasă autoamăgire n-am ce zice!

Domnule voastre sînteți un exemplu perfect pentru ceea ce funcționează anapoda în întreaga Galaxie de mii de ani. Ce fel de știință este aceea care s-a refugiat aici pentru secole de acum încolo și clasifică munca din ultimul mileniu a tuturor savanților? V-ați gîndit vreodată să progresați, să îmbogățiți cunoștințele lor sau să le aduceți îmbunătățiri? Nu! Păreți foarte satisfăcuți de această stagnare. Galaxia există și a existat de cîine știe cînd. De aceea se revoltă Periferia; de aceea se deteriorează comunicațiile; de aceea devin eterne micile războaie; de aceea toate sistemele își pierd capacitatea de a folosi energia atomică și se întorc la tehnicile primitive care folosesc energia chimică. Dacă vreți să aflați părerea mea, strigă el, *întreaga Galaxie e pe ducă!*

Se opri și se lăsă să cadă pe scaun pentru a-și trage sufletul, fără să acorde vreo atenție celor doi sau trei care încercau, în același timp, să-i răspundă.

Luă cuvîntul Crast:

— Nu știu ce încerci să cîștigi prin aceste declarații nesăbuite, domnule primar. E de la sine înțeles că nu aduci nici un element constructiv discuției noastre. Domnule Președinte, fac propunerea ca afirmațiile vorbitorului să fie considerate neavenite și ca discuția să se reia de acolo de unde a fost întreruptă.

Pînă și Jord Fara dădu semne de agitație. Pînă acum, Fara nu participase la dispută, nici măcar atunci cînd fusese mai aprinsă. Dar acum, vocea lui baritonală, la fel de impresionantă ca și masivitatea trupului ce cîntărea nu mai puțin de trei sute de funzi, izbucni, acoperind vocile celorlalți.

— Domnilor, n-ați uitat nimic?

— Ce anume? întrebă Pirenne, țifnos.

— Că peste o lună vom sărbători cea de-a cincizecea aniversare.

Fara avea un talent inegalabil de a rosti cu mare profunzime cele mai evidente platitudini.

— Și ce-i cu asta?

— Cu ocazia acestei aniversări, continuă Fara imperturbabil, se va deschide Bolta lui Hari Seldon. V-ați gîndit vreodată cam ce ar putea să conțină Bolta?

— Nu știu. Instrucțiuni obișnuite. Vreo cuvîntare de felicitare, probabil. Cred că nu trebuie să atribuim prea mare importanță acestei Bolți, cu toate că *Jurnalul* — și Pirenne se uită urît la Hardin care, nelăsîndu-se mai prejos, afișă un zîmbet impertinent — a încercat să dea greutate evenimentului. Am pus capăt acestei încercări.

— Aha, făcu Fara, dar probabil că te înșeli. Nu ai impresia,

cumva — și spunînd acestea făcu o pauză plină de subînțeles, ducîndu-și un deget la nasul mic și borbănat — că Bolta se deschide într-un moment foarte potrivit?

— Poate vrei să spui *nepotrivit*, protestă Fulham. Avem alte lucruri care ne preocupă acum.

— Alte lucruri mai importante decît un mesaj din partea lui Hari Seldon? Cred că greșești.

Fara devenise mai impozant decît fusese vreodată și Hardin îl cîntări bănuitor. La ce făcea aluzie?

— De fapt, spuse Fara amuzat, cred că uitați cu toții că Seldon a fost cel mai mare psiholog al vremurilor noastre și că el a pus bazele Fundației. Mi se pare normal să presupun că și-a folosit știința pentru a aprecia cursul probabil al istoriei din viitorul apropiat. Dacă a făcut acest lucru, vă spun încă o dată că ar fi reușit să găsească o modalitate de a ne avertiza asupra pericolului și, posibil, de a ne indica o soluție. Știți doar că iubea Enciclopedia din adîncul sufletului.

Predomina un sentiment de îndoială și nedumerire. Pirenne își dresе glasul:

— Păi, nu prea știu. Psihologia este o știință impresionantă, dar acum nu avem printre noi nici un psiholog, bănuiesc. Cred că ne aflăm pe un teren nesigur.

Fara se întoarse spre Hardin:

— N-ai studiat psihologia sub îndrumarea lui Alurin?

— Ba da, răspunse Hardin ca prin vis. Totuși n-am reușit să-mi termin studiile. Mă obosea teoria. Voiam să fiu inginer psiholog, dar, cum ne lipseau dotările, am ales ceea ce părea a fi un înlocuitor aproape perfect — am intrat în politică. Practic, e cam același lucru.

— Atunci, ce părere ai despre Boltă?

— Nu știu, răspunse Hardin, cîrumspect.

Cît mai dură întrunirea nu mai scoase nici o vorbă, chiar dacă discuția reveni la problema vizitei Cancelarului imperial.

De fapt, nici măcar nu mai asculta. I se sugerase o nouă pistă și lucrurile păreau a se așeza firesc — sau cel puțin asta era impresia lui. Unele elemente se potriveau.

Iar psihologia era cheia. Era convins de acest lucru.

Făcu încercări disperate să-și amintească teoria psihologică pe care o învățase demult — și astfel obținu un punct exact de pornire.

Un mare psiholog ca Seldon putea descifra emoțiile și reacțiile umane suficient de bine pentru a reuși să anticipeze, în linii mari, dezvoltarea istorică viitoare.

Iar asta însemna că... hmmm!

LORD DORWIN priza tutun. Purta părul lung, minuțios ondulat, deși se vedea de la o poștă că era artificial; la toate astea se adăugau favoriți blonzi, zulufați, pe care și-i mîngîia drăgăstos. Mai apoi, se adresa prin fraze peste măsură de exacte și ignora toate r-urile.

Relativ surprins, Hardin nu avu timp să găsească și alte motive pentru dezgustul subit ce-l cuprinsese față de Cancelar. A, ba nu, gesturile elegante ale mîinilor, care însoțeau orice replică, și îngăduința studiată cu care dădea greutate pînă și unui simplu „da”.

Dar, acum, problema era de a-l găsi; dispăruse împreună cu Pirenne în urmă cu jumătate de oră — dezintegra-s-ar!

Hardin considera că absența sa de la discuțiile preliminare îl avantaja, desigur, pe Pirenne.

Totuși, Pirenne fusese văzut în aripa aceasta și la acest etaj. Nu avea decît să încerce din ușă-n ușă. După ce deschise jumătate din uși, intră în camera întunecoasă. Profilul sofisticatei coafuri a lordului Dorwin se profila inconfundabil prin paravanul luminat.

Lord Dorwin îl observă și spuse:

— Aa, Hahdin. Făhă îndoială că ne căutai. Îi întinse cutia cu tabac de prizat — înzorzonată din cale-afară și lucrată de mîntuială, nu putu să nu remarce Hardin — și fu refuzat politicos, drept pentru care Lord Dorwin se servi cu cîteva fire și zîmbi mărînimos.

Pirenne se holbă la Hardin și acesta îi răspunse cu o privire indiferentă și impenetrabilă.

Singurul sunet care tulbură tăcerea fu declicul produs de închiderea capacului cutiei de prizat. Apoi Lord Dorwin o puse deoparte și zise:

— Mahe healizahe și Enciclopedia asta a voastă, Hahdin. Înth-adevăh, o izbîndă cahe egalează mai toate healizăhile imphesionante ale tutuhoh timpuhiloh.

— Și noi sîntem încredințați că așa e, Milord. E o realizare care, totuși, nu a fost încă desăvîrșită.

— Din eficiența pe cahe am hemahcat-o pînă acum în cadhul Fundației, nu am îndoieli că theaba mehge foahte bine. Dădu aprobator din cap către Pirenne, care răspunse printr-o inclinare ce trăda încîntarea.

„Cîte dovezi de iubire“, se gîndi Hardin. Apoi zise cu voce tare:

— Nu ne plîngem de lipsa noastră de eficiență, Milord, ci de vizibilul exces de eficiență din partea anacreonienilor — numai că, într-o direcție diferită și distructivă.

— A, da, Anacheon. (Făcu un gest neglijent.) Tocmai de acolo vin. O planetă cit se poate de bahbahă. E puh și simplu de neconceput ca ființele umane să poată thăi astfel la Pehifehie. Lipsa celoh mai elementahe condiții penthu un domn cultivat; absența unoh condiții fundamentale de confoht și thai civilizate — anachonismul total în cahe s-au...

Hardin îl întrerupse sec:

— Din nefericire, anacreonienii au însă toate condițiile elementare pentru a purta războaie și tot ce le este necesar pentru a distruge.

— Exact, exact. (Lord Dorwin părea iritat, probabil, pentru că fusese împiedicat să-și ducă gîndul la bun sfîrșit.) Dah n-aș vhea să discutăm afacehi acum, știi? Sînt și eu sehios pheocupat de astă. Doctohe Pihenne, nu ai de gînd să-mi ahăți volumul doi? Fă-o, te hog.

Luminile se stinseră și în următoarea jumătate de oră cei doi nu-i acordară absolut nici o atenție lui Hardin, de parcă nici n-ar fi fost de față. Nu-i găsi nici un rost cărții de pe ecran și nici nu făcu vreun efort să încerce a urmări ce se discuta, dar constată că Lord Dorwin vorbea din cînd în cînd cu însuflețire. Hardin observă că, în asemenea momente, Cancelarul pronunța pînă și r-urile.

Cînd lumina se aprinse, Lord Dorwin spuse:

— Ghandios! Cu adevăhat ghandios! Hahdin, nu te intehesează cumva a'heologia?

— Poftiți? se scutură Hardin din visare. Nu, Milord, n-aș putea spune că mă interesează. Sînt psiholog, dacă ar fi să țin seama de intențiile din tinerețe, și politician prin forța împrejurărilor.

— Aha! Făhă îndoială că e un domeniu intehesant. În ceea

ce mă phivește, știi — și mai priză puțin tutun —, cochetez cu a'heologia.

— Serios?

— Înălțimea sa, interveni Pirenne, este o cunoscută autoritate în domeniu.

— Ei, poate că sînt, făcu Înălțimea sa cu înfumurare. *Am depus* o muncă intensă în știință. Adică am foahte multe lectuhi. Am thecut phin toate luchăhile lui Jahdun, Obijasi, Kwomill... aa... phin toate, să știi.

— Am auzit despre ele, bineînțeles, spuse Hardin, dar nu le-am citit.

— Ar thebui s-o faci înth-ò bună zi, phietene. Efohtul îți va fi 'ăsplătit din plin. Socot că a mehitat să călătohesc pînă aici, la Pehifehie, că să vād exemplahul acesta din Lameth. N-o să chedeți, dah nu am cahtea asta în biblioteca mea. Aphopo, doctoh Pihenne, speh că n-ai uitat phomisiunea și o să-mi faci și mie o copie înainte de plecahe.

— Voi fi încîntat s-o fac.

— Thebuie să știți, continuă Cancelarul, cu superioritate, că Lameth phezintă o continuahe deosebit de intehesantă la ceea ce cunoșteam antehioh desphe „Phoblema Ohiginii”.

— Care problemă? întrebă Hardin.

— „Phoblema Ohiginii”. Locul de ohigine al speciei umane, știi? Thebuie să știi că se considehă că, la început, 'asa umană ocupa doar un sistem planetah.

— Da, știu asta.

— Bineînțeles că nimeni nu știe exact cahe este acel sistem. Da' există, totuși, unele teohii. Unii zic de Sihius. Alții insistă că ah fi Alfa Centaui, alții că Sol, alții că Cygni 61 — adică tot în sectohul Sihius, înțelegi?

— Și Lameth ce susține?

— Păi, el mehge pe alte căi. Înceahcă să demonstheze că 'ămășile de pe a theia planetă a sistemului Ahctuhian evidențiază faptul că umanitatea a existat acolo înainte de descopehi'ea phimelor indicii de călătohie spațială.

— Și inseamnă că acolo ar fi fost planeta nașterii umanității?

— Phobabil. Thebuie să vād cît de sehioase sînt obsehvațiile. Hardin rămase tăcut pentru o clipă, apoi spuse:

— Cînd a scris Lameth cartea asta?

— A, cam cu vheo opt sute de ani în uhmă. Da', bineînțeles că se bazează în mahe măsuhă pe luchăhile antehioahe ale lui Gleen.

— Atunci de ce ați pune bază pe ce afirmă el? De ce nu mergeți pe Arcturus pentru a studia singur urmele arheologice?

Lord Dorwin ridică din sprâncene a mirare, luă cîteva fire de tutun și le priză precipitat:

— Păi, de ce, tinehe?

— Ca să obțineți informații direct de la sursă, bineînțeles.

— Da' ce nevoie am? Mi se pahe o metodă neobișnuit de ocolită și lipsită de șanse penthu a ajunge la un 'ezultat. Ascultă, am luhăhile tutuhoh savanților — ma'ii a'heologi ai thecutului. Îi compa' pe unul cu altul, încehc să echilibhez dezacohduhile, analizez afihmațiile cahe se conthazic, hotăhăsc dacă, vheunul ahe dheptate și ajung la o concluzie. Aceasta e metoda științifică. Cel puțin, spuse el părintește, așa văd eu luhuhile. Ah fi foahte neplăcut să mă duc pehsonal pînă pe Ahctuhus sau pe Sol, de exemplu, și să caut la întimplahe, cînd ma'ii savanți au cutheiehat coclauhile acelea cu mai mult folos decît aș putea spera s-o fac eu însumi.

— Înțeleg, murmură Hardin, politicos.

Metodă științifică pe naiba! Nu era de mirare că se sfîrșea cu întreaga Galaxie.

— Veniți, Milord, spuse Pirenne, cred că ar fi bine să ne întoarcem.

— Da, da. Așa e.

Pe cînd ieșeau, Hardin spuse brusc:

— Milord, aș putea să vă întreb ceva?

Lord Dorwin zîmbi politicos și-și însoți răspunsul cu o mișcare elegantă a miinilor:

— Desigu', phietene. Sînt foahte încîntat să-ți pot fi de folos. Dacă te pot ajuta în vheun fel cu cunoștințele mele...

— Milord, nu e vorba de arheologie.

— Nu?

— Nu. Altceva. Anul trecut am receptionat pe Terminus o știre despre explozia unei centrale atomice pe Planeta V din Andromeda Gamma. La noi a ajuns doar o descriere sumară a accidentului, însă nici un detaliu. Ne-ați putea spune exact ce s-a întîmplat?

Pirenne se strîmbă nemulțumit:

— Mă întreb de ce-l deranjezi pe Înălțimea sa cu întrebări referitoare la probleme lipsite de importanță.

— Nu mă dehanjează deloc, doctoh Pihenne, interveni cancelarul. Deloc. Nu phea sînt multe de spus în legătuhă cu cazul acesta. Centhala atomică a explodat și s-a phodus o mahe catasthofă, să știți. Cîteva milioane de oameni au fost uciși și cel puțin jumătate din planetă a fost disthusă. Guvehnul considehă că e necesa' să se impună o sehie de 'esthicții în ceea ce phivește utilizahea făhă justificahe a enehgiei atomice, deși acest luchu nu este de domeniul public, știți?

— Înțeleg, spuse Hardin. Dar ce defect a prezentat centrala?

— Păi, de fapt, răspunse Lord Dorwin nepăsător, nimeni nu știe. Avusese niște defecțiuni cu câțiva ani înainte și se bănuiește că lăcășurile de 'epații și unele componente înlocuite au fost de proastă calitate. E atât de dificil să găsești în zilele noastre oameni care înțeleg cu adevărat detaliile tehnice ale sistemelor noastre de producere a energiei. Și, întristat, mai luă o priză de tutun.

— Vă dați seama, spuse Hardin, că regatele independente de la Periferie au pierdut complet accesul la energia atomică?

— Șehios? Nu mă suhphinde cîtuși de puțin. Niște planete bahbahe... Da', phietene, nu le mai numi independente. Căci nu sînt, știi? Thatatele pe care le-am semnat cu ele dovedesc cu phisosință asta. Ele 'ecunosc suvehanitatea Împăratului. E musai, desigur, penthu că altfel nici n-am sta la discuții cu ele.

— S-ar putea să fie cum spunei, însă ele au o libertate de acțiune considerabilă.

— Da, așa ched și eu. Considerabilă. Da' nu contează phea mult. Imperiului îi mehege mult mai bine dacă Pehifehia se descuhcă phin phophiile 'esuhse, așa cum poate, bineînțeles. Ohicum nu ne este de mare folos, înțelegi? Planete absolut bahbahe. Abia dacă sînt civilizate.

— Au fost civilizate în trecut. Anacreon a fost una dintre cele mai bogate planete din provinciile exterioare. Am înțeles că putea fi comparată cu Vega.

— Da, da' asta a fost cu secole în urmă, Hahdin. Nu phea poți thage concluzii din atîta lăchu. În thecutul măheș, totul eha altfel. Nu mai sîntem ce-am fost, înțelegi? Hai, Hahdin, ești phea insistent. Ți-am spus că astăzi puh și simplu nu discut afacehi. Docto' Pihenne m-a avehtizat în legătuhă cu asta. Mi-a spus că n-o să-mi dai pace, da' am expehiență și știu să mă păzesc. Să mai lăsăm și pe mine.

Și astfel puse capăt discuției.

ACEASTA ERA cea de-a doua întrunire a Consiliului la care participa, dacă mai punea la socoteală și discuțiile oficiale pe care membrii Consiliului le purtasera cu Lord Dorwin, care plecase deja. Cu toate astea, primarul Hardin bănuia că mai avuseseră loc dacă nu chiar două sau trei întruniri, cel puțin una la care el nu fusese invitat.

Nici acum n-ar fi fost invitat dacă n-ar fi apărut acel ultimatum.

Dacă putea fi considerat drept ultimatum, deși o lectură superficială a documentului, vizigrafiat ar fi putut face pe cineva să presupună că era un schimb prietenesc de felicitări între doi parteneri.

Hardin avea documentul în mână. Începea prețios cu un salut din partea „Atotputernicei Sale Maiestăți, Regele Anacreonului, către prietenul și fratele său, doctor Pirenne, Președintele Consiliului de Administrație al Fundației Enciclopedia Numărul Unu” și se încheia, încă și mai elegant, cu un sigiliu uriaș, multicolor, cu un simbolism foarte complicat.

Dar cu toate acestea era un ultimatum.

— Rezultă, pină la urmă, că n-am avut prea mult timp la dispoziție, spuse Hardin. Doar trei luni. Și așa puțin timp, cât a fost, ne-am bătut joc de el și nu l-am folosit. Documentul acesta ne dă o săptămână. Acum ce facem?

Îngrijorat, Pirenne se încruntă:

— Trebuie să existe o porțișă de scăpare. E absolut de necrezut că pot forța lucrurile în așa hal, în ciuda asigurărilor pe care mi le-a dat Lord Dorwin privind atitudinea Împăratului și a Imperiului.

Hardin fierbea

— Înțeleg. L-ai informat pe Regele Anacreonului de aceasta presupusă atitudine?

— Am făcut-o după ce am prezentat propunerea spre votare în fața Consiliului de Administrație și s-a aprobat în unanimitate.

— Și când s-a supus la vot?

Pirenne își recăpătă demnitatea:

— Nu cred că trebuie să-ți dau socoteală, primare Hardin

— Bine, bine. Nici nu mă interesa în mod deosebit. Rămân la părerea că relatarea ta plină de diplomatie privind valoroasa contribuție a lordului Dorwin la situația existentă — zîmbi acru către ceilalți — este cea care a provocat în mod direct trimiterea notei „prietenoașe”. Altfel ar mai fi întârziat, deși nu cred că o amănare suplimentară ne-ar fi ajutat prea mult, avînd în vedere atitudinea Consiliului.

— Și cum de-ai ajuns la această concluzie epocală, domnule primar? întrebă Fulham.

— Foarte simplu. A fost suficient să folosesc o înzestrare naturală care e însă tare neglijată: bunul simț. Vedeți dumneavoastră, există un domeniu al cunoașterii umane care se numește logica simbolică. Ea poate fi folosită pentru a îndepărta tot felul de cuvinte moarte și inutile care parazitează limbajul uman.

— Și ce-i cu asta? făcu Fulham.

— Am aplicat aceste cunoștințe, printre altele, în cazul documentului. De fapt, nu prea era nevoie s-o fac pentru mine, întrucît știam despre ce este vorba, dar consider că pot să le explic mai ușor celor cinci fizicieni prin simboluri decît prin cuvinte.

Hardin extrase cîteva foi de hirtie din dosarul pe care-l ținea sub braț și le așeză pe masă.

— Apropo, n-am făcut singur treaba asta, zise el. După cum puteți vedea, analizele le-a semnat Muller Holk de la Serviciul de Logică.

Pirenne se aplecă deasupra mesei ca să se convingă, iar Hardin continuă:

— Mesajul din partea Anacreonului a fost o problemă simplă, bineînțeles, întrucît cei care l-au scris sînt mai degrabă oameni de acțiune decît artiști ai cuvîntului. El se reduce lesne și foarte direct la o simplă afirmație exprimată în simboluri care, traduse în cuvinte, pe înțelesul oricui, sună astfel: „Să ne dați ceea ce vrem în răstimp de-o săptămînă, altfel vă facem praf și ne luăm singuri”.

Se lăsă tăcere, pentru că cei cinci membri ai Consiliului

cercetară șirurile de simboluri, iar Pirenne se așează și tuși încurcat.

— Nu-i nici o porțiță de scăpare acolo, doctor Pirenne?

— Nu pare a fi.

— Așa e. (Hardin înlocui filele.) Aveți în față o copie a Tratatului dintre Imperiu și Anacreon — Tratat care, cu totul întâmplător, este semnat, în numele Împăratului, de același Lord Dorwin care ne-a vizitat săptămîna trecută, iar alături aveți analiza simbolică.

Tratatul cuprindea cinci pagini scrise foarte mărunț, iar analiza era schițată pe mai puțin de jumătate de pagină.

— Domnilor, după cum vedeți, circa nouăzeci la sută din tratat se reduce, în cazul analizei, la ceva fără noimă, și ceea ce rezultă poate fi descris în următoarele cuvinte: „Obligațiile Anacreonului față de Imperiu: *nici una*”. „Puterile Imperiului asupra Anacreonului: *nici una*”.

Cei cinci urmăriră din nou, plini de curiozitate, raționamentul, verificînd textul tratatului, și, cînd terminară, Pirenne spuse îngrijorat:

— Se pare că totul este corect.

— Ești de acord, prin urmare, că Tratatul nu este altceva decît o declarație de independență totală din partea Anacreonului și o recunoaștere a acestui statut de către Imperiu.

— Așa se pare.

— Și vă închipuiți că Anacreon nu înțelege asta și că nu este dornic să-și evedențieze poziția sa independentă, astfel încît să nu agreeze ceea ce pare o amenințare din partea Imperiului? Mai ales acum, cînd e clar că Imperiul pare neputincios să ducă la îndeplinire vreuna dintre aceste amenințări, căci altfel nu i-ar fi admis vreodată independența.

— Păi, atunci, interveni Sutt, cum explică primarul Hardin asigurările pe care ni le-a dat Lord Dorwin privind sprijinul Imperiului? Căci păreau... ridică din umeri. Ei bine, păreau satisfăcătoare.

Hardin se rezemă de spătarul scaunului.

— Știți, asta-i cea mai interesantă parte din toată afacerea. Recunosc sincer că domnia sa Lordul mi s-a părut a fi un dobitoc desăvîrșit de cum l-am văzut, dar se vedește acum că, de fapt, este un diplomat desăvîrșit și un om deosebit de inteligent. Mi-am permis să-i înregistrez toate declarațiile.

Se produse rumoare și agitație, iar Pirenne deschise gura îngrozit să spună ceva, dar renunță.

— Și ce dacă? întrebă Hardin. Îmi dau seama că a fost o încălcare a regulilor ospitalității și ceva ce un așa-zis gentleman nu ar face niciodată. De asemenea, dacă înălțimea sa și-ar fi dat

seama, s-ar fi putut să avem neplăceri; dar nu s-a întâmplat așa și iată că am înregistrarea. Am copiat-o și i-am trimis-o lui Holk pentru analiză.

— Și unde-i analiza? întrebă Lundin Crast.

— Tocmai aici e partea interesantă. Analiza a fost cea mai grea dintre toate trei. Când Holk, după două zile de muncă îndârjită, a reușit să elimine afirmațiile fără noimă, vorbăria goală, calificativele inutile, pe scurt, toată gingăveala și bolboroseala, a descoperit că nu mai rămăsese nimic. Totul s-a anulat. Domnilor, în cinci zile de discuții, Lord Dorwin *nu a emis nici măcar o idee*; și a făcut acest lucru fără ca voi să băgați de seamă. *Acestea* sînt asigurările pe care le-ați primit din partea iubitului vostru Imperiu.

Nici dacă ar fi aruncat o grenadă lacrimogenă pe masă n-ar fi reușit să creeze atîta confuzie și agitație. Așteptă răbdător ca tulburarea lor să se domolească.

— Așa că, încheie el, cînd ați transmis amenințări — căci asta ați făcut, de fapt — privind acțiuni ale Imperiului împotriva Anacreonului, n-ați reușit decît să iritați un monarh care știa ce știa. Bineînțeles, ego-ul său avea să ceară o acțiune imediată, iar ultimatumul este rezultatul — și mă întorc la afirmația mea de la început. Mai avem o săptămînă și vă întreb: Acum ce facem?

— S-ar părea, zise Sutt, că n-avem de ales și că va trebui să permitem Anacreonului să-și stabilească baze militare pe Terminus.

— Sînt de acord cu asta, răspunse Hardin, dar ce facem ca să-i alungăm cînd se va ivi prima ocazie?

Yate Fulham își zbirli mustața:

— Asta vrea să însemne că v-ați hotărît să folosiți forța împotriva lor?

— Violența, veni răspunsul, este ultimul refugiu al incompetenților. Însă poți fii sigur că n-am de gînd să întind covorul roșu ca să-i primesc și nici n-am să lustruiesc mobila cea mai bună pentru ei.

— Totuși, nu-mi place ce spui, insistă Fulham. E o atitudine periculoasă; cu atît mai periculoasă cu cît am observat că, în ultima vreme, o parte apreciabilă a populației pare să răspundă întocmai sugestiilor tale. Primare Hardin, aș dori să-ți aduc la cunoștință că acestui Consiliu nu i-au rămas străine unele dintre activitățile tale recente.

Făcu o pauză și ceilalți îl aprobă în tăcere. Hardin ridică din umeri.

Fulham continuă:

— Dacă te apuci să instigi orașul la acte de violență, nu vei pune la punct decît o sinucidere colectivă — și nu avem de gînd

să tolerăm acest lucru. Politica noastră n-are decît un principiu director, și acela este Enciclopedia. Orice am hotări să facem sau să nu facem reprezintă măsura cea mai potrivită pentru a păstra integritatea Enciclopediei.

— Așadar, spuse Hardin, ați ajuns la concluzia că trebuie să continuăm intensa noastră campanie de pasivitate.

Pirenne zise cu amărăciune în glas:

— Singur ai ajuns la concluzia că Imperiul nu ne poate ajuta, deși nu înțeleg de ce se întîmplă acest lucru. Dacă este necesar un compromis...

Hardin avu cumplita senzație că zboară cu viteză maximă și că nu va ajunge nicăieri.

— *Nu există* compromis! Nu înțelegeți că gogorița asta despre bazele militare e o vorbă goală, fără acoperire? Haut Rodric ne-a spus ce dorește Anacreonul: anexare, fără multă diplomatie, impunerea propriului sistem feudal de proprietăți latifundiare și o economie în care să existe aristocrație și țărănime. Ceea ce ne-a mai rămas din pospaiul de energie atomică îi poate sili s-o lase mai domol, dar, cu toate astea, nu vor renunța.

Indignat, se ridicase în picioare, iar restul se ridicaseră și ei, în afară de Jord Fara.

— Stați, vă rog, jos cu toții, spuse Jord Fara. Hai, n-are rost să te uiți așa de furios, primare Hardin; nici unul dintre noi nu va trăda.

— Va trebui să mă convingeți!

Fara zîmbi calm:

— Știi și tu că nu vorbești serios. Dă-mi voie să spun ceva!

Ochii lui vicleni erau întredeschiși și broboane de sudoare străluceau pe bărbia lui:

— Se pare că nu mai trebuie să ascundem faptul că acest Consiliu a ajuns la concluzia că adevărata soluție a problemei Anacreon va fi găsită peste exact șase zile, după ce vom afla ce ne rezervă deschiderea Boltei.

— Asta-i contribuția ta la rezolvarea crizei?

— Da.

— Adică să nu întreprindem nimic, corect? Adică să așteptăm cu calm și seninătate și cu credința nestrămutată că *deus ex machina*¹ ne va surîde la deschiderea Boltei?

— Dacă renunțăm la cuvinte mari și mișcătoare, exact așa stau lucrurile.

— Refugiu lipsit de rafinament! Zău, doctore Fara, o asemenea prostie este vecină cu geniul. O inteligență inferioară n-ar fi capabilă de așa ceva.

¹ Deus ex machina — (lat.) intervenție providențială (*n.t.*).

Fara zîmbi indulgent:

— Gustul tău pentru vorbe de duh mă amuză, Hardin, dar e cam deplasat ce spui. De fapt, cred că-ți amintești, în linii mari, cele spuse de mine acum trei săptămîni în legătură cu Bolta.

— Da, îmi amintesc, nu era vorba decît de o idee neroadă, dacă o judecăm din punctul de vedere al logicii deductive. Ai spus — și te rog să mă întrerupi dacă greșesc cumva — că Hari Seldon a fost cel mai mare psiholog din Sistem, că prin urmare el putea să anticipeze criza în care ne aflăm acum, că deci el a inventat Bolta ca o metodă de a ne da soluții salvatoare.

— Ai priceput esența ideii.

— Te-ar surprinde dacă ți-aș spune că m-am gîndit foarte atent la această problemă în ultimele săptămîni?

— Foarte măgulitor. Și cu ce rezultate?

— Cu rezultatul că deducția pură este insuficientă. Ceea ce ne trebuie din nou este o mică doză de bun-simț.

— De exemplu?

— De exemplu, dacă anticipa beleaua cu Anacreon, de ce nu ne-a plasat pe altă planetă, mai aproape de centrele galactice? Este de notorietate că Seldon i-a manipulat pe Comisarii de pe Trantor, astfel ca ei să ordone înființarea Fundației pe Terminus. De ce-ar fi făcut-o? De ce, din atîtea locuri, să ne plaseze aici, dacă putea să-și dea seama de întreruperea canalelor de comunicare, de izolarea noastră față de restul Galaxiei, de amenințările din partea vecinilor și de situația disperată creată de lipsa oricăror metale pe Terminus? Asta mai presus de toate! Or, dacă a prevăzut toate astea, de ce nu i-a avertizat pe primii coloniști, astfel încît să aibă timp să se pregătească, în loc să aștepte — așa cum facem noi acum — pînă cînd va fi prea tîrziu spre a se mai putea salva?

Și nu uitați un lucru. Chiar dacă el ar fi putut prezice criza *atunci*, noi o putem vedea la fel de bine *acum*. La urma-urmelor, Seldon nu era un magician. Nu există metode miraculoase de ieșire dintr-o dilemă pe care el s-o fi putut vedea, iar noi, nu.

— Dar, Hardin, reveni Fara, noi nu putem!

— *N-ați încercat*. Nici măcar n-ați făcut o încercare. La început ați refuzat să recunoașteți pînă și faptul că era vorba de o amenințare! Apoi v-ați pus orbește toate speranțele în Împărat! Acum vă bizuiți pe Hari Seldon. În tot ce-ați făcut, v-ați bazat în mod invariabil pe autoritatea cuiva sau pe trecut, dar niciodată n-ați avut încredere în voi înșivă.

Își încheștă miinile și, gesticulînd, continuă:

— Asta nu e decît o atitudine bolnăvicioasă — un reflex condiționat care anulează independența minților voastre ori de cîte ori se pune problema de a contesta autoritatea. S-ar părea

că nu vă îndoiiți cîtuși de puțin că Împăratul e mai puternic, ori că Hari Seldon e mai deștept decît voi. Și aici greșiți, nu înțelegeți asta?

Din motive întemeiate, nici unul nu se deranjă să-i răspundă.

— Dar nu e vorba numai de voi, continuă Hardin, ci de întreaga Galaxie. Pirenne a auzit părerile lordului Dorwin referitoare la cercetarea științifică. Lord Dorwin consideră că pentru a fi un bun arheolog trebuie să citești toate cărțile din acest domeniu — chiar dacă au fost scrise de oameni care au trăit cu secole în urmă. El crede că poți rezolva enigmele arheologice comparînd diferitele autorități în materie. Iar Pirenne a ascultat toate acestea și nu a ridicat nici o obiecție. Nu înțelegeți că e ceva în neregulă cu atitudinea asta?

În glasul lui răsună din nou o notă aproape imploratoare. Dar nu primi nici un răspuns.

Și urmă:-

— Oameni buni, și voi, și jumătate din populația de pe Terminus sînteți la fel de neajutorați. Stăm aici, considerînd că Enciclopedia înseamnă începutul și sfîrșitul tuturor lucrurilor. Socotim că cel mai important scop al științei este clasificarea cunoștințelor din trecut. O fi important, dar nu mai sînt lucrări de continuat? Nu simțiți că dăm înapoi și tot uităm? Aici, la Periferie, se pierd cunoștințele despre energia atomică. În Andromeda Gamma, a explodat o centrală nucleară din pricina reparațiilor de proastă calitate, iar Cancelarul Imperiului se lamentează că tehnicienii în energie atomică sînt puțini. Dar soluția? Să pregătești alți specialiști? Asta niciodată! Mai degrabă se impun restricții asupra utilizării energiei nucleare.

Și continuă:

— Nu vedeți? Mare cît Galaxia. Este venerația față de trecut. E o deteriorare — o *strangulare*!

Își mută privirea de la unul la altul, iar ei îl privesc fix.

Fără își reveni primul:

— Bine, bine, filosofia mistică n-are să ne ajute în nici un fel. Să fim mai exacti. Negi că Hari Seldon ar fi putut să determine tendințele istorice ale viitorului printr-o simplă tehnică psihologică?

— Nu, sigur că nu, strigă Hardin. Dar nu ne putem baza pe el pentru a găsi o soluție. În cel mai bun caz, ar fi putut indica problema, dar, dacă există vreo soluție, noi trebuie s-o găsim. N-o poate face el în locul nostru.

Deodată, Fulham întrebă:

— Ce vrei să spui cu „ar fi putut indica problema“? *Știm* care e problema.

Hardin se răsti la el:

— Credeți c-o știți! Credeți că singura grijă a lui Hari Seldon este Anacreon. Nu sînt de acord! Domnilor, vă spun că pînă acum nimeni dintre voi nu a avut nici cea mai vagă idee despre ceea ce se întîmplă cu adevărat.

— Și tu știi? îl întrebă Pirenne, cu ostilitate.

— Cred că da! (Hardin se ridică brusc în picioare și-și împinse scaunul deoparte. Avea privirea concentrată și glacială.) Un lucru e sigur. E ceva dubios în toată situația. Ceva care e mai important decît tot ce am discutat pînă acum. Puneți-vă singuri întrebarea: Cum s-a întîmplat că în populația originală a Fundației nu a fost inclus nici un psiholog de marcă, în afară de Bor Alurin? Iar el a evitat să-i pregătească pe elevii săi dincolo de fundamentele psihologiei.

Se lăsă tăcere, apoi Fara interveni:

— În regulă. De ce?

— Pentru că, probabil, un psiholog și-ar fi dat seama de ceea ce se punea la cale — și asta s-ar fi întîmplat prea curînd decît i-ar fi convenit lui Hari. Dar așa, bijbîim, avem rare străfulgerări și vedem o părticică de adevăr, nimic mai mult. Asta este ceea ce a vrut Hari Seldon.

Rise gutural și spuse:

* — Vă doresc o zi bună, domnilor.

Ieși din cameră.

PRIMARUL HARDIN molfăia capătul țigării de foi care se stinsese, dar el nici măcar nu băgase de seamă. Nu dormise în noaptea precedentă și era aproape convins că nici în noaptea ce va urma nu va închide ochii. Oboseala i se putea citi pe chip.

Spuse cu un glas moleșit:

— Oare asta rezolvă situația?

— Cred că da. (Yohan Lee își duse mîna la bărbie.) Cum ți se pare?

— Nu-i rău. Trebuie procedat cu obraznicie, înțelegi? Mai exact, nu trebuie să ezităm deloc; să nu le dăm timp să priceapă. De îndată ce vom ajunge în situația de a da ordine, o vom face de parcă ne-am fi născut pentru a fi lideri, iar ei se vor supune din obișnuință. Asta-i esența unei lovituri de stat.

— Dacă membrii Consiliului vor ezita să acționeze măcar o...

— Membrii Consiliului? Nici nu merită să ne facem griji din pricina lor. După ceea ce se va întîmpla mîine, importanța lor ca factori de decizie pe Terminus nu va mai valora nici cît o jumătate de credit găurit.

Lee încuviință calm:

— Totuși e ciudat că pînă acum n-au făcut nimic pentru a ne împiedica. Doar tu spuneai că nu sînt cu totul ignoranți.

— Fara a prins un fir. Uneori mă face să am temeri. De cînd am fost ales, și Pirenne mă privește cu suspiciune. Dar, vezi tu, niciodată n-au fost în stare să înțeleagă limpede ce se întîmplă în jur. Întreaga lor pregătire s-a bazat pe autoritate. Sînt siguri că Împăratul, prin simplul fapt că e împărat, e atotputernic. Și tot așa, sînt convinși că acest Consiliu de Administrație, pentru că e pur și simplu Consiliu de Administrație și că acționează în numele Împăratului, nu s-ar

putea trezi în situația în care să nu mai poată da ordine. Această neputință de a recunoaște posibilitatea izbucnirii unei revolte este cel mai bun aliat al nostru.

Se ridică greoi de pe scaun și se îndreptă spre răcitorul de apă:

— Lee, nu sînt oameni rău-intenționați, atunci cînd își văd de Enciclopedia lor — și vom avea grijă să se ocupe de ea și pe viitor. Sînt însă exasperați de incompetenți atunci cînd e vorba de a conduce Terminus. Acum du-te și pune lucrurile în mișcare. Aș vrea să rămîn singur.

Se așează pe un colț al biroului, fixîndu-și privirea pe paharul cu apă.

Doamne! Dacă ar fi tot atît de sigur pe cît crede! Anacreonienii aveau să sosească peste două zile și nu-și puneau speranța decît în cîteva idei și vagi bănuieli în legătură cu planurile lui Hari Seldon pentru acești cincizeci de ani ce trecuseră de la întemeierea Fundației. Nici măcar nu era un psiholog adevărat, cu pregătire temeinică, ci doar un începător, cu studii de mîntuială, care încearcă să bată cea mai strălucită minte a secolului cu propriile arme.

Dacă Fara ar avea dreptate; dacă Anacreon ar fi singura problemă pe care Seldon a prevăzut-o; dacă Enciclopedia ar reprezenta tot ceea ce trebuia să rămînă — atunci cu ce preț va avea loc lovitura de stat?

Încercă să alunge aceste gînduri și duse paharul la buze.

BOLTA ERA MOBILATĂ cu mai mult de șase scaune, de parcă ar fi fost așteptată o participare mai numeroasă. Hardin observă acest lucru îngândurat și se așază obosit într-un colț, cît mai departe de ceilalți cinci.

Membrii Consiliului nu păreau să se opună acestui aranjament. Se consultară în șoaptă, apoi schimbă replici scurte, monosilabice, și, în cele din urmă, amuțiră. Dintre toți, Jord Fara părea echilibrat și calm. Își scosese ceasul și-l contempla sumbru.

Hardin furișă o privire spre propriul ceas și apoi la cubiculul de sticlă — absolut gol — care domina jumătate din încăpere. Era singura caracteristică neobișnuită, pentru că afară de aceasta nimic nu sugera că, undeva, o particulă de raiu se dezintegra spre momentul exact în care o piedică avea să cadă, făcîndu-se o legătură și...

Luminile scăzură în intensitate!

Nu se stinseră complet, ci doar deveniră mai șterse, dar apoi se stinseră atît de brusc încît Hardin tresări surprins, privi spre tavan și, cînd coborî privirea, cubiculul de sticlă nu mai era gol.

O siluetă — o siluetă într-un scaun cu roțile!

Nu spuse nici un cuvînt vreme de cîteva clipe, dar închise cartea pe care o ținea în poală și o răsfoia nepăsător. Apoi zîmbi și chipul păru că prinde viață.

— Sînt Hari Seldon. Vocea era blîndă și trăda bătrînețe.

Hardin dădu să se ridice ca pentru a răspunde și a se prezenta, dar își dădu seama la timp și se controlă.

Pe o tonalitate plăcută, vocea continuă:

— După cum vedeți, sînt ținuit în scaunul acesta și nu mă pot ridica pentru a vă saluta. Bunicii voștri au plecat spre

Terminus acum cîteva luni, judecînd după timpul meu, și de atunci am suferit o paralizie. Să știți că nu vă pot vedea, așa încît nu vă pot saluta cum se cuvine. Nici măcar nu știu cîți sînteți, de aceea vom proceda fără prea mare fast. Dacă vreunul dintre voi stă în picioare, îl rog să ia loc, iar dacă vreți să fumați, puteți s-o faceți, pentru că nu mă deranjează. (Chicoti încet). De ce să mă deranjeze? Doar nu sînt cu adevărat aici.

Aproape fără să-și dea seama, Hardin își caută în buzunar țigările de foi, dar se răzgîndi.

Hari Seldon puse cartea deoparte — ca și cum ar fi așezat-o pe un birou — și, cînd îi dădu drumul, aceasta dispăru.

— Au trecut cincizeci de ani de la întemeierea acestei Fundații, spuse el, cincizeci de ani în care membrii Fundației nu au știut pentru ce lucrează. A fost necesar să fie ignoranți, dar acum această necesitate a încetat. Fundația Enciclopediei este și a fost, de la bun început, o înșelătorie!

Hardin auzi în spatele său hîrșitul unui scaun și una sau două exclamații infundate, dar nu se întoarse.

Hari Seldon rămase imperturbabil.

— Este o înșelătorie, continuă el, în sensul că nici mie și nici colegilor mei nu ne pasă cîtuși de puțin dacă va fi sau nu publicat vreun volum din Enciclopedie. Ea și-a atins scopul, întrucît, prin intermediul ei, am reușit să obținem o cartă din partea Împăratului, i-am atras pe cei o sută de mii de oameni necesari pentru planul nostru și prin ea am reușit să-i ținem ocupați, în timp ce evenimentele se desfășurau în așa fel încît oricărui dintre ei să-i fie imposibil să se retragă.

În cei cincizeci de ani cit ați trudit la proiectul acesta amăgitor — și, credeți-mă, nu are rost să vă menajez cu vorbe meșesugite —, orice șansă de retragere v-a fost retezată și acum nu aveți de ales, ci va trebui să vă angajați în proiectul infinit mai important care a fost și este încă planul nostru real. De aceea v-am plasat pe o asemenea planetă și într-un asemenea moment, astfel ca, timp de cincizeci de ani, să fiți manevrați pînă într-atît încît să nu mai aveți libertate de acțiune. De acum înainte, peste secole, calea pe care va trebui să o urmați este inevitabilă. Vă veți confrunta cu o serie de crize, așa cum se întîmplă în momentul de față, și, în fiecare dintre cazuri, libertatea voastră de acțiune va fi la fel de limitată, încît veți fi forțați să urmați un singur și unic drum: drumul pe care psihologia noastră l-a croit, dintr-un motiv întemeiat.

Vreme de secole, civilizația Galactică a stagnat și apoi a decăzut, deși puțini au înțeles acest lucru. Dar acum, în sfîrșit, Periferia se separă și unitatea politică a Imperiului este sfărîmată. Undeva, în intervalul de cincizeci de ani care a trecut,

istoricii viitorului vor trage o linie și vor spune: „Aici începe Prăbușirea Imperiului Galactic“.

Și vor avea dreptate, deși puțini vor recunoaște Prăbușirea, și asta abia peste câteva secole.

După Prăbușire, va urma, în mod inevitabil, Barbaria, o perioadă care, după cum ne spune psihoistoria, ar trebui, în condiții normale, să dureze treizeci de mii de ani. Prăbușirea n-o putem împiedica. Nici nu dorim s-o facem, întrucât cultura Imperiului și-a pierdut vitalitatea și măreția pe care le-a avut odată. Dar perioada de Barbarie care trebuie să urmeze poate fi scurtată la numai o mie de ani.

Nu vă putem dezvălui toate resorturile și dedesubturile care vor contribui la reducerea acestei perioade, așa cum nu vă puteam spune adevărul despre Fundație acum cincizeci de ani. Dacă ați reuși să descoperiți secretele, planul nostru ar putea da greș — așa cum s-ar fi putut întâmpla dacă descoperați mai devreme înșelătoria în ceea ce privește Enciclopedia —, pentru că, în acest caz, prin cunoaștere, libertatea voastră de acțiune ar crește și numărul de variante suplimentare introduse ar depăși capacitatea de cuprindere a psihologiei.

Dar acest lucru nu se va petrece, deoarece nu există și nici nu vor exista vreodată psihologi pe Terminus în afară de Alurin, iar el a fost unul de-ai noștri.

Însă vă pot spune următoarele: Terminus și Fundația-soră de la celălalt capăt al Galaxiei sînt germenii renașterii și viitoarele fondatoare ale celui de-al Doilea Imperiu Galactic. Iar criza de acum este cea care va lansa Terminus spre această încununare.

Apropo, criza actuală este foarte clară și inteligibilă, cu mult mai simplă decît cele care vă așteaptă. Dacă o reducem la elementele fundamentale, criza se manifestă astfel: sînteți o planetă izolată brusc de centrele încă civilizate ale Galaxiei și vă aflați sub amenințarea vecinilor mai puternici. Sînteți o lume mică de oameni de știință care se trezesc înconjurați de vaste, neașteptate și mereu crescînde manifestări de barbarie. Sînteți o insulă înzestrată cu energie nucleară într-un ocean de energie primară. Cu toate acestea, sînteți neajutorați din pricina lipsei de metale.

Observați, deci, că vă confrunțați cu dura necesitate și că sînteți forțați să acționați. Natura acestei acțiuni — mai exact, soluția la dilema în ghearele căreia vă zbateți — este, bineînțeles, evidentă!

Imaginea minii lui Hari Seldon se întinse în aer și cartea îi apărură din nou în mînă. O deschise și spuse:

— Oricît de întortocheat ar fi cursul istoriei voastre viitoare, să le amintiți urmașilor voștri că drumul a fost trasat, și că la

capătul lui se află noul și marele Imperiu!

Și, în timp ce-și plecă privirea pe carte, dispăru ca fumul, iar luminile se aprinseră treptat.

Hardin privi în jur și-l văzu pe Pirenne fixându-l, cu ochi plini de tristețe și cu buzele tremurându-i.

Vocea Președintelui se auzi fermă și fără inflexiuni:

— Se pare că ai avut dreptate. Dacă vrei să ne întâlnim astă seară la ora șase. Consiliul se va consulta cu tine în ceea ce privește următoarea mișcare.

Îi strînseră mina, unul după altul, și plecară, iar Hardin zîmbi către sine. Aveau perfectă dreptate, pentru că erau oameni de știință care recunoșteau că au greșit, dar pentru ei era prea târziu.

Se uită la ceas. De acum se terminase. Oamenii lui Lee controlau totul, iar Consiliul nu avea să mai dea nici un ordin.

Anacreonienii urmau să sosească miine, dar și problema aceasta era rezolvată. Peste șase luni *nici ei* nu vor mai da ordine.

De fapt, așa cum spusese Hari Seldon și așa cum intuise și Salvor Hardin încă din ziua în care Anselm Haut Rodric dăduse în vileag lipsa de energie atomică a Anacreonului, soluția acestei crize era evidentă.

Cît se poate de evidentă!

Partea a treia

PRIMARII

CELE PATRU REGATE —...numele dat acelor regiuni ale Provinciei Anacreon care s-au desprins din Primul Imperiu în anii de început ai Erei Fundaționale pentru a forma regate independente cu o existență efemeră. Cel mai mare și mai puternic dintre acestea a fost Anacreon, care în zona...

... Fără îndoială că cel mai interesant aspect al istoriei celor Patru Regate este ciudata societate înstăpînită temporar asupra lor în cursul administrației Salvor Hardin...

ENCICLOPEDIA GALACTICA

1

O DELEGAȚIE!

Faptul că anticipase venirea ei n-o făcea nicicum mai plăcută pentru Salvor Hardin. Ba, dimpotrivă, găsea tare supărător faptul că prevăzuse această solie.

Yohan Lee recomandă măsuri extreme.

— Cred că e bine, spuse el, să nu pierdem vremea. Nu pot face nimic pînă la următoarele alegeri — legal, cel puțin —, iar asta ne mai oferă un an. Trimite-i la plimbare.

Hardin se strîmbă:

— Lee, nu progresezi deloc. În cei patruzeci de ani de cînd te cunosc, n-ai deprins nimic din eleganta artă de a-ți lua adversarul prin surprindere.

— Nu e stilul meu, mormăi Lee.

— Da, știu asta. Presupun că tocmai de aceea ești singurul în care am încredere. (Se opri și întinse mîna după o țigară.) Am parcurs un drum lung, Lee, de cînd am pregătit *lovitura noastră de stat* împotriva Enciclopediștilor. Îmbătrînesc. Am șaiszeci și doi de ani. Te-ai gîndit vreodată cît de repede s-au scurs acești treizeci de ani?

— Eu nu mă simt bătrîn, pufni el, și am șazece și șase.

— Da, dar eu n-am o digestie așa de bună.

Hardin trase alene din țigara de foi. Uitase de mult gustul și aroma tutunului de pe Vega din frumoasele vremuri cînd Terminus avea legături comerciale pînă și cu cele mai îndepărtate planete ale Imperiului Galactic. Acele zile trecuseră în uitare, așa cum și Imperiul Galactic se îndrepta spre neant. Se întrebă cine mai era acum Împărat — ori dacă o mai fi existînd Împăratul ca instituție, sau Imperiul. Cerule! Vreme de treizeci de ani de la întreruperea comunicațiilor la marginea Galaxiei, tot universul planetei Terminus se restrînsese la Terminus și la cele Patru Regate din apropiere.

Cît de ușor se prăbușesc cei puternici! *Regate!* În trecut fuseseră prefecturi, toate părți ale aceleiași provincii care, la rîndul ei, aparținuse unui sector, ce făcuse parte dintr-un cuadrant, care iarăși fusese o parte a atotcuprinzătorului Imperiu Galactic. Acum, cînd Imperiul pierduse controlul asupra zonelor celor mai îndepărtate ale Galaxiei, aceste mici cioburi sau grupuri de planete deveniseră regate — cu regi și nobili de operetă, cu războaie ridicele și fără haz și cu o viață care mergea patetic înainte printre ruine.

O civilizație în decădere. Energie atomică uitată. Știința stingîndu-se și devenind încet-încet mit, pînă cînd Fundația preluase inițiativa. Fundația pe care Hari Seldon o întemeiasse pe Terminus exact în acest scop.

Lee stătea la fereastră, și vocea lui îl trezi pe Hardin din visare:

— Au venit tinerii nemulțumiți. Făcu cîțiva pași nesiguri spre ușă, privind apoi spre Hardin.

Hardin zîmbi și-i făcu semn să se întoarcă:

— Am ordonat să fie trimiși aici.

— Aici? Pentru ce? Le dai prea multă importanță.

— De ce să recurgem la toată tevatura și ceremonia unei audiențe oficiale la primar? Am cam îmbătrînit și nu mai suport eticheta. În plus, politetea și îngăduința sînt utile atunci cînd tratezi cu tinerii, mai ales atunci cînd nu te angajează cu nimic. (Îi făcu lui Lee semn cu ochiul.) Stai jos, Lee, și acordă-mi sprijinul tău moral. Cu tînărul Sermak știu că voi avea nevoie de așa ceva.

— Tipul ăsta, Sermak, spuse Lee apăsător, e periculos. Are destui susținători, așa că te sfătuiesc să nu-l subestimezi.

— Am subestimat eu vreodată pe cineva?

— Bine, atunci arestează-l. Găsești tu vreo acuzație după aceea.

Hardin nici nu băgă în seamă sugestia.

— Au sosit, Lee. Apăsă pe pedala de sub birou și ușa alunecă în lături.

Cei patru care formau delegația intrară în șir indian și Hardin le făcu un semn amabil cu mâna să se așeze pe fotoliile care erau dispuse în semicerc în fața biroului său. Se înclinară și așteptară ca primarul să li se adreseze.

Dintr-o mișcare, Hardin deschise cutia de țigări de foi al cărei capac, din argint, lucrat minuțios într-un model ciudat, aparținuse lui Jord Fara, din fostul Consiliu de Administrație de pe vremea Enciclopediștilor. Era un produs autentic al Imperiului, lucrat pe Santanni, deși țigările de foi pe care le conținea acum erau din tutun autohton. Cu fețe grave și solemne, cei patru membri ai delegației acceptară, unul după altul, țigările și le aprinseră ritual.

Sef Sermak era al doilea de la dreapta, cel mai tânăr și cel mai interesant, cu mustața blondă tunsă scurt și îngrijit, iar ochii săi adânciți în orbite aveau o culoare incertă. Pe ceilalți trei, Hardin îi ignoră de la bun început; se citea pe fața lor că erau simple prezențe fără personalitate. Își concentrează atenția asupra lui Sermak, acela care, încă de la prima sa prezență în Consiliul Municipal, dăduse peste cap acel organism calm și ticăit. Așa încît i se adresă:

— Eram deosebit de nerăbdător să te cunosc, domnule Consilier, încă de la prima și excelenta cuvîntare de luna trecută. Atacul împotriva politicii externe a acestui guvern a dovedit o înzestrare oratorică deosebită.

Ochii lui Sermak licăriră.

— Interesul dumnevoastră mă onorează. Atacul putea să fi dovedit înzestrare sau nu, dar vă asigur că a fost pe deplin justificat.

— Probabil! Fiecare are dreptul la propriile păreri, desigur. Cu toate astea, ești cam tânăr.

— E o vină pe care aproape toți o purtăm într-un anumit moment din viață, veni sec răspunsul. Dumneavoastră ați devenit primar al Orașului cînd erați cu doi ani mai tânăr decît mine.

Hardin zîmbi ca pentru sine. Flăcăiandrul îi va da mult de furcă.

— Înțeleg că ai venit să discuți cu mine despre aceeași politică externă care te irită atît de tare în Camera Consiliului, spuse Hardin. Vorbești și în numele celor trei colegi sau trebuie să ascult ofurile fiecăruia?

Cei patru tineri se consultară din ochi și, după o acceptare mută, Sermak spuse sobru și reținut:

— Vorbesc în numele poporului de pe Terminus — popor

care nu este cu adevărat reprezentat în organismul lipsit de vlagă căruia i se spune Consiliu.

— Înțeleg. Continuă, te rog!

— Problema e simplă, domnule primar. Sîntem nemulțumiți...

— Prin acest „noi“ vrei să spui „poporul“, nu-i așa?

Simțind o capcană, Sermak îl privi cu ostilitate și răspunse glacial:

— Consider că părerile mele reflectă atitudinea majorității alegătorilor de pe Terminus. Așa vă convine?

— Ei, o declarație ca aceasta dovedește o reevaluare, dar, oricum, continuă! Ești nemulțumit.

— Da, sîntem nemulțumiți de politica aceasta care, de treizeci de ani, face ca Terminus să fie lipsit de apărare în fața inevitabilelor atacuri din exterior.

— Înțeleg. Și, prin urmare? Continuă, continuă!

— E măgulitor pentru mine că anticipați. Prin urmare, noi vom forma un nou partid politic, unul care va reprezenta și apăra nevoile imediate ale planetei Terminus, și nu „destinul“ mistic al viitorului Imperiu. Avem de gînd să vă azvîrlim pe dumneavoastră și pe acoliții dumneavoastră prea-plecați din Primărie, și asta încă foarte curînd.

— Dacă nu? Pentru că întotdeauna există un „dacă nu“, de acord?

— Nu e cazul acum. Trebuie să demisionați imediat. Nu vă cer să schimbați linia politică — nu vă acord o încredere atît de mare. Promisiunile dumneavoastră nu valotează nimic. O demisie imediată este singura pe care o acceptăm.

— Pricep. (Hardin se așează picior peste picior și-și aplecă scaunul în spate.) Acesta e ultimatumul vostru. E lăudabil că m-ați prevenit. Numai că, înțelegeți, cred că mai degrabă îl voi ignora.

— Să nu credeți că e doar un avertisment, domnule primar. V-am enunțat niște principii și o cale de acțiune. Noul partid a fost deja constituit și de miine își va începe activitățile oficiale. Nu este cazul și nici nu dorim un compromis. Cîstit vorbind, doar recunoașterea de către noi a serviciilor pe care le-ați adus Orașului ne-a determinat să vă oferim o cale onorabilă de retragere. Nu cred că o veți accepta, dar sînt cu conștiința împăcată. Următoarele alegeri vor fi un memento mai convingător și mai direct privind necesitatea demisiei.

Se ridică și le făcu semn și celorlalți să se ridice.

Hardin înălță un braț:

— Stați puțin. Luați loc!

Sef Sermak se așează din nou cu o promptitudine cam

suspectă, iar Hardin, deși rămase impasibil, simți nevoia să zîmbească. În ciuda vorbelor, tînărul aștepta o ofertă.

Hardin spuse:

— Mai precis, în ce sens vreți ca politica noastră externă să se schimbe? Vreți să atacăm cele Patru Regate acum, pe dată, și pe toate simultan?

— Nu fac nici o recomandare de felul acesta, domnule primar. Singura noastră propunere este ca orice dovadă de slăbiciune și cedare să înceteze imediat. În întreaga dumneavoastră administrație ați dus o politică de ajutorare științifică față de Regate. Le-ați dat energie atomică. Le-ați ajutat să-și reconstruiască centralele atomice pe teritoriul lor. Ați construit clinici medicale, laboratoare de chimie și uzine.

— Da, și ce obiecțiuni ai?

— Ați făcut totul cu scopul de a-i împiedica să ne atace. Totuși ați fost atras prostește într-un colosal șantaj care a stors planeta Terminus de resurse, iar ca rezultat, acum sîntem la cherecul barbarilor.

— Cum adică?

— Le-ați acordat putere, le-ați dat arme — de fapt, le-ați reparat navele din flotă —, iar acum ei sînt înfinit mai puternici decît cu zeci de ani în urmă. Au devenit, astfel, tot mai pretențioși și cu noile arme își vor satisface, cu siguranță, toate cererile prin anexarea violentă a planetei Terminus. Nu așa sfîrșesc acțiunile de șantaj?

— Și soluția pe care o propui?

— Puneți capăt imediat acțiunilor de mituire, cît se mai poate. Dedicăți toate eforturile întăririi planetei Terminus și atacați primul!

Hardin se uită la mustăcioara blondă a tînărului cu un interes aproape morbid. Sermak se simțea sigur pe sine, altfel n-ar fi vorbit atît de mult. Nu exista nici o îndoială că observațiile lui reflectau părerile unui segment uriaș, da, uriaș al populației.

Vocea lui, aproape nepăsătoare, nu trădă în nici un fel tulburarea și gîndurile sumbre.

— Ai terminat?

— Deocamdată.

— Bine. Observi declarația aceea înrămată pe care o am pe peretele din spatele meu? Citește-o, te rog!

Cu o tresărire, Sermak citi:

— „Violența este ultimul refugiu al celor incompetenți”. Aceasta este doctrina unui bătrîn, domnule primar.

— Am aplicat-o cu succes cînd eram tînăr, domnule Consilier. Nici nu te născuseși pe vremea aceea, dar probabil ai

auzit despre ea la școală.

Îl privi atent pe Sermak și continuă pe un ton reținut:

— Când Hari Seldon a întemeiat Fundația aici, a făcut-o cu scopul declarat de a edita o mare Enciclopedie și, vreme de cincizeci de ani, noi am urmat orbește himera asta pînă cînd am descoperit ce urmărea el, de fapt. Era însă prea tîrziu. Cînd comunicațiile cu regiunile centrale ale Vechiului Imperiu s-au întrerupt, ne-am trezit că sîntem o lume de oameni de știință concentrați într-un singur oraș care nu posedă deloc industrie și care era înconjurat de regate ostile create recent, în mare măsură barbare. Reprezentăm o insulă minusculă de energie atomică în acest ocean de barbarie și eram un trofeu foarte rîvnit. Atunci, ca și acum, Anacreon, cel mai puternic dintre cele Patru Regate, a cerut și practic a întemeiat o bază militară pe Terminus. Dar conducătorii de pe vremea aceea ai Orașului, Enciclopediștii, știau foarte bine că acest lucru era preludiul ocupării întregii planete. Ce ai fi făcut tu în situația asta?

Sermak ridică din umeri.

— Asta-i o întrebare retorică. Bineînțeles că știu ce-ați făcut.

— Oricum, o să-ți mai explic o dată. Probabil că nu înțelegi mecanismul — marea tentativă de a mobiliza toate forțele posibile și de a porni la luptă. E soluția cea mai simplă și cea mai potrivită cînd vrei să-ți dovedești demnitatea, dar, întotdeauna, cea mai neroadă. *Tu așa ai fi făcut; tu, cu vorbele astea mari de a ataca primii!* În schimb, eu am pornit să vizitez unul după altul celelalte trei regate. Le-am sugerat fiecăruia, cu discreție, că cedarea secretului energiei atomice către Anacreon era cea mai eficientă modalitate de le tăia beregata, deci, în concluzie, să procedeze cum cred ei că e mai bine. Asta a fost tot. La o lună după ce forța anacreoniană sosise pe Terminus, conducerea lor a primit un ultimatum comun din partea celor trei vecini. După șapte zile, ultimul anacreonian plecase de pe Terminus. Și acum, spune-mi, era nevoie de violență?

Tînărul Consilier își privi gînditor țigara de foi și o aruncă în incinerator:

— Nu prea pricep analogia. Insulina îl readuce pe bolnav la starea normală fără a se apela la bisturiu, în schimb apendicita impune intervenția chirurgicală. N-ai încotro. Atunci cînd alte metode dau greș, ce altceva se poate face decît să recurgi la ultima soluție? E vina dumneavoastră că am ajuns în situația aceasta.

— A mea? A, da, iarăși politica mea împăciuitoare. Încă nu pari capabil să înțelegi imperativele fundamentale ale poziției noastre. De altfel, problema nu s-a încheiat o dată cu plecarea anacreonienilor. Abia începuse. Cele Patru Regate erau inamicii

noștri, chiar mai înverșunați decît înainte, pentru că fiecare voia energia atomică, și fiecare se ferea să ne sară la beregată de teama celorlalte trei. Existența noastră ajunsese pe muchie de cuțit și înclinarea noastră într-o parte sau alta... Dacă, de exemplu, unul dintre regate devine prea puternic, sau dacă două regate formează o coaliție... Înțelegeți?

— Desigur. Sosise vremea pregătirilor pentru un război total.

— Ba, dimpotrivă. Era momentul de a declanșa o acțiune de prevenire a războiului. Am stîrnit cele Patru Regate unul împotriva celui alt. Le-am ajutat, pe rînd, pe fiecare. Le-am oferit știință, comerț, educație, medicină științifică. Am făcut în așa fel încît Terminus să devină mai de preț pentru ei ca lume înfloritoare decît ca trofeu militar. Jocul acesta a dat roade vreme de treizeci de ani.

— Da, dar ați fost silit să înveșmîntați aceste daruri științifice în cea mai scandaloaasă deghizare. Ați făcut ca știința să fie pe jumătate religie, pe jumătate flecăreală. Ați înălțat o ierarhie de preoți și ați inaugurat ritualuri complicate și fără sens.

Hardin se încruntă.

— Și ce dacă? După părerea mea, asta n-are nici o legătură cu subiectul pe care-l discutăm. Întrucît barbarii priveau știința noastră ca pe un soi de vrăjitorie, de magie, era mai ușor să-i facem s-o accepte în felul acesta. Ierarhia preoțească s-a edificat de la sine și, dacă o ajutăm, nu facem decît să urmărim calea minimei rezistențe. Dar asta-i o problemă minoră.

— Totuși, preoții răspund de centralele nucleare și aceasta nu este o problemă minoră.

— Adevărat, însă *noi* i-am pregătit. Ei își cunosc uneltele doar empiric și cred orbește în mascarada pe care o joacă.

— Dacă vreunul sfîșie acest înveliș înșelător și are geniul de a înlătura empirismul, ce-l va împiedica să învețe temeinic adevărata tehnică, pe care s-o vîndă ofertantului celui mai generos? Cît vom mai prețui noi atunci în fața Regatelor?

— Sînt prea puține șanse să se întîmple așa ceva. Ești superficial. Cei mai buni oameni de pe planetele Regatelor sînt trimiși, în fiecare an, la Fundație pentru a fi educați ca preoți. Și cei mai buni rămîn aici ca studenți în cercetare. Dacă ai impresia, cumva, că fără cunoștințe științifice elementare ori, și mai rău, cu o cunoaștere distorsionată pe care preoții o primesc îndeobște în legătură cu știința fundamentală, ei pot pătrunde dintr-o dată secretele energiei atomice, ale electronicii, ale teoriei hiperspățiului, ai o părere foarte romantică și caraghioasă

despre știință. Sînt necesare generații de pregătire și o inteligență deosebită pentru a ajunge atît de departe.

În timpul acestor tirade, Yohan Lee se ridicase brusc și părăsise încăperea. Acum se întorsese și, terminînd ce avea de spus, se aplecă spre urechea superiorului său. Schimbă cîteva șoapte și îi dădu lui Hardin un cilindru de plumb. Apoi, aruncînd o privire ostilă către delegație, se așază din nou pe scaun.

Hardin răsuci cilindrul între degete, urmărind delegația printre gene. După aceea îl deschise, răsucindu-l brusc, și doar Sermak avu bunul-simț să nu arunce o privire la ruloul de hirtie care căzu dinăuntru.

— Pe scurt, domnilor, spuse Hardin, Guvernul este de părere că știe ce face.

Citi în timp ce vorbea. Rinduri codificate, fără de înțeles, care acopereau întreaga pagină și cele trei cuvinte mîzgălite într-un colț care conțineau, de fapt, mesajul. Pricepu totul dintr-o privire și aruncă hîrtia în incinerator.

— Îmi pare rău, dar asta pune capăt discuției noastre, spuse Hardin. Sînt încîntat că v-am cunoscut. Vă mulțumesc pentru vizită. Le strînse mîinile tuturor cam fără chef, după care grupul plecă.

Hardin aproape că uitase să mai rîdă, dar, după plecarea lui Sermak și a celor trei însoțitori tăcuți, își permise un hohot uscat de rîs și aruncă o privire amuzată către Lee.

— Cum ți s-a părut acest schimb de vorbe goale?

— Nu sînt sigur că pentru tînărul Sermak au fost doar *vorbe goale*, pufni el nervos. Dacă-l vei trata cu mînuși, cu siguranță va cîștiga următoarele alegeri, așa cum pretinde.

— A, foarte probabil, dacă nu se va întîmpla ceva între timp.

— Întîi asigură-te că ceea ce se va întîmpla va fi în direcția dorită, Hardin. Fii convins că acest Sermak are mulți susținători. Ce s-ar întîmpla dacă nu are răbdare pînă la următoarele alegeri? A fost o vreme cînd noi doi am rezolvat lucrurile pe cale violentă, în ciuda devizei tale privind violența.

Hardin se uită puțin cruciș.

— Ești cam pesimist astăzi, Lee. Și deosebit de contradictoriu, altfel n-ai vorbi de violență. Micul nostru puci a decurs fără pierderi de vieți omenești, dacă-ți amintești. Era o măsură necesară, adoptată într-un moment potrivit, și totul a mers ușor, fără dureri și fără eforturi. În ceea ce-l privește pe Sermak, el luptă în cu totul alte condiții. Lee, noi nu sîntem Enciclopediștii. Noi *sîntem* pregătiți. Pune-ți oamenii să-i supravegheze pe tinerii aceștia, dar elegant. Să nu-și dea seama

că sînt urmăriți, dar să fii cu ochii pe ei, înțelegi?

Lee rîse acru:

— Nu mi-aș merita postul dacă aș aștepta ordinele tale. Hardin. Sermak și oamenii lui sînt supravegheați de mai bine de-o lună.

Primarul chicoti.

— Mi-ai luat-o înainte, așa-i? Foarte bine. Apropo, adăugă el încet, ambasadorul Verisof se întoarce pe Terminus. Sper că temporar.

După un moment de tăcere, Lee spuse:

— În legătură cu asta era mesajul? Se destramă totul?

— Nu știu. N-am cum să știu pînă nu discut cu Verisof. S-ar putea. La urma-urmelor, *trebuie* să se întîmple înainte de alegeri. Dar de ce ești atît de afectat?

— Pentru că nu știu cum se vor rezolva lucrurile. Hardin, ești prea implicat în toate și jocul pe care-l faci este prea riscant.

„Și tu, Brutus!“, murmură Hardin. Apoi spuse cu voce tare:

— Să înțeleg că vei deveni membru al partidului lui Sermak?

Lee zîmbi fără să vrea:

— Bine, ai cîștigat. Ce-ai zice să luăm prînzul împreună?

EXISTĂ multe maxime atribuite lui Hardin — un reputat spirit critic —, dintre care multe sînt probabil apocrife. Se spune că într-o anumită împrejurare ar fi afirmat: „Merită să fii direct, mai ales dacă ți-a mers vestea că ești subtil”.

Poly Verisof avusese ocazia să acționeze conform acestui precept, și nu numai o dată, pentru că se afla de-acum în cel de-al paisprezecelea an de cînd avea un dublu statut pe Anacreon — dublu statut care îi sugera de multe ori, în mod neplăcut, un dans în picioarele goale pe cărbuni încinși.

Pentru cei de pe Anacreon era mare preot, reprezentant al Fundației care, pentru „barbări”, constituia chintesența misterului și centrul fizic al acestei religii pe care ei o creaseră în ultimele trei decenii cu sprijinul lui Hardin. Prin urmare, primea dovezi de respect, de slugărnicie care începuseră să-l obosească îngrozitor, pentru că disprețuia din tot sufletul ritualul al cărui centru devenise.

Dar pentru Regele Anacreonului — bătrînul care fusese rege cu mult timp în urmă, și tînărul nepot care urcase recent pe tron —, el era, pur și simplu, ambasadorul unei puteri temute și rîvnite în același timp.

Luată în totalitate, slujba era dezagreabilă, iar prima sa călătorie către Fundație în ultimii trei ani, în ciuda supărătorului incident care făcuse revenirea de acum necesară, căpăta proporțiile unei adevărate vacanțe.

Pentru că nu călătorea pentru prima oară într-un secret absolut, apelă din nou la maxima lui Hardin referitoare la utilizarea metodei directe.

Se schimbă în haine civile — o sărbătoare, în sine — și se îmbarcă pe o navă de pasageri spre Fundație, la clasa a doua.

De îndată ce ajunse pe Terminus, își croi loc prin mulțimea din spațioport și telefonă la Primărie de la un videotelefon public.

— Mă numesc Jan Smite, spuse el. Am o întâlnire cu primarul în această după-amiază.

Tinăra care îi răspunse îndatoritor, cu o voce rece și imperturbabilă, făcu o legătură pe interior și schimbă citeva cuvinte repezite cu cineva, apoi îi comunică lui Verisof pe un ton mecanic și sec:

— Primarul Hardin vă va primi peste jumătate de oră, domnule, apoi imaginea ei dispăru.

Auzind acestea, ambasadorul de pe Anacreon își cumpără ultimul număr al *Jurnalului*, se îndreptă fără grabă către Primărie și, așezându-se pe prima bancă pe care o găsi neocupată, citi editorialul, pagina sportivă și pe cea umoristică și așteptă. După jumătate de oră, împături ziarul, îl puse subțioară, intră în Primărie și se prezentă în anticameră.

Nimeni nu-l recunoscuse, pentru că, procedînd în acest mod direct, nu i se acordă prea mare atenție.

Hardin îl măsură cu privirea și-i zîmbi larg:

— Servește-te cu o țigară de foi. Cum a decurs călătoria?

— Interesant, spuse Verisof. În cabina alăturată a călătorit un preot care venea aici pentru a urma un curs special de pregătire a substanțelor radioactive sintetice utilizate în tratamentul cancerului.

— Doar nu vrei să spui că le numea substanțe radioactive sintetice?!

— Nici vorbă de-așa ceva. Pentru el erau Hrană Sfîntă. Primarul zîmbi.

— Continuă!

— M-a atras într-o discuție pe teme teologice, dîndu-și toată silința să mă scoată din sordida ceață a materialismului.

— Și nu și-a recunoscut superiorul?

— Fără roba mea stacojie?! În plus, era din Smyrno. A fost totuși o experiență interesantă. Este impresionant cît de bine a prins rădăcini religia științei. Am scris chiar un eseu pe această temă, spre propria și deplina mea delectare, dar nu face să fie publicat. Tratînd problema din punct de vedere sociologic, eseu ar afirma că atunci cînd Vechiul Imperiu a început să se destrame de la Periferie, se putea considera că știința ca atare trădase lumile exterioare. Pentru a fi acceptată din nou, ea ar trebui să se ofere sub altă înfățișare, și exact acest lucru s-a întîmplat. Obții rezultate minunate atunci cînd folosești logică simbolică pentru a găsi soluții.

— Interesant. Primarul își puse brațele sub cap pentru a găsi soluții. Ia spune-mi repede care este situația pe Anacreon!

Ambasadorul se încruntă și-și scoase ȱigara de foi din gură. O privi dezgustat și o lăasă pe masă.

— Păi, cam proastă.

— Altfel nu ai fi aici.

— Cam așa ceva. Uite care e situaȱia. Omul-cheie pe Anacreon este Prinȱul-regent, Wienis. E unchiul Regelui Lepold.

— Știu. Dar Lepold va fi major anul viitor, nu? Cred că va împlini șaisprezece ani în februarie.

— Da. Se opri, apoi adăugă din colȱul gurii: Dacă va trăi. Tatăl Regelui a murit în condiȱii neelucidate. La o partidă de vînătoare l-a nimerit în piept un glonȱ cu ac. S-a spus că a fost un accident.

— Hmm! Cred că mi-l amintesc pe Wienis din vremea vizitei mele pe Anacreon, atunci cînd i-am izgonit de pe Terminus. Asta a fost înainte de promovarea ta. Dacă-mi amintesc bine, era un tînăr cu părul negru și puȱin sașiu de ochiul drept. Avea un nas coroiat de mai mare hazul.

— Nu s-a schimbat deloc. Tot sașiu și cu nasul coroiat, doar părul i-a albit. Face un* joc foarte murdar. Din fericire, este cunoscut de toată planeta pentru prostie și grosolănie. Se crede tare mintos și scăpărător, ceea ce face ca neghiobiile lui să le sară tuturoră în ochi.

— Așa se întîmplă întotdeauna.

— E în stare să folosească un dezintegrator atomic pentru a sparge un ou. Ca dovadă, taxa pe posesiunile Templului pe care a încercat să o impună acum doi ani, la scurt timp după moartea bătrînului rege. Îȱi amintești?

Hardin încuviinȱă din cap, absorbit în gînduri, apoi spuse cu zîmbetul pe buze:

— Preoȱii au făcut un scandal grozav.

— Așa un scandal, încît putea fi auzit de la Lucreza. De atunci, deși a dovedit mai multă prudenȱă în relaȱiile cu preoȱimea, reușește încă să-i irite pe toȱi prin ceea ce face. Situaȱia e nefastă pentru noi deoarece are o neȱărmurită încredere în sine.

— Probabil că suferă de un complex de inferioritate supracompensat. Doar știi că fiii minori ai regilor ajung astfel.

— Da, însă rezultatul e același. Face spume la gură propovăduind un atac împotriva Fundaȱiei. Nici nu se mai deranjează să se exprime cu fereală, întrucît deȱine și puterea din punct de vedere al armamentului. Bătrînul rege a construit o flotă impresionantă, dar nici Wienis n-a dormit în acești ultimi doi ani. De fapt, și taxa pe domeniile Templului urma să fie destinată înarmării, iar cînd planul i-a fost dejucat a dublat taxele pe venit.

— N-au fost proteste?

— Nu deosebit de serioase. Săptămîni la rînd, supuşenia faţă de autoritatea în exerciţiu a fost inclusă în textul fiecărei predici în tot regatul. Şi asta nu pentru că Wienis şi-a arătat recunoştinţa.

— În regulă. Am înţeles situaţia generală; în rest, ce s-a mai întîmplat?

— Acum două săptămîni, o navă comercială anacreoniană a întîlnit un crucişător distrus aparţinînd flotei Vechiului Imperiu. Probabil că navigase în derivă cel puţin trei secole.

Ochii lui Hardin sclipiră de interes. Se ridică de pe scaun.

— Da, am auzit despre asta. Comisia pentru navigaţie mi-a trimis o petiţie cerîndu-mi să obţin nava în scopul efectuării unor cercetări. Înţeleg că este încă în stare bună.

— Într-o stare mult prea bună, răspunse Verisof, sec. Săptămîna trecută, cînd Wienis a primit sugestia ta de a remite nava către Fundaţie, aproape că a făcut o criză de nervi.

— Încă nu mi-a dat un răspuns.

— Nici n-o va face, decît pe calea armelor, sau cel puţin aşa crede el. Vezi tu, chiar în ziua plecării mele de pe Anacreon a venit la mine şi a cerut ca Fundaţia să repună crucişătorul în stare de luptă şi să-l predea flotei anacreoniene. A avut chiar îndrăzneala să afirme că nota de săptămîna trecută evidenţiază planul Fundaţiei de a ataca Anacreonul. A mai spus că refuzul de a repara crucişătorul nu ar face decît să-i confirme bănuielile, şi a arătat că măsurile de autoapărare a planetei Anacreon îi vor fi dictate de situaţia existentă. Acestea sînt întocmai cuvintele lui. Îi vor fi dictate! De aceea am venit.

Hardin rîse bine-dispus.

Verisof îi răspunse cu un zîmbet şi continuă:

— Se aşteaptă, desigur, la un refuz, iar asta ar fi, după mintea lui, o perfectă justificare a unui atac imediat.

— Înţeleg foarte bine, Verisof. Deci, vom avea cel puţin şase luni de linişte, aşa că ocupă-te ca nava să fie reparată şi dăruită cu complimente din partea mea. Să fie rebotezată „Wienis“, ca semn al respectului şi afecţiunii noastre.

Rîse din nou.

Şi din nou Verisof răspunse cu un zîmbet imperceptibil:

— Presupun că acesta e răspunsul logic, Hardin, numai că eu sînt îngrijorat.

— În legătură cu ce?

— E vorba de o navă. Pe vremea aceea se construiau nave serioase, nu glumă. Are o capacitate cît jumătate din toată flota anacreoniană. E dotată cu dezintegratoare atomice capabile să distrugă o planetă şi cu un scut care o protejează împotriva

fasciculelor Q fără a mai fi nevoie să producă radiații. E o navă mult prea bună, Hardin...

— Irelevant, Verisof, irrelevant! Și tu, și eu știm foarte bine că armamentul pe care-l deține în prezent ar putea distruge cu ușurință Terminus, cu mult înainte ca noi să putem repara crucișătorul și să-l folosim noi înșine. Ce importanță mai are, deci, dacă-i dăm și crucișătorul? Știi doar că nu se va ajunge la război.

— Da, presupun că așa va fi. (Ambasadorul îl privea cu interes.) Hardin, cu toate acestea...

— De ce te-ai oprit? Continuă!

— Ascultă. Nu e treaba mea. Dar am citit ziarul. (Puse *Jurnalul* pe birou și arătă cu degetul spre pagina întâi.) Ce-i cu asta?

Hardin aruncă o privire.

— Un grup de consilieri formează un nou partid politic.

— Așa e, spuse Verisof, foindu-se neliniștit pe scaun. Cunoști problemele interne mai bine decât mine, dar atacul împotriva ta e vecin cu violența fizică. Cât de puternici sînt?

— Al naibii de puternici. După alegerile viitoare, probabil vor controla Consiliul.

— Nu înainte? (Verisof îl privea bănuitor pe primar.) Sînt și alte modalități de a controla situația înainte de alegeri.

— Crezi că sînt Wienis?

— Nu, dar reparațiile navei vor dura luni de zile și, după aceea, un atac va fi aproape sigur. Cedarea noastră va fi interpretată ca un semn de mare slăbiciune și deținerea crucișătorului imperial aproape că va dubla puterea flotei lui Wienis. De ce să riști? Ai de ales între a dezvălui Consiliului planul de acțiune și a forța rezolvarea conflictului cu Anacreon acum!

Hardin se încruntă:

— Să forțez lucrurile acum? Înainte de declanșarea crizei? Tocmai asta nu trebuie să fac. Trebuie să țin seama de Hari Seldon și de Plan.

Verisof ezită, apoi bombăni:

— Deci ești absolut sigur că există un plan?

— Dincolo de orice bănuială, veni tăios răspunsul. Am fost de față la deschiderea Boltei și înregistrarea făcută de Hari Seldon ne-a dezvăluit Planul.

— Nu la asta mă refeream, Hardin. Numai că nu văd cum se poate anticipa istoria cu o mie de ani. Dacă Seldon s-a supraapreciat? Se făcu mic, văzînd zîmbetul ironic al lui Hardin, apoi adăugă: Bine, bine, nu sînt psiholog.

— Exact. Nici unul dintre noi nu e. Dar în tinerețe am urmat niște cursuri elementare, îndeajuns ca să-mi dau seama de posibilitățile psihologiei, chiar dacă eu însumi nu sînt în stare să le exploatez în favoarea mea. Nu încapе îndoială că Seldon a făcut exact ceea ce a declarat. Fundația, după el, a fost întemeiată ca un refugiu pentru știință — singurul mijloc prin care știința și cultura muribundului Imperiu puteau fi păstrate de-a lungul secolelor de barbarie pentru a fi reînviате, în cele din urmă, în cadrul unui Al Doilea Imperiu.

Verisof clătină din cap destul de sceptic.

— Toată lumea știe că așa *se presupune* că vor decurge lucrurile. Dar ne putem permite să riscăm? Putem risca prezentul de dragul unui viitor nesigur?

— Trebuie, pentru că viitorul nu este nesigur. A fost calculat de Seldon și chiar împărțit în etape. Fiecare criză succesivă este prevăzută și fiecare dintre ele depinde în mare măsură de rezolvarea cu succes a crizelor anterioare. Aceasta este doar cea de-a doua criză și Eternitatea știe ce efect ar putea avea, în cele din urmă, pînă și cea mai mică deviere.

— Asta-i mai degrabă o speculație fără acoperire.

— Nu! Hari Seldon a spus, în Bolta Timpului, că la fiecare criză libertatea noastră de alegere și de acțiune va fi redusă în asemenea măsură încît ne va rămîne doar o singură cale de acțiune.

— Astfel încît să ne țină strîns în frîu?

— Astfel încît să ne împiedice să o luăm razna. Dar, pe de altă parte, atîta vreme cît sînt posibile *mai multe* căi de acțiune, nu există criză. Trebuie să lăsăm ca evenimentele să se deruleze pînă la criză și, pe cîntea mea, exact așa voi face.

Verisof nu-i răspunse. Își mușcă buzele și rămase într-o mușenie îndărătnică. Nu mai departe de anul trecut, el și Hardin discutaseră pentru prima oară problema — adevărata problemă —, aceea de a contracara pregătirile ostile ale Anacreonului. Și asta doar pentru că el, Verisof, ceruse sus și tare noi concesii.

Hardin păru să intuiască gîndurile ambasadorului:

— Era mai bine dacă nu-ți spuneam nimic despre toate astea.

— De ce vorbești așa? făcu Verisof surprins.

— Pentru că acum sîntem șase oameni — tu, eu, ceilalți trei ambasadori și Yohan Lee — care știm cît de cît ce ne așteaptă și mă tem al naibii că ideea lui Seldon era ca nimeni să nu știe.

— De ce asta?

— Pentru că pînă și psihologia avansată a lui Seldon era limitată. Nu putea lucra cu indivizi pe perioade nelimitate de timp, așa cum nu poți aplica teoria cinetică a gazelor la

molecule individuale. El lucra cu mulțimi de oameni, populații ale unor întregi planete, și numai cu mulțimi *oarbe*, care nu-și cunosc dinainte rezultatele acțiunilor lor.

— Nu mi-e limpede.

— Ce să-ți fac? Nu sînt un psiholog atît de bun încît să-ți explic științific. Pe Terminus nu există psihologi cu pregătire temeinică și nici texte matematice privind această știință. E clar că Seldon voia ca numai el să poată anticipa viitorul pe Terminus, iar noi să mergem înainte ca orbii — deci, corect potrivit legii mulțimilor. Așa cum ți-am spus odată, n-am știut încotro ne îndreptăm cînd i-am izgonit pe anacreonieni. Ideea mea fusese să mențin un echilibru al puterii, nimic altceva. Abia după aceea mi s-a părut că întrezăresc un model în toată țesătura de evenimente, dar m-am străduit din răspuțeri să nu acționez pe baza a ceea ce cunoașteam. Amestecul bazat pe cunoașterea anticipată ar fi răsturnat Planul.

Verisof clătină din cap gînditor:

— Am auzit discuții aproape la fel de complicate în templele de pe Anacreon. Cum crezi că vei putea identifica momentul propice pentru a acționa?

— E identificat deja. Recunoști că imediat după ce reparăm crucișătorul nimic nu-l va mai putea împiedica pe Wienis să ne atace. În privința asta nu va exista alternativă.

— Exact.

— Foarte bine. Aceasta este situația externă. În același timp, recunoști că următoarele alegeri vor conduce la formarea unui nou Consiliu, mai ostil, care va determina întreprinderea unor acțiuni contra Anacreonului. E clar că nu va exista alternativă.

— Da.

— Și imediat ce alternativa va dispărea, se va instala criza. Cu toate acestea, sînt îngrijorat.

Avu un moment de ezitare, iar Verisof așteptă răbdător. Apoi, parcă împotriva voinței lui, Hardin continuă:

— Am impresia — simt asta — că presiunile interne și cele externe au fost planificate pentru a se declanșa aproape simultan. Deocamdată, pare a exista o distanță de cîteva luni între ele; Wienis va ataca, probabil, înainte de sosirea primăverii, iar alegerile vor avea loc peste un an.

— Nu mi se pare interesant.

— Poate astea s-ar datora unor inevitabile erori de calcul, sau faptului că știu prea multe. Am încercat ca niciodată să nu las anticipările să-mi influențeze acțiunile, dar cum aș putea fi sigur că am procedat întocmai? Și oare ce efect va avea această discrepantă? Oricum, spuse el privindu-l pe Verisof drept în ochi, e un lucru asupra căruia am hotărît.

— Ce anume?

— Când criza va începe să-și facă simțită prezența, voi întreprinde o vizită pe Anacreon. Vreau să fiu la fața locului... Ei, de-ajuns, Verisof! S-a făcut târziu. Să mergem undeva s-o facem lată. Simt nevoia unei relaxări.

— Atunci s-o facem aici, spuse Verisof. Nu vreau să fiu recunoscut, iar în ceea ce te privește, știi ce-ar spune acest nou partid pe care simpaticii tăi membri ai Consiliului tocmai l-au format. Să ni se aducă niște brandy.

Și Hardin ceru, dar nu prea mult.

ÎN VREMURILE DE ODINIOARĂ, cînd Imperiul Galactic strîngea sub aripa lui întreaga Galaxie, iar Anacreon fusese cea mai prosperă dintre prefecturile Periferiei, mulți împărați vizitaseră Palatul Viceregal. Și nici unul nu plecase fără a-și fi pus la încercare iscusința și priceperea de a doborî, cu ajutorul scuterului zburător și al puștii cu ace, forțarea /burătoare nămită „pasărea” Nyak.

Faima Anacreonului se topise ca o bucată de ceară uitată la soare o dată cu decăderea Imperiului. Palatul Viceregal era acum o îngrămădire de ruine prin care vîntul cutreiera nestîngerit, în afară de aripa pe care lucrătorii Fundației o restauraseră. Și nici un împărat nu mai călcase pe Anacreon de două sute de ani.

Dar vînătoarea de „păsări” Nyak rămăsese sportul regal, iar ochiul ager și mîna sigură în folosirea puștii cu ace erau încă considerate calități indispensabile pentru regii Anacreonului.

Lepold I, Regele Anacreonului — supranumit, invariabil, dar fără nici o justificare, Lord al Dominioanelor Externe —, cu toate că nu împlinise încă șaisprezece ani își dovedise deja îndemînarea de foarte multe ori. Doborîse prima „pasăre” Nyak încă de la treisprezece ani, pe a zecea la zece săptămîni după urcarea pe tron, iar acum se întorcea după ce o lichidase pe cea de-a patruzeci și șasea.

— Vor fi cincizeci înainte de majorat, spuse el entuziasmat. Cine face pariu?

Dar curtenii nu pariază pe calitățile regilor. Există pericolul extrem de a cîștiga. Așa că nici unul nu acceptă provocarea, iar Regele plecă bine-dispus să se schimbe.

— Lepold!

Auzind vocea celui care avea putere asupra sa, Regele se opri la jumătatea scării. Se întoarse nemulțumit.

Wienis stătea în pragul apartamentului și se răstrea la tînărul său nepot.

— Trimite-i de aici! porunci el, nerăbdător. Scapă de ei!

Regele făcu un semn scurt din cap și cei doi șambelani, după o plecăciune, coborîră treptele. Lepold îl urmă pe unchiul său.

Wienis privi încruntat costumul de vînătoare al Regelui.

— Destul de curînd, vei avea de rezolvat treburi mai importante decît vînătoria.

Se întoarse și șonticăi pînă la birou. Întrucît era prea bătrîn ca să mai reziste zborului și periculoaselor plonjoane pînă în apropierea aripii Nyakului, legănării și ascensiunilor bruște ale scuterului care reacționa la cea mai imperceptibilă mișcare a picioarelor, i se acrise de acest sport.

Lepold simțise neputința și dorința nesatisfăcută ale unchiului și de aceea începu să vorbească plin de entuziasm, dar nu fără o doză apreciabilă de răutate:

— Ar fi trebuit să vii cu noi astăzi, unchiule. Am doborît una care era cît un monstru în sălbăticia din Samia. Și agresivă cum nu se mai poate. Am urmărit-o vreme de mai bine de două ceasuri pe o arie de cel puțin șaptezeci de mile pătrate. Și atunci am zburat spre Soare — își însoți relatarea cu mișcări sugestive, de parcă ar fi fost și acum călare pe scuter —, plonjînd în direcția momentului de torsiune. Am surprins-o în ascensiune, exact sub aripa stîngă. Asta a scos-o din minți și s-a înclinat de-a curmezișul. Am acceptat provocarea și am virat spre stînga, așteptînd-o să planeze spre mine. Cînd era la distanță de o aripă, am făcut o mișcare, și atunci...

— Lepold!

— Ei, bine, am lovit-o.

— Sînt sigur că așa a fost. Acum *vrei* să mă ascuți?

Regele ridică din umeri și dansă către capătul mesei, unde începu să ronțăie o nucă de Lera într-o atitudine nu tocmai regală. Nu îndrăznea să-l privească în ochi pe unchiul său.

Ca o introducere, Wienis îi spuse:

— Am fost la navă astăzi.

— Care navă?

— Nu există decît o navă. *Nava*. Cea pe care Fundația o repară pentru flota noastră. Bătrînul crucișător imperial. Acum ai înțeles?

— Acela! Vezi? Ți-am spus eu că Fundația o va repara dacă o să-i rugăm. Toată istoria ta, știi tu, despre intențiile lor de a ne ataca nu e decît o închipuire. Dacă ar vrea s-o facă, de ce ar mai repara nava? Nu merge, înțelegi?

— Lepold, ești necopt la minte!

Regele, care tocmai aruncase cojile nucii și ducea alta către buze, se îmbujoră.

— Ei, bine, ascultă, spuse el cu o furie care părea mai degrabă o toană, cred că nu e cazul să mi te adresezi astfel. Uți cine sînt. Voi fi major peste două luni, știi bine asta.

— Da. Și te și văd în stare să-ți asumi răspunderi de rege. Dacă ai dedica afacerilor publice măcar jumătate din timpul pe care-l risipești cu vînătoarea de „păsări“ Nyak, aș demisiona din funcția de regent cu inima ușoară.

— Nu-mi pasă. Asta n-are nici o legătură cu cazul de față. În realitate, deși ești regent și unchi al meu, totuși, eu sînt rege, iar tu îmi ești supus. N-ar trebui să spui că sînt necopt la minte și, oricum, n-ar trebui să stai jos în prezența mea. Nu mi-ai cerut permisiunea să te așezi. Cred c-ar trebui să fii mai atent, pentru că, altfel, voi pune lucrurile la punct foarte curînd.

Wienis îi aruncă o privire glacială.

— Îmi permiți să mă adrez cu „Maiestatea voastră“?

— Da.

— Foarte bine. Sînteți necopt la minte, Maiestatea voastră.

Ochii lui negri ardeau pe sub sprîncenele stufoase, iar tinărul rege se așeză încet pe scaun. O clipă, licări pe chipul regentului o satisfacție sardonică, dar se stinse imediat. Buzele lui groase schițară un zîmbet și-și lăsă mina să cadă greu pe umărul tinărului rege.

— Nu-i nimic, Lepold. N-ar fi trebuit să-ți vorbesc aspru. Uneori mi-e greu să mă port cu respectul cuvenit, mai ales cînd presiunea unor evenimente este atît de... Înțelegeți?

Lepold spuse nesigur:

— Da, afacerile Statului sînt al naibii de dificile, știi? Se întrebă, nu fără o oarecare spaimă, dacă nu cumva îl aștepta o canonadă de cifre anuale și detalii plicticoase referitoare la relațiile comerciale cu Smyrno și la lunga și încălcita dispută în jurul lumilor abia colonizate din Coridorul Roșu.

— Băiatul meu, spuse Wienis, mă gîndisem să vorbesc despre această problemă mai de mult și probabil că ar fi trebuit s-o fac, dar știu că, la tinerețea ta, nu vei avea răbdarea să ascuți detaliile seci despre arta de a conduce treburile de stat.

Lepold încuviință cu o mișcare a capului.

— Bine, în ordine!

Unchiul îl întrerupse și continuă:

— Totuși vei fi major peste două luni. În plus, în vremurile dificile care bat la ușă va trebui să ai un rol deplin și activ. Vei fi rege de azi înainte, Lepold!

Lepold încuviință din nou, dar expresia de pe chipul lui trăda nemulțumirea.

— Va fi război, Lepold.

— Război! Dar s-a semnat un armistițiu cu Smyrno.

— Nu cu Smyrno, cu Fundația însăși.

— Dar au fost de acord să repare nava, unchiule. Doar tu ai spus... Vocea îi pieri când văzu chipul schimonosit al unchiului.

— Lepold — și o parte din tonul prietenos dispăruse —, trebuie să vorbim ca de la bărbat la bărbat. Va fi război cu Fundația, fie că nava va fi reparată fie că nu; de fapt, cu atât mai curînd cu cît se termină reparațiile. Fundația este sursa energiei și a puterii. Toată măreția Anacreonului, toate navele și orașele, oamenii și comerțul său depind de picăturile și resturile de energie pe care Fundația ni le-a scăpat printre degete. Îmi amintesc de vremea în care orașele de pe Anacreon erau încălzite prin arderea cărbunelui și a țițeiului. Dar să lăsăm astea, n-ai cum să le înțelegi.

— Impresia mea este — sugeră timid Regele — că s-ar cuveni să fim recunoscători...

— Recunoscători? urlă Wienis. Recunoscători pentru că ne dau, cu chiu cu vai, niște biete resturi, în timp ce ei dețin cîntec și cu ce scop? Păi, bineînțeles, numai în felul acesta vor putea domina într-o bună zi întreaga Galaxie.

Puse mîna pe genunchiul nepotului și-l privi printre gene.

— Lepold, tu ești Regele Anacreonului. Copiii tăi și copiii copiilor tăi ar putea fi regii Universului dacă tu vei avea puterea pe care Fundația o ține ascunsă de privirile noastre!

— E un grăunte de adevăr în ceea ce spui. (În ochii lui Lepold licări o scînteie și dintr-o dată spatele i se îndreptă). La urma-urmelor, ce drept au de a păstra totul pentru ei înșiși? Nu e corect. Și Anacreon reprezintă ceva pe lumea asta.

— Vezi, ai început să înțelegi. Acum, băiatul meu, ce-ai zice dacă Smyrno ar hotărî să atace Fundația pentru a-și face singură parte și ar dobîndi astfel toată puterea? Cît timp crezi că am putea evita căderea în vasalitate? Cîtă vreme crezi că ai mai rămîne pe tron?

Lepold se aprinse.

— Da, așa e. Ai deplină dreptate, să știi! Trebuie să lovim primii. Asta înseamnă autoapărare.

Zimbetul se lărgi pe chipul lui Wienis.

— Mai mult, pe vremuri, chiar la începutul domniei bunicului tău, Anacreon își stabilise o bază militară pe Terminus, planeta Fundației — o bază militară vitală pentru apărarea națională. Am fost obligați să abandonăm acea bază ca rezultat al mașinațiunilor liderului Fundației, o javră șireată,

un savant fără pic de sînge nobil în vine. Înțelegeți, Lepold? Bunicul tău a fost umilit de acest țărănoi. Mi-l amintesc! Abia dacă era cu cîțiva ani mai mare decît mine cînd a sosit pe Anacreon, cu zîmbetul și mintea lui diabolice — avînd în spate puterea celorlalte trei regate, combinate într-o uniune lașă împotriva măreției Anacreonului.

Lepold se înfioră, iar strălucirea din ochii lui se întee.

— Pentru numele lui Seldon, dacă aș fi fost în locul bunicului, aș fi pornit la luptă chiar și așa.

— Nu, Lepold, am hotărît să așteptăm și să răsplătim această insultă la vremea cuvenită. Tatăl tău sperase înainte de dispariția lui prematură să fie el cel care... Ei, asta e! Wienis rămase cu privirea pierdută în gol. Apoi, abia stăvilindu-și emoția: A fost fratele meu. Și totuși, dacă fiul său ar...

— Da, unchiule. N-o să-l dezamăgesc. Am hotărît. Mi se pare absolut normal ca Anacreon să stîrpească acest cuib de intriganți, și asta cît mai curînd.

— Nu, nu imediat. Întîi trebuie să așteptăm terminarea reparațiilor crucișătorului. Simplul fapt că sînt dispuși să facă aceste reparații dovedește că se tem de noi. Neghiobii au încercat să ne păcălească, dar nu vom renunța la drumul ce l-am ales, nu-i așa?

Lepold lovi cu pumnul în palma deschisă a celeilalte mîini.

— Atîta vreme cît *sînt* rege al Anacreonului, nu!

Wienis strîmbă din buze și continuă:

— Pe lingă acestea, va trebui să așteptăm sosirea lui Salvor Hardin.

— Salvor Hardin! Regele făcu ochii mari și conturul tineresc al chipului său lipsit de barbă își pierdu liniile tăioase pe care le arborase mai înainte.

— Da, Lepold, conducătorul Fundației vine personal pe Anacreon la aniversarea zilei tale de naștere — probabil să ne mîngîie urechile cu cuvinte mieroase. Dar nu-i va merge.

— Salvor Hardin! murmură el.

Wienis se încruntă.

— Te temi de un nume? E același Salvor Hardin care, la vizitele precedente, ne-a umilit. Să nu uiți insulta morală pe care a adus-o Casei regale. Un țărănoi. O scursură nenorocită.

— Nu, desigur. N-o să uit! Mă voi răzbuna, dar... dar... mă tem puțin.

Regentul se ridică:

— Te temi? De ce? De ce, tinere...? Simți că se înăbușă

— Ar fi... ăă... o blasfemie, știu, să atacăm Fundația. Vreau să spun... Regele nu-și mai găsea cuvintele.

— Spune.

— Vreau să zic, biigui Lepold, dacă există cu adevărat Spiritul Galactic... el... ăă... S-ar putea să nu-î placă. Ce părere ai?

— Nu, nu s-ar supăra, veni răspunsul. (Wienis se așeză din nou și buzele i se răsfrînseră într-un suris enigmatic.) Și nu-ți mai frământa atîta mintea cu Spiritul Galactic, ai înțeles? Asta din cauză că te-am lăsat de capul tău. Ai cam plecat urechea la spusele lui Verisof, dacă pricep eu bine.

— Mi-a explicat multe...

— Despre Spiritul Galactic?

— Da.

— Of, ținc neînțărcat, el crede în toate gogoșile acelea mai puțin chiar decît mine, iar eu nu cred de fel. Nu ți s-a spus de atîtea ori că vorbele astea sînt prostii?

— Păi, știu... dar Verisof spune...

— Să-l ia dracu' pe Verisof, cu nerozeniile lui!

Se lăasă o tăcere prevestitoare de furtună, apoi Lepold spuse:

— Toată lumea crede în ele. Adică în tot ce se zice despre Profetul Hari Seldon: cum a desemnat el Fundația să-i îndeplinească poruncile, cum s-ar putea ca într-o bună zi să avem din nou Paradisul pe fiecare planetă și cum cei care nu se supun poruncilor lui vor fi distruși pentru eternitate. Am fost președintele unor festivaluri și am constatat că toți cred asta.

— Da, *ei* cred, dar noi nu. Și poți fi recunoscător că lucrurile stau așa pentru că, potrivit acestei neghiobii, tu ești rege prin drept divin, iar tu însuși ești semidivin. Tocmai de aceea, Lepold, trebuie să acționezi pentru a porunci declanșarea războiului împotriva Fundației. Eu sînt numai regent și om de rînd, pe cînd tu ești Rege pentru ei, chiar mai mult decît atît, un semizeu.

— Dar presupun că nu sînt zeu cu adevărat, spuse gînditor Regele.

— Nu, nu ești cu adevărat, adăugă unchiul ironic, toți te recunosc drept zeu, numai oamenii Fundației nu. Înțelegi? Toți, mai puțin cei de la Fundație. Dar cînd aceștia vor fi îndepărtați, nimeni nu va mai îndrăzni să afirme că nu ești zeu. Gîndește-te!

— Și după aceea, vom putea acționa singuri cutiile de producere a energiei din temple, navele care zboară fără pilot. Hrana Sfîntă, care lecuiește cancerul, și toate celelalte? Verisof spune că numai cei binecuvîntați de Spiritul Galactic pot...

— Da, o fi zis Verisof! Verisof, alături de Salvor Hardin, este cel mai mare dușman al tău. Rămii lîngă mine, Lepold, și nu te mai gîndi atîta la el. Împreună, vom crea un imperiu — nu doar regatele Anacreonului — care să cuprindă miliardele de

sori ai Galaxiei. Nu e mai mult decît un „Paradis“ din vorbe?

— Ba da.

— Poate Verisof să-ți promită mai mult?

— Nu.

— Foarte bine. (Vocea îi deveni poruncitoare.) Presupun că trebuie să considerăm problema rezolvată, continuă el fără să mai aștepte răspuns. Acum, du-te! Eu voi coborî mai tîrziu. Și încă ceva, Lepold.

Tînărul rege se întoarce din prag.

Wienis zîmbea, dar privirea îi rămăsese rece.

— Fii atent la vînătoarea de „păsări“ Nyak, băiete! De la nefericitul accident ce i s-a întîmplat tatălui tău am avut mereu presimțiri ciudate în ceea ce te privește. În vălmășagul acela, cînd puștile slobozesc atîtea săgeți, nu se știe cum te poate lovi una. Sper că *vei fi* atent. Și vei face cum am spus în legătură cu Fundația, da?

Lepold făcu ochii mari și-i plecă în pămînt, neputînd să infrunte privirile unchiului său.

— Da... bineînțeles.

— Bine! Îl urmări pe nepot cu o privire inexpresivă și se întoarce la biroul lui.

Lepold plecă apăsător de gînduri negre și nu lipsite de temeri. Probabil că *ar fi* mai bine dacă ar înfrînge Fundația și ar dobîndi puterea de care vorbește Wienis. Dar după aceea, cînd războiul se va fi sfîrșit și va fi sigur de tronul său... Își dădu seama cu profundă acuitate că Wienis și cei doi aroganți fii ai lui erau candidați la tron pe linie descendentă.

Însă el era Rege. Iar regii puteau porunci ca anumiți oameni să fie uciși.

Chiar dacă-i erau unchi sau veri.

ALĂTURĂ DE SERMAK, Levis Bort era deosebit de activ în organizarea de demonstrații ale elementelor disidente care se strinseseră sub stindardul Partidului Acțiunii, devenit între timp foarte vehement. Totuși, nu făcuse parte din solia care-l vizitase pe Salvor Hardin cu aproape jumătate de an în urmă. Asta nu se datora nrecunoașterii eforturilor și meritelor sale, ci dimpotrivă. Absentase pentru simplul motiv că la vremea respectivă se afla în capitala Anacreonului.

Fusese acolo într-o vizită particulară. Nu se întâlnise cu nici o persoană oficială și nu făcuse nimic deosebit care să-i dezvăluie prezența și activitatea. Se mulțumise să cotrobăie prin cotloanele mai ascunse ale agitatei planete și-și virise nasul prin toate ungherele prăfuite.

Se întorsese acasă spre sfârșitul unei zile de iarnă care debutase cu un plafon de nori grei și sfârșise cu ninsoare, iar la o oră după sosire era așezat la masa octogonală din casa lui Sermak.

Primele lui cuvinte nu avură menirea de a înviora atmosfera, destul de apăsătoare din pricina luminii mohorâte și a ninsorii dese.

— Mă tem că, dacă ar fi să folosim cuvinte melodramatice, încep eu, am putea spune că luptăm pentru o „cauză pierdută“.

— Așa crezi? făcu întunecat Sermak.

— E de neconceput. Nu mai este recepționată nici o altă opinie, Sermak.

— Armamentele... încep Doktor Walto, oarecum oficial, dar Bort îl întrerupse fără menajamente.

— Las-o baltă! Asta-i poveste veche. (Își plimbă privirea de la unul la altul.) Mă refer la oameni. Recunosc că de la mine a plecat ideea de a încerca să declanșăm o revoluție de palat

pentru a instala ca rege pe cineva care să fie favorabil Fundației. Era o idee bună. Și încă mai este. Atîta doar că nu poate fi pusă în practică. Marele Salvor Hardin s-a îngrijit de toate.

— Dacă ne-ai da niște detalii, Bort, am pricepe și noi... spuse Sermak acru.

— Detalii?! Nu există! Nu-i chiar atît de simplu. E vorba de situația generală de pe Anacreon. Religia pe care a făurit-o Fundația dă roade!

— Nu se poate!

— Trebuie să vezi cum funcționează, pentru a-ți da seama. Se pare că e vorba despre o mare școală dedicată pregătirii preoților și de cite-o reprezentatie în vreun colț neștiut al orașului spre folosul pelerinilor. Căm asta-i tot. Însă pe Anacreon...

Lem Tarki își trecu un deget peste mustața subțire și spilkuită și-și dresе glasul:

— Ce fel de religie? Hardin a spus că e doar o bazaconie amuzantă pentru a-i face să accepte știința noastră fără multe mofturi. Îți amintești, Sermak, ne-a spus atunci că...

— Explicațiile lui Hardin nu trebuie luate în serios. Dar ce fel de religie este asta, Bort?

Bort își cumpăni vorbele:

— Din punct de vedere etic, totul e minunat. Nu se îndepărtează cu mai nimic de la diferitele filosofii ale Vechiului Imperiu. Standarde morale ridicate, și altele asemenea. Nu prea ai de ce te plinge, întrucît religia este una dintre marile influențe civilizatoare, și astfel îndeplinește...

— Știm asta, îl întrerupse nerăbdător Sermak. Care e problema?

— Ei, bine, spuse Bort puțin nemulțumit, dar fără să arate, religia pe care Fundația a zămislit-o și a încurajat-o este constituită pe principii autoritare. Preoțimea deține controlul exclusiv asupra instrumentelor științei pe care am dat-o Anacreonului, dar ei au învățat să le folosească doar în mod empiric. Sînt complet pătrunși de această religie și de... ăăă... de valoarea spirituală a puterii pe care o dețin. De exemplu, acum două luni, un nebun a umblat unde nu îi fierbea oala, la centrala atomică din templul Thessalekian — una dintre cele mai mari. Au sărit în aer cinci blocuri, bineînțeles. Toți au considerat — pînă și preoții — că a fost vorba de o răz bunare divină.

— Îmi amintesc. Ziarele au dat atunci o versiune cam incurcată. Nu înțeleg unde bați.

— Atunci ascultăți, spuse Bort bățos. Preoțimea formează o ierarhie deasupra căreia se află Regele, care e privit ca un soi de zeu minor. El e monarh absolut prin drept divin, iar oamenii

sînt convinși de asta ca și preoții. Nu poți răsturna un astfel de rege. Pricepeți *acum*?

— Stai puțin, zise Walto. Ce voiai să spui cînd ai sugerat că Hardin a făcut toate astea? Ce amestec are el?

Bort îi aruncă o privire plină de amărăciune.

— Fundația a alimentat cu asiduitate această falsificare. Terminus și-a oferit întreaga cunoaștere științifică pentru a sprijini această farsă. Nu există festival pe care să nu-l prezideze Regele, înconjurat de o aură radioactivă, care-i strălucește în jurul corpului și care-i stă ca o coroană deasupra capului. Cel ce-l atinge se alege cu niște arsuri grozave. Ba, mai mult, Regele se poate deplasa prin aer, din loc în loc, în momentele importante, zice-se, grație Spiritului Divin și, cu un simplu gest, poate să inunde templul cu o lumină intensă și perlată. Și șmecheriile astea realizate numai pentru el sînt nenumărate. Culmea este că pînă și preoții, care le aranjează, cred în ele.

— Ce ghinion! exclamă Sermak, mușcîndu-și buzele.

— Îmi vine să plîng ca artezienele din Parcul Primăriei, spuse Bort înfierbîntat, cînd mă gîndesc la șansa pe care am pierdut-o. Să ne referim doar la situația de acum treizeci de ani, cînd Hardin a salvat Fundația de stăpînirea anacreoniană. Pe atunci poporul anacreonian nici nu bănuia că Imperiul era pe ducă. Se conduceau aproape singuri de cînd cu revolta de pe Zeon, dar chiar după ce comunicațiile s-au întrerupt și piratul de bunic al lui Lepold s-a autointitulat rege, ei tot n-au priceput că Imperiul se prăbușise. Dacă Împăratul ar fi avut curajul să încerce, ar fi putut prelua din nou puterea cu două crucișătoare și cu ajutorul revoltei interne, care ar fi izbucnit cu siguranță. Iar noi, *noi* am fi putut face același lucru. Dar nu, Hardin a instaurat cultul Regelui. Nu înțeleg. De ce? De ce? De ce?

— Ce face Verisof? întrebă deodată Jaim Orsy. Într-o vreme era un membru marcant al Partidului Acțiunii. Ce face acolo? S-a lăsat și el orbit?

— Nu prea știu, răspunse imediat Bort. A ajuns preot. După cîte sînt informat este consilier al preoțimii pentru detalii tehnice. Un „om de paie“, lua-l-ar naiba! Un om de nimic!

Se lăasă o tăcere apăsătoare și toate privirile se îndreptară spre Sermak. Tinărul șef de partid vorbi cu un glas tunător:

— N-are nici un rost. E riscant!

Îi privi pe ceilalți cu atenție și adăugă cu și mai multă forță:

— Hardin e atît de nesăbuit?

— Așa s-ar părea, spuse Bort, și ridică din umeri.

— Nu se poate. Ceva nu se potrivește. Trebuie să fim din cale-afară de dobitoci ca să ne frîngem singuri gîtul și să ne

pierdem orice speranță. O idee mai nesăbuită nici că se putea, doar dacă Hardin ar fi fost nebun, ceea ce, după părerea mea, nu e real. Să întemeiezi pe de o parte o religie care să elimine total orice posibilitate de izbucnire a unor tulburări interne, iar pe de alta să pui la dispoziție Anacreonului toate armele posibile! Nu înțeleg.

— Situația *este* cam neclară, recunosc, spuse Bort, dar așa stau lucrurile. Ce altceva putem crede?

— De-a dreptul trădare, spuse Walto precipitat. E în solda lor.

Sermak clătină din cap neîncrezător.

— Nici eu nu mai înțeleg. Toată afacerea pare nebunească și lipsită de noimă... Spune-mi, Bort, ai auzit ceva de un crucișător pe care se presupune că Fundația l-a reparat pentru a intra în serviciul flotei Anacreonului?

— Un crucișător?

— Un crucișător al fostului Imperiu.

— Nu, n-am auzit. Dar asta nu înseamnă mare lucru. Șantierul flotei sînt sanctuare religioase inviolabile pentru restul publicului. Nimeni nu știe nimic despre ea.

— Așa s-a zvonit pe aici. Cîțiva membri ai partidului au ridicat problema în Consiliu. Hardin n-a dezmințit știrea, să știi. Purtătorii lui de cuvînt i-au denunțat pe cei care colportează zvonuri și totul s-a stins. S-ar putea ca asta să aibă importanță pentru noi.

— Se armonizează cu restul, spuse Bort. Dacă așa stau lucrurile, e o adevărată nebunie. Dar n-ar fi cu mult mai rea decît altele.

— Socot, făcu Orsy, că Hardin n-are vreo armă secretă pusă deoparte. Asta ar putea...

— Da, izbucni Sermak, furios la culme, un as mare pe care-l va scoate din mincă într-un moment psihologic, iar asta îl va băga pe bătrînul Wienis în toți sperieții, de n-o să-și mai revină. Dacă e să se bazeze pe vreo armă secretă, Fundația ar face mai bine să se autodistrugă pentru a scăpa de agonia și de așteptarea asta plină de suspans.

— Păi, făcu Orsy, schimbînd grăbit subiectul, întrebarea este cît timp ne-a mai rămas? Ia spune, Bort.

— Da. Dar nu te uita așa la mine, căci n-am de unde să știu. Presa anacreoniană nu face niciodată referiri la Fundație. În momentul de față, ea se ocupă numai de sărbătorile ce vor avea loc, și de nimic altceva. După cum știi, Lepold va împlini vîrsta majoratului săptămîna viitoare.

— Deci mai avem cîteva luni. (Walto reuși să zîmbească pentru prima oară în cursul discuției.) Mai avem timp...

— Mai avem pe naiba, nu se mai putu stăpîni Bort. Regele este zeu, ascultați la mine. Credeți că trebuie să declanșeze o campanie de propagandă ca să-și pregătească poporul pentru luptă, să ne acuze de agresiune și să apeleze la sentimentalisme și la naționalisme de două parale? Cînd va sosi vremea să lovească, Lepold va porunci, iar poporul va lupta. Exact așa va fi. Asta-i problema cea mai mare a sistemului. Nu pui la îndoială spusele unui zeu. De altfel, ar putea porunci și mîine, iar atunci nu ne-ar rămîne decît să stăm cu mîinile încrucișate.

Toți se porniră să vorbească în același timp și Sermak trebui să lovească cu pumnul în masă pentru a-i domoli, cînd ușa se deschise și Levi Norast intră precipitat, tropăind. Urcă scara sărind cîte două trepte o dată, fără să-și dezbrace paltonul, și lăsă în urmă dîre de zăpadă.

— Priviți aici! strigă el, aruncînd pe masă un ziar cu fulgi de zăpadă pe el. La televizor numai despre asta se vorbește.

Cei cinci desfăcură ziarul și se aplecară asupra lui curioși.

— Doamne, pleacă pe Anacreon, spuse Sermak, cu voce pierdută. *Pleacă pe Anacreon!*

— Asta este adevărată trădare! strigă cu voce gîtuită Tarki, cuprins de o puternică emoție. Să mă ia naiba dacă Walto n-are dreptate. Ne-a vîndut, și acum se duce să-și încaseze răsplata.

Sermak se ridicase în picioare:

— Nu mai avem de ales. Mîine voi cere Consiliului ca Hardin să fie pus sub acuzarea de înaltă trădare. Și dacă și asta dă greș...

NINSOAREA ÎNCETASE, dar acoperise pământul cu un strat de zăpadă gros, bătătorit, și fragilul autovehicul de teren înainta cu greu pe străzile pustii. Lumina cenușie și înșelătoare a zorilor era rece nu numai în sens poetic, ci chiar foarte concret; dacă pentru moment viața politică a Fundației era cam agitată, nimeni, fie el acționist, fie pro-Hardin, nu simțea tăria și imboldul de a ieși pe stradă la o oră atât de matinală.

Yohan Lee își exprimă nemulțumirea bodogănind:

— Toate acestea vor da naștere la tot felul de interpretări, Hardin. Vor zice că ai șters-o.

— Lasă-i să zică. Trebuie să mă duc pe Anacreon și s-o fac fără multă zarvă. Nu mai vreau să aud de asta, Lee!

Hardin se rezemă de bancheta capitonată și simți un fior rece pe șira spinării. Nu era frig în vehiculul bine încălzit, dar lumea care înota în zăpadă părea să radieze răceala și acest lucru îl irita.

— Într-o zi, când vom avea resurse, spuse el gânditor, ar trebui să egalizăm clima pe Terminus. Ar fi realizabil.

— În ceea ce mă privește, răspunse Lee, aș vrea să văd mai întâi rezolvate alte câteva lucruri. De exemplu, ce-ar fi să-l climatizăm pe Sermak? O celulă atrăgătoare și uscată, climatizată la douăzeci și trei de grade tot anul, ar fi exact ce i-ar trebui.

— Atunci aș avea sigur *nevoie* de o serioasă gardă de corp, spuse Hardin, nu doar deăștia doi. (Făcu un semn către cei doi tineri solizi care se aflau în față, lângă șofer, stînd cu ochii ațintiți la străzile pustii, cu mîinile gata să scoată într-o clipă dezintegretoarele atomice). Se vede treaba că vrei să stîrnești un război civil.

— Eu? Sint atâtea lucruri încurcate, încît nu e nevoie să le stîrnesc eu, te asigur. (Începu să numere pe degetele boante.) Unu: Sermak a făcut un scandal de pomină în Consiliul municipal și a cerut punerea ta sub acuzare.

— Avea deplină dreptate să procedeze astfel, răspunse cu răceală Hardin. Pe lingă asta, moțiunea lui a fost respinsă cu două sute șase voturi contra a o sută optzeci și patru.

— Desigur, o majoritate de douăzeci și doi, deși contasem pe cel puțin șazeci. Să nu spui că n-am dreptate.

— Cam așa e, recunosc Hardin.

— Bun. Și doi: după votare, cei șazeci și nouă de membri ai Partidului Acțiunii s-au ridicat în picioare și au părăsit sala Consiliului.

Hardin rămase tăcut și Lee continuă:

— Trei: înainte de a ieși din sală, Sermak a început să urle că ești un trădător și că pleci pe Anacreon ca să-ți primești cei treizeci de arginți ai trădării, că și majoritatea membrilor Consiliului sînt complici la trădare prin refuzul de a vota punerea sub acuzare și că partidul lui nu degeaba se numește al Acțiunii. A ce-ți sună *asta*?

— Tulburări, presupun.

— Iar acum pleci pe furiș, la ivirea zorilor, ca un infractor. Ar trebui să rămii să-i înfrunți, Hardin, iar dacă va fi nevoie să declari Legea marțială!

— Violența este ultimul refugiu...

— ... al incompetenților. Prostii!

— Bine, bine, vom vedea. Ascultă-mă cu atenție, Lee. Acum treizeci de ani s-a deschis Bolta Timpului și la cea de-a cincizecea aniversare a întemeierii Fundației a apărut o înregistrare a lui Hari Seldon care ne dădea o primă idee despre ceea ce se întîmpla.

— Îmi amintesc, încuviință Lee, schițînd un zîmbet și încercînd să retrăiască acele vremuri. A fost ziua în care am preluat puterea.

— Exact. Atunci a fost prima dintre crizele noastre majore. Cea de acum e a doua, și peste fix trei săptămîni vom avea cea de-a optzecea aniversare a Fundației. Nu ți se pare cumva că asta ar putea avea vreo semnificație?

— Vrei să spui că va apărea din nou?

— Stai că n-am terminat. Seldon n-a spus nimic despre asta, înțelegi? Dar face parte din Planul lui. A întreprins tot ce i-a stat în putință ca să nu aflăm nimic dinainte. Și nici nu există posibilitatea de a ști dacă releul de blocare este programat și pentru alte deschideri, decît dacă am demonta Bolta - probabil însă este făcută în așa fel încît să se autodistrugă în cazul în care

am încerca acest lucru. De la prima lui apariție, am fost acolo la fiecare aniversare, la noroc. N-a mai apărut, dar acum este prima oară cînd avem cu adevărat o criză.

— Atunci va apărea.

— Probabil. N-am cum să știu. Uite, totuși, care e problema. La ședința de astăzi a Consiliului, imediat ce-i vei anunța că am plecat spre Anacreon, vei mai face cunoscut, în mod oficial, că pe data de 14 martie va apărea o nouă înregistrare a lui Hari Seldon care conține un mesaj de importanță deosebită privind criza rezolvată recent cu succes. Ce-ți spun e foarte important, Lee. Să nu adaugi nimic, indiferent cît de multe întrebări ți se vor pune.

Lee făcu o figură mirată:

— Or să creadă?

— N-are importanță. Vor fi foarte nedumeriți, și asta-i exact ceea ce doresc. Tot întrebîndu-se dacă e adevărat sau nu și ce anume am vrut să comunic, vor hotărî să-și amîne acțiunea pînă după 14 martie. Mă voi întoarce cu mult înainte de această dată.

Lee părea nesigur.

— Dar chestia asta cu „rezolvată cu succes” e o prostie!

— O prostie foarte deconcertantă. Uite c-am ajuns la spațioport!

Nava se profila masivă și sumbră în lumina cenușie a dimineții. Hardin o porni prin zăpadă cu pași grăbiți și apăsați spre navă și, ajuns la ecluză, se întoarse să-i strîngă mîna lui Lee.

— La revedere, Lee! Regret nespus că te las într-o situație cam încinsă, dar nu am încredere în altcineva. Te rog să ai grijă să nu te arzi.

— Nu-ți face problemă, voi respecta ordinele.

Se trase un pas înapoi și ușa ecluzei se închise.

SALVOR HARDIN nu călători direct către Anacreon, planeta care dădea numele regatului. Sosi doar cu o zi înainte de Încoronare, după ce făcuse vizite foarte scurte în opt dintre sistemele stelare mai mari ale regatului, oprindu-se cît să poarte discuții cu reprezentanții locali ai Fundației.

Călătoria îi lăsase un sentiment apăsător, după ce înțelesese cît de vast era regatul. El reprezenta un mic ciob, o frîntură insignifiantă în comparație cu întinderea de neconceput a Imperiului Galactic din care fusese o parte distinctă cu mult timp în urmă; dar pentru cineva ale cărui obișnuințe de gîndire se constituiseră în jurul unei planete, și aceea slab populată, mărimea Anacreonului, ca arie și populație, era copleșitoare.

Urmînd îndeaproape granițele fostei Prefecturi a Anacreonului, regatul cuprindea douăzeci și cinci de sisteme solare, dintre care cinci includeau mai mult de o lume locuibilă. O dată cu dezvoltarea științifică promovată de Fundație, populația de nouăsprezece miliarde, deși cu mult mai redusă decît în vremurile de înflorire a Imperiului, creștea rapid.

Dar Hardin constată acum că nu era copleșit doar de dimensiunile *sarcinii* sale. Chiar după treizeci de ani de dezvoltare, numai lumea în care se afla capitala beneficiase de energie atomică. În provinciile exterioare existau încă imense întinderi unde energia atomică nu fusese reintrodusă. Pînă și progresele care se înregistraseră n-ar fi fost posibile dacă nu ar fi existat relicvele utilizabile, rămase de pe vremea de glorie a Imperiului.

Cînd ajunsese în capitală, Hardin constată că toate afacerile curente erau într-o încremenire totală. Totuși, în provinciile exterioare încă mai aveau loc sărbători, iar aici, pe planeta

Anacreon, întreaga populație participa febril la pregătirile și solemnitățile religioase în cinstea majoratului regelui-zeu, Lepold.

Hardin reușise să discute cu Verisof, care era tras la față și avea un aer hăituit, doar jumătate de oră înainte ca acesta să plece în mare grabă pentru a conduce o altă festivitate într-un templu. Dialogul fusese profitabil și Hardin, satisfăcut, se pregăti să urmărească jocurile de artificii din acea seară.

Intrucît nu putea suferi toate caznele religioase prin care ar fi trebuit să treacă dacă identitatea sa ar fi fost cunoscută, se comportă tot timpul ca un observator, astfel că, atunci cînd în sala de bal a palatului apărură grupurile strălucitoare ale nobililor celor mai bogați, mai puternici și mai exaltați ai regatului, se trezi cînd strivit de perete, cînd abia băgat în seamă, cînd ignorat cu totul.

Îi fusese prezentat lui Lepold ca orice altă persoană din șirul lung de oameni care adresau urări suveranului de la o distanță respectabilă, pentru că Regele stătea deoparte, într-o impresionantă și singuratică grandoare, înconjurat de strălucirea aurei sale radioactive. În mai puțin de o oră, Regele urma să se așeze pe tronul masiv, făcut dintr-un aliaj de radium și iridiu, împodobit cu lucrături din aur și pietre prețioase, iar tronul avea să se ridice maiestuos în aer și să plutească încet deasupra pămîntului, ajungînd în dreptul ferestrei panoramice, astfel încît marile mulțimi de oameni simpli să-l poată privi și să-l aclame frenetic. Bineînțeles că tronul nu ar fi fost atît de masiv dacă n-ar fi avut un motor atomic montat în interiorul lui.

Era trecut de unsprezece. Hardin nu-și găsea locul și se ridica mereu pe vîrfuri ca să poată vedea cît de cît ceva, abținîndu-se cu greu să nu se urce pe un scaun. Atunci îl văzu pe Wienis făcîndu-și loc printre numeroșii invitați și se liniști.

Wienis avansa foarte încet. Aproape la fiecare pas trebuia să adreseze cuvinte amabile vreunui nobil semeț al cărui bunic îl ajutase pe cel al lui Lepold să prade regatul cîndva și primise vreun ducat drept recompensă.

Cînd, în sfîrșit, reuși să scape și de ultimul nobil îmbrăcat în uniformă de gală, ajunsese lîngă Hardin. Făcu o strîmbătură care aducea a zîmbet, iar ochii negri îi străluciră plini de satisfacție pe sub sprîncenele stufoase.

— Dragul meu Hardin, spuse el cu jumătate de glas, nu te poți aștepta decît la plictiseală atunci cînd refuzi să-ți declini identitatea.

— Nu sînt plictisit, Înălțimea voastră. E atît de interesant ce văd aici! Pe Terminus nu avem ceremonii care să se compare cu acestea, știți bine.

— Neîndoielnic. Dar n-ai dori să mergem în apartamentul meu particular, unde am putea discuta pe îndelete și feriți de urechi indiscrete?

— Desigur.

Urcară scările la braț și numeroase ducese moștenitoare își duseră mirate lornioanele la ochi, întrebându-se cine o fi fiind necunoscutul cu o înfățișare ștearsă și îmbrăcat cu discreție căruia Prințul-regent îi acorda o asemenea onoare.

Cînd ajunseră în apartamentul lui Wienis, Hardin se așeză confortabil și acceptă cu un murmur de recunoștință paharul de lichior pe care i-l turnă regentul.

— Vin de Locris, Hardin, spuse Wienis, din pivnițele regale. Vin adevărat — vechi de două secole. A fost îmbuteliat și pus la păstrare cu zece ani înainte de Revolta de pe Zeon.

— Chiar că e o băutură regală, aprobă politicoș Hardin. În onoarea lui Lepold I, Regele Anacreonului.

Sorbiră, apoi Wienis spuse curtenitor, după un moment de tăcere:

— Curînd Împărat al Periferiei, și mai apoi cine știe? Poate într-o bună zi Galaxia va fi reunită.

— Fără îndoială. Sub conducerea Anacreonului?

— De ce nu? Cu ajutorul Fundației, superioritatea noastră științifică asupra restului Periferiei va fi indiscutabilă.

— Da, dar problema este că Fundația are obligația de a ajuta orice națiune care solicită ajutor științific. Datorită înaltului idealism al guvernului nostru și al mărețului scop moral al fondatorului nostru, Hari Seldon, nu ne putem permite să avem favoriți. Nu avem ce face, Înălțimea voastră.

Zîmbetul lui Wienis se transformă în rînjete:

— Spiritul Galactic, pentru a mă exprima în limbajul binecunoscut, îi ajută pe cei care se ajută singuri. Înțeleg foarte bine că Fundația nu va coopera niciodată din proprie inițiativă.

— Nu aș îndrăzni să afirm așa ceva. Am reparat crucișătorul imperial pentru voi, deși Consiliul pentru navigație de la noi dorea această navă în scopuri de cercetare.

Regentul repetă ironic ultimele cuvinte:

— Scopuri de cercetare! Da, bineînțeles! Cu toate astea, n-ați fi reparat-o dacă nu v-aș fi amenințat cu război.

Hardin făcu un gest de dezaprobare.

— Nu am cunoștință de așa ceva.

— Dar *eu* am. Și mai știu că această amenințare a fost valabilă totdeauna.

— E valabilă și acum?

— Acum e cam târziu să vorbim de amenințări. (Wienis aruncă pe furiș o privire către ceasul de pe birou.) Ascultă,

Hardin, ai mai fost o dată pe Anacreon. Pe vremea aceea erai tânăr, amândoi eram tineri. Dar chiar și atunci aveam păreri total diferite. Ești ceea ce se numește un om al păcii, așa-i?

— Presupun că da. Mai exact, consider violența o modalitate neeconomică de a-ți atinge scopurile. Există oricând alte soluții mai bune, cu toate că uneori acestea s-ar putea dovedi mai puțin directe.

— Da, cunosc binecunoscuta maximă care-ți aparține: „Violența este ultimul refugiu al incompetențelor! „Cu toate astea — și regentul se scărpină delicat la o ureche, prefăcându-se a fi absorbit în gânduri —, eu nu m-aș considera chiar incompetent.

Hardin încuviință politicos și nu spuse nimic.

— În ciuda acestor vorbe, urmă Wienis, am crezut întotdeauna în acțiunea directă, deci trebuie să-mi croiesc și să urmez un drum direct pînă la țintă. Am realizat multe în acest fel și cred că voi mai realiza destule.

— Știu, îl întrerupse Hardin. Cred că-ți croiești, pentru tine și pentru copiii tăi, un drum care duce direct la tron, dacă e să ținem seama de nefericitul accident căruia i-a căzut victimă tatăl regelui — fratele tău mai mare — și de starea precară a sănătății regelui. *Are* o stare precară de sănătate, nu-i așa?

Wienis se încruntă în fața acestor acuzații fățișe și vocea îi creșcu în intensitate:

— Hardin, ar fi de dorit să eviți anumite subiecte mai delicate. S-ar putea să te consideri privilegiat ca Primar al Terminusului pentru a face asemenea afirmații... ăă... nelalocul lor, dar dacă mai crezi asta, te rog să te trezești la realitate. N-o să mă înspăimînt în fața unor vorbe goale. După filosofia mea de viață, greutățile se împrăștie ca fumul atunci cînd le înfrunți cu îndrăzneală și încă n-am luat-o la goană în fața niciuneia.

— Nici nu mă îndoiesc de asta. Mai precis, cărei dificultăți nu ești dispus să-i cedezi în acest moment?

— Dificultăți de a convinge Fundația să colaboreze. Hardin. Vezi tu, politica de pace te-a împins să comiți o serie de greșeli foarte grave, pur și simplu pentru că ai subestimat îndrăzneala adversarilor. Nu toată lumea se teme de acțiune directă ca tine.

— Spre exemplu? sugerează Hardin.

— Spre exemplu, ai venit pe Anacreon singur și m-ai însoțit în apartamentul meu fără suită.

— Și ce-i rău în asta? întrebă Hardin privind în jur.

— Nimic altceva, spuse regentul. decît că în fața ușii sînt cinci santinele bine înarmate și gata să tragă. Nu cred că vei putea pleca, Hardin.

Ochii lui Hardin exprimă mirarea.

— Nici nu doresc să plec imediat, spuse el. Te temi atât de mult de mine?

— Nu mă tem deloc. Dar acest lucru ar putea să te convingă de hotărîrea mea. Să numesc asta un gest de bunăvoință?

— Numește-l cum vrei, zise Hardin, nepăsător. Incidentul nu mă va deranja cîtusi de puțin, oricum ai vrea să-l numești.

— Sînt încredințat că atitudinea aceasta se va schimba cu timpul. Însă, Hardin, ai comis o greșeală și mai gravă. S-ar părea că planeta Terminus este aproape, complet lipsită de apărare.

— Bineînțeles. De ce avem a ne teme? Nu amenințăm interesele nimănui și le servim pe ale tuturoră deopotrivă.

— Și în timp ce voi ați rămas fără apărare, continuă Wienis, ne-ați ajutat pe noi să ne înarmăm, sprijinindu-ne în special în crearea și dezvoltarea unei flote proprii. O flotă mare. De fapt, o flotă care, de cînd ne-ați donat crucișătorul imperial, este aproape de neînfrînt.

— Înălțimea voastră, îți pierzi vremea. (Hardin dădu să se ridice de pe scaun.) Dacă intenționezi să declari război și-mi aduci la cunoștință acest lucru, sper că-mi permiți să iau imediat legătura cu guvernul meu.

— Stai jos, Hardin. Nu declar război, iar tu nu vei lua nîcicum legătura cu guvernul tău. Cînd războiul va fi declanșat

— nu declarat, Hardin, ci *declanșat* —, Fundația va afla singură, datorită bombelor atomice lansate de flota anacreoniană aflată sub conducerea propriului meu fiu, comandant pe nava amiral *Wienis*, pe vremuri crucișător în flota imperială.

Hardin îl privi încruntat și întrebă:

— Cînd se va întîmpla acest lucru?

— Dacă te interesează cu adevărat, navele flotei Anacreonului au plecat exact acum cincizeci de minute, la ora unsprezece, și prima lovitură va fi trasă imediat ce vor zări Terminus, ceea ce ar însemna mîine la amiază. Te poți considera prizonier de război.

— Exact asta mă consider, Înălțimea voastră, spuse Hardin încruntat. Numai că sînt dezamăgit.

— Asta-i tot? chicoti Wienis disprețuitor.

— Da. Eu mă gîndisem că momentul Încoronării — adică miezul nopții — ar putea fi momentul logic pentru a pune flota în mișcare. E limpede că ai vrut să declanșezi războiul cît mai ești regent. Altfel ar fi fost mai impresionant.

Regentul rămase cu ochii holbați.

— Despre ce tot vorbești?

— Chiar nu înțelegi? spuse Hardin cu blindețe. Mi-am stabilit contralovitura pentru miezul nopții.

Wienis sări din fotoliu.

— Să nu-ți închipui că mă duci de nas. Nu există nici o contralovitură. Dacă te bazezi pe sprijinul celorlalte regate, mută-ți gândul. Flotele lor, nici măcar combinate, nu ar face față flotei noastre.

— Știi asta. Nici nu intenționez să trag vreun foc. Atîta doar că s-a transmis cu o săptămînă în urmă ordinul ca acum, la miezul nopții, planeta Anacreon să intre sub interdict.¹

— Interdict?

— Da. Și dacă nu știi ce înseamnă, îți voi explica pe-ndelete faptul că dacă eu, personal, nu voi contramanda ordinul, toți preoții de pe Anacreon vor intra în grevă. Dar nu pot s-o fac, întrucît sînt reținut și nu am mijloace de legătură, dar nici nu doresc s-o fac chiar de-aș fi liber.

Se aplecă în față și, cuprins de o bruscă însuflețire, adăugă:

— Îți dai seama, Înălțimea ta, că un atac împotriva Fundației nu este altceva decît un sacrilegiu suprem?

Wienis făcea eforturi vizibile de a-și stăpîni minia:

— Nu-mi veni mie cu chestii din astea. Păstrează-le pentru mulțime.

— Dragul meu Wienis, pentru cine crezi că le *păstrez*? Îmi închipui că în ultima jumătate de oră fiecare templu de pe Anacreon a devenit centrul de atracție pentru mulțimile care ascultă un preot vorbindu-le despre exact această problemă. Nu va exista bărbat sau femeie pe Anacreon care să nu știe că guvernul a declanșat un atac mișelesc, nemotivat și neprovocat, împotriva sufletului religiei lor. Dar mai sînt patru minute pînă la miezul nopții. Mai bine ai coborî în sala de bal pentru a fi în mijlocul evenimentelor. Cu cei cinci paznici la ușă, eu voi fi mai în siguranță aici.

Wienis se rezemă de spătarul scaunului, sorbi încă un pahar de vin Locris, privind nepăsător către tavan, apoi își înăbuși cîteva blesteme și se năpusti afară din cameră.

Elita din sala de bal păstra o tăcere pioasă. Lepold ședea pe tron, într-o poziție maiestuoasă, iar chipul lui avea trăsături împietrite și reci. Uriașele candelabre luminau din ce în ce mai slab și, în sclipirile multicolore și difuze răspîndite de minusculele globuri Atomo, care împînzeau tavanul boltit, aura regală mortală strălucea semeață desupra capului Regelui, formînd o coroană arzătoare.

¹Interdict — canon constînd în retragerea diepiului de a ofiția serviciul divin și alte practici religioase (nt)

Wienis se opri pe scări. Nu-l văzu nimeni; toți ochii erau pironiți asupra tronului. Strânse din pumni și rămase nemișcat — Hardin n-avea să-l facă să acționeze prosteste.

Tronul începu să vibreze ușor și, fără nici cel mai mic zgomet, se ridică de pe podium. După o scurtă plutire, coborî treptele și, la distanță de șase picioare de pardoseală, se îndreptă spre imensa fereastră deschisă.

La bătaia clopotului cu sunet pătrunzător care marcă miezul nopții, se opri în dreptul ferestrei și aura Regelui dispăru.

Încremenit pentru o clipă, Regele rămase cu chipul schimonosit de uimire, lipsit de aură, ca orice muritor de rînd; apoi tronul se bălăbăni și se prăbuși de la înălțimea de șase picioare cu un bubuit, moment în care toate luminile din palat se stinseră.

Vocea de taur înfuriat a lui Wienis acoperi deodată corul de țipete și exclamații de uimire:

— Aduceți torțele! Aduceți torțele!

Își croi drum către ușă, împingînd și bruscînd lumea într-o parte și-n alta. În sala întunecoasă pătrunseră gărzile palatului cu torțele care ar fi trebuit să fie folosite în uriașa procesiune de pe străzile orașului, după Încoronare.

În lumina stranie a torțelor roșii, verzi și albastre, chipurile participanților apăreau înspăimîntate și nedumerite.

— Nu s-a întîmplat nimic, strigă Wienis. Rămîneți pe locurile voastre. Lumina se va aprinde numaidecit.

Se întoarse către șeful Gărzii, un căpitan care rămăsese țeapăn în poziție de drept:

— Ce s-a întîmplat, căpitane?

— Înălțimea voastră, veni pe dată răspunsul, palatul este înconjurat de populația orașului.

— Ce doresc? explodează Wienis.

— În fruntea lor se află un preot. A fost identificat drept Marele Preot Poly Verisof. Cere eliberarea imediată a primarului Salvor Hardin și încetarea războiului împotriva Fundației. Ofițerul raportează pe un ton neutru, fără intonație, dar ochii săi trădau neliniște.

— Dacă vreunul din netrebnici încearcă să treacă de porțile palatului, să fie dezintegrat! răcni Wienis. Deocamdată nu mai am nimic altceva de spus. Lasă-i să urle! Ne socotim noi mîine!

Torțele fuseseră împrăștiate și sala de bal era luminată ca ziua. Wienis se repezi către tronul care se afla lîngă fereastră și-l ridică în picioare pe Lepold, îngrozit și alb ca varul.

— Vino cu mine!

Aruncă o privire pe fereastră. Orașul era cufundat într-un întuneric deplin. Se auzeau strigătele răgușite ale mulțimii

nemulțumite. Doar undeva, spre dreapta sa, unde se afla Templul Argolid, se vedea lumină. Înjură plin de furie și-l țiri pe Rege după el.

Wienis intră ca o vijelie în apartamentul său, urmat îndeaproape de cei cinci membri ai Gărzii. Lepold privi în jur cu ochi mari și speriați, incapabil să scoată vreo vorbă.

— Hardin, strigă Wienis, cu un glas răgușit, te joci cu forțe care te depășesc.

Primarul nici nu-l băgă în seamă. Rămase așezat pe scaun, în lumina perlată a becului Atomo de lângă el, cu un zîmbet ușor ironic pe chip.

— Bună dimineța. Maiestatea voastră, i se adresă el lui Lepold. Vă felicit cu ocazia încoronării voastre.

— Hardin, strigă Wienis din nou, ordonă preoților tăi să-și reia activitatea.

Hardin îl privi cu răceală:

— Ordonă-le tu. Wienis, și vei vedea cine se joacă cu forțe care-l depășesc. În acest moment, nici o rotiță nu se mai învîrte pe Anacreon. Nu arde nicăieri vreo lumină, cu excepția templelor. Nu e nici o picătură de apă decît în temple. În zonele în care pe planetă este iarnă, nu e pic de căldură decît în temple. Spitalele nu vor mai primi pacienți. Centralele nucleare au fost închise. Toate navele au revenit la baze. Dacă nu-ți convine situația, tu, Wienis, le poți ordona preoților să se întoarcă la locurile lor.

— Pe numele Creatorului, o voi face! Dacă vrei o confruntare, o vei avea. Vom vedea dacă preoții pot să se opună armatei. Începînd din noaptea asta, toate templele de pe planetă vor fi puse sub controlul armatei.

— Foarte bine, dar cum vei transmite ordinele? Toate liniile de comunicație de pe planetă sînt întrerupte. Vei afla astfel că radioul și televizoarele nu funcționează, și nici comunicațiile prin ultraunde. De fapt, singurul mijloc de comunicare care funcționează pe planetă — cu excepția celor două temple, desigur — este televizorul din această cameră, dar l-am aranjat astfel încît poate doar să recepționeze.

Wienis simți că se sufocă de furie, dar Hardin continuă:

— Dacă dorești, poți să comanzi armatei să intre în Templul Argolid, care se află în apropierea palatului, și vei putea folosi aparatele pe ultraunde de acolo pentru a lua legătura cu celelalte zone ale planetei. Dar dacă vei încerca asta, tare mi-e teamă că oștenii tăi vor fi făcuți fărîme de mulțime și atunci cine-ți va mai apăra palatul, Wienis? Și ce se va alege de *viețile* voastre?

Wienis spuse cu o voce gituită:

— Putem rezista, diavole! Vom rezista pînă la ziuă. Mulțimea poate să urle, energia poate să dispară, dar noi vom rezista. Și cînd va sosi vestea că Fundația a fost cucerită, mulțimea va afla pe ce minciună uriașă s-a bazat religia voastră și-i va părăsi pe toți preoții voștri, întorcîndu-se chiar împotriva lor. Situația asta va dura pînă miine, Hardin, pentru că poți opri energia pe Anacreon, dar *nu poți să oprești flota mea*. (Vocea lui hîrîită exulta). E pe drum, Hardin, iar în frunte se află crucișătorul care a fost reparat potrivit ordinelor tale.

Hardin răspunse cu detașare:

— Da, crucișătorul care a fost reparat din ordinul meu, dar așa cum am cerut eu. Spune-mi, Wienis, ai auzit vreodată de legături în ultraunde? N-ai auzit, din cîte pricep. Ei, bine, peste două minute vei afla de ce sînt în stare aceste legături.

Pe ecranul televizorului începură să apară primele imagini și Hardin reveni:

— Nu, peste două secunde. Stai jos. Wienis, și ascultă cu atenție.

THEO APORAT era unul dintre preoții cu rangul cel mai înalt de pe Anacreon. Își merita numirea de adjunct al Preotului-șef pe nava-amiral măcar în virtutea ierarhiei preoțești.

Dar nu era vorba doar de ierarhie. El cunoștea nava. Lucrase la reparații sub directa îndrumare a oamenilor sfinți ai Fundației. Verificase motoarele din ordinul acestora, instalase cablurile televizoarelor, reparase sistemul de comunicație; înlocuise plăcile deteriorate din cuirasa navei, întărise grinzile. I se permisesse chiar să dea o mână de ajutor când Înțelepții Fundației montaseră un sistem atât de sfânt cum nu mai fusese instalat vreodată pe o altă navă — releul ultraundă!

Nu era de mirare că-și simțea sufletul îngreunat. Nici nu voise să creadă ce-i spusese Verisof — că nava avea să fie folosită într-un scop pervers pentru a produce un rău înspăimântător; că tunurile ei aveau să fie îndreptate împotriva Marii Fundații. Împotriva Fundației, de la care venea binecuvântarea și unde fusese pregătit în tinerețe.

Acum, însă, după cele ce-i spusese amiralul, nu se mai îndoia.

Cum de putea Regele, binecuvântat și divin, să permită comiterea unui act atât de îngrozitor? Nu era aceasta o acțiune a blestematului de regent, Wienis, fără încunoștiințarea Regelui? Și, în plus, fiul aceluiași Wienis era amiralul care-i spusese cu cinci minute mai devreme: „Vezi-ți de suflete și de binecuvântări, părinte! De conducerea navei mă ocup eu”.

Aporat zîmbi strîmb. Își va vedea de suflete și de binecuvântări, dar și de blestem, iar Prințul Lefkin va scheuna mai curînd decît își închipuie.

Intră în camera de comunicații generale. Acolitul său îl precedă și cei doi ofițeri de serviciu nu făcură nici o mișcare ca

să-i împiedice. Adjunctul Preotului-șef avea dreptul să intre în orice compartiment al navei.

— Închide ușa! porunci Aporat și privi la cronometrul navei. Mai rămăseseră cinci minute pînă la ora douăsprezece. Programase perfect totul.

Cu mișcări experte, cuplă comutatoarele care deschideau canalele de comunicație, astfel încît glasul și imaginea sa puteau pătrunde acum pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale navei de două mii lungime.

— Soldați ai navei-amiral regale *Wienis!* Atenție! Vă vorbește Preotul-șef adjunct! (Știa că sunetul vocii lui răsuna de la partea din spate a navei, unde se aflau motoarele atomice, pînă la tablourile de comandă, aflate la proră). Nava, strigă el, este angajată, fără știrea voastră, în comiterea unui sacrilegiu, a unui asemenea act abominabil, încît sufletul fiecăruia dintre voi va fi condamnat la eternul frig spațial! Intenția comandantului vostru este de a conduce nava pînă spre Fundație și de a bombarda sursa binecuvîntărilor de care v-ați bucurat din partea ei, și asta pentru că se lasă pradă voinței lui păcătoase. Întrucît aceasta este intenția lui, eu, în numele Spiritului Galactic, îl înlătur de la comanda navei, pentru că nu mai există dreptul de comandă acolo unde binecuvîntarea Spiritului Galactic a fost retrasă. Nici divinul Rege nu-și poate menține statutul de rege fără consimțămîntul Spiritului.

Vocea îi deveni baritonală, în timp ce acolitul său asculta cu venerație, iar cei doi ofițeri cu o mare spaimă.

— Și pentru că această navă întreprinde o misiune diavolească, binecuvîntarea Spiritului n-o mai apără nici pe ea.

Ridică brațele solemn și, aflați în fața ecranelor a o mie de televizoare de pe întreg cuprinsul navei, soldații fură cuprinși de spaimă, în timp ce imaginea impunătoare a preotului li se adresă:

— În numele Spiritului Galactic, al profetului său, Hari Seldon, și al talmăcitorilor săi, oamenii sfinți ai Fundației, blestem această navă. Fie ca televizoarele, care sînt ochii navei, să devină oarbe. Fie ca ghearele de abordaj, care sînt brațele ei, să paralizeze. Fie ca dezintegratoarele ei atomice, care sînt pumnii ei, să-și piardă toată puterea. Fie ca motoarele, care sînt inima ei, să înceteze a mai bate. Fie ca sistemele ei de comunicație, care-i alcătuiesc vocea, să amuțească. Fie ca sistemul de ventilație, care este respirația ei, să se stingă. Fie ca luminile, care sînt sufletul ei, să piară în neant. În numele Spiritului Galactic, blestem această navă!

Și, o dată cu ultimul cuvînt, în chiar clipa în care bătui miezul nopții, la distanță de ani-lumină, o mină din Templul Argolid

deschise un releu ultraundă care, cu viteza amețitoare a acestui tip de undă, deschise un alt releu de pe nava-amiral *Wienis*. Și nava muri!

Pentru că trăsătura principală a religiei științei este funcționalitatea, și blesteme ca acelea ale lui Aporat sînt cu adevărat mortale.

Aporat văzu cum întunericul învăluia nava și auzi oprirea bruscă a susurului monoton și îndepărtat al motoarelor hiperatomice. Scoase triumfător din buzunarul veșmîntului un bec Atomo, care umplu încăperea cu o lumină perlată.

Îi privi de sus pe cei doi soldați care, deși erau fără îndoială oameni curajoși, căzură în genunchi, zvîrcolindu-se înfricoșați și îngroziți:

— Salvează-ne sufletele, Reverența ta! Sîntem oameni simpli și nu am fost încunoștințați de crimele conducătorilor noștri, îngăimă unul dintre ei.

— Urmați-mă! spuse Aporat poruncitor. Sufletele voastre nu sînt încă pierdute!

Nava era o învîrtejire de întuneric, în care spaima era atît de grozavă și de perceptibilă încît părea să fi penetrat în oameni și lucruri. Soldații se îmbulzeau pe unde trecea Aporat, cu aura lui de lumină, străduindu-se să-i atingă pulpana veșmîntului, cerșind îndurare. Și tot mereu, singurul lui răspuns era: „Urmați-mă“!

Îl găsi pe prințul Lefkin bîjbîind prin cabinele ofițerilor și cerînd pe un ton răstit lumină. Amiralul îi aruncă preotului o privire plină de ură.

— A, iată-te! Lefkin moștenise ochii albaștri ai mamei sale, dar nasul coroiat și ochii sașii îl recomandau ca fiu al lui Wienis.

— Ce înseamnă aceste acțiuni de trădare? Să redai energia navei! Eu comand aici.

— Nu mai comanzi, răspunse Aporat amenințător.

Lefkin privi înnebunit împrejurul său:

— Prindeți-l pe acest om. Arestați-l, altfel vă arunc în spațiu unul cîte unul! Își trase sufletul, și strigă cu glas pițigăiat: Vă ordonă amiralul vostru. Arestați-l!

Apoi își pierdu capul cu totul:

— Vă lăsați prostiți de acest șarlatan, de acest clown? Vă plecați umili în fața unei religii care este alcătuită din fum și vorbe goale? Omul acesta este un impostor, iar Spiritul Galactic despre care vorbește este o înșelătorie pusă la cale de imaginația preoților pentru a...

Aporat îl întrerupse furios:

— Prindeți-l pe cel care hulește! Dacă-i dați ascultare, sufletele voastre vor fi pierdute!

Și pe dată, nobilul amiral fu înconjurat și luat pe sus de o mulțime de soldați.

— Luați-l și mergeți după mine!

Aporat se întoarce și, urmat de soldații care-l țirau pe Lefkin și de ceilalți ce înșesau coridoarele, ajunse în camera de comunicații. Acolo îi porunci fostului comandant să se așeze în fața singurului televizor care funcționa.

— Comandă restului flotei să schimbe cursul și să se pregătească pentru întoarcerea pe Anacreon.

Cu părul și hainele în neorînduială, sîngerînd, bătut și pe jumătate năuc, acesta execută ordinul.

— Iar acum, continuă Aporat cu o înfățișare amenințătoare și întunecată, sîntem în legătură cu Anacreon prin intermediul fasciculului ultraundă. Vorbește cum îți poruncesc eu!

Lefkin făcu un gest de împotrivire, iar mulțimea de soldați care înșesa coridorul începu să murmure amenințător.

— Vorbește! spuse Aporat. Începe: Flota Anacreonului... Lefkin se supuse.

ÎN APARTAMENTUL lui Wienis era o liniște mormîntală cînd pe ecranul televizorului apăru imaginea Prințului Lefkin. Regentul lăsă să-i scape o exclamație de uimire văzînd fața obosită, tumefiată și uniforma zdrențuită a fiului său; alunecă pe un scaun, cu chipul schimonosit de uimire și gânduri sumbre.

Hardin ascultă demn, cu mîinile lăsate ușor pe genunchi, în timp ce Regele Lepold ședea prăbușit într-un colț întunecos mușcîndu-și spasmodic mîneca bogat ornamentată cu țesătură de aur. Pînă și soldații își pierduseră ținuta semeață și privirile reci, caracteristice militarilor de carieră, și, de lîngă ușă, unde stăteau încordați, cu dezintegratoarele pregătite, priveau pe furis imaginea de pe ecran.

Lefkin vorbi fără tragere de inimă, cu o voce obosită care părea sugrumată la anumite intervale, de parcă cineva i-ar fi suflat ce să spună:

— Flota Anacreonului... conștientă de natura misiunii ei... și refuzînd să participe... la un abominabil sacrilegiu... se întoarce pe Anacreon... cu următorul ultimatum transmis... acelor păcătoși și cîrtitori... care îndrăznesc să folosească forța armelor... împotriva Fundației... sursa tuturor binecuvîntărilor,... și împotriva Spiritului Galactic. Să înceteze pe dată războiul împotriva... credinței celei adevărate... și să ni se garanteze într-o manieră convenabilă flotei... reprezentată acum de... adjunctul Preotului-șef, Theo Aporat... că un asemenea război nu va fi declarat... în viitor și că... (aici urmă o pauză mai lungă, după care vocea continuă) acel fost Prinț-regent, Wienis,... va fi întemnițat... și judecat de către un tribunal ecleziastic... pentru crimele sale. În caz contrar, la întoarcerea pe Anacreon... flota regală va năruî din temelii palatul regal... și va lua toate măsurile pe care le consideră necesare... pentru a

distruge cuibul de păcătoși... și birlogul celor ce vor să strivească... sufletele oamenilor, care au întietate în acest moment.

Vocea încheie cu un suspin și imaginea dispăru de pe ecran.

Degetele lui Hardin trecură agile peste becul Atomo și lumina lui se făcu tot mai slabă pînă cînd, în semiîntuneric, cel ce fusese regent pînă în acel moment, regele și soldații, deveniră niște umbre suspendate în ceață; și pentru prima oară se putu observa că o aură îl învăluia pe Hardin.

Nu era lumina orbitoare care constituia prerogativul regilor, ci una mai puțin spectaculoasă, mai puțin impresionantă, dar, cu toate acestea, mai eficientă și mai folositoare.

Vocea lui Hardin era ușor ironică, iar Wienis, care cu o oră în urmă îl declarase prizonier de război și considerase Terminus ca și distrus, era acum o umbră căzută într-un scaun, strivit și fără grai.

— Există o străveche fabulă, zise Hardin, veche de cînd umanitatea, probabil, pentru că cele mai vechi înregistrări ale ei sînt doar copii ale altor înregistrări și mai vechi, care ar putea prezenta interes pentru tine. Sună cam așa:

„Un cal, al cărui dușman puternic și periculos era un lup, trăia într-o permanentă spaimă că-și va pierde viața. Ajuns într-o situație disperată, se gîndi să-și caute un aliat puternic. Se apropie atunci de om, propunîndu-i o alianță pe motiv că lupul le era un dușman comun. Omul acceptă întovărășirea pe dată și se offeri să ucidă lupul dacă noul său partener avea să coopereze, punîndu-i la dispoziție marea sa iuțeală. Calul se învoi, și-i permise omului să-l înșueze. Omul încălecă, doborî lupul și-l ucise.

Ușurat și bucuros, calul mulțumi omului și-i spuse:

— Acum, că dușmanul nostru este mort, scoate-mi friul și șaua, și redă-mi libertatea!

Auzind acestea, omul rîse de se prăpădi:

— Al naibii de frumos vorbești. Dii, călușule! și-i dădu pîteni mai departe“.

Tăcere deplină. Wienis, care era doar o umbră, nu făcu nici un gest.

Hardin continuă molcom:

— Sper că înțelegi analogia. În dorința de a cimentea pentru veșnicie dominația lor asupra propriilor popoare, regii celor Patru Regate au acceptat religia științei care i-a făcut divini; dar aceeași religie a constituit pentru ei friul și șaua, întrucît sîngele dătător de viață al energiei atomice a fost încredințat preoților — care dintotdeauna au primit porunci de la noi, te rog să îi

mente acest lucru, și nu de la voi. Ați ucis lupul, dar nu ați putut scăpa de hăț și de șa...

Wienis sări în picioare și, în semiîntuneric, ochii lui păreau niște găvane turbate. Vocea îi era incoerentă și răgușită:

— Și totuși te voi aresta. Nu-mi vei scăpa. Vei putezi în temniță! Mai bine să fim distruși. Să fie totul ras de pe fața pământului. Fii blestemat! Nu vei scăpa! Soldați! urlă el, cu o voce isterică. Doboriți-l pe acest diavol! Dezintegrați-l! Trageți!

Fără să se ridice de pe scaun, Hardin se întoarse cu fața spre soldați și le zîmbi. Unul dintre ei ridică arma și apoi o lăasă în jos. Ceilalți rămaseră ca împietriți. Salvor Hardin, primarul de pe Terminus, înconjurat de acea aură delicată, zîmbind plin de încredere, și în fața căruia întreaga putere a Anacreonului se năruise ca un castel de nisip, îi domina, în ciuda poruncilor pe care le urla descreieratul Regent.

Wienis slobozi un blestem și se îndreptă împleticindu-se către cel mai apropiat soldat. Cu gesturi sălbătice, smulse arma din mîna omului, o îndreptă spre Hardin, care nu făcu nici o mișcare să se apere, și apăsă pe declanșator.

Fasciculul continuu de lumină palidă atinse cîmpul de forță care îl înveșmînta pe primar și fu aspirat, neutralizat și făcut inofensiv. Wienis apăsă și mai tare pe declanșator și rîse cu lacrimi.

Hardin continuă să zîmbească, iar aura cîmpului de forță străluci și mai puternic, absorbînd energia eliberată de dezintegrator. În colțul său, Lepold își duse mîinile la ochi și începu să geamă.

Cu un țipăt neputincios și disperat, Wienis schimbă direcția țevii dezintegratorului și trase din nou — apoi se prăbuși la pămînt cu capul zdrobit.

Hardin se cutremură în fața acestei scene și murmură:

— Un bărbat al „acțiunii directe” pînă la ultima suflare. Ultimul refugiu!

BOLTA TIMPULUI era aglomerată peste capacitatea locurilor pe scaune, iar oamenii stăteau în picioare în partea din spate a încăperii.

Salvor Hardin compară această mulțime cu pușinii care participaseră, în urmă cu treizeci de ani, la prima apariție a lui Hari Seldon. La acea vreme, fuseseră doar șase: cei cinci Enciclopediști — cu toții decedați între timp — și el însuși, tânărul „om de paie“ pe post de primar. În acea zi, cu ajutorul lui Yohan Lee, ștersese acest stigmat din biografia sa.

Acum situația era cu totul alta din toate punctele de vedere. Fiecare membru al Consiliului municipal aștepta cu nerăbdare apariția lui Hari Seldon. Era încă primar, dar atotputernic, de această dată; după zdrobirea completă a Anacreonului, popularitatea sa atinsese apogeul. Când se întorsese de pe Anacreon aducând vestea morții lui Wienis și noul tratat semnat cu înspăimântatul Lepold, fusese întâmpinat cu un vot de încredere. Când acest succes fu urmat foarte curând de tratate similare semnate cu fiecare dintre celelalte trei regate — tratate care acordau Fundației puteri care aveau să împiedice pentru vecie orice încercări de atac, așa cum încercase Anacreonul, se organizaseră procesiuni cu torțe pe toate străzile orașului Terminus. Nici numele lui Hari Seldon nu fusese aclamat cu atita convingere și putere.

Hardin strînse din buze. Se bucurase de o popularitate asemănătoare și după prima criză.

De partea cealaltă a încăperii, Sef Sermak și Lewis Bort erau angajați într-o discuție aprinsă; evenimentele din ultima vreme nu păreau să-i fi domolit. Se alăturaseră votului de încredere; ținuseră cuvântări în care recunoscuseră public că se înșelaseră. se scuzaseră elegant pentru folosirea unor cuvinte mai tari în

cadrul dezbaterilor anterioare, se disculpaseră cu rafinament declarînd că nu urmaseră decît cele dictate de propriile conștiințe și convingeri și, la scurt timp după aceea, lansaseră o nouă campanie acționistă.

Yohan Lee îl trase ușor de mîneacă pe Hardin și arătă sugestiv spre ceasul de la mînă.

Hardin îl privi:

— Bine-ai venit, Lee. Mai ești supărat? Ce s-a întîmplat?

— Trebuie să apară peste cinci minute, nu-i așa?

— Așa presupun. Data trecută a apărut la amiază.

— Dacă nu apare?

— Ai de gînd să mă sicii toată viața cu temerile tale? Dacă nu apare, asta e.

Lee se înnegură și clătină ușor din cap.

— Dacă treaba eșuează într-am într-un nou bucluc. Fără sprijinul lui Seldon pentru ceea ce am realizat pînă acum, Sermak se va considera liber să o ia de la început. Dorește nici mai mult nici mai puțin decît anexarea celor Patru Regate și expansiunea imediată a Fundației — prin forță, dacă va fi nevoie. Și-a început deja campania.

— Știu. Un înghițitor de flăcări trebuie să înghită flăcări chiar dacă trebuie să le aprindă singur. Iar tu, Lee, trebuie să fii îngrijorată chiar de-ar fi să te sinucizi pentru a inventa un motiv de îngrijorare.

Lee tocmai se pregătea să răspundă, dar rămase fără grai, căci luminile deveniră mai palide și aproape că se stinseseră cu totul. Ridică brațul ca să arate către cubiculul de sticlă care domina jumătate din încăperea și apoi se prăbuși pe un scaun oftînd din rărunchi.

Hardin se îndreptă de spate la apariția care umpluse acum tot spațiul cubiculului — o siluetă într-un scaun cu roțile! Doar el singur dintre toți cei prezenți își putea aminti ziua aceea, cu decenii în urmă, cînd acea siluetă apăruse pentru prima oară. Era tînăr atunci și silueta era bătrînă. Acum silueta rămăsese aceeași, în schimb el îmbătrînise.

Silueta privi direct înainte, iar degetele ei răsfoiau o carte ținută în poală.

— Sînt Hari Seldon. O voce blindă, trădînd vîrsta înaintată.

Publicul păstră tăcere, uitînd parcă să mai respire și Hari Seldon continuă cu vioiciune:

— Este pentru a doua oară că mă aflu aici. Bineînțeles că nu știu dacă vreunul dintre voi a fost aici la prima apariție. La urma-urmei, nici nu pot să-mi dau seama cu ajutorul simțurilor dacă e sau nu cineva de față, dar asta nu are nici o importanță. Dacă cea de-a doua criză a fost depășită cu succes, cu siguranță

că sînteți prezenți; nu există altă cale. Dacă nu e nimeni aici, înseamnă că cea de-a doua criză v-a depășit puterile.

Zîmbi cuceritor:

— Mă îndoiesc, totuși, de acest lucru, întrucît calculele mele arată o probabilitate de nouăzeci și opt virgulă patru la sută că nu va apărea nici o îndepărtare semnificativă de la Plan în primii optzeci de ani. Potrivit calculelor noastre, ați ajuns să dominați regatele barbare care se află în imediata apropiere a Fundației. Ca și în cazul primei crize, i-ați pus la respect prin folosirea Echilibrului Puterii, astfel că în cea de-a doua criză ați cîștigat supremația folosind Puterea Spirituală, și nu pe cea Temporală.

Cu toate acestea, trebuie să vă avertizez să nu deveniți din cale afară de siguri pe voi. Nu-mi stă în obicei să vă transmit previziuni prin intermediul acestor înregistrări, dar ar fi bine să arăt că ceea ce ați obținut acum e doar un nou echilibru — deși e un echilibru în cadrul căruia poziția voastră e considerabil mai bună. Puterea Spirituală, cu toate că e suficientă pentru a respinge atacurile celei Temporale, *nu* este suficientă pentru a ataca la rîndul său. Din cauza inevitabilei dezvoltări a forței de rezistență, cunoscută sub numele de Regionalism sau Naționalism, Puterea Spirituală nu poate învinge. Dar sînt încredințat că nu vă spun nimic nou.

Trebuie de asemenea să mă iertați că vă vorbesc în acest mod confuz. Termenii pe care-i folosesc sînt, în cel mai bun caz, simple aproximări, dar nici unul dintre voi nu are pregătirea necesară pentru a înțelege adevărata simbolică a psihoistoriei, așa încît trebuie să mă fac înțeles așa cum pot.

În acest caz, Fundația este abia la începutul drumului care duce la Noul Imperiu. Regatele învecinate sînt, ca forță umană și ca resurse, copleșitor de puternice în comparație cu voi. Dincolo de ele se află uriașa și încîlcita junglă a barbariei care se întinde în jurul întregii Galaxii. În interiorul acesteia se află ceea ce a mai rămas din Imperiul Galactic, care, deși slăbit și decăzut, e încă incomparabil de puternic.

Spunînd acestea, Hari Seldon înălță cartea și o deschise. Chipul îi deveni solemn.

— Și nu uitați că a mai existat o altă Fundație întemeiată cu optzeci de ani în urmă — o Fundație la celălalt capăt al Galaxiei, la Capătul Stelei... Trebuie să țineți mereu seama de existența ei. Domnilor, aveți în față nouă sute douăzeci de ani. A voastră e problema! Purcedeți!

Privi către carte și aceasta dispăru, în timp ce luminile se aprinseră, orbitoare. În hărmălaia ce urmă, Lee se aplecă spre urechea lui Hardin.

— N-a spus cînd se va întoarce.

— Aşa e, răspunse Hardin, dar sînt sigur că nu se va întoarce decît după moartea noastră!

Partea a patra

NEGUȚĂTORII

NEGUȚĂTORII —... și mereu cu un pas înainte față de hegemonia Fundației erau Neguțătorii care stabileau legături fragile la distanțe uriașe. Treceau luni sau chiar ani între plecările și sosirile lor pe Terminus; de cele mai multe ori, navele lor nu erau decît niște cîrpăceli și improvizații de ageamii; cinstea lor nu era la mare înălțime; temeritatea lor...

Prin toate acestea ei au făurit un imperiu mai durabil decît despotismul pseudoreligios care caracteriza cele Patru Regate...

Circulau nenumărate istorii despre aceste personaje impunătoare și solitare care trăiau, pe jumătate în glumă, pe jumătate în serios, sub semnul unui motto adoptat dintr-o maximă a lui Salvor Hardin — „Niciodată să nu lași ca propriul simț moral să te împiedice să faci ceea ce trebuie”. Acum ar fi greu de deosebit poveștile reale de cele apocrife. Probabil că nici nu există vreo asemenea poveste care să nu fi suferit unele exagerări...

ENCICLOPEDIA GALACTICA

1

LIMMAR PONYETS era plin de săpun cînd răsună apelul în difuzorul receptorului — ceea ce dovedea încă o dată, dacă mai era nevoie, că pînă în spațiul ostil și întunecat al Periferiei Galactice era valabilă răsufleta zicală potrivit căreia mesajele importante sosesc atunci cînd te afli în baie.

Din fericire, pe o navă comercială independentă, spațiul neinvadat de mărfuri diverse este extrem de restrîns. Cu atît mai mult cu cît dușul, dotat și cu apă caldă, este așezat într-un cubicul de două pe patru picioare, la circa zece picioare de panourile de control. Ponyets auzi limpede bîzîitul sacadat al receptorului.

Lăsînd să-i scape o înjurătură printre dinţi, şi roind de apă, ieşi de la duş pentru a răspunde apelului şi, trei ore mai tîrziu, o altă navă comercială se apropie şi un tînăr zîmbitor intră prin tubul de legătură dintre nave.

Ponyets îi oferi oaspetelui scaunul cel mai bun pe care-l avea, iar el se cocoţă pe scaunul rotativ al pilotului.

— Ce faci, Gorm? întrebă morocănos. Mă urmăreşti tocmai de la Fundaţie?

Les Gorm îşi aprinse o ţigară şi clătină hotărît din cap.

— Eu? Nicidecum. Eu sînt doar fraierul care s-a întîmplat să ajungă pe Glyptal IV la o zi după ce plecase poştă. Aşa că m-au trimis după tine cu chestia asta.

Minuscula sferă lucitoare trecu dintr-o mîină în alta şi Gorm adăugă:

— E confidenţial. Super-secret. Nu putea fi transmis prin subter sau pe altă cale. Sau cel puţin aşa am înţeles eu. E o Capsulă Personală şi nu poate fi deschisă de altcineva în afară de tine.

Ponyets privi dezgustat la capsulă.

— Văd şi singur. Numai că nu-mi amintesc să fi primit veşti bune în felul ăsta.

Capsula se deschise în mîina lui şi banda subţire şi transparentă se desfăşură. Citi repede mesajul, pentru că imediat ce partea finală a mesajului ieşi, partea lui de început începu să se înnegrească şi să se dezintegreze. După un minut şi jumătate se înnegrise complet şi se dezintegrase moleculă cu moleculă.

— Of, pentru numele Galaxiei! bolborosi Ponyets.

— Te pot ajuta cu ceva? întrebă Les Gorm, cu jumătate de glas. Ori e din cale afară de secret?

— Pot să-ţi spun pentru că faci parte din Breaslă. Trebuie să merg spre Askone.

— Tocmai acolo? De ce?

— Au întemniţat un neguţător. Dar ţine-o pentru tine.

Gorm se schimbă la faţă şi deveni furios:

— Întemniţat? Păi asta-i o încălcare a Convenţiei!

— Da, dar şi amestecul în politica locală tot încălcare a Convenţiei se cheamă.

— Aha! A făcut aşa ceva? făcu Gorm. Cine e neguţătorul? Cineva pe care-l cunosc?

— Nu! răspunse Ponyets tăios şi Gorm înţelese că nu mai era cazul să insiste cu întrebări.

Ponyets se ridică în picioare şi privi concentrat şi apăsător de gînduri prin viziplacă. Bolborosi cîteva înjurături la adresa acelei forme lenticulare ceţoase care era corpul Galaxiei şi spuse cu voce tare:

— A dracului încurcătură. Şi eu sînt în urmă cu cotele.

Gorm se luminează dintr-o dată:

— Hei, amice, Askone este zonă închisă.

— Exact. Nu poți vinde mici măcar un briceag pe Askone. Nu cumpără jucării atomice de *nici* un fel. Cu problema asta a cotelor nerezolvată, e crimă să merg acolo.

— Nu te poți eschiva?

Ponyets clătină absent din cap:

— Îl cunosc pe tipul implicat. Nu-l pot lăsa de izbeliște. Ce să-i faci?! Sînt la dispoziția Spiritului Galactic și merg voios acolo unde mi se comandă.

— Poftim? întrebă Gorm nelămurit.

Ponyets îl privi, apoi pufni în rîs.

— Am uitat. N-ai avut prilejul să citești *Cartea Spiritului*, așa-i?

— Nici n-am auzit de ea, răspunse Gorm.

— Ai fi auzit dacă ai fi avut pregătire religioasă.

— Pregătire religioasă? Pentru preotire? Gorm era total debusolat.

— Îmi pare rău. E rușinea mea și secretul meu cel mai întunecat. Sfinții Părinți nu m-au mai suportat. M-au exmatriculat și au avut motive suficiente să mă trimită la o educație laică sub oblăduirea Fundației. Ei, și-acum ar cam trebui s-o iau din loc. Cum ți-a mers anul ăsta?

Gorm strivi țigara și-și aranjă casca:

— Livrez acum ultimul transport. Sper să meargă bine.

— Norocosule! exclamă Ponyets și, minute în șir după plecarea lui Les Gorm, rămase îngîndurat.

Așadar, Eskel Gorov era pe Askone — și încă în închisoare!

Asta era rău! De fapt, era cu mult mai rău decît părea la prima vedere.

Una era să-i spui unui tînăr curios versiunea diluată a poveștii, ca să scapi de el și să-l faci să plece, și alta era să dai piept cu adevărul.

Pentru că Limmar Ponyets era unul dintre puținii oameni care știau din întîmplare că neguțătorul-șef Eskel Gorov nu era defel neguțător, ci cu totul altceva: agent al Fundației!

DOUĂ SĂPTĂMÎNI! Două săptămîni risipite.

O săptămînă îi trebuise ca să ajungă la Askone, la marginile cele mai îndepărtate, unde vigilentele nave de luptă apărură dintr-o dată, întîmpinîndu-l în număr mare. Oricare le-ar fi fost sistemele de detecție, acestea funcționau, și încă bine.

Navele îl flancară încet, fără a-l avertiza, menținîndu-se la o oarecare distanță și determinîndu-l, fără menajamente, să se deplaseze spre soarele central din Askone.

Ponyets le-ar fi putut da o lecție, mai cu seamă că nu erau decît hîrburi rămase de la defunctul Imperiu Galactic. Fiind nave de croazieră și de agrement, și nu nave de luptă, fără arme atomice la bord, erau cu atît mai decorative și mai neputincioase. Dar Eskel Gorov se afla în mîinile lor și Gorov nu era un ostatec oarecare ce putea fi abandonat. Askonienii știau măcar atîta lucru.

Apoi încă o săptămînă — o săptămînă pentru a-și croi drum cu multă osteneală printre puzderia de funcționari neînsemnați care alcătuiau un adevărat hățiș între Marele Stăpîn și lumea exterioară. Fiecare dintre ei trebuia măgulit pînă la greață pentru a-și pune o semnătură plină de înflorituri pe un document ce nu reprezenta decît pasul pînă la următorul funcționar situat cu o treaptă mai sus.

Ponyets descoperi pentru prima oară în viață că actele lui de neguțător nu făceau nici două parale.

Iar acum, în cele din urmă, Marele Stăpîn se afla de cealaltă parte a ușii frumos ornamentate și păzite de santinele — dar se scurseseră deja două săptămîni.

Gorov era încă prizonier, iar marfa lui Ponyets zăcea inutilă în magaziile navei.

Marele Stăpîn era un bărbat scund, cu un început de chelie și cu un chip smochinit, al cărui trup părea insignifiant, aproape imaterial din cauza gulerului uriaș din blană lucitoare pe care-l avea înfășurat în jurul gîtului.

Făcu un semn cu mîna și șirul de oameni înarmați se dădu în lături, formînd un culoar de trecere de-a lungul căruia Ponyets păși spre picioarele Șefului Statului.

— Să nu scoți o vorbă, șuieră Marele Stăpîn și Ponyets, care deschisese gura, își mușcă buzele.

— Așa e bine, spuse domnitorul Askoniei vizibil relaxat, nu suport vorbăria fără rost. Nici nu poți amenința și nici nu voi fi silit să ascult cuvinte mieroase. Nu vreau să aud vreo plîngere ofensată. Nici nu mai țin minte de cîte ori ați fost avertizați voi, rătăcitorii, că mașinile voastre diavolești nu sînt dorite nicăieri pe Askone.

— Domnia voastră, spuse Ponyets domol, nu voi încerca să caut scuze pentru neguțătorul în chestiune. Nu intră în obiceiurile neguțătorilor să se amestece în treburile care nu-i privesc. Dar Galaxia e mare și s-a mai întîmplat și cu alte ocazii să se depășească anumite granițe, dar nu cu rea-intenție. A fost o greșeală pe care o regretăm nespus de mult.

— E regretabil, într-adevăr, chițăi Marele Stăpîn. Dar a fost oare o greșeală? Oamenii voștri de pe Glyptal IV m-au bombardat cu rugăminți de negocieri la numai două ore după ce nefericitul păcătos a fost arestat. Ei m-au avertizat de nenumărate ori asupra sosirii tale. Îmi face impresia că asist la o operațiune de salvare foarte bine pusă la punct. Au fost anticipate cam multe lucruri — cam multe pentru o greșeală, regretabilă sau nu.

Ochii negri ai askonianului erau plini de dispreț. Continuă:

— Și oare voi sînteți neguțători, care zburătăciți de pe o lume pe alta ca niște fluturași bezmetici, atît de orbiți de propriile drepturi încît vă permiteți să veniți pe pămîntul celei mai mari lumi din Askone, chiar în centrul sistemului ei, și să pretindeți că este o încălcare regretabilă a granițelor? Hai să fim serioși.

Ponyets simți fiori reci, dar rămase impasibil. Răspunse cu o voce smerită:

— Venerația voastră, dacă încercarea de a face comerț a fost premeditată, acest lucru este necugetat și contravine total celor mai stricte reglementări ale Breslei noastre.

— Necugetat, desigur, spuse askonianul. Cu atît mai mult cu cît tovarășul tău ar putea să plătească cu viața această necugetare.

Ponyets simți un nod în stomac. Era multă hotărîre în glasul askonianului.

— Venerația voastră, spuse el, moartea este un fenomen atît de absolut și de irevocabil încît cu siguranță că trebuie să existe o alternativă.

Askonianul făcu o pauză semnificativă înainte de a da un răspuns evaziv:

— Am auzit că Fundația este bogată.

— Bogată? Bineînțeles. Dar bogățiile noastre sînt exact cele pe care refuzați să le acceptați. Bunurile noastre atomice valorează...

— Bunurile voastre n-au nici o valoare prin aceea că le lipsește binecuvîntarea ancestrală. Bunurile voastre sînt fructe ale răului și blestemate pentru că ființează sub interdicția ancestrală. Cuvintele fură intonate; o recitare a unei formule.

Marele Stăpîn închise ochii și spuse cu subînțeles:

— Altceva de valoare n-ai?

Neguțatorul rămase nedumerit:

— Nu înțeleg. Ce doriți?

Askonianul făcu un gest disperat, ducînd mîinile în lături.

— Tu îmi ceri să schimb locul cu tine și să-mi fac dorințele cunoscute. Se pare că prietenul tău va trebui să îndure pedeapsa stabilită pentru sacrilegiu potrivit Codului askonian — moarte prin gazare. Sîntem un popor drept. Nici cel mai sărac țăran, într-un caz similar, nu va suferi mai mult. Nici eu însumi n-aș suferi mai mult.

Ponyets biîgui disperat:

— Venerația voastră, aș putea avea permisiunea dumneavoastră pentru a vorbi prizonierului?

— Legea askoniană, spuse Marele Stăpîn, nu permite comunicarea cu un condamnat.

Reținîndu-și cu greu emoția, Ponyets zise:

— Venerația voastră, vă implor să fiți iertător față de sufletul unui om în aceste momente în care viața lui atîrnă între viață și moarte. De cînd viața îi este în pericol, este rupt de consolarea spirituală. Acum el a ajuns în situația de a merge nepregătit la sînul Spiritului care domnește peste toți și peste toate.

— Ești păstor de suflete? întrebă cu voce bănuitoare Marele Stăpîn.

Ponyets lăsă capul în pămînt cu umilință.

— Am fost pregătit în acest sens. Neguțătorii rătăcitori au nevoie de oameni ca mine în nemărginirea și pustietatea spațiului pentru a se ocupa de latura spirituală a vieții lor închinată negoțului și celor lumesti.

Domnitorul askonian își mușcă gînditor buzele.

— Fiecare trebuie să-și pregătească sufletul pentru această călătorie către spiritele sale ancestrale. Cu toate acestea, niciodată nu mi-a trecut prin minte că voi, neguțătorii, sînteți credincioși.

ESKEL GOROV se întoarse de pe o parte pe alta și întredeschise un ochi cînd Limmar Ponyets intră pe ușa solid întărită cu bare de oțel. Ușa se închise cu un bubuit răsunător. Gorov bolborosi ceva nedeslușit și sări în picioare.

— Ponyets! Te-au trimis?

— Simplă întîmplare, spuse Ponyets cu amărăciune, ori e o lucrătură a demonului meu. Punctul unu: ai intrat în mare bucluc. Punctul doi: drumul meu comercial, așa cum este el cunoscut Camerei de comerț, se află la circa cincizeci de parseci depărtare de sistemul acesta în momentul în care se petrece punctul unu. Punctul trei: am mai lucrat împreună și Camera cunoaște acest lucru. Nu-i un aranjament de toată frumusețea? Răspunsul e la îndemîna oricui.?

— Fii precaut, spuse Gorov, îngrijorat. Ne ascultă. Nu ai cu tine un variator de cîmp? *

Ponyets arătă spre brățara bogat ornamentată care-i atîrna la încheietura mîinii și Gorov se liniști.

Ponyets privi în jur. Celula era sărăcăcios mobilată, dar spațioasă. Era bine luminată și nu mirosea neplăcut.

— Nu-i rău, spuse el. Se poartă cu mănuși.

Gorov făcu un gest de lehamite:

— Ascultă, cum de ai ajuns pînă la mine? Mă aflu în detenție solitară de aproape două săptămîni.

— Cam de cînd am sosit eu, nu? Păi, s-ar părea că păsăroiul ăsta bătrîn care șefeste pe aici are și niște slăbiciuni. Are oarece înclinații pentru tirade pioase, așa că am încercat o stratagemă care a mers. Sînt aici în calitate de duhovnic spiritual. E'ceva pentru o persoană pioasă ca el. Ți-ar tăia gîtul fără să clipească dacă ar avea prilejul, dar ar ezita să întineze în vreun fel

propășirea sufletului tău imaterial și discutabil. E pur și simplu o mostră de psihologie empirică. Un neguțător trebuie să știe cite ceva din toate.

Gorov zîmbi batjocoritor:

— Iar tu ești trecut prin școala teologică. Ești grozav. Ponyets. Mă bucur că te-au trimis pe tine. Dar Marele Stăpîn nu-mi iubește numai sufletul. A zis ceva de răscumpărare?

Neguțătorul îl privi printre gene.

— Doar niște aluzii. De asemenea, a amenințat cu moartea prin gazare. Am fost precaut și nu m-am angajat cu nimic; putea să fie o capcană. Prin urmare, nu umblă decît să ne jecmănească. Așa-i? Și ce vrea?

— Aur.

— Aur?! Ponyets se întunecă la chip. Chiar metal? Și pentru ce?

— E moneda lor de schimb.

— Zău? Și de unde să găsesc eu aur?

— De unde poți. Ascultă, am ceva important să-ți spun. Nu mi se va întîmpla nimic atîta vreme cît îi fluturăm Marelui Stăpîn pe la nas ideea cu aurul. Promite-i-l, oricît ar cere. Apoi te întorci la Fundație dacă trebuie să-l procuri. Cînd voi fi eliberat, vom fi escortați pînă la marginea sistemului, apoi ne despărțim.

Ponyets îl privi dezaprobator:

— După aceea te întorci și mai faci o încercare.

— Misiunea mea e să vînd produse atomice pe Askonc.

— Nici n-o să parcurgi un parsec și-or să te prindă din nou. Cred că știi asta.

— Nu se știe, spuse Gorov. Și dacă m-ar prinde e același lucru.

— A doua oară te vor uide.

Gorov ridică din umeri.

— Dacă ar fi să negociez a doua oară cu Marele Stăpîn, spuse Ponyets cu jumătate de glas, aș vrea să știu toată povestea. Pînă aici am acționat orbește. Puținele vorbe pe care le-am spus l-au iritat la culme pe Venerația Sa.

— E destul de ușor, zise Gorov. Singura modalitate de a spori securitatea Fundației aici, la Periferie, este de a constitui un imperiu comercial controlat cu ajutorul religiei. Sintem prea slabi deocamdată pentru a impune un control politic. Asta-i tot ce putem face pentru a menține cele Patru Regate.

Ponyets clătină din cap.

— Înțeleg eu asta, dar un sistem care nu acceptă jucărioare atomice nu poate intra sub controlul nostru religios...

— Și poate deveni un focar de independență și ostilitate. Așa e.

— Bine, teoria e bună, zise Ponyets. Problema e: ce anume împiedică vânzările? Religia? Așa mi-a dat a înțelege Marele Stăpîn.

— E o formă de divinizare a strămoșilor. Tradițiile lor vorbesc despre un trecut nefericit din care au fost salvați de eroii simpli și virtuoși ai vechilor generații. Nu e vorba decît de o înțelegere distorsionată a perioadei anarhice de acum un secol, cînd trupele imperiale au fost izgonite și s-a instalat un guvern independent. Cuceririle științifice, și energia atomică în special, au ajuns să fie identificate cu fostul regim imperial de care-și amintesc cu groază.

— Chiar așa? Dar au niște nave mici destul de frumoase care m-au detectat de la doi parseci-distanță. Asta-mi miroase a energie atomică.

— Navele acelea sînt ceea ce le-a mai rămas de la Imperiu, fără îndoială, răspunse Gorov ridicînd din umeri. Probabil că au propulsie atomică. Au păstrat și ei ce le-a rămas. Problema este că nu vor să inoveze nimic și economia internă este eminentemente neatomică. Asta-i ceea ce trebuie să schimbăm.

— Și cum voiai s-o faci?

— Înfîngînd rezistența într-un punct mai slab. Mai simplu spus, dacă aș putea vinde un briceag cu o lamă cu cîmp de forță unui nobil, interesul lui ar fi să impună niște legi care să-i permită să-l folosească. Așa cum zic eu, pare caraghios, dar din punct de vedere psihologic este un plan bine conceput. Pentru a avea vânzări strategice în puncte strategice ar trebui să constituim o facțiune pro-atomică la Curte.

— Și te-au trimis pe tine cu misiunea asta, pe cînd eu sînt aici ca să plătesc răscumpărarea și să plec, iar tu să mai faci o încercare? Asta nu înseamnă a gîndi pe dos?

— Ce vrei să spui? întrebă Gorov cu prudență.

— Ascultă, izbucni exasperat Ponyets, ești diplomat, nu neguțator, iar neguțator nu devii peste noapte doar dîndu-ți singur acest titlu. Treaba asta e pentru unul care s-a mai ocupat de vânzări, și eu am pe navă o încărcătură care zace fără nici un folos, în timp ce nu văd cum îmi voi realiza cotele.

— Vrei să spui că ai de gînd să-ți riști viața într-o afacere care nu te privește? întrebă Gorov și zîmbi vag.

— Vrei să insinuezi că asta-i o problemă de patriotism și că neguțătorii n-ar fi patrioți? întrebă Ponyets.

— Nu se prea cunosc cazuri. Oricum, pionierii nu-s niciodată patrioți.

— Bine. Să zicem că așa e. Doar nu cutreier prin spațiu numai ca să salvez Fundația. Vreau să câștig și bani, și asta ar fi o șansă pentru mine. Dacă slujește și Fundației, cu atît mai bine. Mi-am riscat eu viața și pentru mai puțin.

Ponyets se ridică în picioare, iar Gorov se ridică aproape în același timp.

— Ce-ai de gînd să faci?

— Nu știu, Gorov, spuse neguțătorul și zîmbi. Cel puțin deocamdată. Dar dacă problema se reduce la afaceri, ți-ai găsit omul. Nu sînt un lăudăros, în general, dar țin întotdeauna seama de un lucru. Și *n-am terminat* niciodată anul fără să-mi realizez cotele.

Ușa celei se deschise imediat ce bătu, și cele două santinele îl încadrară.

— UN SPECTACOL! zise sumbru Marele Stăpîn. Se așază mai confortabil între blănuri și cu o mînă apucă mai bine ciomagul care-i slujea drept baston.

— Și aur, Venerația voastră.

— Și aur, aprobă nepăsător Marele Stăpîn.

Ponyets așază cutia pe podea și o deschise cu aerul cel mai elegant și plin de încredere de care era în stare. Se simțea singur și neajutorat, înfruntînd o ostilitate universală; exact cum se simțise în spațiu în primul an. Consilierii bărboși, așezați în semicerc cu fața spre el, îl priveau cu antipatie fățișă. Printre ei era și Pherl, favoritul cu fața lungă, care stătea într-o poziție ostilă în imediata apropiere a Marelui Stăpîn. Ponyets avusese deja de a face cu el și-l considerase drept inamicul său numărul unu și prin urmare el trebuia să fie și prima victimă.

Dincolo de ușile sălii, o mică armată aștepta evenimentele. Ponyets era practic rupt de navă și singura sa armă era această încercare de mituire, pentru că Gorov stătea încă în închisoare.

Făcu ultimele reglaje la monstruozitatea pentru a cărei încropire îi trebuiseră multă inventivitate și aproape o săptămînă de încercări și se rugă cerului ca acel cristal de cuarț cu urne de plumb să reziste tensiunii.

— Ce reprezintă? întrebă Marele Stăpîn.

— Acesta, spuse Ponyets, făcînd un pas îndărăt, este un mic aparat pe care l-am construit singur.

— Asta se vede de la o poștă, dar nu mi-ai răspuns la întrebare. E vreuna din oribilitățile lumii tale?

— Are ceva atomic în ea, recunosc Ponyets cu gravitate, dar nu e nevoie să o atingeți sau să aveți ceva de a face cu ea. E numai pentru mine și dacă conține oribilități, iau asupra mea toate păcatele ei.

Marele Stăpîn ridică bastonul de fier, făcînd un gest ameninţător către maşinărie, şi buzele sale începură să se mişte repede şi tăcut într-o rugăciune de purificare. Consilierul cu faţa prelungă se aplecă spre Marele Stăpîn apropiindu-şi mustaţa roşcată şi rară de urechea acestuia. Venerabilul askonian se scutură arţăgos, vrînd să fie lăsat în pace.

— Şi care-i legătura dintre instrumentul acesta diavolesc şi aurul care ar putea salva viaţa conaţionalului tău?

— Cu această maşinărie, începu Ponyets, în timp ce lăsă mîna să-i cadă uşor pe camera centrală şi-i mîngîie conturul rotund, pot transforma fierul pe care îl aruncaţi în aur de cea mai bună calitate. Veneraţia voastră, aceasta este singura maşinărie cunoscută de om care acceptă fierul, dispreţuitul fier pe care stă scaunul dumneavoastră şi din care sînt făcute aceste clădiri, şi-l transformă în aur galben strălucitor.

Ponyets simţi că n-o prea brodisese. Atunci cînd încerca să-şi atragă potenţiali cumpărători, vorbea convingător, uşor şi pe înţelesul lor; dar ceea ce spunea acum semăna cu încercarea de a lansa în spaţiu o căruţă. Însă pentru Marele Stăpîn importantă nu era forma, ci conţinutul.

— Aşa? Transmutaţie? Au mai existat neghiobi care au susţinut că deţin puterea asta. Dar au plătit pentru acest sacrilegiu.

— A reuşit vreunul?

— Nu. Marele Stăpîn părea amuzat şi serios în acelaşi timp. Reuşita în a produce aur a fost o crimă care-şi are propriul antidot. Numai că încercarea însoţită de eşec poate fi fatală. Poftim, ce poţi face din bastonul meu? — întrebă, şi bătu cu el în podea.

— Rog pe Veneraţia voastră să mă ierte. Maşinăria făcută de mine e un model prea mic, iar bastonul este prea lung. Ochii mici şi strălucitori ai Marelui Stăpîn scrutară asistenţa.

— Randel, cataramele, te rog. Hai, omule, îţi vor fi înapoiate în număr dublu, dacă va fi nevoie.

Cataramele fură trecute din mînă în mînă. Marele Stăpîn le cîntări îngîndurat.

— Poftim, spuse el, şi le aruncă pe pardoseală.

Ponyets le ridică. Trase cu putere pînă cînd cilindrul se deschise şi, clipind des şi concentrîndu-şi privirea, reuşi cu oarecare efort să centreze cataramele pe ecranul anodului. Cu altă ocazie avea să-i fie mai uşor. Acum însă nu avea voie să greşească.

Transmutorul cîrîi cu îndărătnicie vreme de circa zece secunde, în timp ce mirosul de ozon deveni destul de persistent. Askonienii se traseră înapoi, bolborosind, şi Pherl şopti iarăşi

grăbit în urechea stăpînului său. Marele Stăpîn păstră o expresie împietrită. Nu voia să se lase convins.

Iar cataramele erau din aur.

Ponyets le întinse către Marele Stăpîn, murmurînd „Venerația voastră“, dar bătrînul ezită, apoi făcu un semn de respingere. Privirea lui zăbovi o clipă asupra transmutorului.

— Domnilor, acesta este aur, spuse Ponyets grăbit. Numai și numai aur. Îl puteți supune oricăror teste chimice și fizice dacă doriți să vă convingeți. Nu poate fi deosebit de aurul care se găsește în stare naturală. Orice bucată de fier poate fi tratată în acest fel. N-are importanță dacă fierul este ruginit, și nici dacă fierul este aliat cu alte metale...

Dar Ponyets vorbea doar ca să alunge tăcerea și uimirea lor. Continua să țină cataramele în mîna întinsă, iar strălucirea aurului vorbea de la sine, făcînd inutile eforturile lui.

Într-un tîrziu, Marele Stăpîn întinse o mînă și Pherl se ridică și glăsui:

— Venerația voastră, aurul provine dintr-o sursă otrăvită.

Și Ponyets replică:

— Parfumatul trandafir își are rădăcinile în noroi, Venerația voastră. În relațiile dumneavoastră cu vecinii, cumpărați materiale de toate felurile și nu vă întrebați de unde le au, dacă provin de la o instalație cuminte, binecuvîntată de blînzii voștri strămoși, sau dacă au fost zămislite cu ajutorul vreunei mașinării diavolești din spațiu. Poftiți, vă rog, eu nu vă ofer mașinaria. Vă ofer aurul.

— Venerația voastră, spuse Pherl, nu trebuie să vă simțiți răspunzător pentru păcatele străinilor care lucrează și fără consimțămîntul Vostru și fără știința Voastră. Dar a accepta acest aur îndoielnic, produs în mod smintit din fier, în prezența Voastră și cu consimțămîntul Vostru, reprezintă o insultă adusă spiritelor vii ale sfinților noștri strămoși.

— Și totuși acesta este aur, spuse Marele Stăpîn, nehotărît, și nu reprezintă decît un schimb pentru pîgînul condamnat pentru ticăloșia lui. Pherl, cred că ești prea critic. Își retrase mîna pe care o întinsese după aur.

— Sinteți înțelepciunea întruchipată, Venerația voastră, zise Ponyets. Să cugetăm: prin liberarea unui pîgîn, strămoșii voștri nu vor pierde nimic, în schimb, cu aurul pe care-l veți primi veți putea împodobi altarele sfințelor lor spirite. Și, desigur, dacă aurul ar fi întruchiparea răului, dacă un asemenea lucru ar exista, răul ar fi izgonit de îndată ce metalul ar fi pus să slujească unui scop plin de pioșenie.

— Pe moaștele strămoșilor mei! spuse Marele Stăpîn cu o vehemență surprinzătoare. Deschise gura și rîse strident. Pherl,

ce părere ai despre acest tînăr? Afirmația este adevărată. La fel de adevărată ca și cuvintele strămoșilor mei.

Pherl se întunecă la chip și spuse:

— Așa s-ar părea. Să ne ferească Spațiul însă ca acest adevăr să se dovedească a fi o unealtă a Spiritului Rău.

— Vom proceda cu și mai mare înțelepciune, spuse brusc Ponyets. Păstrați aurul ca zălog. Așezați-l drept ofrandă pe altarele strămoșilor voștri și rețineți-mă ca ostatec vreme de treizeci de zile. Dacă la sfîrșitul acestei perioade nu va exista vreo dovadă de refuz — dacă nu se întîmplă vreun dezastru —, acesta va fi un semn sigur că ofranda a fost acceptată. Ce altceva v-aș putea oferi?

Și cînd Marele Stăpîn se ridică în picioare pentru a cerceta dacă exista vreun semn de dezaprobare, toți membrii Consiliului își dădură acordul. Pînă și Pherl încuviință din cap, morfolindu-și capetele zbîrlite ale mustății.

Ponyets zîmbi și se gîndi la foloasele pe care i le aducea educația religioasă.

MAI TRECU O SĂPTĂMÎNĂ pînă ce reuși să aranjeze o întrevvedere cu Pherl. Ponyets simțea încordarea, însă era de-acum obișnuit cu sentimentul de încorsetare fizică. Părăsise orașul sub pază. Se afla sub pază la vila de la periferie a lui Pherl. Nu putea decît să accepte această situație fără a mai privi înapoi.

Pherl, mai tînăr și mai înalt, era în afara cercului Bătrînilor. Îmbrăcat neoficial, nu părea a face parte dintre ei.

— Ești un om tare ciudat, spuse el pe neașteptate. Ochii lui apropiați de rădăcina nasului păreau să ezite. N-ai făcut nimic toată săptămîna ce a trecut, și îndeosebi în aceste ultime două ore, dar lași să se înțeleagă că aș avea nevoie de aur. Mi se pare o caznă inutilă, întrucît cine nu are nevoie? De ce nu cutezi să mai faci un pas?

— Nu e vorba numai de aur, spuse Ponyets discret. Nu *numai* de aur. Adică de o monedă-două. E vorba de ceea ce se ascunde în spatele aurului.

— Și care ar fi acest lucru? îl îmbie Pherl cu un zîmbet șiret. Sînt sigur că ceea ce-mi spui nu reprezintă introducerea pentru o nouă și stîngace demonstrație.

— Stîngace? întrebă Ponyets, ușor încruntat.

— Da, bineînțeles. (Pherl își împreună mîinile și le duse la bărbie). Nu te judec. Stîngăcia a fost deliberată, sînt sigur. Aș fi putut să atrag atenția Venerației sale asupra *acestui* lucru dacă aș fi fost sigur de motivație. În locul tău aș fi produs aurul pe navă și l-aș fi oferit fără atîta tevatură. Am fi fost scutiți de spectacolul ce ni l-ai oferit și de sentimentele contradictorii ce s-au născut.

— E adevărat, recunosc Ponyets, dar, întrucît am rămas eu însumi, am acceptat sentimentele contradictorii din dorința de a vă atrage atenția.

— Asta-i tot? Doar atât? (Pherl nu făcu nici un efort ca să-și ascundă veselia disprețuitoare.) Și-mi închipui că ai sugerat perioada de purificare de treizeci de zile astfel încât să-ți poți asigura timp suficient ca să îndrepti atenția către ceva mai substanțial. Dar ce se întâmplă dacă se dovedește că aurul este impur?

Ponyets își îngădui să răspundă cu umor negru:

— Când aprecierea impurității depinde de cei care sînt interesați în cea mai mare măsură să-l găsească pur?

Pherl ridică ochii și îl privi pe neguțător printre gene. Părea în egală măsură surprins și satisfăcut:

— O remarcă inteligentă. Și-acum spune-mi de ce ai dorit să mă atragi de partea ta.

— Asta voi face. În scurtul răstimp de cînd mă aflu aici am observat o serie de lucruri utile care te privesc pe tine și prezintă interes pentru mine. De exemplu, ești tînăr — foarte tînăr — pentru a fi membru al Consiliului și provii dintr-o familie relativ tînără.

— Aduci critici familiei mele.

— Nicidecum. Strămoșii tăi sînt măreți și sfinți — toată lumea recunoaște. Dar mai sînt unii care spun că ești membru al vreunuia dintre cele Cinci Triburi.

Pherl se rezemă de spătarul scaunului.

— Cu tot respectul față de cei aflați în situația asta, spuse el fără a-și ascunde răutatea, vloga și bărbăția celor Cinci Triburi s-au cam ofilit, iar sîngele lor s-a cam subțiat. Nu mai trăiesc nici măcar cincizeci de membri ai Triburilor.

— Și, cu toate astea, sînt voci care afirmă că națiunea nu ar vrea să vadă ca Mare Stăpîn pe vreun bărbat care nu aparține Triburilor. Iar un favorit atât de tînăr și de proaspăt promovat al Marelui Stăpîn poate să-și facă dușmani puternici printre mai-marii Statului — așa se zice. Venerația sa îmbătrînește și protecția pe care și-o oferă nu va dura după moartea lui atunci cînd spusele Spiritului său vor fi interpretate de vreun dușman.

Pherl se strîmbă:

— Auzi cam multe pentru un străin. Asemenea urechi ar merita să fie tăiate.

— Asta se va hotărî mai tîrziu.

— Dă-mi voie să anticipez. (Pherl se foi nerăbdător pe scaun.) Vrei să-mi oferi bogăția și puterea cu ajutorul instrumentelor răului pe care le ai în nava ta. Așa e?

— Să zicem că da. Care ar fi obiecțiile tale? Pur și simplu, conceptele de bine și de rău?

Pherl clătină din cap:

— Nici vorbă. Ascultă, străine, în agnosticismul tău păgîn, părerea ta despre noi e așa cum e, însă eu nu sînt sclavul preasupus al mitologiei noastre, deși așa s-ar părea la prima vedere. Sper că sînt un om luminat și educat, domnule. Profunzimea obiceiurilor noastre religioase, în înțelesul lor, mai degrabă ritual decît etic, se adresează maselor.

— Și în cazul acesta, care ar fi obiecțiile? insistă discret Ponyets.

— Doar atît. Masele. S-ar putea ca eu să vreau să tratez cu tine, însă mașinăriile tale, pentru a fi utile, trebuie folosite. Cum ar putea veni bogățiile către mine dacă ar trebui să le folosesc doar în cel mai mare secret, tremurînd să nu fiu văzut? Ce voiai să vinzi? Să zicem, un aparat de ras. Chiar dacă fața mi-ar fi mai bine bărbierită, cum aș putea deveni bogat? Și cum aș putea evita moartea prin gazare sau furia înspăimîntătoare a mulțimii dacă aș fi prins folosindu-l?

Ponyets ridică din umeri.

— Ai dreptate. Ți-aș spune că remediul ar fi să-ți educi poporul să folosească mașinării atomice spre propriul folos și spre profitul tău considerabil. Ar însemna o muncă neînchipuit de grea, nu neg acest lucru, dar și profiturile ar fi pe măsură. Dar asta este problema ta acum, nu a mea. Pentru că eu n-am de oferit nici aparate de ras, nici cușite, și nici malaxoare de gunoi.

— Ce oferi?

— Aur de-a dreptul. Aur. Poți lua mașina pe care am făcut demonstrația de săptămîna trecută.

Pherl rămase mut și simți un fior. Reuși să spună:

— Transmutorul?

— Întocmai. Cantitatea de aur pe care o vei avea va fi aceeași cu cea de fier. Îmi închipui că acest lucru va fi suficient pentru nevoile tale. Suficient pentru a deveni Mare Stăpîn, în ciuda tinereții și a dușmanilor pe care-i ai. Și este un mijloc sigur.

— În ce sens?

— În sensul că secretul este esența utilității lui; același secret pe care-l descriai ca singura modalitate de a folosi instrumentele atomice. Poți îngropa transmutorul în cea mai adîncă temniță din cea mai puternică fortăreață de pe cea mai îndepărtată proprietate și tot îți va aduce o îmbogățire rapidă. Tu vei cumpăra *aurul*, nu mașinăria, iar aurul acela nu poartă nici o urmă a provenienței lui pentru că nu poate fi deosebit de aurul natural.

— Și cine va lucra cu mașina?

— Chiar tu. Cinci minute de instruire vor fi suficiente. O vei instala unde dorești.

— Și în schimb?

Ponyets deveni precaut:

— Voi cere un preț bunicel. E în joc viața mea. Să zicem, pentru că e o mașinărie valoroasă, echivalentul unui picior cub de aur în fier prelucrat.

Pherl izbucni în ris și Ponyets se înroși:

— Domnule, vreau să-ți spun, adăugă el țeapăn, că poți să-ți primești prețul în două ceasuri.

— E adevărat, și peste o oră ai putea fi departe, iar mașina s-ar putea dovedi inutilă. Am nevoie de o garanție.

— Ai cuvîntul meu.

— Solidă garanție, n-am ce zice, se înclină Pherl disprețuitor, în schimb, prezența ta ar fi o cheazășie și mai bună. Îți dau cuvîntul *meu* că te voi plăti la o săptămînă după ce-mi livrezi mașinăria în stare de funcționare.

— Imposibil.

— Imposibil? Cînd te-ai expus deja la pedeapsa cu moartea doar oferindu-te să-mi vinzi ceva?! Alternativa este cuvîntul meu, altfel vei fi gazat, și asta chiar mîine.

Chipul lui Ponyets rămase inexpressiv, dar avu o scurtă licărire în ochi. Spuse:

— E un tîrg necinstit. Ești dispus să punem această înțelegere în scris?

— Ca să risc și eu pedeapsa cu moartea? Nu, domnule! Pherl rînji satisfăcut. Nu, domnule! Numai unul dintre noi va fi tras pe sfoară.

Neguțătorul spuse cu voce slabă:

— Bine, de acord.

GOROV FU ELIBERAT în cea de-a treizecea zi în schimbul a cinci sute de livre de aur. Totodată, îi fu înapoiată intactă și monstruoasa sa navă.

Apoi, ca și în cazul călătoriei spre sistemul Askone, la plecare, nava fu însoțită de alte nave zvelte și mici.

Ponyets o urmări cu privirea, pînă ce aceasta deveni un punct luminos și apoi dispăru, după care vocea lui Gorov răzbătu din difuzor, limpede și pițigăiată, transmisă prin fascicul-eter, care nu putea fi recepționat de către altcineva.

— Dar nu este tocmai ce ne trebuie, Ponyets. Un transmutor nu e suficient. Și, apropo, de unde l-ai căpătat?

— Nu l-am căpătat, răspunse Ponyets răbdător. L-am încropit dintr-un container de iradiere a alimentelor. Nu-i bun de nimic, de fapt. Consumul de energie e prohibitiv dacă se folosește pe scară largă, pentru că altfel Fundația ar prefera să folosească transmutația decît să alerge prin toată Galaxia după metale grele. E unul din trucurile obișnuite pe care le folosește orice neguțător, cu singura deosebire că nu am văzut vreunul care *să transforme fierul în aur*. Dar e impresionant, și, deocamdată, funcționează.

— Bine. Dar șmecheria asta nu folosește la nimic.

— Te-a scos din închisoare!

— Cît se poate de neadevărat. Mai ales că trebuie să mă întorc de îndată ce scăpăm de această escortă îndatoritoare.

— De ce?

— Chiar tu ai explicat asta acelui politician al tău. (Vocea lui Gorov trăda nervozitate.) Succesul tău în această afacere s-a bazat pe faptul că transmutorul a fost un mijloc folosit pentru atingerea unui scop, dar el nu are nici o valoare în sine; el a cumpărat aurul, nu mașinăria. Ai fost bun psiholog pentru că ai reușit, însă...

— Însă? Ponyets îl îndemnă cu calm să continue.

Vocea din receptor deveni mai pițigăiată.

— Dar noi vrem să le vindem o mașină care să aibă o valoare prin ea însăși; ceva ce vor dori să folosească pe față, ceva care să-i îndemne să privească cu ochi buni tehnicile atomice în propriul interes.

— Înțeleg toate acestea, spuse Ponyets îngăduitor. Mi-ai explicat deja situația. Dar să vedem ce rezultat vor avea vânzările mele, bine? Atita vreme cît transmutorul va funcționa, Pherl va face aur și va funcționa îndeajuns de mult pentru a-și finanța campania electorală. Actualul Mare Stăpîn nu va mai trăi multă vreme.

— Te bazezi pe recunoștință? întrebă Gorov cu răceală.

— Nu, pe interesul personal folosit în mod inteligent. Transmutorul îi asigură succesul în alegeri, alte mecanisme...

— Ba nu, nu! Pornești de la o premisă greșită. Nu va avea încredere în transmutor, ci în aur, în demodatul aur. Asta încerc eu să-ți spun.

Ponyets rînji și-și căută o poziție mai comodă. Îl fiersese îndeajuns pe bietul om. Gorov începuse s-o ia razna. Spuse:

— Las-o mai moale, Gorov. N-am terminat. Mai sînt și alte mărunțișuri.

Se lăsă un moment de tăcere. Apoi se auzi vocea precaută a lui Gorov:

— Ce alte mărunțișuri?

Ponyets făcu un gest inutil:

— Vezi escorta?

— O văd, răspunse scurt Gorov. Ce-i cu ea?

— Îți spun dacă mă asculți. Flota care ne escortează este a lui Pherl; un hatîr special din partea Marelui Stăpîn. A reușit s-o obțină.

— Și?

— Și unde crezi că ne conduce? Către proprietățile lui miniere de la marginea Sistemului Askone. Ascultă! (Ponyets deveni dintr-o dată foarte vioi.) Ți-am spus doar că sînt hotărît să fac bani, nu să salvez lumile. Am vîndut transmutorul pe nimica toată cu riscul de a fi trimis la camera de gazare, numai că asta nu mi-ar ajuta să-mi fac cota.

— Dar ce-i cu proprietățile miniere, Ponyets? Ce amestec au ele în afacere?

— Ele aduc profitul. Vom încărca staniu, Gorov. Staniu, pînă umplem și ticsim fiecare colțișor al hîrbului meu, și încă pe atît pentru tine. Bătrîne, eu cobor cu Pherl să încarc marfa, iar tu mă acoperi cu tot armamentul de la bord, gata să intervii în

cazul în care Pherl nu se comportă sportiv, așa cum mi-a dat mie de înțeles. Staniul acela e profitul meu.

— Pentru transmutor.

— Pentru întreaga mea încărcătură de jucării atomice. La preț dublu, plus comision. (Ridică din umeri de parcă ar fi vrut să-și ceară scuze.) Recunosc că l-am înșelat, dar trebuie să-mi plătesc cotele, nu?

Gorov nu mai înțelegea nimic. Spuse moale:

— Vrei să-mi explici și mie?

— Ce să-ți mai explic? Totu-i limpede. Ascultă, deșteptul și-a închipuit că m-a prins într-o capcană sigură, pe motiv că în fața Marelui Stăpîn cuvîntul lui valorează mai mult decît al meu. A luat transmutorul. Asta-i crimă capitală în Askone. Ar putea spune oricînd că m-a atras într-o capcană cu cea mai patriotică dintre intenții și ar putea să mă denunțe ca vînzător de mărfuri prohibite.

— Asta a fost clar.

— Desigur, dar n-a fost vorba numai de cuvinte. Vezi tu, Pherl n-a auzit niciodată și nici nu și-ar fi închipuit că există microcameră de filmat.

Gorov fu cuprins de un acces de rîs.

— Exact. Mă avea la mînă, zise Ponyets. Am fost muștruluit cum se cuvine. Dar cînd am pornit transmutorul pentru el, cu iușeala mea de mînă, am încorporat camera în aparat și am scos-o a doua zi cînd am făcut din nou reglajele. Am obținut astfel o înregistrare fără reproș a sfîntului sfinților, sărmanul Pherl lucrînd la aparat, folosind profitabil fiecare picătură de energie și cotcodăcind fericit la fiecare bucățică de aur de parcă ar fi fost o găină ce tocmai făcuse un ou.

— I-ai arătat rezultatul?

— Două zile mai tîrziu. Sărmanul năîng nu mai pomenise în viața lui imagini tridimensionale color și însoțite de sunet. El susține că nu e superstițios, dar să-mi spui mie cuțu dacă am mai văzut vreodată un adult tremurînd ca el. Cînd i-am spus că am în piața cea mare a orașului o cameră pregătită să înceapă a transmite acele imagini în fața a un milion de askonieni fanatici, care aveau să-l facă bucăți cît ai clipi, a căzut în genunchi bolborosînd în așa hal încît nu mai înțelegeam nimic. Era gata să facă afacerea pe care, o doream eu.

— Și chiar ai fi făcut-o? (Gorov făcea eforturi să nu izbucnească în rîs.) Vreau să zic, aveai o cameră așezată în piața publică?

— Nu, dar n-are nici o importanță. A făcut tîrgul. A cumpărat toate jucăriile pe care le aveam eu și pe care le aveai tu contra unei cantități de staniu ce urma să o încărcăm noi. În

momentele acelea, mă credea în stare de orice. Acordul este scris și vei primi o copie înainte de a coborî cu el, ca o măsură suplimentară de siguranță.

— Dar i-ai zgîndărit vanitatea, zise Gorov. Va folosi aparatele?

— De ce nu? E singura cale de a-și recupera pierderile, și, dacă va face bani din asta, își va salva și mîndria rănită. Și *va fi* următorul Mare Stăpîn, și cel mai bun om pe care l-am putea avea în slujba noastră.

— Da, zise Gorov, a fost o afacere bună. Cu toate acestea, trebuie să spun că ai o tehnică destul de incomodă de a promova vânzările. Nici nu-i de mirare că te-au dat afară din seminar. Nu ai nici o fărîmă de simț moral.

— La ce bun? spuse Ponyets nepăsător. Doar știi foarte bine ce părere avea Salvor Hardin despre simțul moral.

Partea a cincea

MARII NEGUȚĂTORI

NEGUȚĂTORII — ... Cu inevitabilitate psihoistică, controlul din partea Fundației a crescut. Neguțătorii s-au îmbogățit; și o dată cu bogăția a venit și puterea...

Uneori se uită că Hober Mallow și-a început viața ca neguțător obișnuit. Nu se uită, în schimb, că și-a terminat-o ca primul dintre Marii Neguțători...

ENCICLOPEDIA GALACTICĂ

1

JORANE SUTT își împreună vârful degetelor cu unghii îngrijit tăiate și spuse:

— Sînt cam nedumerit. De fapt, și asta ți-o spun în cel mai mare secret, s-ar putea să fie una dintre crizele anticipate de Hari Seldon.

Bărbatul din fața lui pipăi după o țigară prin buzunarele hainei scurte, tipică pentru Smyrno:

— N-am cunoștință de așa ceva, Sutt. De regulă, oamenii politici încep a se văicări: „O nouă criză Seldon“, cu ocazia fiecărei campanii pentru alegerile municipale.

Sutt schiță un zîmbet:

— Eu nu sînt în campanie electorală, Mallow. Avem de-a face cu arme atomice, și nu știu de unde provin.

Hober Mallow din Smyrno, Neguțator-șef, fuma tăcut, aproape nepăsător:

— Continuă. Dacă mai ai ceva de spus, fă-o acum. Mallow nu făcea niciodată greșeala de a fi excesiv de politicos cu un om al Fundației. O fi fost el un Străin, dar oamenii rămîn oameni de oriunde ar fi ei.

Sutt făcu un semn către harta tridimensională a stelelor, aflată pe masă. Reglă câteva butoane și un ciorchine de vreo cinci-șase sisteme stelare se luminară în roșu.

— Aceasta, zise el calm, este Republica Korell.

Neguțătorul încuviință cu o mișcare a capului.

— Am fost acolo. E o ȳocină nenorocită! Presupun că o numiți republică, dar de fiecare dată este ales drept Commdor cîte un membru al familiei Argo. Și cui nu-i place treaba asta i se pot întîmpla *anumite lucruri*. Am fost pe acolo, repetă el, și strîmbă din buze.

— Dar te-ai întors, ceea ce nu se întîmplă prea des. Trei nave comerciale, inviolabile potrivit Convenției, au dispărut pe teritoriul acestei Republici în cursul anului trecut. Și navele acelea erau înarmate cu toți explozivii nucleari obișnuiți și dispuneau de protecție cu cîmp de forță.

— Care au fost ultimele comunicări ale navelor?

— Rapoarte de rutină. Nimic deosebit.

— Ce-a spus Korell?

Ochii lui Sutt luciră sardonici.

— N-am găsit modalitatea de a întreba. Cel mai mare avantaj al Fundației față de întreaga Periferie este reputația ei de mare forță. Crezi că putem pierde trei nave și să le *cerșim* înapoi?

— Păi atunci ce-ar fi să-mi spuneți mai precis ce vreți de la *mine*?

Lui Jorane Sutt nu-i plăcea să-și risipească timpul enervîndu-se. Ar fi fost un lux. Ca secretar al primarului, ținuse la respect consilieri din opoziție, carieriști, reformatori, și tot felul de zărghiți care pretindeau că ar fi rezolvat în întregime cursul istoriei viitoare așa cum fusese gîndită de Hari Seldon. Cu o asemenea experiență era foarte greu să fie scos din ale lui.

Măsurîndu-și cu atenție cuvintele, spuse:

— O clipă. Vezi tu, trei nave pierdute în același sector în cursul aceluiași an nu înseamnă un accident și puterea atomică poate fi înfrîntă doar de o forță atomică mai mare. Apare automat întrebarea: dacă Republica Korell are arme atomice, de unde le primește?

— Și unde le primește?

— Există două răspunsuri. Fie că le-au construit ei înșiși...

— Cam mult spus!

— Adevărat! Dar, pe de altă parte, e posibil să ne confruntăm cu un caz limpede de trădare.

— Așa crezi? întrebă Mallow, glacial.

Secretarul răspunse calm:

— Nu exclud deloc această posibilitate. De cînd cele Patru Regate au acceptat Convenția Fundației, a trebuit să luptăm cu grupuri de populații disidente destul de puternice, aparținînd fiecăreia dintre națiuni. Fiecare dintre fostele regate își are propriii pretendenți și foști nobili care nici măcar nu se prefac a iubi Fundația. Probabil că unii dintre ei au devenit activi.

Mallow se înroși.

— Pricep. Ai ceva să-mi reproșezi? Eu sînt din Smyrno.

— Știi. Ești smyrnian, născut în Smyrno, unul dintre cele patru foste regate. Doar prin educație ești un om al Fundației. Prin naștere, ești un Străin. Fără îndoială că bunicul tău a fost baron pe vremea războaielor cu Anacreon și Loris și că proprietățile familiei tale au fost confiscate atunci cînd Sef Sermak a redistribuit terenurile.

— Nu, nu! Bunicul meu a fost un nefericit și un sărăntoc lipit-pămîntului, care a murit cărînd cărbuni pentru un salariu de mizerie înainte de Fundație. Nu datorez nimic vechiului regim. Dar m-am născut pe Smyrno și mi-e rușine și pentru Smyrno și pentru smyrnieni, pe onoarea mea. Viclenele tale aluzii privind acte de trădare n-o să mă sperie atît de tare încît să ling tăpile celor de la Fundație. Acum, ori îmi dai ordine clare, ori lansează-ți acuzațiile, mi-e totuna.

— Stimate Neguțător-șef, nu-mi pasă cîtuși de puțin dacă bunicul tău a fost rege pe Smyrno sau cel mai amărit om de pe planetă. Am apelat la flecăreala asta fără noimă despre naștere și strămoși pentru a-ți dovedi că nu mă interesează. Dar mi-e clar că ai înțeles greșit spusele mele. Să revenim. Ești smyrnian. Îi cunoști pe Străini. De asemenea ești neguțător și, pe deasupra, unul dintre cei mai buni. Ai fost pe Korell și-i cunoști pe korellieni. Am vrea să mergi din nou acolo.

Mallow nu-și putu stăpîni mirarea:

— Ca spion?

— Nicidecum. Ca neguțător, dar atent la tot ce se întîmplă; ai putea afla de unde provine energia lor atomică... Aș vrea să-ți reamintesc, tocmai pentru că ești smyrnian, că două dintre navele comerciale dispărute aveau echipaje smyrniene.

— Cînd să pornesc?

— Cînd va fi gata nava?

— Peste șase zile.

— Atunci peste șase zile vei porni. Vei primi toate detaliile la amiralitate.

— Foarte bine! Neguțătorul se ridică, strînse mîna lui Sutt și ieși.

Sutt rămase pe loc, răsfirîndu-și degetele și frecîndu-le ușor unele de altele, apoi ridică din umeri și păși în biroul primarului.

Primarul decuplă circuitul de televiziune și se rezemă de spătarul fotoliului:

— Ce părere ai, Sutt?

— Ar putea fi un bun actor, afirmă Sutt, și rămase cu privirea fixă.

ÎN ACEEAȘI ZI, spre seară, în apartamentul de burlac de la etajul al douăzeci și unulea al Clădirii Hardin, aparținînd lui Jorane Sutt, Publis Manlio sorbea alene vin dintr-un pahar.

Slăbănogul Publis Manlio, îmbătrînit înainte de vreme, îndeplinea în cadrul Fundației două funcții importante. Era Secretar cu afacerile externe la cabinetul primarului, iar pentru toți sorii externi, mai puțin pentru Fundație, era și Primat al Bisericii, Furnizor al Hranei Sfinte, Maestru al templelor și cîte altele, toate titlaturile fiind formate din cuvinte cu sonorități menite a impresiona.

— Dar a fost de acord, spuse Manlio, să te lase să-l trimiți pe acel neguțător. E un pas înainte.

— Cam mic, incuviință Sutt. Nu obținem nici un rezultat imediat. Întreaga afacere reprezintă un plan foarte general, întrucît nu avem posibilitatea de a prevedea sfîrșitul. Acum lăsăm lucrurile să se desfășoare de la sine, sperînd că pe undeva, pe parcurs, vom găsi și rezolvarea.

— Adevărat. Iar acest Mallow este un om capabil. Dar dacă nu se va lăsa tras pe sfoară?

— E un risc pe care trebuie să ni-l asumăm. Dacă e un caz de trădare, nu pot fi amestecați decît oameni competenți. Dacă nu, avem nevoie de un om capabil să afle adevărul, iar Mallow va fi precaut. Ți s-a golit paharul.

— Nu, mulțumesc. Am băut destul.

Sutt își umplu paharul și rămase în așteptare, lăsîndu-l pe Mallow în voia gîndurilor sale neliniștite. Oricare ar fi fost aceste gînduri, ele nu i se clarificaseră, pentru că Primatul întrebă pe neașteptate:

— Sutt, la ce te gîndești?

— Uite care e situația, Manlio. Ne aflăm în miezul unei crize Seldon.

Manlio îl privi atent, apoi întrebă domol:

— De unde știi? A apărut din nou Hari Seldon în Bolta Timpului?

— Nu-i nevoie de asta, prietene. Ascultă și gîndește-te bine. De cînd Imperiul Galactic a abandonat Periferia și ne-a lăsat de capul nostru, n-am avut niciodată vreun adversar care să posede energie atomică. Acum avem, pentru prima oară, unul. Acest aspect mi se pare interesant, chiar dacă ar fi singurul. Dar nu e. Pentru prima dată în mai bine de șaptezeci de ani ne confruntăm cu o criză politică internă majoră. Aș îndrăzni să spun că sincronizarea celor două crize, cea internă și cea externă, face ca afirmația mea să nu poată fi pusă la îndoială.

Manlio îl privi printre gene și spuse:

— Nu-i de ajuns. Pînă acum am avut două crize Seldon și de fiecare dată Fundația era în pericol de a fi exterminată. Nu poate exista o a treia criză dacă pericolul acesta nu apare.

Sutt nu dădu semne că-și pierde răbdarea.

— Pericolul e aproape. Orice nepriceput poate detecta criza. important pentru Stat ar fi detectarea ei încă în fază embrionară. Ascultă, Manlio, mergem înainte pe drumul unei istorii planificate. Noi *știm* că Hari Seldon a pregătit posibilitățile viitorului. *Știm* că într-o bună zi vom reclădi Imperiul Galactic. *Știm* că ne vor trebui o mie de ani sau cam așa ceva. Și mai *știm* că în acest interval ne vom confrunta cu anumite crize. Prima criză a izbucnit la cincizeci de ani după întemeierea Fundației și a doua la treizeci de ani după prima. Au trecut de atunci aproape șaptezeci și cinci de ani. E vremea, Manlio, e vremea!

Manlio se frecă la nas, nevoind să creadă.

— Și ți-ai făcut planuri pentru a înfrunta criza?

Sutt încuviință cu o mișcare a capului.

— Iar eu, continuă Manlio, trebuie să joc un rol în acest plan.

Sutt încuviință din nou.

— Înainte de a face față unei amenințări atomice străine, trebuie să facem curățenie în propria noastră casă. Neguțătorii ăștia...

— Aha!

Primatul rămase înmărmurit, iar ochii îi trădară o atenție încordată:

— Așa este. Neguțătorii. Sînt utili, dar sînt prea puternici și prea pușin ținuți în friu. Sînt Străini, educați în afara religiei. Pe de o parte, le încredințăm cunoașterea, iar pe de alta, eliminăm controlul sever asupra activității lor.

— Dar dacă am putea dovedi trădarea?

— Am putea, printr-o acțiune directă, simplă și eficientă. Dar nu acesta este cel mai important lucru. Chiar dacă printre ei n-ar exista trădători, oricum ar constitui un element de nesiguranță în societatea noastră. Nu ar mai fi legați față de noi nici prin patriotism, nici prin simplă descendență și nici măcar prin credință religioasă. Sub conducerea lor lipsită de religiozitate, provinciile exterioare, care încă de pe vremea lui Hardin ne consideră drept Planetă Sfântă, s-ar putea desprinde de sub influența noastră.

— Înțeleg toate astea, dar remediul...

— Remediul trebuie găsit repede, pînă să devină acută criza Seldon. Riscurile ar putea fi foarte mari dacă în exterior există arme atomice, iar în interior înstrăinare. (Sutt puse jos paharul pe care-l învîrtea între degete.) Fără îndoială că aceasta este misiunea ta.

— A mea?

— Eu n-o pot face. Funcția mea a fost obținută prin numire și nu prevede putere legislativă.

— Primarul...

— Imposibil. Personalitatea lui e total negativă. Este energic doar atunci cînd e să se eschiveze de responsabilități. Dar dacă se ridică un partid independent care i-ar putea periclita realegerea, și-ar putea permite să se lase condus.

— Sutt, eu nu am calități de politician pragmatic.

— Lasă asta în seama mea. Cine știe, Manlio?! Încă de pe vremea lui Salvor Hardin, funcțiile de primat și de primar nu au fost niciodată întrupate într-o singură persoană. Dar asta s-ar putea întimpla acum dacă-ți duci misiunea la bun-sfîrșit.

LA CAPĂTUL celălalt al oraşului, într-un decor mai elegant, Hober Mallow avea o a doua întâlnire. Îl ascultase cu răbdare pe interlocutor, iar acum tocmai spunea precaut:

— Da, am auzit de demersurile tale pentru a obține o reprezentare directă a neguțătorilor în cadrul Consiliului. Dar de ce tocmai *eu*, Twer?

Jaim Twer radia. Ținea să reamintească oricui că el făcuse parte din primul grup de Străini care primiseră o educație laică pe Fundație.

— Știu eu ce fac, spuse el. Amintește-ți de întâlnirea noastră de anul trecut.

— La Convenția neguțătorilor.

— Exact. Ai condus întrunirea. În primul rînd stăteau boii aceia cu cefe groase pe care i-ai dominat copios. Și ești bine privit și de marea masă a populației Fundației. Ai o *strălucire*, sau, în orice caz, te bucuri de o bună reputație ca aventurier, ceea ce e cam același lucru.

— Foarte bine, spuse Mallow sec. Dar de ce acum?

— Pentru că acum ne suride șansa. Știi că ministrul educației și-a prezentat demisia? Încă nu s-a dat publicității, dar se va afla curînd.

— De unde știi *tu* asta?

— Ce importanță are? (Făcu un gest de dezgust.) Lucrurile stau cam așa. Partidul Acțiunii se destramă și noi putem să-l ajutăm să piară acum cerînd, fără ocolișuri, drepturi egale sau, mai degrabă, democrație pentru neguțători.

Mallow se lăsă mai comod pe scaun și-și privi degetele butucănoase.

— Ehe! Îmi pare rău, Twer. Plec într-o călătorie de afaceri săptămîna viitoare. Va trebui să găsești pe altcineva.

Twer îl privi lung:

— Afaceri? Ce fel de afaceri?

— Foarte secrete. Strict-secrete, de importanță deosebită. Afaceri de stat, să știi. Am avut o discuție cu secretarul personal al primarului.

— Sutt, șarpele? întrebă Jaim Twer tulburat. E o stratagemă. Ticălosul vrea să scape de tine, Mallow...

— Stai puțin. (Mina lui Mallow îl opri pe Twer care începuse să gesticuleze.) Nu te aprinde. Dacă e o stratagemă, într-o bună zi mă voi întoarce ca să i-o plătesc. Dacă nu, șarpele tău, Sutt, *va juca* așa cum îi vom cânta noi. Ascultă, e iminentă o criză Seldon.

Mallow așteaptă ca Twer să reacționeze, dar acesta rămase nedumerit. Îl privea mirat:

— Ce-i aceea o criză Seldon?

— Ferească...! (Mallow explodă furios, evident frustrat.) Ce mama naibii ai învățat când ai mers la școală? Ce, vrei să mă faci să cred că nu știi atîta lucru?

Twer se încruntă:

— Dacă-mi explici...

— Îți voi explica.

După o pauză, Mallow se concentrează, vorbind rar și apăsător:

— Când Imperiul Galactic a început să decadă la Periferie și cînd marginile Galaxiei au revenit la barbarie, scufundîndu-se încet-încet, Hari Seldon și grupul lui de psihologi au înființat o colonie — Fundația — aici, în mijlocul haosului, astfel încît noi să putem păzi arta, știința și tehnologia și să formăm cel de-al Doilea Imperiu.

— A, da, da.

— N-am terminat, spuse neguțătorul cu răceală. Dezvoltarea viitoare a Fundației a fost programată potrivit psihoistoriei, care pe vremea aceea era foarte avansată, și s-au aranjat condițiile în așa fel încît să se producă o serie de crize care să ne oblige să parcurgem cît mai repede drumul către viitorul Imperiu. Fiecare criză, fiecare Criză *Seldon*, marchează cîte o epocă a istoriei noastre. Acum ne apropiem de cea de-a treia.

— Bineînțeles! spuse Twer ridicînd din umeri. Ar fi trebuit să-mi amintesc. Dar am terminat școala de atîta vreme... cu mult înaintea ta.

— Așa cred. În fine, lasă asta. Acum contează că sînt expedit, în timp ce această criza se conturează tot mai limpede. N-am de unde să știu ce voi găsi la întoarcere; de altfel va avea loc și alegerea anuală a Consiliului.

Twer ridică privirea:

— Urmărești ceva anume? '

— Nu.

— Ai planuri clare?

— Deloc.

— Păi atunci...

— Păi nimic. Hardin a zis demult: „Pentru a reuși, nu e suficient să ai un plan. Trebuie să mai și improvizezi“. Eu voi merge la inspirație.

Twer dădu din cap, neîncrezător, apoi se ridică în picioare.

Brusc, dar pe un ton firesc, Mallow spuse:

— Am o idee. Ce-ar fi să mergi cu mine? Nu mai face pe miratul, omule. Ai fost comerciant înainte de a hotărî că politica este mai interesantă. Cel puțin așa am auzit.

— Unde mergi? Spune-mi măcar atîta lucru.

— Spre Falia Whassalia. Nu pot să-ți spun mai multe pînă nu vom fi în spațiu. Ce zici?

— Dar dacă lui Sutt îi vine în minte să mă țină undeva ca să mă poată supraveghea?

— E puțin probabil. Dacă ar dori atît de mult să scape de mine, de ce n-ar fi valabil acest lucru și în cazul tău? Pe lîngă asta, nici un neguțător nu ar pleca în spațiu dacă nu și-ar putea alege echipajul. Iau și eu pe cine vreau.

În ochii bătrînului se observă o licărire ciudată:

— Bine, merg. (Îi întinse mîna lui Mallow.) Va fi prima mea călătorie după aproape trei ani.

Mallow îi strînse mîna:

— Bun! Am pornit-o cu dreptul. Acum mă duc să adun echipajul. Știi unde este situată Far Star, nu? Să vii acolo mîine. La revedere.

KORELL reprezintă un fenomen obișnuit în istorie: republica al cărei conducător posedă toate atributele monarhului absolut, dar se numește altfel. Prin urmare, se bucura de despotismul de rigoare, care nu era ținut în frâu nici măcar de acele două influențe moderatoare din monarhiile legitime: „onoarea” regală și eticheta de la Curte.

De prosperitate materială nici nu putea fi vorba. Zilele Imperiului Galactic apuseseră și nu lăsaseră în urmă decît monumente mute și construcții degradate, care abia dacă mai aminteau de splendoarea de altădată. Influența Fundației încă nu se făcuse simțită și, grație neclintitei hotărîri a domnitorului, Commdor Asper Argo, cu legile lui severe privind neguțătorii și cu interdicția și mai severă privind misionarii, nici nu avea să se simtă prea curînd.

Spațioportul era vechi și într-o stare avansată de degradare, iar echipajul de pe Far Star constatase acest lucru cu neplăcere. Trîndăveala celor ce nu aveau nimic de făcut crease o atmosferă de lîncezeală; pînă și Jaim Twer era nemulțumit și iritat în timp ce-și dădea o pasiență.

Hober Mallow spuse preocupat:

— Bune afaceri o să facem aici.

Privi apoi în tăcere prin hublou. Pînă în acest moment, nu avea prea multe date despre Korell. Călătoria fusese lipsită de incidente. Escadronul de nave korelliene care apăruseră brusc pentru a intercepta nava Far Star era compus din nave minuscule, relicve gata să se destrame, rămășițe ale unei glorii apuse, și din nave greoaie, greu de condus. Se menținuseră temătoare la o distanță apreciabilă și acum erau așezate la fel. Solicitățile lui Mallow, făcute cu o săptămînă în urmă, pentru a fi primit în audiență de către guvernul local rămăseseră fără răspuns.

— Posibilități mari de negoț, repetă Mallow. Se poate spune că acesta e un teritoriu virgin.

Jaim Twer îl privi înciudat și azvîrli cărțile de joc cît colo.

— Ce dracu' ai de gînd să faci, Mallow? Echipajul a început să mirîie, ofițerii sînt îngrijorați, iar eu mă întreb...

— Te întrebî? Ce?

— Ce-i cu situația asta. Ce facem?

— Așteptăm.

Twer pufni nervos și se înroși.

— Te lași orbit, Mallow, bolborosi el. În jurul spațioportului sînt santinele, iar deasupra ne pîndesc navele lor. Dacă au de gînd să ne îngroape aici de vii?!

— Puteau s-o facă de-acum o săptămînă.

— Poate că așteaptă întăriri. Privirea lui Twer deveni tăioasă.

Mallow se trînti pe un fotoliu.

— Da, m-am gîndit la asta. Vezi tu, există niște semne de întrebare. În primul rînd, am ajuns aici fără probleme. Asta nu înseamnă totuși mare lucru, pentru că trei dintre navele noastre s-au mistuit anul trecut fără urmă. Procentajul e redus. În schimb, numărul navelor echipate cu arme atomice este, probalil, mic și nu îndrăznesc să le expună inutil pînă nu vor avea mai multe. S-ar putea, totodată, să nu aibă deloc energie atomică. Ori o au și o țin ascunsă de teamă să nu aflăm noi. La urma-urmelor, una e să te joci de-a pirații cu nave comerciale care au la bord armament ușor și ajung aici din întîmplare, și alta e să te joci cu un trimis acreditat al Fundației, cînd simpla lui prezență poate da de înțeles că Fundația a devenit bănuitoare. Și dacă vei lega asta de...

— Stai ușor, Mallow, stai, spuse Twer ridicînd brațele. Mă sufoci cu atîta vorbărie. Unde vrei să ajungi? Lasă generalitățile.

— Trebuie să auzi generalitățile, altfel nu vei înțelege, Twer. Și ei, și noi așteptăm. Habar n-au ce căutăm noi aici, iar noi nu știm ce posedă ei. Poziția mea e mai vulnerabilă deoarece eu sînt numai unul, iar ei sînt o lume întreagă, posedînd, probabil, arme atomice. Nu-mi pot permite să-mi expun punctele slabe. Bineînțeles că e periculos. Bineînțeles că s-ar putea să ne facă una cu pămîntul. Dar ce altceva putem face?

— Nu știu... Hei, ce se întîmplă acolo?

Mallow ridică ochii neliniștit și acordă receptorul. Ecranul se luminează, apoi apăru chipul brăzdat de riduri al sergentului de cart.

— Vorbește, sergent!

— Vă rog să mă iertați, domnule, spuse sergentul. Oamenii mei au permis intrarea unui misionar al Fundației.

— Unui ce? făcu Mallow livid.

— Unui misionar, domnule. Are nevoie de spitalizare, domnule...

— După isprava asta, vor avea mai mulți nevoie de spitalizare, sergent. Ordonă-le oamenilor să treacă imediat la posturile de luptă.

Camera comună a echipajului era aproape pustie. Cinci minute după primirea ordinului, chiar și cei din tura liberă își reluaseră posturile de luptă. Viteza era marea virtute în regiunile bînuite de anarhie ale spațiului interstelar de la Periferie și echipajul unei nave comerciale excela, mai întii de toate, prin rapiditate.

Mallow intră calm și îl măsură din cap pînă-n picioare pe misionar. Privirea îi alunecă apoi spre locotenentul Tinter, care se foi neliniștit, și spre silueta mătăhăloasă a sergentului de cart Demen, al cărui chip era inexpresiv.

Neguțătorul-șef se întoarse către Twer, se opri îngîndurat și-i spuse:

— Twer, cheamă, te rog, toți ofițerii aici fără zarvă mare — mai puțin coordonatorii și piloții. Restul rămîn la posturile lor pînă la noi ordine.

Mallow deschise cu piciorul ușile de la dușuri, privi în spatele barului, trase draperiile pe hublourile groase. Părăsi încăperea cîteva zeci de secunde și, cînd se întoarse, fluieră nepăsător.

Oamenii intrară unul cîte unul. Ultimul intră Twer și închise ușa.

— În primul rînd, întrebă Mallow rar, dînd greutate cuvintelor, cine i-a permis acestui om să intre fără să primească ordin din partea mea?

Sergentul de cart făcu un pas înainte și privirile tuturor se îndreptară spre el.

— Vă rog să mă iertați, domnule, nu mi-a fost clar. A fost ca o înțelegere reciprocă. Aș putea spune că părea unul de-ai noștri, și străinii de colo...

Mallow îl întrerupse cu duritate:

— Îți înțeleg sentimentele, sergent. Oamenii aceștia erau sub comanda ta?

— Da, domnule.

— Cînd terminăm, vor fi consemnați în cabinele lor pentru o săptămînă. Iar tu ești eliberat din serviciul de pază pe aceeași perioadă. S-a înțeles?

Chipul sergentului nu tresări, doar umerii i se pleoștiră. Răspunse crispat:

— Am înțeles, domnule.

— Poți pleca. Treci la postul tău.

Ușa se închise în urma sergentului și izbucni scandalul.

— Ce rost are pedeapsa, Mallow? interveni Twer. Știi doar că localnicii îi ucid pe misionarii capturați.

— O acțiune care încalcă ordinele pe care le-am dat este condamnată în sine, oricare ar fi motivele care încearcă s-o justifice. Ordinul a fost ca nimeni să nu părăsească nava și nimeni să nu intre fără aprobarea mea.

Locotenentul Twer murmură nemulțumit:

— Șapte zile de lincezeală. Nu se poate menține disciplina în felul ăsta.

— *Eu pot*, spuse Mallov glacial. Disciplina în condiții ideale nu înseamnă nimic. Ea trebuie să existe în fața morții, altfel nu face doi bani. Unde este misionarul? Aduceți-l aici.

Neguțătorul se așază în timp ce omul îmbrăcat în purpuriu fu condus cu grijă în încăpere.

— Cum te numești, reverendule?

— Ă...? Silueta în straie purpurii făcu cîțiva pași spre Mallow, corpul răsucindu-i-se rigid de parcă n-ar fi avut încheieturi. Ochii larg deschiși priveau în gol, iar pe timplă se vedeau urme de lovituri. Nu scoase nici o vorbă și nici nu făcu vreo mișcare.

— Numele tău, Sfinția ta.

Misionarul tresări și parcă se trezi la viață. Întinse brațele în față într-un gest de îmbrățișare:

— Fiule, copiii mei. Fie ca Spiritul Galactic să vă apere cu brațul său.

Twer făcu un pas în față, cu ochii umezi de emoție și, cu o voce pierită, spuse:

— Omul e bolnav. Să stea în pat. Mallow, trimite pe cineva să-l îngrijească. E grav rănit.

Mallow îl împinse cu brațul înapoi.

— Nu te amesteca, Twer, altfel te dau afară. Care ți-e numele, Sfinția ta?

Misionarul împreună miinile într-o rugă:

— Dacă sînteți oameni luminați, salvați-mă de păgîni. (Începu să vorbească repede, pe nerăsuflăte.) Salvați-mă de brute și de necurați care mă hăituiesc și care vor mîhni Spiritul Galactic cu păcatele lor. Sint Jord Parma, de pe lumile anacreoniene. Educat pe Fundație, copiii mei. Sint Preot al Spiritului, inițiat în toate misterele și am venit aici chemat de o voce lăuntrică. (Gîfii.) Am suferit în ghearele acestor neluminați. Dacă sînteți Copii ai Spiritului, în numele acelui Spirit, apărați-mă de ei.

O voce interveni, în timp ce sirena de alarmă începuse să vuiască metalic:

— Unități inamice reperate! Solicităm instrucțiuni!

Toți întoarseră ochii spre difuzor.

Mallow înjură cu ciudă. Apăsă pe un buton și urlă:

— Mențineți inamicul sub observație! Asta-i tot! Și închise.

Se îndreptă spre draperiile groase, le trase puțin la o parte și privi afară mohorît.

Unități inamice! Cîteva mii de oameni, o mulțime de korellieni veneau în valuri. Umpluseră spațioportul de la un capăt la celălalt, iar în lumina rece și violentă a torțelor de magneziu îi văzu pe cei din primele rînduri apropiindu-se.

— Tinter! (Neguțătorul nu se întoarse, dar se simțea încordarea lui.) Pregătește difuzorul exterior și vezi ce vor. Întreabă-i dacă au vreun reprezentant al legii cu ei. Să nu faci promisiuni și mai ales să nu ameninți, altfel te omor cu mîna mea.

Tinter se întoarse și plecă.

Mallow simți o mină grea pe umăr și o împinse deoparte. Era Twer. Cu o voce șuierătoare și furioasă îi șopti lui Mallow:

— Mallow, trebuie să-l salvezi pe omul acesta. Altfel ne pierdem onoarea și orice decență. E un om al Fundației și, la urma-urmei, *e preot*. Sălbaticii ăștia de afară... Mă auzi?

— Te aud, Twer, răspunse Mallow tăios. Am și altceva de făcut decît să apăr misionari. Voi face ce vreau și, pentru numele lui Seldon, dacă vei încerca să mă oprești, îți iau capul. Nu te amesteca în treburile mele, Twer, că va fi vai și amar de tine.

Se întoarse și se îndreptă spre preot:

— Tu! Preasfinte Parma! Știai că, potrivit Convenției, nici un misionar al Fundației nu are voie să intre pe teritoriul korellian?

Misionarul spuse tremurînd:

— Merg într-acolo unde mă îndeamnă Spiritul, fiule. Dacă păgînii refuză lumina, nu e oare acesta un semn că au nevoie de ea?

— N-ai răspuns la întrebarea mea, Preasfinte. Prezența ta aici încalcă atît legea Korellului cît și pe cea a Fundației. Potrivit legii, nu te pot apăra.

Misionarul ridică mîinile rugător. Uimirea îi dispăruse de pe chip. Se auzi funcționînd sistemul de comunicare cu exteriorul și vuietul, cînd mai puternic, cînd mai domolit al mulțimii, ca răspuns la ceea ce se comunica de pe navă. Tumultul îl făcu pe misionar să privească în jur cu ochi speriați, ca de sălbăticiune incolțită.

— Îi auzi? De ce-mi vorbești despre lege, o lege făcută de oameni? Există legi deasupra oamenilor. Nu a spus oare Spiritul Galactic: „Nu trebuie să rămii nepăsător la durerea aproapelui“? Și n-a spus tot el: „Cum te porți cu cel umil și lipsit de apărare, tot așa se vor purta și alții cu tine“?! Nu aveți tunuri? Nu aveți o navă? Și nu e oare Fundația cea care vă apără pe toți? Și oare nu Spiritul de deasupra voastră e cel care conduce întregul Univers? Se opri ca să-și tragă sufletul.

Și atunci vuietul difuzoarelor de afară încetă, iar locotenentul Tinter reveni foarte tulburat.

— Vorbește! spuse Mallow precipitat.

— Domnule, îl cer pe Jord Parma.

— Dacă nu?

— Ne amenință în tot felul. E greu să înțeleg. Sint atât de mulți și parcă au înnebunit cu toții. Cineva de afară afirmă că e guvernatorul districtual și are împuterniciri polițienești, dar e foarte limpede că nu vorbește doar în numele lui.

— În numele lui sau nu, spuse Mallow ridicînd din umeri, el reprezintă legea. Spune-le că, dacă acest guvernator, sau polițist, sau orice ar fi, se apropie singur de navă, poate să-l ia pe Sfinția sa Jord Parma.

Zicînd acestea, scoase arma și adăugă:

— Nu vreau să știu ce e aceea insubordonare. N-am avut cazuri de acest fel pe nava mea. Dar dacă e cineva care crede că-mi poate da lecții, îi administrez eu întîi un antidot.

Se răsuci și se opri cu arma îndreptată spre Twer. Chipul bătrînului neguțător își schimbă trăsăturile. Descleștă pumnii, dar respira încă precipitat și nările îi fremătau de furie.

Tinter plecă și peste cîteva minute o siluetă deșirată și plîpîndă se desprinsese din mulțime. Se apropie încet și șovăitor, plină de teamă. Dădu să se întoarcă de două ori și tot de atîtea ori amenințările vizibile ale monstrului cu mii de capete îl îndemnară să înainteze.

— În regulă, spuse Mallow, și făcu un gest cu dezintegratorul pe care nu-l pusese încă în toc. Grun și Upsur, luați-!l!

Misionarul începu să se văicărească. Ridică miinile în sus, degetele țepene impuseră spre cer, iar mîneca largă îi lunecă în jos, lăsînd să se vadă brațele subțiri și brăzdate de vine. O scurtă explozie de lumină se aprinse și se stinse într-o clipă. Mallow clipi și făcu din nou un gest disprețuitor.

Vocea misionarului se dezlănțui în timp ce se zbătea să scape din strînsoarea celor doi:

— Blestemat fie trădătorul care-și părăsește aproapele în fața răului și a morții. Surde să rămână urechile care nu vor să audă plinsul celui neajutorat. Să orbească ochii care nu vor să vadă nevinovăția. Scrum să se facă sufletul care trăiește în întuneric...

Twer își ținu mâinile la urechi ca să nu mai audă.

Mallow își puse arma în toc.

— Mergeți la locurile voastre, spuse el pe un ton calm și hotărît. Mențineți alerta încă șase ore după ce mulțimea se va împrăștia. Dublați paza patruzeci și opt de ore după aceea. Atunci veți primi și noi instrucțiuni. Twer, vino cu mine!

Merseră în cabina personală a lui Mallow. Mallow făcu un semn către un scaun și Twer se așeză. Silueta lui impunătoare părea prăbușită. Mallow îl privi sardonice.

— Twer, spuse el, m-ai dezamăgit. Cei trei ani petrecuți în lumea politică te-au cam făcut să uiți obiceiurile de neguțator. Te rog să ții minte, poți fi democrat pe Fundație, dar numai tirania poate face ca nava mea să funcționeze așa cum vreau eu. Niciodată n-a fost nevoie să scot arma pentru a impune disciplina și n-aș fi făcut-o nici acum dacă ți-ai fi văzut de treabă. Twer, nu ai o calitate oficială, și te afli aici la invitația mea. Îți voi oferi toate onorurile, dar în particular. Totuși, de azi înainte, în prezența ofițerilor și a oamenilor mei, eu voi fi „domnule“, și nu „Mallow.“ Și când voi da un ordin, să sari să-l îndeplinești mai iute decât ultimul dintre recruți, dacă vrei să-ți fie bine, altfel te pun în cătușe și te trimit imediat la munca de jos. Ai înțeles?

Liderul de partid înghiți în sec. Răspunse posomorît:

— Scuzele mele!

— Se aprobă. Batem palma?

Degetele lui Twer dispărură în palma uriașă a lui Mallow. Twer continuă:

— Am avut și eu motivele mele. Nu-i ușor să trimiți la moarte sigură un om. Guvernatorul ăla sau ce naiba era, care abia se ținea pe picioare; nu-l poate salva. Asta-i crimă.

— N-aveam ce face. Dar, zău, incidentul ăsta nu mi-a mirosit a bine. N-ai avut aceeași impresie?

— Ce impresie?

— Spațioportul e plasat în mijlocul unei regiuni aproape pustii. Dar deodată scapă un misionar. De unde? Și vine aici. Coincidență? Se adună o mulțime uriașă. De unde? Cel mai apropiat oraș trebuie să fie la distanță de cel puțin o sută de mile. Iar ei sosesc în jumătate de oră. Cum asta?

— Cum? repetă Twer.

— Păi să presupunem că misionarul a fost adus aici și eliberat ca momeală. Amicul nostru, Parma, era tare dezorientat. Nu părea a fi în toate mințile.

— Tortură, murmură Twer cu amărăciune.

— Da. Dar poate ideea era să ne determine să acționăm în spirit cavaleresc, apărându-l orbește. Prezența lui aici încalcă legile din Korell și cele de pe Fundație. Dacă refuzam să-l predau, asta se putea considera drept un act de război împotriva Korellului, iar Fundația n-ar fi avut dreptul legal *de a ne apăra*.

— Asta mi se pare cam forțat.

Difuzorul scoase câteva păcănituri, împiedicându-l pe Mallow să răspundă:

— Domnule, s-a primit o comunicare oficială.

— Trimite-o aici imediat!

Cilindrul lucitor sosi, anunțat de un declic. Mallow îl deschise și-l scutură ca să scoată foaia impregnată cu argint. O frecă admirativ între degete și spuse:

— Teleportată direct din Capitală. Antetul Commdorului.

Citi conținutul dintr-o privire și izbucni în râs:

— Deci ideea mea era forțată, nu-i așa?

Îi aruncă mesajul lui Twer și adăugă:

— La jumătate de oră de la înapoierea misionarului, primim o invitație foarte politicoasă pentru a ne bucura de augusta prezență a Commdorului după șapte zile de așteptare. Cred că am luat examenul.

COMMADOR ASPER era, prin autoproclamare, un om ales de popor. Chel, avînd p r doar la ceafă,  i acela at rn ndu-i moale până pe umeri, cu o c ma   care ar fi trebuit dată de mult la spălat, Commador Asper fon ia.

— Nu e vorba de ostenta ie, negu tor Mallow, spuse el. Nu e nici un spectacol ieftin.  n persoana mea po i vedea pe primul cetăţean al Statului. Asta  nseamn  Commador,  i e singurul titlu pe care-l posed.

Părea deosebit de  nc ntat.

— De fapt, consider asta drept una dintre cele mai puternice legături între Korell  i na iunea ta.  n eleg că  i poporul tău se bucură de acela i statut de republică.

— Exact, Commador, răspunse Mallow cu gravitate, enumer nd în sinea sa excep iile,  i acesta e un argument care, după părerea mea, pledează în favoarea continuării rela iilor de pace  i prietenie dintre guvernele noastre.

— Pace! Da! (Barba sur   i rară a Commadorului filfii în ritmul grimaselor de pe chipul lui.) Nu cred că mai există ceva în afară de mine în toată Periferia căruia să-i fie atât de drag idealul de pace. Pot să spun cu toată convingerea că de când am urmat ilustrului meu tată la conducerea treburilor Statului, domnia păcii n-a fost nici măcar o dată încălcată. Poate că n-ar trebui să spun asta, dar am fost informat că poporul meu sau, mai bine-zis, concetăţenii mei mă cunosc drept Asper cel Preaiubit.

Ochii lui Mallow zăboviră asupra grădinii bine îngrijite. Probabil că b rba ii  nal i, cu arme de o formă ciudată, dar foarte amenin toare, pe care le purtau la centură, stăteau la p nd  prin cotloane ascunse, ca o măsură de precau ie. Ar fi fost în firea lucrurilor. Însă zidurile înalte, întărite cu grinzi de o el,

care înconjurau palatul fuseseră ridicate recent, judecînd după aspect, și nu se prea potriveau cu titlul de Preaiubit Asper.

— Este o adevărată binefacere că trebuie să discut cu dumneavoastră, Commdore, spuse el. Despoții și monarhii din lumile învecinate care nu se bucură de o administrație luminată nu au calitățile care să-i facă demni de numele de conducători mult-iubiți.

— De exemplu? Era o notă de precauție în vocea Commdorului.

— De exemplu, grija pentru interesele imediate ale po-
poarelor lor. Dumneavoastră, însă, le-ați înțelege și respecta.

Commdorul mergea încet și calm, cu privirea în pămînt, atent la pietrișul de pe alee. Își freca mîinile pe care le ținea la spate.

Mallow continuă cu o voce mieroasă:

— Pînă acum, comerțul dintre națiunile noastre a suferit din cauza restricțiilor impuse neguțătorilor noștri de către guvernul dumneavoastră. Sînt convins că vă este limpede că un comerț neîngrădit...

— Comerț liber! făcu Commdorul.

— Da, comerț liber. Știți că ar fi fost benefic pentru ambele părți. Există lucruri de care dumneavoastră aveți nevoie, și altele de care avem noi nevoie. Doar prin schimburi se poate prospera. Unui conducător luminat ca dumneavoastră, unui prieten al poporului — aș putea zice chiar unui *om* din popor — nu e nevoie să i se țină o cuvîntare pe această temă. Nu voi aduce vreo atingere inteligenței dumneavoastră oferindu-vă vorbe mari.

— Adevărat. Am constatat și eu. Dar ce-ai face? (Vocea lui aducea cu un schelălăit plîngăreț.) Oamenii voștri au fost întotdeauna foarte înțelegători. Eu încurajez ideea că trebuie să facem cît mai multe schimburi comerciale, dar nu în condițiile impuse de voi. Nu sînt stăpîn unic aici. (Vocea îi creșcu în intensitate.) Eu sînt doar servitorul opiniei publice. Poporul meu nu va dori să aibă relații comerciale cu o națiune care să-i aducă strălucirea auriu-stacojie.

Mallow se îndreptă de spate.

— O religie obligatorie?

— Așa a fost dintotdeauna. Sînt sigur că-ți amintești cazul Askone, de acum douăzeci de ani. Întîi li s-au vîndut cîteva dintre mărfurile voastre și apoi oamenii voștri au cerut libertate deplină pentru efort misionar în scopul ca mărfurile să fie folosite corect. Astfel, au fost create Templele de Sănătate. Apoi au fost înființate școli religioase; drepturi la autonomie pentru toți slujitorii religiei, și cu ce rezultat? Askone este acum membră componentă a sistemului Fundației, iar Marele Stăpîn

nu poate afirma cu mîna pe inimă că hainele de pe el îi aparțin. Nu! Asta nu! Demnitatea unui popor nu ar putea suporta așa ceva.

— Nu sugerez nici unul din lucrurile la care vă referiți, interveni Mallow.

— Nu?

— Nu. Eu sînt Neguțător-șef. Religia *mea* este banul. Misticismul și formulele magice ale misionarilor mă irită și mă bucur că refuzați să le acceptați. Sînteți exact așa cum mă așteptam.

Commdorul izbucni într-un hohot de rîs strident și convulsiv:

— Frumos spus! Fundația ar fi trebuit să trimită mai demult un om ca tine.

Își puse o mîna pe umărul musculos al neguțătorului.

— Dar ai lăsat lucrurile la jumătate. Mi-ai spus ce *nu* mă paște. Spune-mi acum ce mă paște.

— Commdor, sînteți în pericol de a fi împovărat de bogății nebănuite.

— Zău? fonfăi el. Dar ce-aș putea face cu bogățiile? Adeverata bogăție este dragostea poporului, și pe aceasta o am.

— Le puteți avea pe amîndouă, pentru că e posibil să strîngi aurul cu o mîna și dovezile de dragoste cu cealaltă.

— Ei, tinere, acesta ar fi un fenomen interesant. Și cum ar trebui să încep?

— În multe feluri. Numai că e greu de ales. Să vedem. Păi, de exemplu, cu articole de lux. Obiectul acesta...

Mallow scoase încet dintr-un buzunar interior un lanț metalic, plat și șlefuit.

— Acesta, de exemplu.

— Ce este?

— Trebuie să fac o demonstrație. Puteți chema o fată? Orice femeie tină ră. Și ar mai trebui o oglindă mare.

— Hmm! Să mergem atunci înăuntru.

Commdorul își numea locuința casă. Populația o numea, fără îndoială, palat. În ochii pătrunzători ai lui Mallow, ea seamăna mai degrabă cu o fortăreață. Era construită pe o înălțime ce domina întregul oraș și arhitectura ei trăda intenții defensive. „Exact felul de locuință pentru Asper cel mult-iubit“, gîndi Mallow, acru. În fața lor se afla o tînără. Făcu o plecăciune adîncă în fața Commdorului care spuse:

— Aceasta este una dintre fiicele Commdorei. E potrivită?

— Perfect.

Commdorul urmări cu atenție cum Mallow prinse lanțul în jurul taliei fetei și făcu un pas înapoi. Commdorul fonfăi:

— Da. Asta-i tot?

— Vreți să trageți perdeaua? Tină ră doamnă, e un buton exact lingă încuietore. Vrei să-l miști puțin în sus, te rog? Hai, nu-i nici un pericol.

Fata făcu ce i se spuse; tresări, își privi mîinile, apoi rămase cu gura căscată.

— Oo!

De la brîu în sus era scăldată într-o luminiscentă nu prea puternică de culori schimbătoare care se adunau deasupra capului într-o coroniță pîlpîitoare de foc lichid. Era ca și cum cineva ar fi smuls aurora boreală de pe cer și ar fi transformat-o într-o mantie.

Fata făcu cîțiva pași pînă la oglindă și rămase fascinată.

— Poftim, ia și asta. Mallow îi întinse un colier format din pietricele nu prea atrăgătoare. Pune-l la gît.

Fata făcu întocmai și pietricelele, intrînd în cîmpul luminiscent, deveniră fiecare cîte o flacără jucăușă, care strălucea în purpuriu și auriu.

— Cum ți se pare? o întrebă Mallow.

Fata nu răspunse, dar se vedea încîntarea din ochii ei. Commdorul făcu un semn și, cu părere de rău, ea apăsă pe buton, iar minunata aură pieri. Fata se îndepărtă puternic impresionată.

— Sînt ale dumneavoastră, Commdore, spuse Mallow, pentru Commdora. Vă rog să le considerați un neînsemnat cadou din partea Fundației.

— Mda.

Commdorul întoarse centura și colierul pe o parte și pe alta de parcă le-ar fi cîntărit.

— Cum se face?

Mallow ridică din umeri.

— Asta-i o întrebare pentru specialiști. Dar funcționează fără, vă rog să rețineți, *fără* ajutor din partea preoților.

— Ei, la urma-urmelor, nu-s decît zorzoane pentru femei. Ce-aș putea face cu ele? De unde ies banii?

— Organizați baluri, recepții, banchete sau alte asemenea petreceri?

— A, sigur!

— Vă dați seama cît ar fi în stare să plătească femeile pentru așa ceva? Cel puțin zece mii de credite.

Commdorul păru lovit în creștetul capului.

— Aha!

— Și pentru că bateria de alimentare a acestui articol nu rezistă mai mult de șase luni, va apărea nevoia de a o înlocui frecvent. Putem vinde cît de multe doriți pentru echivalentul a o

mie de credite în fier prelucrat. Dumneavoastră veți avea un profit de nouă sute la sută.

Commdorul se trase de barbă și păru adâncit în calcule mărețe.

— Cerule! Ce se vor mai bate pe ele femeile. Voi menține oferta scăzută și le voi lăsa să liciteze. Bineînțeles că nu se cade să știe că eu, personal...

Mallow spuse:

— Vă putem explica modul de lucru al unei corporații-fantomă, dacă doriți. Mai apoi, puteți primi toată gama de produse de uz gospodăresc. Avem sobe pliante care pot frăgezi în două minute pînă și carnea cea mai ațoasă. Avem cușite care nu trebuie ascuțite niciodată. Putem oferi echivalentul unei spălătorii complete care poate fi strinsă și depozitată într-un colțisor și care funcționează complet automat. Ca să nu mai vorbesc de mașini de spălat vase. De ștergătoare de pardoseli, de mobilier, precipitatoare de praf, mobilier de tot felul, avem tot ce doriți. Gîndiți-vă cum va crește popularitatea dumneavoastră *dacă* le puneți la dispoziția publicului. Gîndiți-vă la volumul mare de, ăă... de bunuri lumești, dacă ele vor constitui un monopol al guvernului, cu un profit de nouă sute la sută. În ochii lor, toate vor valora enorm și nu va fi nevoie să știe cît plătiți *dumneavoastră* pentru ele. Și, vă rog să rețineți, nici unul dintre aceste articole nu necesită supravegherea preoțească. Toată lumea va fi fericită.

— În afară de tine. Ce-ți iese *ție* din afacerea asta?

— Exact ceea ce primește fiecare neguțător potrivit legilor Fundației. Eu și oamenii mei primim jumătate din profiturile ce se vor obține. Numai să puteți cumpăra tot ce vă putem noi oferi, și amîndoi o vom duce foarte bine. *Foarte bine.*

Commdorul era cuprins de gînduri de mărire.

— Și în ce spuneai că vrei plata? În fier?

— Da, fier, cărbune și bauxită. De asemenea, tutun, piper, magneziu, lemn de esență tare. Produse pe care le-aveți din belșug.

— Sună atrăgător.

— Așa socot și eu. A, și mai e ceva ce pot oferi, Commdore. V-aș putea reutila întreprinderile.

— Da? Cum vine asta?

— Păi, de exemplu, turnătoriile de oțel. Am tot felul de dispozitive care ar putea face minuni reducînd astfel costurile de producție la unu la sută din cît sînt acum. Totodată ați putea reduce prețurile la jumătate și ați încasa profituri grase de la beneficiari. Ascultați-mă, v-aș putea arăta mai exact ceea ce

spun dacă mi-ați permite o demonstrație. Aveți o turnătorie în oraș? Nu-mi trebuie mult timp.

— S-ar putea aranja, neguțător Mallow. Însă mâine, mâine. Vrei să iei masa cu mine astă-seară?

— Dar oamenii mei... încep Mallow.

— Să vină și ei, spuse Commdorul, într-un acces de generozitate. O întâlnire amicală, simbolică pentru relațiile dintre națiunile noastre. Ne va oferi prilejul de a continua discuțiile. Un singur lucru însă — și chipul îi deveni hotărît — nu vreau discuții despre religie. Să nu-ți închipui că asta va fi o porțiță de intrare pentru misionari.

— Commdore, spuse Mallow, cu o mină serioasă, vă dau cuvîntul meu că religia mi-ar reduce serios profiturile.

— Atunci ne-am înțeles. Vei fi escortat înapoi pe navă.

COMMMDORA era cu mult mai tinăra decît soțul ei. Avea un chip spălăcit, cu trăsături reci, și un păr negru pe care-l purta strîns lipit de cap, lăsat pe spate

Vocea îi era spartă și certăreață

— Ai terminat, dragul meu soț, milostiv și nobil. *Chiar* ai terminat? Sper că pot intra în grădină acum.

— N-am vreme pentru scenele tale, draga mea Licia, spuse Commmdorul blajin. Tinărul va veni să ia masa cu noi astă-seară și poți vorbi cu el după pofta inimii, ba chiar să te amuzi ascultînd ceea ce voi avea de spus. Va trebui să pregătim o încăpere și pentru oamenii lui. Să dea cerul să fie cît mai pușini!

— Foarte probabil, vor minca precum porcii, cite o pulpă fiecare, și vor bea vin cu bărdaca. Iar tu vei plînge două zile și două nopți cînd vei calcula cheltuielile. Ei, nu, de data asta, nu. Și în ciuda părerii tale, cîna trebuie să fie cît mai bogată și generoasă.

— Aha, înțeleg. (Îl privi cu dispreț). Ești foarte prietenos cu barbarii ăștia. Probabil că de aceea nu mi s-a permis să particip la discuția voastră. Poate că în sufletul tău uscat plănuiești ceva împotriva tatălui meu

— Nici vorbă de așa ceva.

— Ai vrea să te și cred, nu? Dacă a existat vreodată o femeie care să fie sacrificată printr-o căsătorie lipsită de orice plăceri de dragul politicii, atunci eu sînt aceea. Aș fi putut alege un bărbat adevărat de pe drumurile și de prin noroaiele lumii mele.

— Hai, liniștește-te, doamna mea, să-ți spun ceva. Poate vei avea parte de întoarcerea pe lumea ta. Și ca să păstrez ca amintire acea pîrtică din tine pe care o cunosc cel mai bine, aș putea ca mai întîi să-ți tai limba. Și, spuse el — bălăbănindu-și

capul într-o parte și-n alta —, calculînd efectul vorbelor, ca un ultim retuș, care să te facă și mai frumoasă, îți-aș tăia urechile și vârful nasului.

— N-o să îndrăznești așa ceva, ciine spurcat! Tatăl meu îți va transforma națiunea în praf meteoric. Dacă mă gîndesc mai bine, ar putea s-o facă oricum, dacă i-aș spune că porți tratative cu barbarii ăștia.

— Hmm. Hai, nu-i nevoie de amenințări. Ai toată libertatea de a-l iscodi în seara asta. Dar pînă atunci, doamnă, ține-ți limba aia prea slobodă.

— Pentru că-mi comanzi tu?

— Poftim, ia asta atunci, și potolește-te!

Îi puse centura în jurul taliei și colierul la gît. Apăsă butonul și făcu un pas îndărăt.

Commdora rămase fără grai și întinse miinile în față. Apoi pipăi colierul cu degete ușoare și rămase cu gura căscată.

Commdorul își frecă miinile plin de încîntare și spuse:

— Poți să le porți astă-seară — și o să-ți mai dau și altele. Iar *acum* liniștește-te.

Commdora se potoli.

JAIM TWER nu-și găsea locul și se muta de pe un picior pe altul. Spuse:

— Ce te face să mustăcești acolo?

Hober Mallow se trezi din gânduri.

— Mustăceam? N-am vrut.

— Trebuie că s-a întâmplat ceva ieri — vreau să zic, ceva în plus față de ospăț. Și dintr-o dată, foarte convins: Mallow, avem necazuri, nu?

— Necazuri? Nu. Dimpotrivă. De fapt, mă aflu în situația de a mă prăbuși cu toată puterea printr-o ușă care e întredeschisă. Vom pătrunde prea ușor în turnătoria asta de oțel.

— Bănuiești că e o cursă?

— Ei, pentru numele lui Seldon, nu fi melodramatic! Mallow își potoli nerăbdarea și adăugă: Numai că accesul acesta prea lesnicios mă face să cred că nu e nimic de văzut acolo.

— Energie atomică, da? gândi Twer cu voce tare. Ascultă-mă. Nu văd nici o dovadă că ar exista aici, pe Korell, o economie bazată pe energie nucleară. Și ar fi cam greu să maschezi toate semnele efectelor pe care o tehnologie precum cea atomică le-ar avea asupra mediului.

— Nu e valabil ce spui, Twer, dacă aceasta este abia la începuturi și este aplicată doar la o economie destinată producției de război. Ai putea s-o găsești numai în șantiere navale și în turnătorii de oțel.

— Deci, dacă nu găsim nimic...

— Atunci n-o au — sau n-o arată. Dăm cu banul ori lucrăm cu supoziții.

Twer clătină din cap.

— Aș fi vrut să merg cu tine ieri.

— Și eu aș fi dorit, spuse Mallow cu răceală. N-am nimic împotriva unui sprijin moral. Din nefericire, Commdorul a stabilit condițiile întâlnirii, nu eu. Uite, vehiculul *acela* de afară s-ar părea că este mașina regală care ne va duce la turnătorie. Ai luat jucăriile?

— Pe toate.

TURNĂTORIA era mare și impregnată cu un miros de putreziciune pe care oricâte reparații superficiale nu l-ar fi putut înlătura. Acum, cînd primea neobișnuita vizită a Commdorului și a curții sale, era pustie și domnea în ea o liniște nefirească.

Mallow ridicase foaia de tablă de oțel pe cei doi suporti aproape fără efort. Luase instrumentul oferit de Twer și îl ținea strîns de mînerul îmbrăcat în piele, corpul lui aflîndu-se încă în husa de plumb.

— Instrumentul acesta, spuse el, este la fel de periculos ca și un fierăstrău.

Și, în timp ce vorbea, plimbă ajutorul cu fantă de-a lungul foii de oțel, iar cele două părți căzură pe dată la pămînt.

Cei prezenți avură o tresărire de spaimă și Mallow izbucni în rîs. Ridică una dintre cele două jumătăți și o puse pe genunchi:

— Puteți regla lungimea de tăiere cu o precizie de o sutime de inci și o foaie de tablă de doi inci grosime va fi tăiată la fel de ușor. Dacă aveți grosimea exactă, puteți pune oțelul pe o masă de lemn și-l tăiați fără ca măcar să zgîriați lemnul.

La fiecare cîteva cuvinte, foarfeca atomică se mișca și cîte o bucată de oțel cădea la pămînt.

— Ori aveți un plan. Vreți să reduceți grosimea unei foi de oțel, să neteziți unele asperități, să eliminați coroziunea? Priviți!

Folii subțiri și transparente în lungime de șase, opt, apoi de doisprezece inci zburară din cealaltă jumătate.

— Sau dacă vreți să dați găuri, folosiți același principiu.

De acum se strînseseră în jurul lui. Putea fi un spectacol de prestidigitație, de vrăjitorie, sau de revistă, transformat în arta promovării vînzărilor. Commdor Asper strîngea între degete fișii de oțel. Înalți funcționari oficiali ai guvernului se ridicau pe

vîrfuri ca să vadă peste umerii celor din fața lor și sușoteau între ei, în timp ce Mallow dădea găuri perfect rotunde într-o placă de oțel groasă de un inci doar la o ușoară atingere a perforatorului său atomic.

— Încă o demonstrație. Aduceți-mi două bucăți de țeavă, vă rog.

În emoția generală și uitarea de sine, un șambelan sări prea supus și aduse două țevi, mînjindu-se pe mîini ca un zilier.

Mallow le puse în picioare și le tăie capetele dintr-o singură mișcare a instrumentului, iar apoi uni țevile, tăietură peste tăietură.

Noile capete, chiar dacă aveau neregularități de ordinul micronilor, formau acum, după unire, o singură țeavă! Dintr-o singură mișcare.

Apoi Mallow ridică privirea spre publicul său, dădu să spună ceva, se bîlbîi și se opri. Simțea în piept o emoție puternică și un nod rece și dureros i se cuibări în stomac.

În agitația generală, membrii gărzii personale a Comandorului își făcuseră loc în primul rînd și Mallow fu îndeajuns de aproape pentru a vedea, pentru prima oară, armele lor ușoare în cele mai mici detalii.

Erau atomice! Nu încăpea nici o îndoială; o armă cu proiectil acționat prin explozie nu putea să aibă o asemenea țeavă. Dar nu acesta era elementul cel mai șocant. Nicidecum.

Pe paturile armelor erau gravate adînc, cu litere de aur puțin roase, Nava-și-Soarele!

Același semn cu Nava-și-Soarele fusese gravat și pe fiecare dintre volumele mari ale Enciclopediei originale pe care Fundația o începuse și nu o sfîrșise încă. *Același semn, Nava-și-Soarele, împodobise stindardul Imperiului Galactic de-a lungul mileniilor.*

În timp ce gîndurile îi fugeau în altă parte, Mallow vorbi:

— Testați țeava asta! E dintr-o bucată. Nu e perfectă, bineînțeles, căci lipirea nu trebuie făcută manual.

Nu mai erau necesare și alte scamatorii. Reușise. Terminase. Obținuse ceea ce dorise. N-avea decît un gînd. Globul auriu cu razele stilizate și silueta în formă de țigară de foi erau acum o navă spațială.

Nava-și-Soarele Imperiului!

Imperiul! Cuvintele îi ardeau în minte. Trecuse un secol și jumătate, iar Imperiul încă exista undeva spre centrul Galaxiei. Și se extindea din nou spre Periferie.

Mallow zîmbi!

NAVA FAR STAR plutea de două zile în spațiu, cînd Hober Mallow îl convocă pe locotenentul-major Drawt în cabina sa și-i înmînă un plic, o rolă de microfilm și un sferoid argintiu.

— Locotenente, peste o oră vei deveni căpitan în exercițiu al navei Far Star pînă la întoarcerea mea, sau pentru totdeauna.

Drawt dădu să se ridice în picioare, dar Mallow îi făcu un semn autoritar să rămînă pe scaun.

— Taci și ascultă. Plicul conține situarea exactă a planetei către care trebuie să te îndrepti. Acolo mă vei aștepta două luni. Dacă, înainte de împlinirea celor două luni, te găsește Fundația, microfilmul reprezintă raportul meu privind această călătorie. Dacă, totuși — și vocea îi deveni sumbră —, *nu* mă întorc la capătul celor două luni și navele Fundației nu te găsesc, te îndrepti spre planeta Terminus și înmînezi Capsula Temporală, precum și raportul. Înțelegi?

— Am înțeles, domnule.

— Îți ordon ca nici tu, nici vreunul dintre membrii echipajului să nu amplificai, în nici un fel, raportul meu.

— Și dacă sîntem întrebați, domnule?

— În acest caz, nu știți nimic.

— Am înțeles, domnule.

Întrevederea se sfîrși și, cincizeci de minute mai tîrziu, o navă de salvare se desprinsese de pe nava Far Star.

ONUM BARR era bătrîn, prea bătrîn ca să se mai teamă de ceva. De cînd cu ultimele tulburări, locuise singur la marginea tărîmului, cu puşinele cărţi pe care le putuse salva dintre ruine. Nu avea a se teme că va pierde ceva, cu atît mai puţin viaţa lui amărită, aşa că îl primi pe intrus fără să se clîntească.

— Uşa era deschisă, explică necunoscutul

Vorbise precis şi direct, iar Barr nu putu să nu observe arma uşoară din oţel cu reflexe albăstrii pe care o purta la şold. În semiîntinericul din cămăruţa sa, Barr văzu strălucirea palidă a scutului de forţă înveşmîntîndu-l pe bărbat

Spuse obosit:

— N-are nici un rost s-o ţin închisă. Doriţi ceva de la mine?

— Da. (Necunoscutul rămase în picioare în mijlocul camerei. Avea o statură impunătoare.) Casa ta este singura pe care am găsit-o în împrejurimi.

— E cam pustiu locul, aprobă Barr, dar există un oraş spre est. Îţi pot arăta drumul.

— Numai puţin. Pot să mă asez?

— Dacă te ţine scaunul, răspuse bătrînul cu gravitate. Şi scaunele aveau o vîrstă respectabilă. Relicve ale unei tinereţi mai luminoase.

Necunoscutul spuse:

— Mă numesc Hober Mallow. Vin dintr-o provincie îndepărtată.

— Limba te-a trădat de mult. Eu sînt Onum Barr de Siwenna — pe vremuri patrician al Imperiului.

— Atunci aici *este* Siwenna. Am avut doar nişte hărţi vechi după care m-am orientat.

— Cu siguranţă că sînt vechi dacă poziţia stelelor este greşită.

Barr rămase nemișcat, iar privirea celui alt deveni visătoare. Observă că scutul de forță atomică dispăruse și recunoscă imediat că această persoană nu mai părea impresionantă pentru străini sau pentru dușmanii săi.

— Casa mi-e sărăcăcioasă și rezervele neînsemnate, spuse Barr. Putem împărți tot ce am dacă stomacul tău poate digera pîine neagră și porumb uscat.

Mallow clătină din cap.

— Nu, am mîncat și nu pot zăbovi. Vreau să știu cum pot ajunge la centrul de guvernămînt.

— Asta e ușor, și cu toate că sînt sărac nu dau nimic de la mine. Vrei să spui, capitala planetei sau a Sectorului Imperial?

Tînărul întrebă nedumerit:

— Nu corespund? Nu e aici Siwenna?

Bătrînul patrician încuviință printr-o mișcare a capului, apoi spuse:

— Ba da, Siwenna. Dar Siwenna nu mai este capitala Sectorului Normannic. Te-a tras pe sfoară harta aceea veche. Statele nu-și schimbă poziția nici după secole, însă granițele politice sînt mai fluide.

— Păcat. Mai bine-zis, mare păcat. Noua capitală e departe?

— Pe Orsha II. La douăzeci de parseci depărtare. O să găsești pe hartă. Ce vechime are?

— O sută cincizeci de ani.

— E atît de veche? (Bătrînul suspină.) Multe s-au întîmplat de atunci. Cunoști evenimentele?

Mallow dădu încet din cap.

Barr spuse:

— Ești norocos. A fost o vreme cumplită pentru provincii, în afară doar de perioada în care a domnit Stannel VI, iar el a murit acum cincizeci de ani. De atunci s-au ținut lanț, cînd rebeliuni și ruină, cînd ruină și revolte.

Barr se întrebă dacă nu cumva devenise prea vorbăreț. Viața era plicticoasă și singuratică, și rareori avea prilejul de a discuta cu cineva.

Mallow întrebă repezit:

— Ruină? După cîte spui s-ar părea că provincia este săracă.

— La scară absolută, probabil că nu. Resursele fizice a douăzeci și cinci de planete mari nu se epuizează atît de repede. Totuși, în comparație cu bunăstarea din secolul trecut, ne-am scufundat de tot și nu se vede vreun semn de îmbunătățire a situației; nici vorbă încă de așa ceva. Dar de ce te interesează atît de mult problemele astea, tinere? Ești foarte alert și ochii-ți strălucesc!

Neguțătorul fu cît pe ce să roșească, pentru că ochii stinși ai bătrînului păreau să-l sfredelească pînă în străfunduri, făcîndu-l să zimbească la ceea ce vedeau, cînd spuse:

— Ascultă. Sînt neguțător undeva la marginea Galaxiei. Am găsit niște hărți vechi și am pornit să descopăr noi piețe. E normal să fiu afectat aflînd de sărăcia provinciilor. Nu poți cîștiga bani într-o lume decît dacă există bani de cîștigat. Acum, spune-mi, unde-i Siwenna, de exemplu?

Bătrînul se aplecă puțin în față:

— Nu pot să-ți spun. Și ce ți-am spus e de ajuns, probabil. Dar chiar ești neguțător? Semenii mai degrabă cu un războinic. Ții tot timpul mîna pregătită să înșface arma și mai vîd și o cicatrice pe obrazul tău.

Mallow ridică semeț capul:

— Fiecare își face legea lui acolo de unde vine. Luptele și cicatricile fac parte din profitul neguțătorului. Lupta e utilă doar dacă ies ceva bani, în cele din urmă, dar dacă obțin banii și fără luptă, cu atît mai bine. Întrebarea e: găsesc eu aici bani de ajuns ca să merite să mă bat? După cîte înțeleg, sînt destule motive să iasă o încăierare.

— Destule, încuviință Barr. Te poți înrola în armata lui Wiscard, sau în ce-a mai rămas din ea, pe Stelele Roșii. Totuși nu știu dacă poți numi război sau piraterie ceea ce fac ei. Îți poți oferi serviciile actualului nostru vicerege — ajuns vicerege grație asasinatului, jafului, pustiirii și grație cuvîntului unui Împărat-copil care a fost de mult asasinat.

— Nu prea vorbești frumos despre vicerege, patriciene Barr, spuse Mallow. Dacă sînt unul dintre spionii lui?

— Și ce dacă ai fi? zise Barr cu amărăciune. Ce-mi poți lua? Făcu un gest cu mîna descărnată către interiorul sărăcăcios al casei dărăpănate.

— Viața!

— Viața mă va părăsi în curînd. Și așa am trăit cu cinci ani mai mult decît ar fi trebuit. Dar *nu* ești unul dintre oamenii viceregelui. Dacă ai fi, probabil că instinctul de conservare m-ar îndemna să-mi țin gura.

— De unde știi?

Bătrînul pufni în rîs.

— Ești cam bănuitor. Hai, pariez că te gîndești că încerc să te determin să vorbești de rău guvernul. Nu, politica nu mai e de mine.

— Nu mai e? Se poate întîmpla așa ceva? Cuvintele pe care le-ai folosit pentru a-l descrie pe vicerege oare ce-au fost? Asasinat, jaf și altele. Nu sunau deloc obiectiv. Așa că nu-mi spune că politica nu mai e de tine.

Bătrînul ridică din umeri.

— Amintirile rănesc atunci cînd năvălesc dintr-o dată. Ascultă! Ascultă și judecă singur! Cînd Siwenna era capitala provinciei, eu eram patrician și membru al Senatului provincial. Familia mea avea rădăcini adînci și era respectată. Unul dintre străbunii mei fusese... A, nu, să lăsăm asta. Gloria trecută nu ține de foame.

— După cîte înțeleg, spuse Mallow, a avut loc un război civil sau o revoluție.

Chipul lui Barr se întunecă.

— Războaiele civile sînt cronicе în vremurile astea de pierzanie, dar Siwenna s-a ținut deoparte. Sub conducerea lui Stannel VI, aproape își redobîndise prosperitatea de odinioară. Însă i-au succedat împărași nevolnici, și împărași nevolnici înseamnă viceregi puternici. Ultimul nostru vicerege, același Wiscard, ale cărui hoarde se hrănesc încă din comerțul dintre Stelele Roșii, țintea, nici mai mult nici mai puțin, decît Purpura Imperială. Nici măcar nu era primul care țintea atît de sus, chiar dacă ar fi reușit. Dar a dat greș. Pentru că atunci cînd nava-amiral a Împăratului s-a apropiat de provincie în fruntea unei flote, Siwenna s-a răsculat împotriva rebelului ei vicerege. Tăcu întristat.

Mallow își dădu seama că stătea încordat pe marginea scaunului și se controlă să nu alunece jos.

— Te rog să continui, domnule!

— Mulțumesc, spuse Barr cu o voce obosită. Frumos din partea ta că-i cinți în strună unui bătrîn. S-au răsculat, sau mai degrabă *ne-am răsculat*, pentru că și eu am fost unul dintre liderii mai mici. Wiscard a părăsit Siwenna cu puțin timp înaintea noastră, iar planeta cu provincia ei au fost oferite pe tavă amiralului, împreună cu toate dovezile de loialitate față de Împărat. Nu știu de ce toate astea. Poate că ne-am simțit loiali față de simbolul, dacă nu față de persoana Împăratului — un copilandru crud și nemilos. Probabil că ne temeam de ororile unui asediu.

— Și? îl îndemnă Mallow cu precauție.

— Și — veni răspunsul sumbru — asta nu l-a mulțumit pe amiral. Voia să se împăuneze cu gloria de a cuceri o provincie nesupusă, iar oamenii lui doreau să prade tot ce se putea. Așa că, în timp ce poporul era încă adunat în orașele mari, ovaționîndu-i pe Împărat și pe amiralul său, el a ocupat toate centrele militare și apoi a ordonat ca populația să fie măcelărită cu bombe atomice.

— Sub ce pretext?

— Sub pretextul că poporul se răsculasese împotriva vice-regelui, unsul Împăratului. Iar amiralul a devenit noul vicerege, după o lună de masacre, jafuri și teroare. Am avut șase fii. Cinci au murit în diferite feluri. Am avut o fiică. *Sper*, pentru binele ei, că a murit și ea. Eu am scăpat cu viață pentru că eram bătrîn. M-am aciuit aici, prea bătrîn ca să-i mai provoc vreo grijă viceregelui. (Își plecă îndurerat capul.) Nu mi-au lăsat nimic deoarece contribuiseam la izgonirea unui guvernator rebel și-l lipsisem de glorie pe amiral.

Mallow rămase tăcut în așteptare.

— Și ce s-a întîmplat cu cel de-al șaselea fiu al tău? întrebă el, cu voce șoptită.

Barr zîmbi cu răceală.

— E în viață, pentru că s-a înrolat ca soldat în armata amiralului. Sub nume de împrumut. E tunar în flota personală a acestuia. A, nu, ți-am citit privirea. Nu e un fiu nedemn. Mă vizitează cînd poate și-mi mai lasă cîte ceva de mîncare. Mă ține în viață. Într-o bună zi, viceregele nostru cel măreț și împovărat de glorie se va tăvăli în țărîină, iar fiul meu va fi călăul lui.

— Și spui asta unui necunoscut? Îți pui fiul în pericol de moarte?

— Ba nu. Îl ajut făcîndu-i un nou dușman. Și de-aș fi prieten cu viceregele așa cum îi sînt dușman, l-aș sfătui să pună navă lingă navă în spațiu pînă la marginea Galaxiei.

— Nu sînt nave acolo?

— Ai văzut tu vreuna? Te-a împiedicat vreo navă de pază să pătrunzi pînă aici? Cu foarte puține nave și cu provinciile vecine măcinate de intrigi și inegalități, nici una nu poate fi folosită pentru apărarea sorilor barbari din exterior. Pînă la sosirea ta nu ne-a amenințat niciodată vreun pericol dinspre marginea destrămată a Galaxiei.

— Eu? Eu reprezint un pericol?

— Vor mai veni și alții după tine.

Mallow clătină din cap.

— Nu te prea înțeleg.

— Ascultă! Te-am cunoscut de cum ai intrat. Posezi un scut de forță care te înconjură — îl aveai cînd ai intrat aici, spuse bătrînul pe un ton înfierbîntat.

— Da, îl aveam, confirmă Mallow, după cîteva momente de ezitare.

— Bun. A fost o scăpare, dar nu ți-ai dat seama. Mă pricep la unele lucruri. În vremurile astea de decădere nu mai e la modă să fii soldat. Evenimentele se succed cu iușeala fulgerului și cel care nu e în stare să se opună valului cu arma în mînă este măturat, așa cum s-a întîmplat cu mine. Numai că eu am fost

savant și știu că în întreaga istorie a atomismului nu a fost inventat vreodată un scut portabil de forță. Avem și noi scuturi de forță — centrale uriașe și greoaie care pot proteja un oraș întreg sau chiar o navă, dar nu un om.

— Așa? făcu Mallow, ȝuguindu-ȝi buzele. Și la ce concluzie ai ajuns?

— Prin spațiu au parvenit tot felul de istorisiri. Ele călătoresc pe diverse căi și sînt mereu transformate, cu fiecare parsec pe care-l parcurg, dar cînd eram tînăr îmi amintesc că a sosit o navă nu prea mare cu oameni ciudaȝi care nu cunoșteau obiceiurile noastre și nu puteau spune de unde veneau. Vorbeau despre niște vrăjitori de la marginea Galaxiei; vrăjitori care străluceau în întuneric, care zburau prin aer și pe care nici o armă nu-i putea vătăma. Noi rîdeam. Am ris și eu atunci. Uitasem întîmplarea asta pînă astăzi. Însă tu răspîndești o lumină în întuneric și nu cred că arma mea, dacă aș avea una, ȝi-ar putea face vreun rău. Spune-mi, poȝi zbura?

Mallow răspunse calm:

— Nu pot așa ceva.

Barr zîmbi.

— Mă mulțumesc cu răspunsul acesta, zise el. Nu-mi cercetez oaspeȝii. Dar dacă există vrăjitori, dacă *tu* eȝi unul dintre ei, s-ar putea ca într-o bună zi să sosească mulȝi dintre aceȝtia ori dintre ai tăi. Cred că asta ar prinde bine. Avem nevoie de sînge tînăr. (Murmură ceva pentru sine, apoi continuă rar.) Dar lucrurile evoluează și împotriva firii, iar noul nostru vicerege visează precum Wiscard.

— Vrea și el coroana de Împărat?

Barr clătină din cap în semn de încuviințare.

— Fiul meu află tot felul de veȝti. Fiînd în anturajul viceregelui, aude fără să vrea tot felul de istorii. Iar el mi le povesteȝte și mie. Noul nostru vicerege n-ar refuza coroana dacă i-ar fi oferită, dar își păstrează și o porȝiă de salvare. Se spune că, dacă dă greȝ în aspiraȝiile lui imperiale, plănuieȝte să clădească un nou Imperiu în regiunea situată dincolo de civilizaȝiile barbare. Se mai spune, dar eu nu bag mîna în foc pentru asta, că a căsătorit-o deja pe una dintre fiice cu un rege mărunt de undeva din Periferia necercetată încă.

— Dacă ar fi să dai crezare tuturor poveȝtilor...

— Așa e. Mai sînt și altele. Eu sînt bătrîn și bîigui vrute și nevrute. Totuȝi, ce părere ai? Ochii bătrîni și sfredelitori îl cercetară întrebător.

Neguțătorul rămase pe gînduri:

— N-am nimic de zis, dar aș vrea să te întreb ceva. Știu că Siwenna posedă energie atomică. Vreau să spun, au generatoare

intacte în prezent ori au fost distruse în cursul recentelor tulburări?

— Distruse? Nu. Dacă ar fi atinsă vreo centrală atomică, fie ea cît de mică, întreaga planetă ar sări în aer. Sînt de neînlocuit și asigură toată energia și puterea flotei. Avem cele mai mari și mai bune centrale din părțile acestea, cu excepția planetei Trantor, spuse el cu mîndrie.

— Și în caz că aș vrea să văd aceste generatoare, ce ar trebui să fac mai întîi?

— Nimic! răspunse Barr hotărît. Nu te-ai putea apropia de nici unul dintre centrele militare fără să fii împușcat pe loc. Nimeni n-ar putea face asta. Siwenna este încă lipsită de drepturi civile.

— Vrei să spui că toate centralele nucleare se află sub control militar?

— Nu. Mai sînt centralele mici, orășenești, cele care furnizează energie pentru încălzire și pentru iluminatul casnic, pentru acționarea unor vehicule și așa mai departe. Dar e același lucru. Sînt controlate de tehnicieni.

— Cine sînt aceștia?

— Un grup specializat care supraveghează centralele atomice. Onoarea aceasta se transmite ereditar, cei tineri fiind educați și pregătiți profesional ca ucenici. Un sever simț al datoriei, al cinstei și altele. În centrale nu pot intra decît tehnicieni.

— Înțeleg.

— Nu pot să spun, totuși, că nu au existat cazuri de mituire. În vremurile acestea în care am avut nouă împărați în cincizeci de ani, dintre care șapte au fost asasinați, în care orice căpitan de navă nu visează decît uzurparea unui vicerege și orice vicerege nu țintește decît uzurparea Imperiului, presupun că pînă și tehnicienii pot cădea pradă banului. Numai că ar trebui cam mulți bani, iar eu nu am deloc. Ai tu cumva?

— Bani? Nu. Dar mita înseamnă totdeauna bani?

— Dar ce altceva, cînd poți cumpăra totul cu bani?

— Sînt destule lucruri care nu pot fi plătite cu bani. Și-acum dacă-mi vei spune încotro e cel mai apropiat oraș care să aibă o centrală nucleară și cum să ajung acolo, îți voi fi recunoscător.

— Așteaptă! (Barr întinse mîinile firave.) Ce-i cu graba asta? Ai venit la mine, iar *eu* nu te întreb nimic. În oraș, unde toți locuitorii sînt considerați încă rebeli, vei fi oprit de primul soldat sau paznic imediat ce le va ajunge la ureche accentul tău sau vor vedea cum ești îmbrăcat.

Se ridică și, dintr-un colț de dulap uitat, îi aduse un carnețel.

— Uite pașaportul meu — e fals. Cu el m-am salvat.

I-l puse în palmă lui Mallow și-i îndoi degetele peste el.

— Semnalmentele nu corespund, dar, dacă inventezi ceva, s-ar putea să ai noroc să nu se uite prea atent la el.

— Dar tu? Rămîi fără nici un act.

Bătrînul exilat ridică nepăsător din umeri.

— Și ce-i cu asta? A, să fii mai precaut! Ține-ți gura! Accentul tău e înfiorător, exprimarea ciudată, și din cînd în cînd îți scapă niște arhaisme năucitoare. Cu cît vei vorbi mai puțin, cu atît vei atrage mai puțin atenția asupra ta. Și-acum să-ți spun cum să ajungi în oraș...

Cinci minute mai tîrziu, Mallow era pe drum.

Înainte de a se îndepărta, întoarse totuși capul o singură dată, o clipă doar, spre casa bătrînului politician. Și cînd Onum Barr păși în mica lui grădină, a doua zi dis-de-dimineață, găsi o cutie la picioarele sale. Conținea provizii, provizii concentrate, cum pot fi întîlnite pe nave, ciudate ca gust și ca rețetă. Erau bune, însă, și ținură multă vreme.

TEHNICIANUL era un bărbat mărunțel, iar pielea, parcă plesnind pe chipul lui durduliu, strălucea umed. Mai avea doar câteva smocuri de păr pe ceafă, iar țeasta îi era rozalie și strălucitoare. Purta inele groase și grele pe degete, hainele-i miroseau a parfum și, dintre oamenii pe care îi văzuse Mallow pînă în momentul acela, părea a fi primul care nu arăta flămînd.

Tehnicianul își țuguie buzele cu dispreț:

— Hai, omule, mai repede. Mă așteaptă lucruri de mare importanță. Pari a fi străin... Se uită cu atenție la îmbrăcămintea lui Mallow, care nu semăna deloc cu costumația de pe Siwenna și ochii îi deveniră bănuitori.

— Nu sînt din zona asta, zise Mallow calm, dar nu cred că vă interesează asta prea mult. Am avut onoarea să vă trimit ieri un mic dar...

Tehnicianul strîmbă din nas:

— L-am primit. O jucărioară interesantă. S-ar putea s-o folosesc atunci cînd se va ivi ocazia.

— Mai am și alte daruri interesante. Care sînt ceva mai mult decît jucărioare.

— Daa? (Vocea îi zăbovi asupra ultimelor sunete.) Întrevăd deja cum va decurge discuția noastră, pentru că mi s-a mai întîmplat. Vrei să-mi oferi nimicuri, fleacuri. Cîteva credite, o mantie, probabil, ori niște bijuterii de calitate îndoielnică; ceva care, în micimea sufletului tău, îți închipui că ar fi suficient pentru a corupe un tehnician. (Își împinse buza inferioară înainte și rînji bătaios.) Și mai știu și ce vrei în schimb. Au mai fost și alții care au avut idei la fel de deștepte. Vrei să fii adoptat de clanul nostru. Vrei să fii inițiat în tainele energiei atomice și să înveți să îngrijești instalațiile. Voi, ciini de pe Siwenna, vă închipuiți că, fiind pedepsiți zi de zi pentru revolta

voastră — și probabil că te dai drept străin tocmai pentru a te pune la adăpost —, veți putea scăpa de ceea ce meritați, atrăgând asupra voastră privilegiile și protecția breslei tehnicienilor.

Mallow ar fi vrut să spună ceva, dar tehnicianul se dezlănțuise și începu să răcnească:

— Și acum să dispari înainte de a te reclama Protectorului orașului. Crezi că voi trăda încrederea ce mi s-a acordat? Trădătorii siwennezi, predecesorii mei, poate că ar fi făcut-o! Dar ai de-a face cu alt fel de oameni acum. Pe cinstea mea, mă întreb ce mă împiedică să te strâng de gît pe dată.

Mallow zîmbi în sinea sa. Se vedea de la o poștă că toată vorbăria aceasta era falsă atît prin ton cît și prin conținut, astfel că indignarea plină de demnitate se transformase într-o farsă neinspirată.

Neguțătorul aruncă o privire amuzată la miștile grăsulii care fuseseră desemnate ca posibili călăi și zise:

— Înțelepciunea voastră, vă înșelați din trei motive. În primul rînd, nu sînt omul viceregelui și n-am venit să vă pun la încercare loialitatea. În al doilea rînd, darul meu este ceva ce nici Împăratul în toată splendoarea sa nu are și nici nu va avea vreodată. În al treilea rînd, ceea ce doresc în schimb e ceva neînsemnat; un nimic, mai puțin decît nimic.

— Asta s-o crezi tu! (Tehnicianul deveni sarcastic.) Hai, zi, care este darul imperial pe care puterea ta zeiască dorește să mi-l ofere?

Mallow se ridică împingîndu-și deoparte scaunul.

— Aștept de trei zile ca să vă văd, Înțelepciunea voastră, dar demonstrația mea va dura doar trei secunde. Dacă scoateți dezintegratorul al cărui pat îl văd foarte aproape de mîna dumneavoastră...

— Și?

— Și trageți în mine, v-aș fi foarte îndatorat

— *Poftim?*

— Dacă voi fi ucis, veți putea declara poliției că am încercat să vă mituiesc pentru a trăda secretele Breslei. Fapta dumneavoastră va fi încununată de laude. Dacă nu voi muri, vă dau scutul.

Abia acum tehnicianul își dădu seama de lumina albă pîlpîitoare care juca în jurul trupului vizitatorului său, care părea pudrat cu praf de perle. Ridică arma, ochi privind cruciș cu ochii plini de uimire și suspiciune, și apăsă pe contact

Moleculele de aer surprinse de dezlănțuirea atomică se destrămară în ioni strălucitori, marcînd linia subțire și orbitoare care-l izbi pe Mallow în piept și se dispersă.

În timp ce expresia senină de pe chipul lui Mallow nu se schimbă cituși de puțin, forțele atomice care se năpustiseră spre el se autodevorară la impactul cu acea iluminare fragilă și perlată și fură respinse, dispărînd în aer.

Arma tehnicianului se prăvăli pe podea cu un zgomot surd.

— Împăratul are cîmp de forță personal? întrebă Mallow.
Dumneavoastră puteși avea unul.

— Ești tehnician? bîlbîi omul.

— Nu.

— Atunci de unde ai asta?

— Ce vă pasă? făcu Mallow, rece și disprețuitor. O vreți?
(Lăsa să cadă pe birou un lanț subțire cu mici protuberanțe).
Asta e.

Tehnicianul îl înșfăcă și îl învîrți între degete.

— E complet?

— Complet.

— De unde pornește alimentarea?

Mallow puse un deget pe protuberanța cea mai mare, mată în carcasa ei plumburie.

Tehnicianul ridică privirea, iar chipul îi era congestionat.

— Domnule, sînt tehnician la treapta maximă. Am fost douăzeci de ani controlor și am studiat sub îndrumarea marelui Bler la Universitatea din Trantor. Dacă ai îndrăzneala să-mi spui mie că un container de mărimea unei... unei nuci conține un generator atomic, la naiba, te duc în fața Protectorului imediat.

— Atunci explicați-l singur dacă sînteți în stare. Eu susțin că e complet.

Culoarea din obrajii tehnicianului dispăru treptat în timp ce-și puse lanțul în jurul taliei și, urmînd gestul lui Mallow, apăsă pe butonul de activare. Lumina care îl învălui strălucea slab. Ridică arma, apoi șovăi. Cu mișcări lente, reglă forța armei la minimum, astfel încît să nu-i poată provoca arsuri.

Și apoi apăsă convulsiv declanșatorul, iar focul atomic izbucni către mîna lui fără să-i facă nici cel mai mic rău.

Se răsuci și îndreptă arma spre Mallow.

— Și dacă trag acum în tine și-mi păstrez scutul?

— Încercați! zise Mallow. Credeți că v-am dat singura mea mostră? Era și el învăluit de lumina impenetrabilă.

Tehnicianul chicoti nervos. Dădu drumul armei să cadă pe birou.

— Și care este acel ceva neînsemnat pe care-l vrei în schimb?

— Vreau să văd generatoarele.

— Sper că înțelegeți că acest lucru este interzis. Ar însemna expulzarea amîndurora în spațiu...

— Nu vreau să le ating ori să am de-a face cu ele. Vreau doar să le *vād*. Dacă nu, aveți scutul, dar eu mai am și alte jucării. De exemplu, o armă special făcută pentru a penetra scutul acela.

— Mda, făcu tehnicianul și evită să-l privească pe Mallow. Hai cu mine.

CASA TEHNICIANULUI era o clădire cu două etaje, așezată în apropierea unei construcții uriașe, în formă de cub, care domina centrul orașului. Mallow trecu de la o clădire la cealaltă printr-un pasaj subteran și se trezi în atmosfera tăcută și vag ozonificată a centralei atomice.

Vreme de cincisprezece minute își urmă ghidul fără să scoată o vorbă. Nimic nu scăpă ochilor lui. Degetele nu atinseră nimic. Apoi tehnicianul îl întrebă cu o voce gîtuită:

— Ți-e de ajuns? N-aș putea avea încredere nici în subordonații mei în *cazul acesta*.

— Niciodată? întrebă Mallow în derîdere. Am văzut suficient.

Se întoarseră în birou și Mallow, îngîndurat, întrebă:

— Și toate generatoarele acelea sînt în grija dumneavoastră?

— Toate, răspunse tehnicianul, și mulțumirea de sine răzbătu în glasul lui.

— Le supravegheați funcționarea și le întrețineți?

— Exact!

— Și dacă apare o defecțiune?

Tehnicianul dădu din cap plin de indignare.

— Nu se defectează. Niciodată nu apar avarii. Au fost construite pentru eternitate.

— Eternitate e cam mult spus. Să presupunem că...

— Depășești cadrul științei dacă pui în discuție cazuri lipsite de sens.

— Bine. Dar dacă aș trage cu dezintegratorul într-o componentă vitală? Presupun că instalațiile nu sînt imune la forțe atomice?! Să zicem că distrug o conexiune esențială sau sparg un tub de cuarț D.

— Păi, atunci, se dezlănțui într-o izbucnire de furie tehnicianul, ai fi ucis.

— Da, știu asta, strigă Mallow, dar ce se întâmplă cu generatorul? Puteți să-l mai reparați?

— Domnule, ai primit destul în schimb, urlă tehnicianului. Ți-am oferit ce ai cerut. Acum cară-te! Nu-ți mai datorez nimic!

Mallow mimă o plecăciune și plecă.

Două zile mai târziu, sosi la bază unde Far Star îl aștepta pentru întoarcerea pe Terminus.

Și după alte două zile, scutul tehnicianul își dădu obștescul sfârșit și, în ciuda tuturor încercărilor și blestemelor, nu mai voi nicidecum să lumineze.

MALLOW se bucură de primele momente de odihnă după aproape șase luni. Stătea întins pe spate, dezbrăcat pînă la brîu, în camera solară a noii sale locuințe; își răsfirase brațele vinjoase, bronzate, și mușchii îi jucau sub piele.

Bărbatul de lingă el îi puse o țigară de foi între dinți și i-o aprinse. Apoi, reteză cu dinții capătul propriei țigări și spuse:

— Cred că ești epuizat. S-ar părea că ai nevoie de o perioadă de odihnă.

— Poate că da, Jael, dar aș prefera să mă odihnesc pe un scaun al Consiliului. Pentru că vreau acel scaun, iar tu mă vei sprijini.

Ankor Jael ridică din sprîncene a mirare:

— Ce amestec am eu în toată afacerea asta?

— Ai, nu te mai îndoi. Întîi de toate, ești un cal bătrîn în politică. Apoi, ai fost scos fără prea multe politețuri din scaunul de ministru de către Jorane Sutt, individul care ar prefera să piardă un ochi decît să mă vadă în Consiliu. Nu prea crezi în șansele mele, așa-i?

— Nu prea, aprobă fostul ministru al Educației. Ești smyrnian.

— Țsta nu-i un inconvenient legal. Am avut o educație laică.

— Hai, lasă-mă. De cînd urmează prejudecățile alte legi decît pe cele proprii? Păi, ce face omul tău, Jaim Twer? *El* ce spune?

— Mi-a propus, cu aproape un an în urmă, să particip la alegeri pentru Consiliu, răspunse Mallow degajat, dar nu mai am nevoie de el acum. Oricum, n-ar fi reușit stratagema. E gălăgios și impulsiv — iar prin asta devine incomod. Sînt hotărît să dau o adevărată lovitură. Am nevoie de *time*.

— Jorane Sutt este cel mai deștept politician de pe planeta asta și ți se va opune. N-am pretenția că-l pot trage pe sfoară. Și să nu-ți închipui că nu știe să lupte din răputeri folosind chiar mijloace murdare.

— Sînt plin de bani.

— Asta ar fi un avantaj. Numai că-ți trebuie mulți bani ca să învingi prejudecățile — smyrnian prăpădit!

— Voi avea bani.

— Bine, o să mă mai interesez. Dar să nu-ți treacă prin minte să ridici glasul și să începi să mirii că eu te-am încurajat în aventura asta. Cine a venit?

Mallow redeveni serios și zise:

— Jorane Sutt în persoană. A venit cam devreme și înțeleg motivul. Îl tot port cu vorba de vreo lună. Ascultă, Jael, mergi în camera alăturată și lasă difuzorul încet. Vreau să auzi ce vorbim.

Îl ajută pe consilier să iasă din cameră, împingîndu-l ușor cu mîna, apoi se ridică și-și puse un halat de mătase. Lumina solară artificială redeveni normală.

Secretarul primarului intră plin de sine, în timp ce majordomul ieși pe virfuri și închise ușa.

Mallow își fixă centura și spuse:

— Stai pe ce scaun dorești, Sutt.

Un zîmbet fugar traversă chipul serios al lui Sutt. Scaunul pe care și-l alesese era confortabil, însă nu se așează comod pe el. Stînd pe marginea scaunului, spuse:

— Dacă îmi vei preciza condițiile pe care le pui, putem trece îndată la afaceri.

— Ce condiții?

— Vrei să fii rugat? Păi, de exemplu, ce-ai făcut pe Korell? Raportul tău a fost incomplet.

— Ți l-am dat cu luni în urmă. La vremea aceea ai fost mulțumit.

— Da, spuse Sutt, frecîndu-și fruntea cu un deget, dar de atunci acțiunile tale au căpătat altă semnificație. Cam știu cu ce te ocupi, Mallow. Cunoaștem exact cîte întreprinderi construiești; cu ce grabă se lucrează, și cît te costă. Și mai e și palatul acesta — spuse el privind în jur cu răceală, fără a arăta că este impresionat în vreun fel — care face mai mult decît salariul meu pe un an; și mai știu și cîtă vilvă faci — cam multă și cam costisitoare — prin înalta societate a Fundației.

— Așa, deci? În afară de faptul că folosești niște spioni bine instruiți, ce dovedește asta?

— Dovedește că ai bani pe care anul trecut nu-i aveai. Și asta poate dovedi orice — că, de exemplu, s-au întîmplat multe

lucruri pe Korell despre care noi nu avem cunoștință. De unde provin banii?

— Dragul meu Sutt, sper că nu te aștepți să-ți dezvălui totul.

— Nu.

— Nici nu credeam așa ceva. Tocmai de aceea îți voi spune eu. Provin exact din tezaurul Commdorului de pe Korell.

Sutt clipi, nevenindu-i a crede.

Mallow zîmbi și continuă:

— Din nefericire pentru tine, banii sînt cîștigați în mod legal. Sînt Neguțător-șef, și banii pe care i-am primit reprezintă cantități de fier și cromită luate în schimbul unui număr de zorzoane cu care l-am aprovizionat. Cincizeci la sută din profit e al meu prin contract pecetluit cu Fundația. Cealaltă jumătate va fi primită de guvern la sfîrșitul anului, cînd toți cetățenii de bună credință își plătesc taxele pe venit.

— Nu-mi amintesc să fi citit în raportul tău ceva despre vreun contract comercial.

— N-am menționat nici ce-am mîncat la micul-dejun în ziua aceea, nici numele amantei și nici alte detalii. (Zîmbetul lui Mallow se transformă într-un rînjete.) Am fost trimis — ca să-ți reamintesc propriile vorbe — ca să observ. Și n-am închis un ochi tot timpul. Ai vrut să afli ce s-a întîmplat cu navele comerciale ale Fundației, care fuseseră capturate. N-am văzut nici una și nici n-am auzit de ele. Ai vrut să știi dacă există energie atomică pe Korell. Raportul meu face referire la arme atomice aflate în posesia gîrzii de corp a Commdorului. Alte semne n-am văzut. Iar armele pe care le-am văzut sînt relicve ale fostului Imperiu și s-ar putea să fie doar obiecte decorative care nu funcționează, după toate aparențele.

Pînă aici am respectat ordinea, dar, dincolo de toate acestea, am fost și sînt încă un cetățean liber. Potrivit legilor Fundației, un Neguțător-șef poate deschide oricît de multe piețe dorește și poate primi de acolo cuvenita jumătate din profit. Ce obiecțiuni ai? Nu le văd.

Sutt privi țintă spre perete și, stăpînindu-și cu greu furia, spuse:

— Stă în obiceiul tuturor neguțătorilor să promoveze religia comerțului lor.

— Respect legile, nu obiceiurile.

— Sînt unele cazuri în care obiceiurile pot deveni mai importante decît legile.

— În astfel de cazuri, apelez la tribunal.

Sutt îi aruncă o privire care nu prevestea nimic bun.

— La urma-urmei ești smyrnian. Se pare că naturalizarea și educația nu pot elimina anumite trăsături ale neamului. Cu

toate acestea, încearcă să ascuți și să înțelegi. Nu mai e vorba de bani sau piețe. Posedăm știința marelui Hari Seldon pentru a dovedi că de noi depinde viitorul Imperiu al Galaxiei, și de la acest drum nu ne putem întoarce. *Religia* pe care o avem este atotputernicul nostru instrument pentru a ne atinge țelul. Cu ajutorul ei am reușit să controlăm deplin cele Patru Regate chiar în clipa în care erau cît pe ce să ne strivească. Este cea mai puternică armă pe care o cunoaștem pentru a controla oameni și lumi. Motivul principal pentru dezvoltarea comerțului și încurajarea neguțătorilor a fost introducerea și răspîndirea mai rapidă a religiei și siguranța că introducerea tehnicii avansate și a noii economii vor fi supuse unui control complet și amănunțit din partea noastră.

Se opri pentru a-și mai trage sufletul, cînd Mallow interveni.

— Cunosci teoria. O înțeleg bine.

— Zău? Depășești așteptările mele. Atunci înțelegi, desigur, că încercarea ta de a face comerț doar de dragul comerțului, de a produce în masă fleacuri de doi bani, care afectează doar superficial economia unei lumi, de a sacrifica politica interstelară de dragul zeului-profit, de a conduce la scăparea energiei atomice de sub controlul religiei noastre pot sfîrși prin răsturnarea și negarea completă a politicii care a dat roade vreme de un secol.

— Era și timpul, spuse Mallow nepăsător, ca o politică învechită, periculoasă și imposibilă să înceteze. Oricît de bine ar reuși religia în cele Patru Regate, alte lumi de la Periferie cu greu o acceptă. Pe vremea cînd am pus Regatele sub control, exista un număr suficient de mare de exilați care să ducă vestea despre modul în care Salvor Hardin a folosit preoțimea și superstițiile oamenilor pentru a sugruma independența și puterea monarhilor laici. Și dacă acest lucru n-a fost de ajuns, cazul Askone, de acum două decenii, a arătat limpede același lucru. Acum, orice domnitor de la Periferie preferă să se sinucidă decît să lase vreun preot al Fundației să calce pe teritoriul său. Eu nu propun să obligăm Korellul sau altă lume să accepte ceva ce sînt sigur că nu vor. Nu, Sutt. Dacă energia atomică îi face periculoși, o prietenie sinceră prin intermediul comerțului va fi de o mie de ori mai folositoare decît o dominație nesigură, bazată pe supremația detestată a unei puteri spirituale din afară și care, dacă slăbește cît de cît, se poate prăbuși cu totul, nelăsînd nimic de substanță în urmă, în afară de teama și ura fără margini.

— Foarte frumos spus, recunosc Sutt. Dar, ca să ne întoarcem la subiectul discuției noastre, care-ți sînt condițiile? Ce îmi ceri ca să te fac să accepți ideile mele?

— Îți închipui că-mi voi lepăda convingerile pentru bani?

— De ce nu? spuse Sutt cu răceală. Doar asta-i meseria ta, să cumperi și să vinzi, nu?

— Numai dacă obțin un profit, spuse Mallow, fără să se supere. Îmi poți oferi mai mult decât câștig acum?

— Aș putea să-ți rețin trei sferturi din profiturile obținute din tranzacții, în loc de jumătate.

Mallow pufni în râs.

— Frumoasă ofertă. În condițiile tale, cuantumul tranzacțiilor ar scădea cu mult sub a zecea parte. Mai fă un efort.

— Ai putea obține un loc în Consiliu

— Îl voi obține și fără ajutorul tău, ba chiar împotriva voinței tale.

Cu o mișcare precipitată a pumnilor, Sutt spuse:

— Te-ai putea salva de închisoare. Douăzeci de ani, dacă lucrurile decurg așa cum le văd eu. Socotește profitul, dacă vrei.

— Nu văd nici un profit și nu știu dacă poți duce la îndeplinire o asemenea amenințare.

— Va fi un proces pentru asasinat.

— Pentru asasinarea cui? întrebă Mallow disprețuitor.

Vocea lui Sutt deveni amenințătoare cu toate că nu ridică glasul.

— Asasinarea unui preot anacreonian, aflat în slujba Fundației.

— Chiar așa? Și ce probe ai?

Secretarul primarului se aplecă puțin vrînd să dea mai mare greutate vorbelor:

— Mallow, nu glumesc. Cercetările preliminare s-au încheiat. Mai trebuie doar să semnez o hîrtie și procesul Fundația contra Hober Mallow, Neguțător-șef, poate începe. Ai părăsit un supus al Fundației, și acesta a fost torturat și ucis de o gloată de străini. Îți acord doar cinci secunde pentru a scăpa de pedeapsa care ți se cuvine. În ceea ce mă privește, prefer ca tu să decizi cum vor decurge lucrurile. M-aș simți mai în siguranță dacă aș distruge un inamic, decît să am un prieten a cărui convertire este îndoielnică.

Mallow spuse răspicat:

— Faci cum dorești.

— Foarte bine! și secretarul rînji. Primarul a fost acela care a dorit încercarea aceasta de compromis, nu eu. Ca dovadă că nici nu m-am străduit prea mult să te conving.

Ușa se deschise și Sutt ieși.

Mallow ridică privirea abia cînd Ankor Jael reintră în cameră.

— L-ai auzit? întrebă Mallow.

Politicianul se lăsă pe pardoseală.

— De când îl cunosc pe șarpele ăsta, n-am mai pomenit să fi fost vreodată atît de furios.

— Bine. Ce părere ai?

— O politică externă de dominație prin mijloace spirituale este o idee fixă a lui, dar, după părerea mea, scopurile ultime nu sînt cituși de puțin spirituale. Am fost îndepărtat din guvern pentru că m-am opus acestei tendințe și cred că nu-i nevoie să intru în detalii:

— Nu-i nevoie. Și, după părerea ta, care sînt scopurile nespirtuale?

Jael deveni grav:

— Nu e prost, așa că trebuie să-și fi dat seama de falimentul politicii noastre religioase, care abia dacă a făcut o cucerire în acești șaptezeci de ani. E limpede că o folosește pentru scopuri știute doar de el însuși. Știi că orice *dogmă* bazată în primul rînd pe credință și pe trăire emoțională reprezintă o armă periculoasă cînd o folosești împotriva altora, întrucît este aproape imposibil să garantezi că arma nu se va întoarce vreodată împotriva ta. De o sută de ani sprijinim un ritual și o mitologie care au devenit din ce în ce mai venerabile, mai tradiționale și imuabile. Într-un fel, ele nu mai sînt sub controlul nostru.

— Ce vrei să spui? întrebă Mallow. Continuă. Du-ți gîndul pînă la capăt.

— Păi, să presupunem că un om, un om ambițios folosește forța religiei mai degrabă împotriva noastră decît în folosul nostru.

— Vrei să dai de înțeles că Sutt...

— Exact. Acesta e Sutt. Ascultă, dacă el poate mobiliza diferitele ierarhii de pe planetele supuse împotriva Fundației în numele ortodoxiei, ce șanse avem? Așezîndu-se sub stindardele celor pioși, el poate declara război ereziei reprezentate de tine, de exemplu, și poate deveni rege. La urma-urmei, Hardin este acela care a spus: „Dezintegratorul este o armă bună, numai că depinde la care capăt al țevii te afli”.

Mallow se plesni peste coapsa dezgolită.

— Așa e Jael, dar atunci ajută-mă să intru în Consiliu și voi lupta cu el.

Jael rămase tăcut o vreme, apoi întrebă:

— Ce spunea Sutt despre linșarea unui preot? Sper că nu-i adevărat.

— Ba e adevărat, spuse Mallow nepăsător.

Lui Jael îi scăpă un fluierat de uimire:

— Are probe sigure?

— Cu siguranță că are. Mallow ezită o clipă, apoi adăugă: Jaim Twer a fost de la început omul lui, cu toate că nici unul dintre ei nu și-a dat seama că știam acest lucru. Iar Jaim Twer a fost martor ocular.

Jael clătină din cap:

— Of! Asta-i rău.

— Rău? Ce-i rău în asta? Preotul se afla în mod ilegal pe planetă, potrivit legilor Fundației. Involuntar sau nu, el a fost clar folosit ca momeală de către guvernul korellian. Potrivit tuturor legilor bunului-simț, nu aveam de ales decît calea acțiunii — și această acțiune era strict în limitele legii. Dacă mă aduce în fața tribunalului, nu va reuși decît să se facă de rîsul lumii.

Jael negă printr-o mișcare a capului.

— Nu, Mallow, te înșeli. Ți-am spus că a făcut un joc murdar. Nu urmărește să obțină condamnarea ta; știe că nu poate s-o facă. Însă *vrea* să-ți distrugă poziția în fața oamenilor. Doar ai auzit ce-a spus. Obiceiurile *stau* uneori deasupra legii. S-ar putea să scapi basma curată din proces, dar dacă oamenii vor crede că ai lăsat un preot pradă mulțimii, popularitatea ta va scădea.

Vor recunoaște că ceea ce-ai făcut a fost legal, chiar înțelept. Dar, cu toate astea, vei rămîne un laș nenorocit în ochii lor, o brută insensibilă, un monstru cu inima de piatră. Și *nu* vei fi ales în Consiliu. S-ar putea chiar ca printr-un vot să-ți pierzi titlul de Neguțător-șef și să ți se retragă cetățenia. Nu ești născut pe planeta asta, știi bine doar. Ce altceva crezi că dorește Sutt?

Mallow se încruntă cu îndărătnicie.

— Așa deci!

— Băiete, spuse Jael, sînt de partea ta, dar *eu* nu te pot ajuta. Ai fost luat la ochi.

ÎN CEA DE-A PATRA ZI a procesului lui Hober Mallow, Neguțător-șef, Camera Consiliului era „plină ochi” în adevăratul înțeles al expresiei. Singurul consilier absent înjura neputincios fractura de craniu care îl țintuise la pat. Balcoanele erau pline de oameni, pînă și intervalele erau înțesate de aceia care, prin influență, bani sau simplă perseverență diabolică, reușiseră să pătrundă. Restul umpleau piața din fața tribunalului, în grupuri care se agitau în fața televizoarelor tridimensionale plasate în aer liber.

Ankor Jael își croi drum pînă în sală cu ajutorul inutil al serviciului de poliție și apoi, prin furnicar, pînă ce ajunse lîngă Hober Mallow.

Mallow se întoarse și, văzîndu-l, răsufală ușurat:

— Pentru numele lui Seldon, ai ajuns la fix. Ai adus-o?

— Poftim, ia-o, spuse Jael. E tot ce ai cerut.

— Bine. Cum reacționează lumea de afară?

— Parcă sînt apucați, spuse Jael și se agită plin de îngrijorare. N-ar fi trebuit să accepți audierea publică. Ai fi putut să-i împiedici.

— Nu vreau asta.

— Se vorbește despre linșaj. Iar oamenii lui Publis Manlio de pe alte planete...

— Chiar voiam să te întreb despre asta, Jael. A stîrnit întreaga Ierarhie împotriva mea, nu-i așa?

— Ba bine că nu. Este înscenarea cea mai bine pusă la cale. Ca ministru, el se ocupă de acuzare într-un asemenea caz de legislație interstelară. Ca Înalt Preot și ca Primat al Bisericii, a asmuțit hoardele de fanatici...

— Lasă asta. Îți amintești de citatul acela din Hardin pe care mi l-ai plasat luna trecută? Le vom arăta că arma poate avea două capete.

În acel moment, primarul se așează, iar membrii Consiliului se ridicară în semn de respect.

— Astăzi e rîndul meu, spuse Mallow în șoaptă. Stai aici și urmărește spectacolul.

Ședința începu, și un sfert de ceas mai tîrziu, însoțit de șapte ostile, Hober Mallow păși către spațiul liber din fața jilțului primarului. Un fascicul de lumină fu îndreptat spre el și pe ecranele televizoarelor din piețele publice și din aproape fiecare casă de pe planetele Fundației apăru chipul unui bărbat care privea sfidător înainte.

Începu să vorbească încet și rar:

— Pentru a economisi timp, voi recunoaște fiecare incriminare ce mi s-a adus de către acuzare. Povestea preotului și a mulțimii, așa cum a fost ea relatată de acuzare, este exactă în toate detaliile.

În sală se iscă rumoare, urmată de un vuiet disprețuitor din partea celor de la balcoane. Așteptă răbdător pînă se făcu liniște.

— Cu toate acestea, imaginea care a fost prezentată nu este definitivată. Apelez la răbdarea dumnevoastră pentru a-mi permite să fac completările așa cum socot eu. Povestea mea s-ar putea să vi se pară irelevantă la început. Vă rog să fiți îngăduitori.

Mallow nu apelă deloc la notițele pe care le avea pregătite.

— Voi începe de la același moment ca și acuzarea: ziua întîlnirii mele cu Jorane Sutt și Jaim Twer. Știți deja ce s-a întîmplat în cursul acestor întîlniri. Conversațiile au fost descrise și nu am nimic de adăugat în afară de propriile-mi gînduri din acea zi.

Eram foarte bănuitor, întrucît evenimentele acelei zile fuseseră bizare. Judecați singuri. Doi oameni, pe care nu-i cunoșteam decît superficial, îmi fac propuneri neobișnuite și, într-o oarecare măsură, incredibile. Unul dintre ei, secretarul primarului, îmi cere să joc rolul de agent de informații în slujba guvernului, într-o problemă confidențială, a cărei natură și importanță v-au fost deja explicate. Celălalt, autointitulat lider al unui partid politic, mă roagă să candidez pentru un loc în Consiliu. Bineînțeles că am devenit bănuitor față de motivul

acestei ultime propunerii. Motivul propunerii lui Sutt pare evident. Nu avea încredere în mine. Credea, probabil, că vînd putere atomică dușmanilor și că Țes un complot pentru organizarea unei rebeliuni. Și probabil că forța nota, ori așa mi s-a părut mie. Deci, avea nevoie de un om de-al său în preajma mea, în misiunea pe care mi-o propusese, pentru a mă spiona. Ideea aceasta nu mi-a venit, totuși, decît mai tîrziu, cînd a apărut Jaim Twer. Să judecăm din nou: Twer se prezintă ca neguțător retras în politică și, cu toate acestea, eu nu știam nici un detaliu despre cariera lui negustorească, deși cunoștințele mele în domeniu sînt considerabile. Mai apoi, cu toate că Twer s-a lăudat cu o educație laică, *nu auzise niciodată despre o criză Seldon*.

Hober Mallow așteptă puțin pentru ca înțelesul vorbelor lui să fie receptat și fu răsplătit cu primul moment de tăcere de pînă acum — oamenii de la balcoane rămaseră fără grai. Acest lucru era valabil pentru locuitorii de pe Terminus. Populația de pe Planetele Exterioare recepționa doar versiuni cenzurate care să corespundă necesităților religiei. Ei nu aveau să audă nimic despre Crizele Seldon. Urmau însă alte lucruri șocante care nu aveau să scape atenției lor.

— Care dintre cei prezenți poate afirma cu bună-credință că e posibil ca un om cu o educație laică să nu aibă habar de natura unei crize Seldon? Pe Fundație există un singur fel de educație care exclude orice mențiune despre istoria planificată a lui Seldon și se ocupă numai de om în sine, ca vrăjitor aproape mitic... Am știut în clipa aceea că Jaim Twer nu fusese niciodată neguțător. Atunci am fost sigur că făcea parte din cler și că era probabil preot în înțelesul deplin al cuvîntului; și că, în perioada de trei ani cît făcuse pe liderul unui partid politic al neguțătorilor, *fusese omul vîndut lui Jorane Sutt*. În momentul acela încă bijbiiam. Nu cunoșteam scopurile pe care le urmărea Sutt în ceea ce privește persoana mea, dar întrucît părea să-mi ofere destulă libertate de mișcare, i-am atribuit unele din gîndurile mele. Bănuiam că Twer trebuia să meargă cu mine în călătorie ca paznic oficial din partea lui Jorane Sutt. Ei, bine, dacă n-ar fi mers el, știam foarte bine că ar fi existat alte subterfugii gata pregătite — și era posibil ca pe acelea să nu le detectez la vreme. Cînd îți cunoști adversarul, ești în relativă siguranță. L-am invitat pe Twer să mă însoțească. A acceptat. Aceasta, domnilor consilieri, explică două lucruri. În primul rînd, vă demonstrează faptul că Twer nu depune mărturie ca prieten al meu, împotriva propriei voințe, așa cum va încerca să convingă acuzarea. El este un spion care-și va juca rolul pentru care a fost plătit. În al doilea rînd, explică o anumită acțiune

de-a mea cu ocazia apariției preotului de a cărui moarte sînt acuzat — o acțiune nemenționată încă, deoarece este necunoscută.

Consilierii începură să șușotească între ei. Mallow își dresе glasul și, cu un aer teatral, continuă:

— Nu-mi place să descriu sentimentele pe care le-am trăit cînd am auzit că avem un misionar refugiat la bord. Încerc să alung din minte pînă și amintirea acestor sentimente. Ele au creat, în primul rînd, o nesiguranță înspăimîntătoare. Întîmplarea mi-a apărut în momentul acela drept o manevră de-a lui Sutt, și asta depășea calculele și înțelegerea mea. Eram complet dezorientat. Aveam un singur lucru de făcut. M-am descotorosit cinci minute de Twer, trimițîndu-l după ofițeri. În absența lui am activat un receptor de înregistrare video, astfel încît tot ce avea să se întîmple să fie păstrat pentru un studiu ulterior. Am făcut-o în speranța incertă, dar sinceră că ceea ce mă nedumerea în acele momente ar fi putut să se clarifice la o vizionare viitoare.

De atunci am vizionat acea înregistrare video de cincizeci de ori. O am aici, și voi relua filmul pentru a cincizeci și una oară în prezența dumneavoastră.

Primarul bătu rar cu ciocănelul în masă cerînd ordine, întrucît asistența își pierduse cumpătul și cei de la balcoane începuseră să devină zgomotoși. În cinci milioane de cămine de pe Terminus, observatori emoționați se apropiară și mai mult de aparatele lor și, de pe banca acuzării, Jorane Sutt clătină iritat din cap către marele preot care dădea semne de agitație, în timp ce ochii febrili îl țintuiau pe Mallow. Centrul sălii se eliberă și luminile fură micșorate. Ankor Jael, din banca sa plasată undeva, în stînga, făcu reglajele necesare și, cu un declic, imaginea se închegă și prinse viață, în culori, tridimensional, reproducînd totul, mai puțin viața.

Se văzu imaginea misionarului buimăcit și stîlcit în bătaie, stînd între locotenent și sergent. Mallow așteptă fără un cuvînt, în timp ce ofițerii intrară unul cîte unul, ultimul intrînd Twer.

Conversația se desfășură conform evenimentelor; sergentul fu pus la punct și misionarul anchetat. Apăru gloata, se putu auzi vîietul ei și apoi reverendul Jord Parma făcu ruga lui disperată. Mallow scoase arma, iar misionarul, în timp ce era țîrit afară din încăpere, ridică brațele într-un ultim blestem sălbatic și, pentru o fracțiune de secundă, se văzu o fulgerare strălucitoare.

În fața unei asemenea situații, scena se sfîrși, ofițerii erau înghețați de groază, în timp ce Twer își duse mîinile tremurînde

la urechi, iar Mallow își introduse calm arma în toc.

Luminile se aprinseră; spațiul din mijlocul încăperii se golise. Mallow, adevăratul Mallow din prezent își reluă împovărat narațiunea:

— Vedeți dumneavoastră, incidentul este exact așa cum l-a prezentat acuzarea — cel puțin în aparență. Voi explica pe scurt despre ce este vorba. Apropo, în cursul acestor întâmplări, emoțiile prin care a trecut Twer dovedesc limpede o educație preotească. În aceeași zi i-am arătat lui Twer o serie de nepotriviri în ceea ce privește întâmplarea. L-am întrebat de unde venea misionarul tocmai către zona aproape pustie în care ne aflam în momentul acela. L-am mai întrebat de unde apăruse mulțimea uriașă, dacă cel mai apropiat oraș, cit de cit mare, se afla la distanță de o sută de mile. Acuzarea nu a acordat nici o atenție acestor detalii. După cum nu a băgat de seamă nici altele: de exemplu, prezența bătătoare la ochi a lui Jord Parma. Un misionar pe Korell, care-și riscă viața, sfidînd atît legile korelliene cît și pe cele ale Fundației, umblă pe planetă într-o sutană foarte nouă, care nu poate trece neobservată. E ceva anormal în situația asta. La vremea respectivă, am sugerat că misionarul era, fără voia lui, complicele Commdorului, care-l folosisse în încercarea de a ne obliga să recurgem la un act de agresiune flagrant ilegal, pentru a justifica, *din punct de vedere legal*, distrugerea navei și a noastră. Acuzarea a anticipat modul în care îmi voi justifica acțiunile. Acuzarea se aștepta ca eu să declar că siguranța navei mele, a echipajului, a misiunii chiar, era în cumpănă și nu putea fi sacrificată pentru un singur om în condițiile în care acel om ar fi fost ucis, cu sau fără intervenția noastră. Mi se răspunde printr-o bișuială privind „onoarea” Fundației și necesitatea de a susține demnitatea noastră pentru a ne dovedi în acest fel superioritatea. Din motive care totuși mi se par ciudate, acuzarea îl neglijează pe Jord Parma însuși, ca individ. Nu s-au adus nici un fel de detalii în legătură cu el: locul nașterii, educația, sau orice alt element privind viața acestuia. Cunoașterea lor va arunca lumină asupra neconcordanțelor pe care le-am evidențiat în înregistrarea video pe care tocmai ați vizionat-o. Cele două explicații se leagă.

Acuzarea nu a avansat nici un detaliu privindu-l pe Jord Parma, deoarece *nu poate*. Scena pe care ați văzut-o pe înregistrarea video pare falsă pentru că Jord Parma era un impostor. *N-a existat* niciodată vreun Jord Parma. *Tot acest proces este cea mai mare farsă înscenată pentru o problemă care n-a existat niciodată.*

Trebui să aștepte o clipă, pentru ca vacarmul să înceteze.

— Vă voi arăta o mărire de imagine, spuse el rar, a unei

scene din înregistrarea video. Ea va vorbi de la sine. Luminile, Jael!

Lumina scăzu în sală și spațiul din centru se repopulă cu siluete creînd iluzia unui muzeu de ceară. Ofițerii de pe Far Star stăteau în poziții rigide și imposibile. O armă ținută în mîna dreaptă de către Mallow. În stînga lui, reverendul Jord Parma, surprins în plin strigăt, cu brațele azvîrlite în sus și cu degetele răsfireate, în timp ce mînecele îi atîrnau pînă la jumătatea brațelor.

În palma misionarului se văzu aceea licărire care în timpul vizionării anterioare strălucise și dispăruse. Acum era o strălucire permanentă.

— Rămîneți cu ochii pe lumina aceea din palmă, spuse Mallow din umbră. Mărește imaginea, Jael!

Întregul tablou se estompă rapid. Porțiunile exterioare dispărură, în timp ce imaginea misionarului ocupă poziția centrală și deveni uriașă. I se văzură doar capul și brațul, iar apoi doar o mînă care acoperi totul și rămase acolo imensă.

Lumina devenise un grup de litere strălucind palid: PSK.

— Acea, bubui vocea lui Mallow, este o mostră de tatuaj, domnilor. El este invizibil în lumina obișnuită, dar în lumina ultravioletă pe care am proiectat-o în încăpere cînd am făcut această înregistrare iese clar în evidență. Voi recunoaște că este o metodă secretă de identificare naivă, utilizată pe Korell, unde lumina ultravioletă nu poate fi găsită la orice colț de stradă. Chiar și pe nava noastră, identificarea s-a făcut din întîmplare. Probabil că unii dintre dumneavoastră ați ghicit deja ce semnifică PSK. Jord Parma cunoștea bine limbajul preoțesc și și-a făcut meseria cu strălucire. Nu pot spune unde și cum a învățat-o, dar PSK înseamnă Poliția Secretă Korelliană. Mallow trebui să strige ca să acopere tumultul vocilor:

— Am și alte dovezi colaterale sub forma unor documente aduse de pe Korell, pe care le pot prezenta Consiliului, dacă va fi nevoie. Acum să-mi spuneți care este obiectul acestor acuzații? S-a făcut și s-a repetat sugestia monstruoasă că ar fi trebuit să mă lupt pentru misionar, sfidînd și călcînd legea, și să-mi sacrific misiunea, nava și propria-mi viață pentru „onoarea” Fundației.

Dar s-o fac pentru un impostor?

Trebuia s-o fac pentru un agent secret korellian deghizat în robă, școlit într-o gimnastică verbală împrumutată probabil de la vreun exilat anacreonian? Dacă Jorane Sutt și Publis Manlio m-ar fi făcut să cad în capcana aceea stupidă și odioasă...

Vocea răgușită deveni neclară, acoperită de strigătele mulțimii. Fu ridicat pe umeri și purtat spre banca primarului.

Prin ferestre, putu vedea un torent dezlănțuit de oameni invadind piața și adăugându-se miilor deja prezenți acolo.

Mallow privi în jur, căutându-l pe Ankor Jael, dar îi fu imposibil să distingă vreun chip în acea mulțime aflată în permanentă mișcare. Treptat, putu să perceapă un strigăt obsedant, ritmat, care crescuse în intensitate și începu să pulseze nebunește:

„Trăiască Mallow! Trăiască Mallow! Trăiască Mallow!“

UN ZÎMBET LICĂRI pe chipul istovit al lui Ankor Jael. În aceste ultime două zile bezmetice uitase și de somn.

— Mallow, ai dat un spectacol uluitor, așa că te rog să nu strici totul țintind prea sus. Doar nu vrei să participi serios la alegerile pentru funcția de primar. Entuziasmul maselor înseamnă o putere enormă, dar e recunoscut pentru nestatornicie.

— Exact, spuse Mallow cu seriozitate, așa că va trebui să-l răsfățăm, și cea mai bună cale de a o face este să continuăm spectacolul.

— Ce ți-a mai trecut prin minte?

— Trebuie să-i arestezi pe Publis Manlio și pe Jorane Sutt...

— Poftim?!

— Ai auzit bine. Determină-l pe primar să-i aresteze! Nu mă interesează ce amenințări vei folosi. Eu controlez mulțimea — astăzi cel puțin. Nu va cuteza să o înfrunte.

— Dar în baza căror acuzații, omule?

— A celor evidente. Au incitat preoțimea Planetelor Exterioare la părtinire în ceea ce privește neînțelegerile facțiunilor de pe Fundație. Acest lucru este ilegal. Să-i acuze de „subminarea securității Statului”. Și nu-mi pasă ce pedeapsă vor primi, așa cum nici lor nu le-a pasat de mine. Scoate-i de pe scena politică pînă voi ajunge eu primar.

— Mai e jumătate de an pînă la alegeri.

— Nu-i prea mult! (Mallow se ridică în picioare și-l strînse pe Jael de braț pe neașteptate.) Ascultă, aș ridica tot guvernul cu forța dacă ar fi nevoie — așa cum a făcut Salvor Hardin acum o sută de ani. Criza Seldon încă mocnește și cînd va izbucni, va trebui să fiu și primar, și mare preot.

Jael se încruntă. Spuse rar și apăsător:

— Ce va fi cu Korell, pînă la urmă?

— Cu siguranță, dacă Mallow afirmativ din cap, vor declara război, deși sînt gata să pariez că o vor face abia peste cîțiva ani.

— Cu nave acționate atomic?

— Tu ce crezi? Cele trei nave comerciale pe care le-am pierdut în acel sector al spațiului nu puteau fi capturate cu pistoale cu aer comprimat. Jael, au primit nave chiar din partea Imperiului. Nu rămîne cu gura căscată ca un caraghios. Am spus Imperiul! Încă există, să știi. O fi dispărut ca prezență aici, la Periferie, dar în centrul Galaxiei e încă foarte activ. Și orice mișcare greșită pe care o vom face ar putea periclita existența noastră. De aceea trebuie să ajung primar și mare preot. Sînt singurul care știe cum putem înfrunta criza.

Jael înghiți în sec:

— Cum? Ce-ai de gînd să faci?

— Nimic.

Jael zîmbi neîncrezător:

— Zău? Chiar așa?

Mallow răspunse hotărît și tăios:

— Cînd voi fi conducătorul acestei Fundații nu voi face nimic. Absolut nimic, și tocmai acesta este secretul acestei crize.

ASPER ARGO, Preaiubitul Commdor al Republicii Korell își întâmpină soția, care tocmai intra, cu o vinovată încruntare a sprâncenelor rare. La ea, cel puțin, epitetul ce și-l atribuisese singur nu avea nici o trecere. Știa bine acest lucru.

Cu o voce pișigăiată și glacială spuse:

— Înțeleg că scumpul meu soț a ajuns, în sfârșit, la o decizie în ceea ce privește soarta vlăstarelor Fundației.

— Serios? întrebă Commdorul. Și ce altceva mai înțelege sprintena ta minte?

— Destule lucruri, nobile soț. Ai mai avut una dintre timidele tale consultări cu consilierii. Grozavi consilieri mai ai. Apoi, cu dispreț nemărginit, adăugă: O turmă de idioți orbi și paralitici care strâng bine la piepturile lor scofilcite profiturile sterile, spre nemulțumirea tatălui meu.

— Și care este, draga mea, nemaipomenita sursă din care rezultă părerea ta despre toate astea?

Commdora pufni în râs:

— Dacă ți-aș spune, sursa mea ar fi mai degrabă în cursă decît sursă.

— Bine, vei proceda cum vei crede de cuviință, ca întotdeauna. (Commdorul ridică din umeri și-i întoarse spatele.) Cît privește nemulțumirea tatălui tău, îmi pare rău, dar întâmpin un refuz meschin la cererea de a mi se da alte nave.

Fierbînd de furie, Commdora izbucni:

— Alte nave! Păi nu ai cinci? Să nu îndrăznești să negi. Știu că ai cinci, și-ți este promisă a șasea.

— Promisă pentru anul trecut.

— Dar și una poate transforma Fundația în praf și pulbere. Doar una! O navă ca să spulberi navele lor neînsemnate.

— Nu pot ataca planeta aceasta nici măcar cu o duzină de nave.

— Și cît va rezista planeta lor dacă le ruinăm comerțul și le distrugem încărcăturile de jucărioare și alte prostii?

— Acele jucărioare și prostii înseamnă bani, suspină el. Mulți, mulți bani!

— Dar dacă ai cucerii Fundația, n-ai avea tot ce-i aparține? Și dacă ai avea o umbră de respect și recunoștință pentru tatăl meu, n-ai avea mai mult decît ți-ar oferi Fundația vreodată? Au trecut trei ani — ba mai mult — de cînd a venit barbarul acela cu reprezentăția lui magică. A trecut destul timp.

— Draga mea! (Commdorul se întoarce și o privi drept în ochi.) Îmbătrînesc. Sînt obosit. Îmi lipsește puterea de a mai rezista vocii tale cicălitoare. Spui că știi că am luat o hotărîre. Ei bine, am luat-o. S-a terminat. Va fi război între Korell și Fundație.

— I-auzi! (Chipul Commdorei se luminează, iar ochii ei strălucesc.) În sfîrșit, cînd era cît pe-aci să dai în mintea copiilor ți-a venit mintea la cap. Iar acum, că ești stăpîn al acestei zone, poate vei deveni suficient de respectabil pentru a avea un cuvînt de spus în Imperiu. De exemplu, am putea părăsi lumea asta barbară pentru a merge la curtea viceregelui. Așa m-am gîndit eu.

Ieși într-un foșnet de rochie, zîbind și ținînd o mînă în șold. În lumină, părul ei arunca reflexe albastrii.

Commdorul așteaptă, apoi, adresîndu-se către ușă, spuse cu ură și răutate:

— Iar cînd voi fi stăpîn a ceea ce numești tu zona interioară, voi fi îndeajuns de respectabil pentru a mă lipsi de aroganța tatălui și de limba ascuțită a fiicei. Mă voi lipsi total!

LOCOTENENTUL-MAJOR de pe Dark Nebula se holbă îngrozit prin hublou.

— Pentru numele Galaxiei! (Ceea ce trebuia să fie un țipăt disperat devenise o șoaptă.) Ce e asta?

Era o navă, dar părea un cașalot față de insignifianta Dark Nebula și, în plus, pe flanc purta însemnele Imperiului: Nava-și-Soarele. Toate sistemele de alarmă răsunau înnebunite.

Se transmisera ordine în toate compartimentele navei și Dark Nebula se pregăti să fugă, dacă mai era posibil, sau pentru luptă — dacă trebuia —, în timp ce în cabina de transmisiuni în ultraunde, un mesaj își croi drum prin hiperspațiu către Fundație.

Repetându-se mereu și mereu! Era parțial un apel pentru ajutor, dar, în primul rînd, un mesaj ce avertiza asupra pericolului.

HOBER MALLOW își întinse picioarele pentru a alunga oboseala, în timp ce răsfoia citeva rapoarte. Cei doi ani de cînd ocupa funcția de primar îl făcuseră să devină mai răbdător, mai domolit și mai puțin preocupat de confort. Dar rapoartele guvernamentale și aiuritorul limbaj oficial în care acestea erau scrise tot nu-i plăceau.

— Cîte nave au primit? întrebă Jael.

— Patru sînt reținute la sol. Despre două n-am primit informații. Celelalte sînt în bună stare și se știe unde se află. Ar fi trebuit să ne descurcăm mai bine, dar ăsta n-a fost decît începutul, mormăi Mallow.

Nu primi răspuns, așa că Mallow ridică privirea spre Jael și întrebă:

— Te îngrijorează ceva?

— Aș vrea ca Sutt să vină aici.

— A, da, ca să mai ascultăm o prelegere despre frontul intern.

— Nu, nu-i vorba de asta, izbucni Jael, dar ești din cale-afară de încăpățînat, Mallow. Poate că ai rezolvat situația externă pînă la ultimul amănunt, dar nu te-a interesat deloc ce se întîmplă aici, pe planeta-mamă.

— Păi asta-i treaba ta, nu? De ce te-am numit Ministru al educației și propagandei?

— Doar ca să-mi sfîrșesc mai repede zilele, dacă am în vedere cooperarea de care mă bucur din partea ta. Anul trecut ți-am tot vorbit despre pericolul crescînd pe care-l reprezintă Sutt și Religioșii lui, de credeam că te-am asurzit. Ce rost mai au planurile tale dacă Sutt va impune alegeri anticipate și te va azvîrli din funcție?

— Nici unul, recunosc.

— Iar prin cuvîntarea ta de seara trecută, aproape că i-ai oferit alegerile pe tavă lui Sutt. Chiar trebuia să fii atît de sincer?

— Crezi că n-am făcut bine luîndu-i-o înainte?

— Nu, răspunse vehement Jael, nu așa cum ai procedat. Pretinzi că ai anticipat totul, dar nu explici de ce ai făcut comerț cu Korell spre avantajul lor exclusiv vreme de trei ani. Singurul tău plan de luptă este de a te retrage fără nici o confruntare. Abandonezi toate relațiile comerciale cu sectoarele spațiale din apropiere de Korell. Proclami în mod deschis o atitudine de așteptare. Nu promiți ofensiva nici măcar în viitor. Serios. Mallow, ce-ar trebui să fac eu în situația asta fără ieșire?

— Îi lipsește strălucirea?

— Îi lipsește apelul la sentimentele mulțimii.

— E totuna.

— Mallow, trezește-te! Ai două soluții. Fie le expui oamenilor o politică externă dinamică, oricare ți-ar fi planurile, fie ajungi la un compromis cu Sutt.

— În regulă, spuse Mallow, dacă am dat greș cu prima soluție, s-o încercăm pe cea de-a doua. Tocmai a sosit Sutt.

Sutt și Mallow nu se mai întîlniseră față-n față din ziua procesului, cu doi ani în urmă. Nici unul nu constată la celălalt vreo schimbare, cu excepția aerului pe care-l arbora fiecare dintre ei, ceea ce arăta fără tăgadă că rolurile de conducător și de contestatar se schimbaseră.

Sutt se așază fără să-i strîngă mîna lui Mallow.

Mallow îi oferi o țigară de foi și-i spuse:

— Te deranjează dacă Jael va rămîne? Ține foarte mult să cădem de acord asupra unui compromis. Ar putea acționa ca mediator dacă ne încingem.

Sutt ridică nepăsător din umeri.

— Un compromis ți-ar folosi. Cu altă ocazie eu am fost acela care a cerut ca tu să stabilești condițiile. Presupun că pozițiile sînt acum diametral opuse.

— Presupunerile tale sînt corecte.

— Atunci iată condițiile mele. Trebuie să te lepezi de politica falimentară de mituire economică și de comerț cu nimicuri și să revii la politica externă promovată de înaintașii noștri.

— Te referi la cucerirea cu ajutorul misionarilor?

— Exact!

— Nici un compromis nu e posibil dacă nu accept asta?

— Nici unul.

— Mmm! (Mallow își aprinse tacticos țigara de foi și trase din ea pînă ce vîrfurile deveni incandescent.) Pe vremea lui

Hardin, cînd cucerirea prin intermediul misionarilor reprezenta ceva nou și radical, oameni ca tine s-au opus. Acum este o metodă încercată, testată, binecuvîntată — ceea ce pentru Jorane Sutt înseamnă perfecțiunea. Dar, spune-mi, cum ne-ai scoate din încurcătura noastră?

— Vrei să spui încurcătura *ta*. Eu n-am nimic de-a face cu ea.

— Ia-o cum vrei.

— Este indicată o puternică ofensivă. Expectativa de care pari atît de satisfăcut este fatală. Pentru întreaga lume a Periferiei asta ar însemna o recunoaștere a slăbiciunii, ori în această zonă impresia de putere este tot ceea ce contează, pentru că nu există vreun vultur care să nu se alătore într-un asalt comun pentru a smulge o bucată din cel care pierе. Ar trebui să știi asta. Doar ești din Smyrno, nu?

Mallow nu dădu importanță constatării.

— Și dacă-i învingi pe cei din Korell, zise el, ce faci cu Imperiul? *Acesta* este adevăratul dușman.

Un zîmbet șiret se iți pe chipul lui Sutt.

— A, nu, constatările tale din cursul vizitei la Siwenna au fost complete. Pe viceregele Sectorului Normannic îl interesează să creeze disensiuni la Periferie în folosul său, dar numai ca o problemă secundară. N-are intenția de a risca totul organizînd o expediție către marginea Galaxiei, unde are cincizeci de vecini ostili și un împărat împotriva căruia trebuie să se ridice. Parafralez propriile-ți cuvinte.

— Da, s-ar putea, Sutt, dacă-și închipuie că sîntem îndeajuns de puternici pentru a fi periculoși. Și s-ar putea să fie incredințat de asta dacă distrugem Korellul prin forța unui atac direct. S-ar cuveni să fim cu mult mai înțelepți.

— De exemplu?

Mallow se rezemă de spătarul scaunului.

— Sutt, îți voi oferi o șansă. Așa că-ți voi spune toată istoria, și atunci poți fie să mi te alături, și vei primi un post într-un guvern de coaliție, fie să-ți joci rolul de martir pînă la capăt, și vei putezi în pușcărie.

— Ai mai încercat stratagema asta o dată.

— Nu m-am străduit, Sutt. Abia acum a sosit timpul. Ascultă, spuse el și-l fixă cu privirea.

— Cînd am sosit prima oară pe Korell, începu el. I-am mituit pe Commdor cu podoabe și jucărioare care fac parte din rezervele obișnuite ale unui neguțator. Din capul locului, aceste daruri erau menite să-mi faciliteze accesul într-o turnătorie de oțel. Nu vedeam mai departe de atît, dar planul mi-a reușit. Am obținut ceea ce voiam. Însă abia după prima mea vizită în

Imperiu mi-am dat seama exact în ce armă teribilă aş putea transforma acest negoţ.

Ne confruntăm cu o Criză Seldon, Sutt, şi crizele Seldon nu sînt rezolvate de indivizi, ci de forţe istorice. Atunci cînd Hari Seldon a plănuit cursul istoriei viitoare, el nu s-a bazat pe eroisme eclatante, ci pe largul avînt al economiei şi al sociologiei. De aceea, soluţiile diferitelor crize trebuie obţinute prin aportul forţelor pe care le avem la îndemînă în momentul respectiv. În cazul de faţă, Comerţul!

Sutt ridică sceptic sprîncenele şi profită de momentul de tăcere:

— Cred că nu posed o inteligenţă subnormală dar prelegerea ta este neclară şi needificatoare.

— Gîndeşte-te numai, spuse Mallow, că pînă acum puterea comerţului a fost subestimată. S-a considerat că trebuie să ţinem preoţimea sub controlul nostru strict pentru a o transforma într-o forţă puternică. Nu este aşa, şi *aceasta* este contribuţia mea la situaţia din Galaxie. Comerţ fără preoţi! Doar comerţ. El e îndeajuns de puternic. Să gîndim simplu şi la obiect. Korell este acum în stare de război cu noi. Prin urmare, comerţul nostru cu ei a încetat. *Dar*, te rog să observi că voi reduce totul la o simpă operaţie de adunare. În ultimii trei ani, Korell şi-a bazat economia din ce în ce mai mult pe tehnicile atomice pe care le-am introdus noi şi pe care numai noi le putem furniza în continuare. Ce crezi că se va întîmpla de îndată ce minusculele generatoare atomice vor înceta să funcţioneze unul după altul?

Întîi vor cădea micile ustensile de bucătărie. După jumătate de an de expectativă, pe care tu o deteşti, cuţitul de bucătărie al gospodinei nu va mai funcţiona. Soba de gătit va începe să-şi joace feste. Maşina de spălat nu va mai face treaba cum se cuvine. Aparatul de climatizare din locuinţa ei îşi va da obştescul sfîrşit într-o zi toridă de vară. Ce se întîmplă?

Făcu o pauză, aşteptînd un răspuns, iar Sutt preciză netulburat:

— Nimic. Oamenii suferă multe în vreme de război.

— Foarte adevărat. Suferă. Îşi vor trimite fiii în război, unde vor avea parte de o moarte groaznică pe navele spaţiale distruse. Vor suporta orice sub bombardamentul inamic, chiar dacă asta înseamnă că vor trebui să se hrănească cu pîine mucegăită şi să bea apă nefiltrată în adăposturi săpate la jumătate de milă adîncime. Numai că este foarte greu să suporti lucruri chiar minore atunci cînd nu există avîntul patriotic născut dintr-un pericol iminent. Vom alege expectativa. Nu vor fi victime, bombardamente sau bătălii. Doar cuţite care nu vor

mai tăia, sobe care vor refuza să încălzească și case care vor deveni ghețării iarna. Aceste lucruri vor fi supărătoare. Iar oamenii vor murmura.

Sutt, plin de uimire, silabisii:

— Și în asta îți pui toate speranțele, omule? Ce anticipezi? O revoltă a gospodinilor? O jaquerie?*. Iscarea din senin a unei răcoale a măcelarilor și băcanilor înarmați cu satire și cuțite de piine strigînd: „Dați-ne înapoi mașinile atomice și automate de spălat Super-Clar?”.

— Nu, domnule, spuse Mallow scos din sărite, nu. Mă aștept totuși la un murmur general de nemulțumire care va putea fi mai apoi folosit de persoane mai importante.

— Și care ar fi aceste persoane mai importante?

— Producătorii, proprietarii de întreprinderi, industriașii de pe Korell. După ce vor trece cei doi ani de expectativă, mașinile din întreprinderi vor începe, una după alta, să nu mai funcționeze. Industriile pe care noi le-am modificat de la un capăt la celălalt cu noile noastre invenții atomice vor fi foarte curînd distruse. Dintr-o lovitură, industriile grele se vor trezi în întregime proprietare ale unor *utilaje care nu mai funcționează, numai bune de dat la fier vechi*.

— Mallow, întreprinderile funcționau destul de bine înainte de a merge tu acolo.

— Da, Sutt, funcționau cu un profit de zero virgulă zero la sută, chiar dacă nu iei în calcul costurile reconversiunii la starea originală, preatomică. În condițiile în care i se vor opune atît industriașii și marea finanță, cît și omul simplu, cît crezi că va mai rezista Commdorul?

— Atîta timp cît va dori, de îndată ce-i va trece prin minte să obțină noi generatoare atomice de la Imperiu.

Auzind acestea, Mallow rîse copios:

— N-ai înțeles Sutt, n-ai înțeles nici cît Commdorul. N-ai priceput că Imperiul nu poate înlocui nimic. Imperiul a fost dintotdeauna un domeniu cu resurse colosale. Au calculat totul în planete, în sisteme stelare, în sectoare întregi de Galaxie. Generatoarele lor sînt gigantice, întrucît gîndeau la modul gigantesc. Însă noi — noi, mica noastră Fundație, lumea noastră solitară și lipsită de resurse metalice — am fost siliți să lucrăm cu zgîrcenie brutală. A trebuit ca generatoarele noastre să aibă mărimea unor degetare, pentru că acesta era metalul de care dispuneam. A trebuit să creăm noi tehnici și noi metode

* Jacquerie — asociație și revoltă a țăranilor francezi împotriva nobilimii în timpul captivității regelui Ioan (1358) și, prin extensie, revoltă a claselor sărace împotriva claselor avute (*n.t.*).

cu care Imperiul nu poate ține pasul pentru că a decăzut atît de mult încît nu mai poate face nici-un progres științific cu adevărat vital.

Cu toate scuturile lor atomice, îndeajuns de mari pentru a proteja o navă, un oraș, o lume întreagă, n-au fost niciodată în stare să construiască unul care să apere un singur om. Pentru aprovizionarea cu apă și energie electrică a unui oraș au nevoie mari cît o clădire cu șase etaje — le-am văzut doar —, pe cînd ale noastre ar încăpea într-o cameră ca aceasta. Și cînd i-am spus unuia dintre specialiștii lor că un container de plumb de mărimea unei nuci avea înăuntru un generator atomic, aproape că s-a sufocat pe dată de indignare. Păi nici nu-și mai înțeleg singuri propriii coloși. Instalațiile funcționează automat din generație în generație și îngrijitorii lor constituie o castă ereditară care ar rămîne cu mîinile încrucișate dacă un singur tub din toată structura aceea vastă s-ar arde.

Războiul acesta este o confruntare între două sisteme — între Imperiu și Fundație, între cel mare și cel mic. Pentru a prelua controlul asupra unei lumi, ei mituiesc cu nave imense care pot purta războaiele, dar care sînt total lipsite de importanță economică. Pe de altă parte, noi mituim cu lucruri minuscule, inutile în război, dar vitale pentru obținerea prosperității și profiturilor.

Un rege sau un Commdor pot să primească aceste nave și să ducă războaie. De-a lungul întregii istorii au existat conducători arbitrari care au negustorit bunăstarea supușilor lor pentru ceea ce au luat drept onoare, glorie și cucerire. Cu toate acestea, lucrurile mărunte sînt cele care contează în viața de zi cu zi, iar Asper Argo nu va rezista crizei economice care va pustii Korellul peste doi sau trei ani.

Sutt era la fereastră acum, cu spatele către Mallow și Jael. Se inserase și puținele stele care se puteau vedea aici, exact la marginea Galaxiei, străluceau profilate pe fundalul încețoșat al formei lenticulare care cuprindea rămășițele aceluiași Imperiu, încă uriaș, care lupta împotriva Fundației.

Sutt spuse sceptic:

— Nu. Nu ești omul potrivit.

— Nu mă crezi?

— Vreau să spun că nu am încredere în tine. Ești alunecos și vorba ți-e înșelătoare. M-ai tras pe sfoară și atunci cînd eram sigur că te aflai cu totul sub controlul meu, cu prilejul primei tale călătorii spre Korell. Cînd mi-am închipuit că te încolțisem la proces, te-ai strecurat cu abilitate și ai cucerit postul de primar prin demagogie. Ai un caracter plin de ascunzișuri și ocolișuri; nu oferi nici un argument dincolo de care să nu se afle

un altul; orice afirmație de-a ta poate fi înțeleasă în trei feluri. Să presupunem că ai fi trădător. Să spunem că vizita în Imperiu ți-a adus o subvenție și promisiuni de putere. Într-un asemenea caz, acțiunile tale ar fi exact cele pe care le întreprinzi acum. Ai provoca un război după ce ai oferit întăriri dușmanului. Ai obliga Fundația la inacțiune și ai propune o explicație plauzibilă în legătură cu tot ce faci atît de convingătoare, încît ai cuceri toată lumea de partea ta.

— Vrei să spui că nu există cale de compromis? întrebă calm Mallow.

— Vreau să spun că trebuie să pleci de bună-voie sau cu forța.

— Ți-am pus în vedere că singura ta alternativă e să cooperezi.

Chipul lui Jorane Sutt se congestionă într-o izbucnire de furie:

— Iar eu te avertizez, Hober Mallow din Smyrno, că dacă mă arestezi, nu va exista cruțare. Oamenii mei nu se vor da înapoi de la nimic pentru a face cunoscut tot adevărul în ceea ce te privește, iar oamenii simpli ai Fundației se vor ridica împotriva conducătorului lor străin. Ei au o conștiință a destinului pe care un smyrnian n-o poate înțelege vreodată, și această trezire a lor te va distruge.

Neclintit, Hober Mallow le ordonă celor două gărzi care tocmai intraseră:

— Luați-l! E în stare de arest.

Sutt preciză:

— Ultima soluție.

Mallow își stinse țigara de foi și rămase cu privirea în pămînt.

Cîteva minute mai tîrziu, Jael se foi și întrebă cu o voce obosită:

— Ei, după ce ai făcut un martir al cauzei, ce va urma?

Mallow lăsă deoparte scrumiera pe care o mișca fără rost, ridicîndu-și privirea.

— Sutt nu mai este așa cum îl știam. A devenit un taur orbit de sînge și furie. Și cît mă urăște!

— Deci, cu atît mai periculos.

— Mai periculos? Vorbe! Nu mai judecă defel.

— Ai prea multă încredere în propriile puteri, Mallow. Neglijezi posibilitatea izbucnirii unei revolte populare.

Sumbru, Mallow îl privi pe Joel drept în ochi:

— Înțelege odată pentru totdeauna Joel, nu există pericolul unei revolte populare.

— Ce **sigur** ești de tine!

— Sînt sigur de existența Crizei Seldon și de valabilitatea istorică a soluțiilor externe și interne. Sînt unele lucruri pe care *nu* i le-am spus acum lui Sutt. El a încercat să țină sub control însăși Fundația cu ajutorul forțelor religioase și a dat greș — și acesta este semnul cel mai sigur că în Planul Seldon religia și-a încheiat misiunea. Controlul economic funcționează altfel. Și, ca să parafrazez faimosul citat al lui Hardin, care ți-e atît de drag, arma care nu are două capete nu e bună de nimic. Dacă Korell a prosperat prin comerț, tot așa și noi. Dacă fabricile de pe Korell se prăbușesc fără comerțul cu noi și dacă prosperitatea lumilor exterioare se spulberă din cauza izolării, tot așa și întreprinderile noastre vor decădea, iar prosperitatea se va mistui ca fumul. Și nu există nici o întreprindere, nici o companie de transporturi care să nu se afle sub controlul meu și pe care să nu o pot reduce la tăcere dacă Sutt încearcă să mă sperie cu propaganda revoluționară. Acolo unde propaganda lui va avea succes sau va prinde cît de cît, voi avea grijă să fac în așa fel încît prosperitatea să devină o amintire. Acolo unde propaganda va da greș, prosperitatea va exista în continuare pentru că întreprinderile mele își vor păstra toți angajații. Așa că, grație aceluiași raționament care mă face să fiu atît de sigur că populația Korellului se va revolta în favoarea prosperității, sînt sigur că *noi* nu ne vom ridica împotriva ei. Vom face acest joc pînă la capăt.

— Prin urmare, zise Joel, pui bazele unei plutocrații. Ne transformi într-o planetă de neguțatori și de prinți ai comerțului. În cazul acesta, care va fi viitorul nostru?

Mallow își ridică fața preocupată și exclamă furios:

— Ce treabă am eu cu viitorul? E neîndoielnic că Seldon l-a anticipat și l-a pregătit. În vremurile ce vor veni, atunci cînd puterea financiară va deveni o forță moartă așa cum este religia acum, vor mai exista și alte crize. Lasă-i pe succesorii mei să rezolve noile probleme ce se vor ivi, așa cum am rezolvat-o eu pe cea de astăzi.

KORELL Și astfel, după trei ani de război, care a fost cu siguranță cel mai pașnic din cîte avem cunoștință, Republica Korell s-a predat necondiționat, iar Hober Mallow și-a ocupat locul alături de Hari Seldon și Salvor Hardin în inimile oamenilor Fondației.

UNIVERSUL „FUNDAȚIEI“ ASIMOVIERE

Deși Fundația lui Asimov cuprinde doar șase romane (al șaptelea, apărut foarte recent, ne rămâne încă inaccesibil), universul său se extinde și la celelalte două mari cicluri – *Roboții și Imperiul* –, într-o evidentă continuitate de locuri, personaje și evenimente, alcătuind o mare frescă a istoriei viitoare, așa cum și-a imaginat-o scriitorul american.

Universul Fundației asimoviene acoperă o perioadă de aproximativ 25 000 de ani și ar putea fi rezumat astfel (cifrele indică numărul de ordine al cărților, așa cum au fost menționate de Asimov în prefața la *Prelude to Foundation* – Preludiul Fundației).

(1) În anul 1982 ia ființă societatea „Roboții americani” și se naște Susan Calvin, viitoare specialistă în psihologia roboților — evenimente care concură la dezvoltarea în progresie geometrică a industriei roboților. După ce se descoperă și Saltul în Hiperspațiu, se poate spune că omenirea este pregătită pentru colonizarea Cosmosului. Urmează două valuri de colonizatori. (*The Complete Robot*, 1982 – Totul despre roboți)

(2-3) Primul, bazat exclusiv pe folosirea roboților, întemeiază cele cinci-zeci de Lumi Spațiale, începând cu Aurora și terminând cu Solaria. Spațienii dezvoltă apoi știința roboticii, creînd androizi întru totul asemănători omului, dar cu puteri considerabil mai mari, deși limitate de cele Trei Legi ale Roboticii. Roboții vor constitui forța, dar și slăbiciunea spațienilor, astfel încît — după o firească perioadă de dezvoltare în care ajung să-i disprețuiască și chiar să-i oprească pe pămînteni — Lumile Spațiale decad, unele dintre ele aneantizîndu-se. Pămînteanul Elijah Baley și robotul aurorean R. Daneel Olivaw devin cele două personaje dominante ale epocii, un fel de „culture heroes”. (*The Caves of Steel*, 1954 – Cavernele de oțel; *The Naked Sun*, 1957 – Soarele gol)

(4) Al doilea val de colonizatori pleacă după ce locuitorii Terrei reușesc să-și învingă teama de Spațiu (creată și întreținută în mod artificial) și să iasă din Cavernele de Oțel în care locuiesc — e-adevărat, împinși de permanenta lor înmulțire, precum și de scăderea, într-o proporție și mai mare, a resurselor Pămîntului... (*The Robots of Dawn*, 1983 – Roboții zorilor)

(5) Pămînt a cărui radioactivitate crește în urma unui complot criminal urzit de conducătorii planetei Aurora și dejucat în final de cei doi superroboți, umanoidul R. Daneel Olivaw și telepatul R. Giskard Reventlov. Aceștia se folosesc de sporirea lentă, dar inexorabilă, a radioactivității terestre pentru a-i rupe definitiv pe coloniști de leagănul civilizației lor. Căci expansiunea cosmică înseamnă dezvoltare, în timp ce stagnarea duce la decadență. Astfel, pămîntenii, de această dată fără roboți, înființează colonii pe multe dintre planetele Galaxiei care se pretează la terraformare. (*Robots and Empire*, 1985 – Roboții și imperiul)

(6-7) După care, una dintre fostele colonii cele mai prospere, Trantor, începe expansiunea politico-economico-militară care va conduce la instaurarea Primului Imperiu Galactic. (*The Currents of Space*, 1952 – Curenții spațiului; *The Stars, Like Dust*, 1951 – Pulbere de stele)

(8) Treptat, Terra decade într-o asemenea măsură încât, atunci când Imperiul ajunge la apogeul puterii sale, ea își pierde cu totul calitatea de leagăn al umanității și se scufundă în negura uitării, devenind aproape pustie. (*Pebble in the Sky*, 1950 – O piatră pe cer)

(9-10) Dar însuși Imperiul se află în plină decadentă și un singur om din toată Galaxia este cu adevărat conștient de aceasta: Hari Seldon, părintele psihoistoriei — o știință care, bazându-se pe introducerea în ecuații matematice a comportamentului uman la scara unei întregi societăți, este capabilă să prevadă viitorul acesteia. Cei 12 000 de ani de dominație imperială vor fi urmați de 30 000 de ani de haos și barbarie, după care va lua ființă un Al Doilea Imperiu Galactic, mai întins și mai puternic. Pentru a evita, pe cât posibil, haosul și a reduce interregnul la o mie de ani, Seldon înființează două Fundații, două colonii de oameni de știință, pe care le va amplasa la extremitățile opuse ale Galaxiei. Prima Fundație, axată pe științele fizice, este instalată pe planeta Terminus, în văzul întregii lumi. În schimb, existența celei de-a doua — formată din psihoistorici și „mentaliști”, capabili să pătrundă și chiar să influențeze sentimentele omenеști — este păstrată într-un deplin secret. (*Prelude to Foundation*, 1988; *Foundation*, 1951 – Fundația)

(11) Confruntându-se periodic cu crize acute, cauzate de factorii umani și socio-economici specifici fiecărei epoci, Prima Fundație cucerește treptat — prin intermediul unei pseudoreligii atomice și al comerțului cu date științifice — aproape întreaga Galaxie. Ea învinge, pe rând, regatele barbare ce-o înconjură, pe ultimul mare general al Imperiului muribund și chiar pe shakespearianul mutant Mule („Caifur”) care, dispunând de capacitatea de a modifica spiritul uman, cucerise la un moment dat nu numai o bună parte din Galaxie, ci chiar sediul primei Fundații. Cu această ocazie, este relevată existența celei de -A Doua Fundații și Prima Fundație, dominantă din punct de vedere al științelor fizice, refuză să-și conceapă viitorul sub influența secretă a celeilalte. (*Foundation and Empire*, 1952 – Fundația și Imperiul)

(12) Un prim conflict între cele două Fundații este rezolvat prin sacrificarea unei A Doua Fundații, false, situată chiar pe planeta Terminus. (*Second Foundation*, 1953 – A Doua Fundație)

(13) Dar primii fundaționiști vor descoperi, o sută de ani mai târziu, că A Doua Fundație nu a pierit, ci ființează pe Trantor, fosta planetă-capitală a Imperiului. Un nou conflict (mult mai puternic decât precedentul) este rezolvat de terminusianul Golan Trevize, care exprimă, de fapt, voința unei planete-organism, Gaia — un fel de „conștiință globală” în cadrul căreia fiecare regn (mineral, vegetal, animal) își are locul său bine determinat. Gaia are propria-i viziune

asupra viitorului umanității: o Galaxie-organism viu, după modelul ei. (*Foundation's Edge*, 1982 – Marginea Fundației)

(14) Se pare că Gaia a fost colonizată cu multe mii de ani în urmă de către roboți telepați. veniți de pe Terra. Astfel, leagănul omenirii reîntră în actualitate și Golan Trevize pleacă în căutarea lui. După peripețiile de rigoare, ajunge pe Lună (câci Terra este încă radioactivă, deci inaccesibilă) unde — nici mai mult, nici mai puțin — îl întâlnește pe robotul R. Daneel Olivaw, acum în vîrstă de... 20 000 de ani, de la care află (și aflăm și noi) că există o A Patra Lege a Roboticii, de fapt Legea Zero: „Robotul nu are voie să pricinuiască vreun rău Umanității sau să îngăduie, prin neintervenție, ca acesteia să i se întâmple ceva rău“. Ca urmare, R. Daneel Olivaw a imaginat și a organizat înființarea societății de pe Gaia, în spiritul și în scopul respectării noii Legi. (*Foundation and Earth*, 1983 – Fundația și Pămîntul)

Astfel se reunesc cele două cicluri, aparent distincte – *Roboții și Fundațiile* – și cercul se închide, de data aceasta poate pentru totdeauna. Dar...

Căci există și un „dar“... Cu toate că Asimov nu include romanul *The End of Eternity* („Sfîrșitul Eternității“ — 1955) în faimosul său ciclu *Roboți-Imperiul-Fundație*, această carte are oarecare legătură cu ultimele două, menționate mai înainte. Să-i dăm, deci, numărul

(15) La un moment dat, pe planeta Gaia, lui Golan Trevize i se povestește legenda Eternilor, ființe care — prin intermediul Schimbărilor de Realitate — contribuie la o așa-zisă bunăstare a societății omenești de pe Terra de-a lungul a o sută de mii de secole, grație căreia pămîntenii se afundă în căldura mediocrității, închizîndu-se între granițele planetei-mamă. Dar un Etern — influențat, e-adevărat, de o femeie venită din viitorul situat dincolo de primele o sută de mii de secole — distruge această organizație „burocratică“; sfîrșitul eternității înseamnă astfel începutul nemărginirii...

Dodo NIȚĂ

nautilus

Isaac Asimov FUNDAȚIA

DUPĂ CE A STĂPÎNIT GALAXIA ÎN 12000 DE ANI, IMPERIUL A ÎNCEPUT SĂ SE DESTRAME. NUMAI HARI SELDON, ÎNTELEGTORUL PSIHOISTORIEI, PUTEA PRIVI ÎN VIITOR: O ERĂ ÎNTUNECATĂ A IGNORANȚEI ȘI BARBARIEI CARE AVEA SĂ DUREZE 30000 DE ANI. PENTRU A SALVA OMENIREA ȘI ȘTIINȚA, SELDON A ADUNAT CELE MAI STRĂLUCITE MINTI ALE IMPERIULUI ȘI A ÎNFIINȚAT, PE O PLANETĂ PUSTIE DE LA MARGINEA GALAXIEI, FUNDAȚIA. CĂUTÂND ÎNSĂ NEEXPERIMENTATA FUNDAȚIE SE CONFRUNTĂ CU O OPȚIUNE IMPOSIBILĂ: SĂ SE SUPUNĂ BARBARILOR ȘI SĂ FIE CONDUSĂ -- SAU SĂ-I ÎNFRUNTE ȘI SĂ FIE DISTRUSĂ...

CE TREABĂ AM EU CU VIITORUL? FĂRĂ ÎNDOIALĂ CĂ SELDON L-A ANTICIPAT ȘI L-A PREGĂTIT. DE-ACUM ÎNAINTE VOR MAI EXISTA ȘI ALTE CRIZE, ATUNCI CÎND PUTEREA FINANCIARĂ VA DEVENI O FORȚĂ MORĂTĂ, AȘA CUM ESTE RELIGIA ACUM. LASĂ-I PE SUCCESORII MEI SĂ REZOLVE NOILE PROBLEME CE SE VOR ÎNVI, AȘA CUM AM REZOLVAT-O EU PE CEA DE ASTĂZI.

N
NEMIRA
'93

14